Varased kirjutised

ELLEN G. WHITE

New Covenant Publications International Ltd. Estonian

Autoriõigus © 2020. Uue Lepingu Rahvusvahelised Väljaanded

Kõik õigused kaitstud. Ühtki selle raamatu osa ei tohi reprodutseerida ega edastada ühelgi kujul ega mingil viisil autori kirjaliku loata, välja arvatud kriitilistes artiklites ja läbivaatamiste puhul esitatud lühikeste noteeringute puhul. Palun tutvuge kõigi asjakohaste küsimustega väljaandjale.

Kõik õigused kaitstud. Selle raamatu ühtegi osa ei tohi mingil kujul ega mingil viisil elektrooniliselt ega mehaaniliselt reprodutseerida ega edastada, kaasa arvatud fotokopeerimine, salvestamine, või teabesalvestuse ja otsingusüsteemi abil - välja arvatud arvustaja, kes võib tsiteerida arvustuse lühikesi lõike trükitud ajakirjas või ajalehes - ilma kirjastaja kirjaliku loata.

ISBN: 359-2-85933-609-1

ISBN: 359-2-85933-609-1

Kataloogimine Väljaannete Andmetes

Toimetanud ja Kujundanud: Uue Lepingu Rahvusvaheline Kontsern

Trükitud Ühendkuningriigis.

Esimene trükk 26. mai 2020

Avaldanud : Uue Lepingu Rahvusvaheline Kontsern

New Covenant Publications International Ltd.,

Kemp House, 160 City Road, London, EC1V 2NX

Külastage veebisaiti: www.newcovenant.co.uk

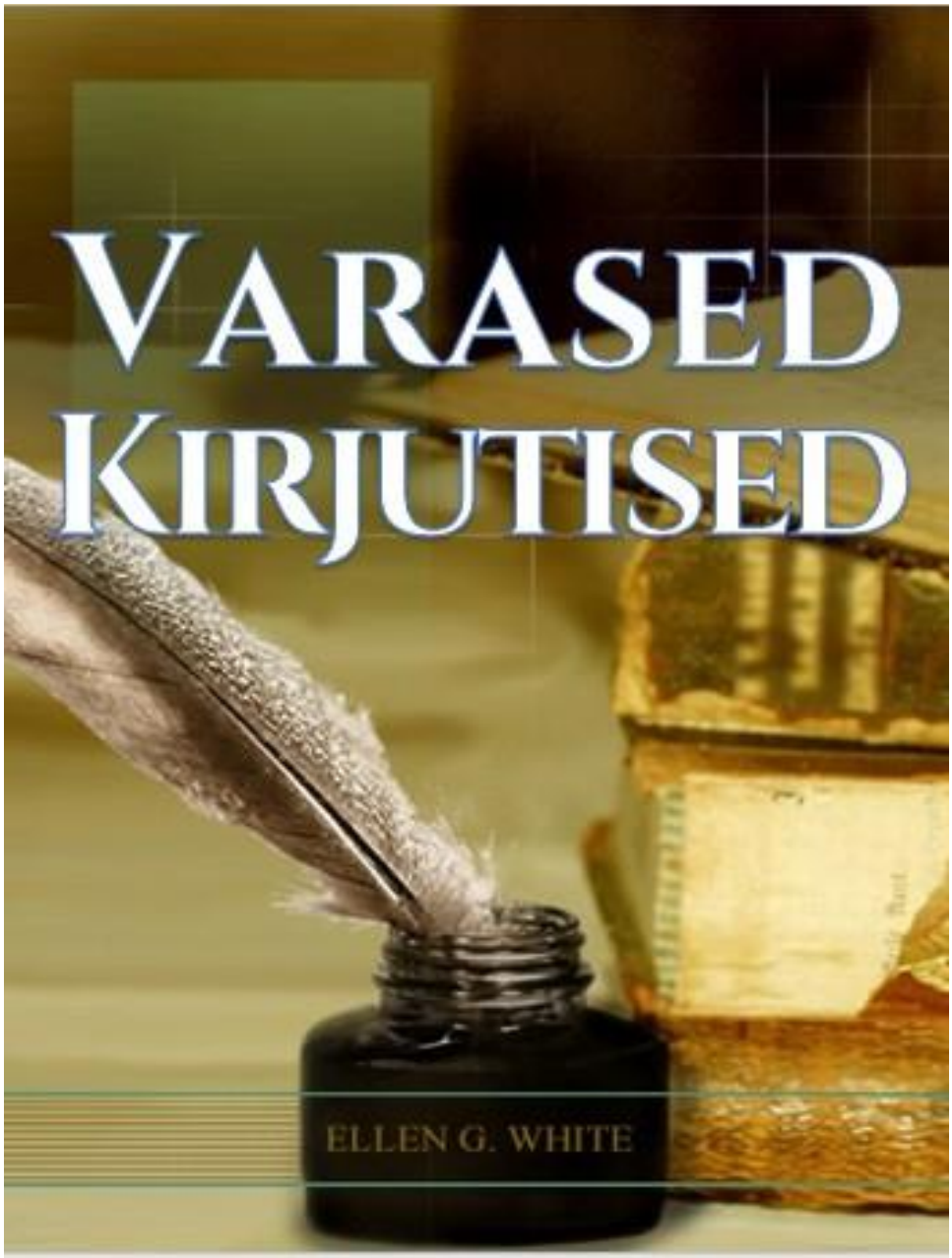
VARASED
KIRJUTISED
ELLEN G. WHITE

‘

„Ja viimseil päevil sünnib, ütleb Jumal, et Ma valan Oma Vaimu kõige liha peale! Ja teie pojad ja tütred hakkavad ennustama, teie noored mehed näevad nägemusi, ja teie vanemad uinuvad unenägusid nähes! 18Ja neil päevil Ma valan Oma Vaimu Oma sulaste ja ümmardajate peale ja nemad ennustavad; 19ja Ma annan näha imesid ülal taevas ja tunnustähti all maa peal, verd ja tuld ja suitsusambaid!

Apostlite Teod 2:17-19

See lehekülg on tahtlikult tühjaks jäetud

New Covenant Publications

International Ltd.

Reformeeritud Raamatud, Ümberkujundatud Mõtted

New Covenant Publications International Ltd.,
Kemp House, 160 City Road, London, EC1V 2NX

Email: newcovenantpublicationsintl@gmail.com

Tunnustused

See raamat on pühendatud Jumalale.

Eessõna

Rahvusvaheline New Covenant Publications ühendab lugeja jumaliku plaaniga, mis seob taeva ja maa ning tugevdab armastuse seaduse püsivust. Logo, lepinguga laegas tähistab Kristuse Jeesuse ja Tema rahva vahelist lähedust ja Jumala seaduse keskset kohta. Nagu on kirjutatud: „See on leping, mille ma teen Iisraeli kojaga, ütleb Issand: ma panen oma seaduse nende sisemistesse osadesse ja kirjutan selle nende südamesse ning nad on minu rahvas ja ma olen nende jumal. ” (Jeremija 31: 31-33; Heebrealastele 8: 8-10). Tõepoolest, uus leping tõendab lunastust, mis on puhkenud vaibumata ja verega suletud.

Lugematute sajandite jooksul on paljud kannatanud räsitavat vaeva ja arusaamatut rõhumist, mille eesmärk on kustutada tõde. Eriti pimedal ajal oli see valgus inimlike traditsioonide ja populaarse teadmatuse tõttu suuresti varjatud, sest maailma elanikud olid tarkust põlganud ja lepingust üle astunud. Kompromissi leidmine vohavate pahedega kutsus esile sellise ohjeldamatu degeneratsiooni ja kuratliku ebainimlikkuse nuhtluse, et paljud elud ohverdati ebaõiglaselt, keeldudes südametunnistuse vabadust loovutamast. Sellegipoolest taaselustati kaotatud teadmised, eriti reformatsiooni ajal.

16. sajandi reformatsiooni ajastu kutsus esile tõe, fundamentaalsete muutuste ja sellest tuleneva turbulentsi, nagu kajastub ka vastureformatsioonis. Selle mahu kaudu saab aga selle ainulaadse revolutsiooni vaieldamatu tähtsuse reformaatorite ja teiste julgete pioneeride vaatenurgast uuesti teada. Nende arvates, saab aru laastavatest lahingutest, mis on sellise fenomenaalse vastupanu ja üleloomulike sekkumiste põhjused.

Meie moto: „Reformeeritud raamatud, ümberkujundatud mõtted“ rõhutab kriitilisel ajastul komponeeritud kirjanduse erilist žanrit ja selle mõju. See kajastab ka isikliku reformatsiooni, uuestisünni ja ümberkujundamise pakilisust. Kuna Gutenbergi trükikoda koos tõlkebürooga levitas reformitud usu põhimõtteid umbes 500 aastat tagasi, siis digitaliseeritud ajakirjandus ja veebimeedia vahendab tõe valgust viimastel aegadel kõigis keeltes.

Sisukord

Peatükk 1. Eessõna 7
Peatükk 2. Eessõna teose "Kogemused ja nägemused" esimesele väljaandele. 8
Ajalooline Proloog 9
Peatükk 3. Suur adventärkamine 10
Peatükk 4. Prohvetlike perioodide arvestamine 11
Peatükk 5. Pettumus ja selle tagajärjed 14
Peatükk 6. Ellen Harmonile antakse nägemus 15
Peatükk 7. Kaks Adventistide Gruppi 15
Peatükk 8. Koidab valgus pühamu kohta 16
Peatükk 9. Avastatud tõdesid kinnitab nägemus 16
Peatükk 10. Hingamispäeva pidamise algus 17
Peatükk 11. Ilmutatakse hingamispäeva tähtsus 18
Peatükk 12. Adventpioneerid alustavad kirjastustegevust 20
Peatükk 13. Kirjandustöö laieneb 21
Peatükk 14. Kirjandustegevuse keskuseks saab Battle Creek 21
Peatükk 15. Probleemi kaks lahendust 23
Peatükk 16. Üleskutse koguduse organisatsiooni moodustamiseks 24
Peatükk 17. Nägemus suurest võitlusest 25
I OSA – Ellen G. White'i kristlikud kogemused ja nägemused 25
Peatükk 18. Minu esimene nägemus 27
Peatükk 19. 40 Piibliteksti, mida ingel Ellen White'ile näitas 33
Peatükk 20. Järgmised nägemused 39
Peatükk 21. Pitseerimine 41
Peatükk 22. Jumala armastus oma rahva vastu 42
Peatükk 23. Taeva vägede kõigutamine 44
Peatükk 24. Avatud uks ja suletud uks 44
Peatükk 25. Usu läbikatsumine 47
Peatükk 26. Väikesele karjale 48
Peatükk 27. Viimased nuhtlused ja kohus 50

Peatükk 28. 2300 päeva lõpp 52
Peatükk 29. Meie kohus ahastuseaega silmas pidades 53
Peatükk 30. Salapärased koputused 54
Peatükk 31. Issanda käskjalad 56
Peatükk 32. Metsalise märk 58
Peatükk 33. Pimedate pimedad teejuhid 60
Peatükk 34. Valmistumine ajastute lõpuks 61
Peatükk 35. Palve ja usk 62
Peatükk 36. Kogumisaeg 63
Peatükk 37. Ellen White'i unenäod 66
Peatükk 38. William Milleri unenägu 68
Peatükk 39. II OSA – Lisa "Kogemustele ja nägemustele" 69
Peatükk 40. Evangeelne kord 77
Peatükk 42. Lootus koguduse jaoks 83
Peatükk 43. Ettevalmistus Kristuse tulemiseks 85
Peatükk 44. Ustavus koosolekutel 87
Peatükk 45. Neile, kel on vähe kogemusi 89
Peatükk 46. Enesesalgamine 91
Peatükk 47. Valekarjased 92
Peatükk 48. Jumala and inimesele 94
Peatükk 49. III OSA – Vaimuannid I köide 95
Peatükk 50. Saatana langemine 101
Peatükk 51. Inimese langemine 103
Peatükk 52. Lunastusplaan 104
Peatükk 53. Kristuse esimene tulemine 106
Peatükk 54. Kristuse teenistus 109
Peatükk 55. Muutmine 111
Peatükk 56. Kristuse äraandmine 113
Peatükk 57. Kohtupidamine Kristuse üle 115
Peatükk 58. Kristuse ristilöömine 118

Peatükk 59. Kristuse ülestõusmine 122
Peatükk 60. Kristuse taevasseminek 127
Peatükk 62. Stefanose surm 131
Peatükk 63. Sauluse pöördumine 132
Peatükk 64. Juudid otsustavad Paulust tappa 133
Peatükk 65. Paulus külastab Jeruusalemma 136
Peatükk 66. Suur ärataganemine 138
Peatükk 67. Ülekohtu saladus 140
Peatükk 68. Surm, mitte igavene elu piinades 142
Peatükk 69. Usupuhastus 145
Peatükk 70. Kogudus ühines maailmaga 147
Peatükk 71. William Miller 149
Peatükk 72. Esimese ingli kuulutus 151
Peatükk 73. Teise ingli kuulutus 154
Peatükk 74. Illustratsioon adventliikumise kohta 155
Peatükk 75. Teine illustratsioon adventliikumise kohta 158
Peatükk 76. Pühamu 161
Peatükk 77. Kolmanda ingli kuulutus 163
Peatükk 78. Kindel alus 166
Peatükk 79. Spiritism 168
Peatükk 80. Ihnus 170
Peatükk 81. Raputamine 172
Peatükk 82. Baabüloni patud 174
Peatükk 83. Vali hüüd 176
Peatükk 84. Kolmanda ingli kuulutus lõpeb 178
Peatükk 85. Ahastuse aeg 179
Peatükk 86. Pühade vabastamine 181
Peatükk 87. Pühade tasu 183
Peatükk 88. Tühjaks muudetud maa 183
Peatükk 89. Teine ülestõusmine 185

Peatükk 90. Teine surm 186
Peatükk 91. Kõik järgnevad lk. on originaalleheküljed 187

Peatükk 1. Eessõna

Juhtub harva, et meie kiirelt muutuval ajastul elab mõni teos üle saja aasta, kusjuures pidevalt kasvab nõudmine selle järele ning seda võib asetada tänapäevaseid probleeme käsitlevate raamatute kõrvale. Selline on käesoleva raamatu kadestusväärne ajalugu. Kõne all olevast teosest on ilmunud palju trükke ning mitmeid eriväljaandeid.

Selle populaarse raamatu pealkiri kajastab raamatu saamislugu, koosnedes Ellen G. White'i kolmest esimesest raamatust: Ellen G. White'i kristlikud kogemused ja nägemused" (1851); "Lisa "Kogemustele ja nägemustele" (1854); "Vaimuannid I" (1858).

"Varajaste kirjutiste" laialdane ja püsiv populaarsus tuleneb kustumatust soovist uurida kuulutusi ja julgustussõnumeid, mis anti kogudusele prohvetliku anni kaudu selle varasel perioodil.

Mainitud ainestik ilmus teises trükis aastal 1882 kaheköitelisena – "Kogemused ja nägemused" ning "Lisa..." moodustasid esimese, "Vaimulikud annid" teise köite. Mis puutub mõnedesse lisandustesse esimesele köitele ning sel korral tehtud mõningatesse väikestesse muudatustesse toimetaja poolt, siis on kirjastajate eessõnas öeldud selle kohta järgmist:

"Joonealused märkused ning seletused, samuti lisa, milles on ära toodud kaks väga huvitavat unenägu, mis esimeses trükis olid küll ära mainitud, kuid mitte tervikuna esitatud, lisavad sellele väljaandele väärtust. Peale mainitute ei ole käesolevas väljaandes tehtud originaaliga võrreldes mingeid muudatusi peale mõne siin-seal kasutatud uue sõna või muudatuse lauseehituses, et mõisteid paremini väljendada. Ühtki osa originaalist ei ole välja jäetud, ainsatki mõtet pole muudetud ning kõik muudatused sõnastuses on autori poolt kontrollitud ning täielikult heaks kiidetud."

Mainitud kaks köidet anti 1882. aastal välja ka üheköitelise raamatuna pealkirja all "Varased kirjutised" ("Early Writings"). 1906. aastal ilmus Ameerikas teose kolmas väljaanne, mida üha kasvava nõudmise tõttu laialdaselt levitati. Selle väljaande numeratsioon võeti aluseks kõigile viidetele, samuti ka hiljem avaldatud E. White'i kirjutiste indeksitele.

Teose "Varased kirjutised" neljas väljaanne ilmus aastal 1945. Lehekülgede jaotus jäi esimesega võrreldes samaks, kasutati vaid kaasaegset ortograafiat ning uues eessõnas võeti lühidalt kokku raamatu senine ajalugu.

Viiendat väljaannet iseloomustab ajalooline proloog, lisatud selleks, et anda lugejale informatsiooni ajast ja olukorrast raamatu eri osade kirjutamise ajal. Väljaanne on varustatud ka lisamärkustega, et selgitada mõningaid väljendeid ja situatsioone, mida tänapäeval enam nii hästi ei mõisteta kui raamatu kirjutamise ajal. Ei E. G. White'i tekstis

ega neljanda väljaande eeskujul antud lehekülgede numeratsioonis pole tehtud mingeid muudatusi, järelikult kooskõlastub väljaanne ka E. G. White'i teoste indeksiga.

Teose esimeses osas "Kogemused ja nägemused" ("Experience and Views") on algul esitatud Ellen G. White'i biograafilised märkmed, mis lühidalt jutustavad tema kogemustest 1840-1844. aastate adventliikumise perioodil. Seejärel järgnevad tema varaseimad nägemused, mille hulgast paljud ilmusid algselt ajakirjades.

Teine osa "Lisa ..." ("Supplement ...") selgitab mõningaid esimeses osas esinenud väljendeid, mida oli vääriti mõistetud või vääriti tõlgitsetud; on antud ka lisanõuandeid kogudusele. Ka see osa trükiti esmakordselt enne, kui ilmus esimene vihik seeriast "Tunnistused kogudusele".

"Vaimuannid" ("Spiritual Gifts") I köide, milles esmakordselt osutati Kristuse ja Tema inglite pikaajalisele võitlusele Saatana ja tema inglitega, on hinnatud elava kirjandusstiili ning kompaktsuse poolest, kuna käsitletud on ainult olulisemaid punkte. Hilisematel aastatel laiendati seda lühikest kokkuvõtet suurest võitlusest neljaköiteliseks teoseks "Prohvetikuulutamise Vaim" ("The Spirit of Prophecy"), mis avaldati aastatel 1870-84. Teost levitati laialdaselt, hiljem aga asendas seda hästituntud viieköiteline seeria "Ajastute võitlus" ("Conflikt of the Ages Series"), mis esitas veelgi enam üksikasju, nii nagu need Ellen White'ile paljude ilmutuste kaudu olid antud. Ehkki selle seeria köited on veelgi ulatuslikumad ning neis ["Patriarhid ja prohvetid", "Prohvetid ja kuningad", "Ajastute igatsus", "Apostlite teod" ja "Suur võitlus" – kõik olemas ka eesti keeles] on suurt võitlust esitatud täielikumalt, on algne aruanne sellest esitatud käesolevas teoses lühidalt, kokkuvõtlikul ja lihtsal kujul. Koos "Kogemuste ja nägemustega" valitseb selle järele pidevalt suur nõudmine.

Ellen G. White'i

Väljaannete Hooldusnõukogu,

Märts, 1963.

Peatükk 2. Eessõna teose "Kogemused ja nägemused" esimesele väljaandele.

Oleme hästi teadlikud tõsiasjast, et paljudel Piibli tõe ja pühaduse siiratel otsijatel on tõsised eelarvamused nägemuste suhtes. Need tulenevad kahest peamisest põhjusest. Esiteks fanatism, mis on alati kaasnenud väärnägemuste ja pseudoreligiooniga üldse, on eksisteerinud väiksemal või suuremal määral peaaegu kõikjal. See on mõjutanud paljusid tõsiseid inimesi kahtlema kõiges sellesarnases. Teiseks on mesmerismi ilmingud, mida tavaliselt on nimetatud ka "salapäraseks rappumiseks", vaenlase poolt suurepäraselt

arvestatud, tekitamaks uskmatust Jumala Vaimu andide ja tegevuse suhtes, et selles inimesi eksiteele viia.

Jumal on aga muutumatu. Tema tegevus Moosese kaudu vaarao palge ees oli täiuslik, vaatamata sellele, et ka Jannesel ja Jambresel lubati Saatana väe läbi teha imetegusid, mis sarnanesid Moosese poolt tehtuile. Võltsingud esinesid ka apostlite päevil, ometi ilmnesid Kristuse järelkäijate juures Vaimu annid. Ka tänapäeval, peaaegu kõikevaldavate eksituste ajastul, ei ole Jumala plaan jätta oma rahvast ilma Tema Vaimu andidest ja õnnistustest.

Võltsingu eesmärk on alati jäljendada tegelikkust, reaalsust. Seepärast on tänapäeval esinevad eksituse vaimu ilmingud tõendiks, et Jumal ilmutab end oma lastele Püha Vaimu väe läbi ning kavatseb oma tõotused auliselt täide viia.

"Ja viimseil päevil sünnib, ütleb Jumal, et ma valan oma Vaimu kõige liha peale! Ja teie pojad ja tütred hakkavad ennustama, teie noored mehed näevad nägemusi, ja teie vanemad uinuvad unenägusid nähes!" (Ap.t.2:17; vrd. ka Joel 3:1).

Mis puutub mesmerismi, siis seda oleme alati ohtlikuks pidanud ning pole sellega mingit tegemist teinud. Me pole iial isegi ühtki mesmerismiga tegelevat isikut tema erilises unes näinud ega tea selletaolisest kogemusest midagi.

Saadame selle väikese raamatukese välja, lootes, et see on usklikele troostiks.

James White, Saratoga Springs. N.Y., august, 1851.

Ajalooline Proloog

"Varased kirjutised" on teos, mis pakub seitsmenda päeva adventistidele püsivat, erilist huvi, kuna sisaldab esimesi Ellen G. White'i raamatuid. Need kirjutati ning avaldati esmakordselt 1850-ndatel aastatel, õpetuseks ja kinnituseks neile, kes koos autoriga olid teinud läbi hingamispäeva pidavate adventistide kogemused 1840-ndatel ja varastel 1850-ndatel aastatel. Seetõttu eeldas ka autor, et lugeja on tuttav adventäratuse ajalooga ning 1844. aastal tekkinud seitsmenda päeva adventistide liikumise arenemiskäiguga. Järelikult on läbieludele, mida tol ajal nii selgesti mõisteti, mõnel juhul vaid viidatud. On tarvitatud ka hulgaliselt väljendeid, mida nende õigeks mõistmiseks tuleb paigutada hingamispäeva pidavate adventistide ajaloo taustale neil varastel aastatel.

Aastal 1858, kirjutades Ilmutusraamatu 14. peatükis esitatud kolme ingli kuulutuse viimisest maailmale, käsitleb Ellen White nende kogemusi, kes osalesid selles töös ning õppisid neist läbieludest. Ta ei püüa – nagu mõni võib eeldada – esitada kõikehõlmavalt nende kuulutuste olemust. (Vt. orig. lk. 232-240; 254-258). Mõnikord tarvitab ta selliseid tänapäeval tundmatuid termineid nagu "nimeadventistid", "suletud uks", "avatud uks" jne.

Nendest kangelaslikest aegadest lahutab meid juba rohkem kui sajand. Lugeja peaks seda tingimata meeles pidama. Seepärast teemegi lühikese ülevaate ajaloost, mis Ellen White'i kaasaegsetele nii tuttav oli, käsitledes mõningaid sõlmpunkte hingamispäeva pidavate adventistide läbieludes ühe-kahe aasta jooksul, mis eelnesid siinavaldatud materjali esmakordsele ilmumisele.

Avaosas viitab Ellen White lühidalt oma pöördumisele ning kristliku elu algusele. Ta kõneleb ka sellest, kuidas ta kuulas loenguid Piibli õpetusest Kristuse tagasituleku kohta, mida eeldati peatselt saabuvat. Suur adventäratus, millele nii lühidalt viidatakse, oli tegelikult ülemaailmse ulatusega liikumine. See tekkis prohvetlike kirjade hoolika uurimise ning Jeesuse tagasituleku kuulutuse vastuvõtmise tulemusena suurte hulkade poolt kogu maailmas.

Peatükk 3. Suur adventärkamine

Just Ühendriikides kuulutati adventsõnumit kõige laialdasemalt. Seal võeti see rõõmusõnum kõige suuremate hulkade poolt ka vastu. Kui võimekad mehed ja naised paljudest religioossetest grupeeringutest hakkasid omaks võtma piibellikke prohvetikuulutusi, mis jutustavad Jeesuse tagasitulekust, järgnes neile suurel hulgal tõsiseid adventusklikke. Tuleb siiski märkida, et ei moodustatud mingit eraldiasetsevat religioosset organisatsiooni. Adventlootus viis sügavale vaimulikule äratusele, mis tõi õnnistusi kõigile protestantlikele kogudustele ning mõjutas paljusid skeptikuid ja uskmatuid tunnistama usku Piiblisse ning Jumalasse.

Kui liikumine lähenes 1840-ndate aastate algul oma haripunktile, võttis sõnumi kuulutamisest osa mitusada vaimulikku. Üheks juhiks nende hulgas oli William Miller New Yorki osariigi idaosast. Ta oli oma koguduses silmapaistev mees, ehkki teenis elatist farmerina. Hoolimata heast vaimulikust kasvatusest oli ta muutunud nooruses skeptikuks, kaotades usu Jumala Sõnasse ning võttes omaks deistlikud vaated. Kui ta siis ühel pühapäeva hommikul baptisti kirikus kirjapandud jutlust luges, puudutas Püha Vaim nooruki südant ning mõjutas teda Jeesust Kristust isikliku Õnnistegijana vastu võtma. Miller hakkas kohe Jumala Sõna uurima, soovides Piiblist leida vastust kõigile oma probleemidele ning saada selgeks selle lehekülgedel leiduvad tõed.

Kahe aasta kestel pühendas ta palju aega Pühakirja uurimisele salm-salmi haaval. Ta otsustas mitte enne minna järgmise salmi juurde, kui on leidnud rahuldava seletuse uuritavale. Kasutades ainult Piiblit ja konkordantsi, jõudis ta aja jooksul prohvetikuulutusi uurides tõeni Kristuse tegelikust, isiklikust teisest tulemisest. Miller uuris ka suuri ajaperioode käsitlevaid prohvetikuulutusi, milled ta seostas Ilmutusraamatu 14. peatüki kuulutusega – sõnumiga inglilt, kes kuulutas Jumala kohtutunni saabumist

(Ilm.14:6,7). Käesolevas köites (orig. lk. 229) väidab Ellen White, et "Jumal saatis oma ingli mõjutama William Milleri südant ning veenma teda prohvetikuulutusi uurima."

Tütarlapsena kuulis Ellen White Millerit pidamas kaht loenguteseeriat Portlandis, Maine'i osariigis. Need jätsid tema hinge sügava, kestva mõju. Kuulakem tema arutlust nende prohvetikuulutuste kohta sellisena, nagu vend Miller neid oma kuulajaskonnale ette kandis. Loeme Ellen White'i hilisemast teosest "Suur võitlus" ("The Great Controversy").

Peatükk 4. Prohvetlike perioodide arvestamine

"Prohvetikuulutus, mis näis kõige selgemini esitavat Kristuse teise tuleku aega, oli Taanieli 8:14. "Kaks tuhat kolmsada õhtut-hommikut! Siis saab pühamu taas oma õiguse!" (ingl. k. "siis saab pühamu puhastatud"). Järgides reeglit seletada Kirja Kirjaga, jõudis Miller selgusele, et sümboolsetes prohvetikuulutustes tähendab üks päev tegelikku aastat (4.Moos.14:34; Hes.4:6). Ta mõistis, et 2300 prohvetlikku päeva ehk tegelikku aastat ulatuvad Juuda riigi ajastust kaugele tulevikku, seega ei saa need viidata juutide pühamule. Miller võttis omaks üldtunnustatud seisukoha, et kristlikul ajastul on pühamu meie maa: seepärast jõudis ta veendumusele, et Taan.8:14 ette kuulutatud pühamu puhastamine viitab maa puhastamisele tulega Kristuse teisel tulekul. Ta järeldas, et kui 2300-aastasele perioodile leida õige alguspunkt, võiks kergesti kindlaks teha Kristuse teise tuleku aja. Seega saaks ilmsiks kõikide ajastute lõpp, mil käesolev olukord koos "kõige oma uhkuse ja võimu, toreduse ja tühisusega, kurjuse ja rõhumisega lõpeb", mil needus "meie maalt ära võetakse, surm hävitatakse, Jumala sulastele, prohvetitele, pühadele ja kõigile, kes Tema nime kardavad, antakse tasu; need aga, kes maad hävitavad, hävitatakse (Joonealune märkus teosest: Bliss. Memoirs of Wm. Miller, lk. 76).

Uue ja sügava tõsiduse ning innukusega jätkas Miller prohvetikuulutuste uurimist. Ta pühendas nii päevad kui ööd teemale, mis nüüd nii tohutult tähtis tundus olevat ning kõik teised huvid kõrvale tõrjus. Taanieli kaheksandas peatükis ei suutnud Miller leida võtit 2300 päeva alguse avastamiseks; ingel Gaabriel, ehkki tal kästi Taanielile nägemust selgitada, andis vaid osalise seletuse. Kui prohveti silme ees avanes Jumala koguduse peale langev kohutav tagakiusamine, ütles ta kehaline jõud üles. Ta ei suutnud rohkem taluda ning ingel lahkus selleks korraks. "Ja mina, Taaniel, olin seejärel mõnd aega haige," ütleb ta ise. "Aga ma olin kohkunud nägemuse pärast ega mõistnud seda."

Jumal oli aga oma käskjalale korralduse andnud: "Seleta see nägemus tollele seal!" Korraldus tuli täita! Sellele kuuletudes pöörduski ingel teatud aja pärast Taanieli juurde

tagasi, öeldes: "Taaniel, nüüd ma olen tulnud sind targaks tegema!" "Seepärast pane tähele Sõna ja õpi mõistma nägemust!" (Taan.9:22, 23, 25-27). Kaheksandas peatükis ära toodud nägemuses oli üks tähtis punkt, mis oli seletamata jäänud – nimelt aega käsitlev kuulutus – 2300-päevane periood; seepärast kõneles ingel seletust jätkates peamiselt just ajaperioodidest.

"Seitsekümmend aastanädalat on seatud su rahvale ja su pühale linnale .... Ja tea ning mõista: sõna väljumisest alates Jeruusalemma taastamiseks ja ülesehitamiseks kuni võitud Vürstini on seitse aastanädalat; ja kuuskümmend kaks aastanädalat – siis on see jälle üles ehitatud turgude ja vallikraavidega, kuigi aegade surve all. Ja aegade lõpus pärast kuutkümmend kaht aastanädalat, kaotatakse Võitu ja teda ei ole enam; .... Paljude meelest ta ei hooli lepingust (ingl. k. "Ta kinnitab seaduselepingu paljudega...") ühe aastanädala jooksul ja ta lõpetab pooleks aastanädalaks tapa- ja roaohvri." (Taan.9:24-27).

Ingel oli saadetud Taanieli juurde kindla eesmärgiga: selgitada punkti, mida ta kaheksanda peatüki nägemuses ei olnud mõistnud – nimelt lauset, mis oli seotud ajaga: "Kaks tuhat kolmsada õhtut-hommikut! Siis saab pühamu taas oma õiguse!" (ingl. k. "õigeks tehtud"). Öelnud Taanielile: "Pane tähele Sõna ja õpi mõistma nägemust!" olid ingli järgmised sõnad: "Seitsekümmend aastanädalat on seatud su rahvale ja su pühale linnale." Sõna, mis on siin tõlgitud "seatud", tähendab tegelikult "ära lõigatud". Ingel väitis, et seitsekümmend nädalat, s. t. tegelikku 490 aastat, olid juutidele eriliselt ära lõigatud. Millest aga need aastad olid ära lõigatud? Kuna ainus 8. peatükis nimetatud periood oli 2300 päeva, siis pidid mainitud 70 nädalat olema ära lõigatud sellest perioodist; seega pidid 70 aastanädalat moodustama osa 2300 päevast; mõlemad perioodid pidid ühel ja samal ajal algama. Ingel väitis, et 70 nädalat pidid algama "sõna väljumisest ... Jeruusalemma taastamiseks ja üles ehitamiseks." Kui oleks võimalik leida selle korralduse daatum, siis oleks kindlaks tehtud ka suure, 2300-päevase perioodi alguspunkt.

Mainitud dekreedi leiame Esra raamatu seitsmendast peatükist (Esra 7:12-26). Kõige täielikumal kujul anti see välja Pärsia kuninga Artaxerxese poolt aastal 457 e.m.a. Esra 6:14 on aga nimetatud, et Jehoova koda Jeruusalemmas ehitati üles "Koorese, Daarjavese ja Artahsasta, Pärsia kuningate käsul" (käibelolevad nimekujud: Kyros, Dareios, Artaxerxes). Need kolm kuningat – üks algset dekreeti välja andes, teine kinnitades ning kolmas seda lõplikult ellu viies – osutasid seega prohvetikuulutuses nõutud 2300-aastase perioodi algust märkivale tähisele. Võttes dekreedi daatumiks a. 475 e.m.a. kui see täielikult ellu viidi, ilmneb, et läksid täide kõik prohvetikuulutuse üksikasjad 70 nädala kohta.

Sõna väljumisest alates Jeruusalemma taastamiseks ja ülesehitamiseks kuni võitud Vürstini on seitse aastanädalat; ja kuuskümmend kaks aastanädalat" seega kokku 69 aastanädalat ehk 483 aastat. Artaxerxese seadus jõustus sügisel 457 e.m.a. Sellest aastast arvates ulatuvad 483 aastat sügisesse aastal 27 m.a.j. Siis läkski see prohvetikuulutus täide. Sõna "Messias" tähendab "Võitu". Sügisel 27 a. m.a.j. ristiti Kristus Johannese poolt ning võiti Püha Vaimuga. Apostel Peetrus tunnistab, "kuidas Jumal Jeesuse Naatsaretist oli võidnud Püha Vaimu ja väega" (Ap.t.10:38). Õnnistegija ise kuulutas enda kohta: "Issanda Vaim on minu peal: seepärast on Ta mind võidnud kuulutama evangeeliumi vaestele" (Luuka 4:18). Pärast ristimist läks Jeesus Galileasse, "kuulutama Jumala evangeeliumi ja ütles: "Aeg on täis saanud" (Mark.1:14, 15).

"Ja ta kinnitab seaduselepingu paljudega ühe nädala kestel" (ingl. k.). Siin ette toodud nädal on viimane 70-st; see oli viimane 7-aastane periood, mis oli eraldatud eriliselt juutidele. Selle aja kestel (mis kestis alates a. 27 m.a.j. kuni a. 34 m.a.j.) esitati evangeeliumikutse – algul Kristuse poolt isiklikult, hiljem Tema apostlite kaudu – peaasjalikult juutidele. Kui apostlid läksid välja Jumala riigi rõõmusõnumit kuulutama, andis Õnnistegija neile korralduse: "Ärge minge paganate teele ja ärge astuge samaarlaste linna, vaid minge ennemini Iisraeli koja kadunud lammaste juurde." (Matt.10:5, 6).

"Ta lõpetab pooleks aastanädalaks (ing. k. "nädala keskel") tapa- ja roaohvri." Aastal 31 m.a.j. – 3 ja pool aastat pärast ristimist – naelutati meie Issand ristile. Kolgatal toodud suure ohvriga lõppes ohvrisüsteem, mis oli 4000 aastat osutanud tulevikku, Jumala Tallele. Võrdkujud olid tegelikkuses täide läinud ning kõik ohvrid ja tseremoniaalsüsteemi talitused pidid nüüd lõppema.

70 nädalat ehk 490 aastat, mis olid eriliselt määratud juutidele, lõppesid, nagu nägime, aastal 34 m.a.j.. Sel ajal kinnitas Juuda rahvas Sanhedrini otsusega lõplikult evangeeliumi hülgamise enda poolt, saates Stefanose märtrisurma ning hakates Kristuse järgijaid taga kiusama. Siis laienes päästesõnum, mis nüüd enam ei piirdunud valitud rahvaga, kogu maailmale. Jüngrid, sunnitud tagakiusamise tõttu Jeruusalemmast lahkuma, "käisid ... mööda maad ja kuulutasid evangeeliumi sõna." "Filippus tuli Samaaria linna ja kuulutas neile Kristust." Peetrus avas jumaliku juhtivuse mõjul evangeeliumi Kaisarea pealikule, jumalakartlikule Korneeliusele. Tulihingelisele Paulusele aga, kes võideti Kristuse usule, tehti ülesandeks viia rõõmusõnum "kaugele paganate sekka" (Ap.t.8:4; 22:21).

Seni on prohvetikuulutuste kõik üksikasjad tabavalt täide läinud. 70 nädala algus on kahtlemata 457. a. e.m.a., lõpp aga 34. a. m.a.j.. Nende andmete alusel ei ole raske leida lõppu ka 2300-päevasele perioodile. Kui 70 nädalat – 490 päeva 2300-st "ära lõigata", jääb järele 1810 päeva. Pärast 490 päeva lõppemist pidi järgnema veel 1810 päeva. Aastast 34 m.a.j. ulatuvad 1810 aastat kuni 1844. aastani. Järelikult lõpeb Taan.8:14 ette toodud 2300 päevane periood 1844. a. Selle suure prohvetliku perioodi lõpul pidi Jumala

ingli tunnistuse kohaselt "pühamu saama puhastatud" (ingl. k.). Seega oli selgesti osutatud pühamu puhastamisele, mida üldiselt usuti aset leidvat Kristuse teisel tulemisel.

Miller ja ta kaaslased uskusid esmalt, et 2300 päeva lõpevad 1844. a. kevadel, ehkki prohvetikuulutus osutab selle aasta sügisele. Selle punkti vääritimõistmine tõi pettumust ja hämmeldust neile, kes Issanda tulemise olid arvestanud varasemale ajale. See aga ei vähendanud mingil määral argumentatsiooni jõudu, mis osutas 2300 päeva lõppemisele 1844. a. ning et sel ajal pidi aset leidma suur sündmus – pühamu puhastamine.

Asudes uurima Pühakirja, tõestamaks, et see on ilmutus Jumalalt, ei osanud Miller algul vähimalgi määral arvata, et jõuab niisuguste järeldusteni. Vaevalt võis ta neid tulemusi omaenda uurimistööle omistada. Pühakirjas sisalduvad tõendid olid liiga selged ja mõjuvad, et neid kõrvale heita.

Miller oli Piibli uurimisele pühendanud 2 aastat, kui ta 1818. a. jõudis pühalikule veendumusele, et ligikaudu 25 aasta pärast ilmub Kristus oma rahvast lunastama. (GC 324-329).

Peatükk 5. Pettumus ja selle tagajärjed

Pingsa ootusega lähenesid adventusklikud oma Issanda eeldatud tagasitulekupäevale. Nad uskusid, et 1844. a. sügis on aeg, millele osutas Taanieli prohvetikuulutus. Need pühendunud usklikud pidid aga läbi elama ränga pettumuse. Nii nagu Jeesuse jüngrid ei suutnud mõista sündmuste täpset olemust, mis pidi aset leidma Jeesuse esimesele tulemisele osutavate prohvetikuulutuste alusel, ning tegid läbi suure pettumuse, nii pettusid adventistid nüüd 1844. a. prohvetikuulutuse täidemineku suhtes Kristuse eeldatava teise tuleku kohta. Ellen White kirjutab selle kohta käesolevas teoses:

"Jeesus ei tulnud maa peale nii, nagu see ootav, rõõmus salk eeldas, et puhastada pühamut, s.t. maad tulega. Mulle näidati, et nad olid õigel teel prohvetlike perioodide arvutamises; prohvetlik aeg lõppes tõepoolest 1844. aastal ning Jeesus läks kõige pühamasse paika, et pühamu nende päevade lõpul puhastada. Viga seisneb selles, et me ei mõistnud, mis on pühamu ja milles seisneb selle puhastamine" (orig. lk. 243).

Peaaegu vahetult pärast pettumust 22. oktoobril ütlesid paljud usklikud ja ka vaimulikud, kes olid vastu võtnud adventkuulutuse, oma tõekspidamistest lahti. Mõned neist olid liikumisega ühinenud peamiselt kartuse tõttu; kui aga oodatud aeg möödus, hülgasid aga nad oma lootuse ja kadusid. Teised pühiti ära fanatismilainest. Kuid ligikaudu pooled adventistid klammerdusid veendumuse külge, et Kristus ilmub siiski varsti taeva pilvedel. Nad uskusid, et neile suunatud põlgus ja pilked osutasid maailma

armuaja möödumisele. Kuid kui päevadest said nädalad ning Issand ei ilmunud, tekkisid eri seisukohtade pooldajate vahel vastuolud ning ka see grupp lõhenes. Suurem osa asus seisukohale, et prohvetikuulutus ei täitunud 1844. a. ning et prohvetlike perioodide arvestamises oli tehtud viga. Nad hakkasid tähelepanu koondama konkreetsetele daatumitele tulevikus, mil Kristus ilmuma peaks. Oli ka teine, väiksem grupp, Seitsmenda Päeva Adventistide Koguduse esiisad, kes olid veendunud, et selles suures adventärkamises oli tegev Jumala Vaim. Nad uskusid, et Issanda töö eitamisega osutuvad nad Armu Vaimu põlgajaiks ning tundsid, et ei tohi nii toimida.

Peatükk 6. Ellen Harmonile antakse nägemus

See grupp leidis, et nende läbielud ning nende ees seisev töö on esitatud Ilmutusraamatu 10. peatüki viimastes salmides. Adventlootus pidi taas ellu ärkama. Jumal oli neid juhtinud ja juhtis ikka veel. Nende keskel oli noor neiu Ellen Harmon, kes 1844. a. detsembris, vaid 2 kuud pärast suurt pettumust, sai Jumalalt prohvetliku ilmutuse. Selles nägemuses näitas Issand talle adventrahva teekonda Uue Jeruusalemma poole. Ehkki antud nägemus ei selgitanud suure pettumuse põhjust (selgus pidi tulema ja tuligi ainuüksi Piibli uurimisest) kinnitas see, et Jumal oli neid juhtinud ning juhib ka edaspidi nende rännakut taevase linna poole.

Noorele Ellenile ilmutatud sümboolse teeraja alguses oli hele, särav valgus, mida ingel määratles kui kesköö hüüdu. See väljend oli seotud Kristuse teise tuleku kuulutamise haripunktiga 1844. a. suvel ja sügisel. Ellen nägi nägemuses Kristust oma rahvast Jumala linna poole juhtimas. Nende vestlusest selgus, et rännak on pikem kui arvati. Mõned kaotasid Jeesuse silmist ning kaldusid teelt kõrvale; need aga, kes hoidsid silmad Jeesusel ja linnal, jõudsid sihtpunkti. Selle nägemuse leiame orig. lk. 13-17 pealkirja all "Minu esimene nägemus".

Peatükk 7. Kaks Adventistide Gruppi

Grupis, kes uues valguses edasi läks, olid algul vaid mõned inimesed. Aastaks 1846 arvestasid nad end olevat 50 ringis.

Suuremas rühmituses, kes kaotas veendumuse prohvetikuulutuse täitumises 1844. aastal, oli ligikaudu 30 000 inimest. Nende juhid tulid 1845. aastal kokku konverentsile Albany's, New Yorgi osariigis. 29. aprillist kuni 1. maini oldi koos ning hinnati oma seisukohad ümber. Võeti vastu ametlik otsus, milles hoiatati nende eest, kes väidavad endil olevat "erilise valguse", kes õpetavad "juutide väljamõeldisi" ning võtavad tarvitusele "uusi katsekive" ("Advent Herald", 14. mai 1845). Nii sulgesid nad ukse

valgusele hingamispäeva ja prohvetikuulutamise Vaimu kohta. Nad olid veendunud, et prohvetikuulutus ei olnud täitunud 1844. a. ning et 2300-päevane periood lõpeb mingil ajahetkel tulevikus. Määrati kindlaks mitmed daatumid, kuid kõik möödusid üksteise järel. Need inimesed, keda oli seni koos hoidnud kindel adventlootus, jagunesid nüüd mitmeteks kaunis lõdvalt seotud gruppideks, kes õpetuslike seisukohtade poolest erinesid märkimisväärselt üksteisest. Mõned grupid hääbusid peagi. Püsimajäänud rühmitus nimetas end hiljem Kristlikuks Adventkoguduseks (Advent Christian Church). Käesolevas teoses on selle rühmituse liikmeid nimetatud "esimese päeva adventistideks" või "nimeadventistideks".

Peatükk 8. Koidab valgus pühamu kohta

Nüüd aga peame pöörduma tagasi nende juurde, kes visalt klammerdusid veendumuse külge, et prohvetikuulutus oli siiski täitunud 22. oktoobril 1844, ja kes avatud meelte ja südamega astusid edasi hingamispäeva ning pühamu tõdedesse, sedamööda kuidas taevane valgus nende teerada valgustas. Need usklikud ei olnud koondunud ühte paikkonda, vaid olid hajali või väga väikeste gruppidena siin-seal Ühendriikide põhja- ja kirdeosariikides.

Üks selle grupi liige, Hiram Edson, elas New Yorgi osariigi keskosas Port Gibsonis ning oli selle piirkonna adventistide juhiks. 22. oktoobril 1844 kogunesid usklikud tema koju, et Issanda tulemist oodata. Rahulikult ja kannatlikult ootasid nad seda suurt sündmust. Kui aga "keskööotund" saabus ning nad mõistsid, et oodatud päev oli mööda läinud, sai selgeks, et Jeesus ei tule nii pea, kui nad Teda oodanud olid. See oli kibe pettumus. Varastel hommikutundidel läks Hiram Edson koos mõnede teistega oma heinaküüni palvetama. Palvetades sai ta veendumuse, et valgus asja kohta saadakse.

Pisut hiljem, kui Edson koos oma sõbraga üle viljapõllu adventiste külastama läks, näis talle, nagu puudutanuks keegi tema õlga. Ta vaatas üles ning – justkui nägemuses – taevas näis talle avatuna! Ta nägi, kuidas Kristus taevases pühamus kõige pühamasse paika astus, et alustada seal teenistust oma rahva heaks – selle asemel, et tulla kõige pühamast paigast välja Maad tulega puhastama, nagu neile oli õpetatud. Hoolikas Piibli uurimine Hiram Edsoni, arst F.B. Hahni ning kooliõpetaja O.R.L. Crozieri poolt selgitas peagi, et pühamu, mis 2300 aasta lõpus pidi puhastatama, ei olnud meie Maa, vaid taevane pühamu, kus Kristus meie kasuks kõige pühamas paigas teenib. Tema vahemehetöö harmoniseerus ka "Jumala kohtutunni" sõnumiga, mis oli kõlanud esimese ingli kuulutuses (Ilm. 14:6, 7). Kooliõpetaja Crozier pani uurimisgrupi avastuse kirja. See trükiti ära ühes kohalikus kirjastuses, hiljem aga ilmus täielikul kujul adventistide

ajakirjas "Day-Star" Cincinnatis, Ohio osariigis. 7. veebruaril 1846 pühendati ajakirja erinumber täielikult piibliuurimisele pühamu küsimuse kohta.

Peatükk 9. Avastatud tõdesid kinnitab nägemus

Kui see uurimine alles käis ning tulemusi polnud veel teatavaks tehtud, anti kaugel idas, Maine'i osariigis, Ellen Harmonile nägemus, milles talle näidati Kristuse teenistuse ülekandumist pühast paigast kõige pühamasse paika 2300 aasta lõpul. Aruanne sellest nägemusest on ära toodud käesolevas teoses orig. lk. 54-56.

Ühe teise nägemuse kohta peagi pärast seda teatab Ellen White oma kirjutises 1847. a. aprillis: "Issand näitas mulle nägemuses enam kui aasta tagasi, et vend Crozieril oli õige valgus pühamu puhastamisest ja muu sellega seotu kohta ning et see oli Tema tahtmine, et vend Crozier kirjutaks nägemusest. Ta tegigi seda ajakirjas "Day-Star" erinumbris 7. veebr. 1846. Tunnen end Issanda poolt täielikult volitatud olevat soovitama seda erinumbrit igale usklikule." ("Sõna väikesele karjale" ["A Word to the Little Flock"] orig. lk. 12). Nii kinnitati Piibli uurijate avastusi Jumala käskjalale antud nägemustega.

Järgnevatel aastatel kirjutas Ellen White küllalt palju pühamu tõe kohta ning selle tähendusest meile. Käesolev teos sisaldab selle kohta palju materjali. Pöörake erilist tähelepanu orig. lk. 250 algavale peatükile pealkirjaga "Pühamu". Arusaamine Kristuse teenistusest taevases pühamus osutus võtmeks suure pettumuse saladuse lahendamisel. Meie koguduse pioneerid nägid selgesti, et prohvetikuulutus, mis teatas Jumala kohtutunni saabumisest, oli täitunud 1844. a. asetleidnud sündmuste kaudu, kuid et taevase pühamu kõige pühamas paigas pidi teostatama teatud töö, enne kui Jeesus siia maa peale tagasi saab tulla.

Adventkuulutuse raames oli kõlanud juba nii esimese kui teise ingli kuulutus, nüüd aga hakkas kõlama kolmanda ingli kuulutus. Selle kuulutusega hakkas koitma valgus seitsmenda päeva hingamispäeva tähenduse kohta.

Peatükk 10. Hingamispäeva pidamise algus

Vaadeldes, kuidas esimesed adventistid hakkasid hingamispäeva pidama, mingem vaimus väikesesse kirikusse Washingtoni linnakeses New Hampshire osariigi keskosas. Idas külgneb selle osariigiga Maine'i osariik, läänes aga ligikaudu saja kilomeetri ulatuses New Yorgi osariik. Siin kuulsid ühe iseseisva kristliku koguduse liikmed 1843. a. adventkuulutust ning võtsid selle vastu. See oli grupp tõsiseid, innukaid inimesi. Nende

hulka tuli keegi seitsmenda päeva baptist Rachel Oakes, kes levitas brošüüre, milles olid esitatud jumalikud nõuded neljanda käsu pidamise kohta. Mõned adventistidest said sellest aru juba 1844. aastal ja võtsid selle Piibli tõena ka vastu. Üks neist, William Farnsworth, tõusis ühel pühapäevahommikusel jumalateenistusel üles ja teatas, et kavatseb pidada Jumala hingamispäeva neljanda käsu kohaselt. Temaga ühines üle kümne inimese, otsustades kindlalt kõiki Jumala käske pidada. Need olidki esimesed seitsmenda päeva adventistid.

Ka seda gruppi hooldav jutlustaja Frederick Wheeler võttis peagi seitsmenda päeva hingamispäeva vastu ning oli esimene adventistide jutlustaja, kes seda tegi. Teine adventjutlustaja T. M. Preble, kes elas samas osariigis, võttis samuti hingamispäeva tõe vastu ning avaldas veebruaris 1845 artikli ühes adventistide ajakirjas "Hope of Israel" ("Iisraeli lootus"), osutades kohustusele pidada neljandat käsku. Joseph Bates, silmapaistev adventjutlustaja, kes töötas Fairhavenis, Massachusetts'i osariigis, luges Preble'i artiklit ning võttis samuti vastu tõe seitsmenda päeva hingamispäevast. Peagi pärast seda suundus vend Bates Washingtoni linnakesse New Hampshire osariigis, et uurida seda vastleitud tõde koos seal elavate hingamispäeva pidavate adventistidega. Koju tagasi pöördudes oli ta hingamispäeva tões täielikult veendunud. Mõne aja möödudes otsustas ta avaldada traktaadi neljanda käsu hingamispäeva pidamise nõude kohta. See 48-leheküljeline brošüür hingamispäevast ilmus augustis 1846. Üks eksemplar sattus ka James ja Ellen White'i kätte umbes nende abiellumise ajal sama aasta augusti lõpul. Brošüüris esitatud Pühakirja tõendite alusel võtsid nad samuti seitsmenda päeva hingamispäeva vastu ja hakkasid seda pidama. Selle kohta kirjutas Ellen White hiljem: "Sügisel 1846 hakkasime Piibli hingamispäeva pidama, seda õpetama ja kaitsma" (LT 75).

Peatükk 11. Ilmutatakse hingamispäeva tähtsus

James ja Ellen White võtsid otsuse hingamispäeva pidada vastu ainuüksi Pühakirja tõendite alusel, millele nende tähelepanu oli juhtinud Bates'i brošüür. Seejärel, aprillikuu esimesel hingamispäeval 1847, seitse kuud pärast seda, kui nad olid hakanud seitsmenda päeva hingamispäeva pidama ja õpetama, andis Issand Ellen White'ile Topshamis, Maine'i osariigis nägemuse, milles rõhutati hingamispäeva tähtsust. Ta nägi käsulaudu taevase pühamu seaduselaekas ning erilist valgussõõri, mis neil laudadel neljandat käsku ümbritses. (Vaata ka orig. lk. 32-35 selle nägemuse aruannet.) Seisukohta, mis oli võetud Jumala Sõna uurimise põhjal, kinnitati nägemusega. Nägemus aitas ka avardada usklike mõistet hingamispäevapidamise kohta. Selles ilmutuses viidi Ellen White vaimus ajastute lõppu ning ta nägi hingamispäeva suure "proovitõena" sel ajal, mil inimesed peavad

otsustama – kas teenida Jumalat või ärataganenud võimu. Vaadates 1874. a. sellele läbielule tagasi, kirjutab ta:

"Ma uskusin ise hingamispäeva tõde enne, kui olin nägemustes selle kohta midagi näinud. Alles mitmeid kuid pärast seda, kui olin hakanud hingamispäeva pidama, näidati mulle Jumalast seatud hingamispäeva tähtsust ja kohta kolmanda ingli kuulutuses." (L 2, 1874)

Tähtsad "hingamispäeva-konverentsid"

Jumala juhtivuse kohaselt tulid mõned hingamispäeva pidavad jutlustajad, kes oma mõttekaaslastega neid vastleitud tõdesid õpetasid, aastal 1848 kokku, et pidada viis "hingamispäeva-konverentsi". Paastumise kui ka palvega uuriti Jumala Sõna. Vend Bates, hingamispäeva tõe silmapaistev eestvõitleja oli hingamispäevapidamise kaitsmisel neil konverentsidel juhtivaks jõuks. Hiram Edson ja tema kaaslased, kes mõnedest neist konverentsidest osa võtsid, panid oma ettekannetes erilist rõhku pühamu tõele. James White, kes oli hoolikalt uurinud prohvetikuulutusi, koondas tähelepanu sündmustele, mis peavad aset leidma enne, kui Jeesus tuleb. Neil koosviibimistel võetigi kokku peamised seitsmenda päeva adventistide poolt õpetatavad doktriinid.

Vaadates sellele kogemusele tagasi, kirjutas Ellen White: Paljud meie rahva seast ei mõista, kui kindlalt on rajatud meie usu alused. Minu abikaasa, vend Joseph Bates, isa Pierce (nii viidati vanematele vendadele; tegemist on Stephen Pierce'ga, kes oli neil varastel aastatel tegev nii jutlustaja kui administraatorina), vend Hiram Edson ja teised innukad, õilsad ja tõsised mehed otsisid 1844. a. kindlaksmääratud aja möödudes tõde nagu peidetud varandust. Ma olin koos nendega ning me uurisime ja palvetasime tõsiselt. Sageli jäime kokku kuni hilisööni, mõnikord aga ka kogu ööks, palvetades valguse pärast ning uurides Sõna. Ikka ja jälle tulid need vennad kokku, et uurida Piiblit, et teada saada selle tõdede tähendust ning valmistuda neid väega esitama. Jõudes uurimustes mingi punktini, kus nad pidid ütlema: "Me ei saa eman midagi teha," tuli Issanda Vaim minu peale, mind võeti nägemuses ära ning anti selge seletus tekstide kohta, mida äsja olime uurinud, samuti juhised, kuidas mõjukalt töötada ja õpetada. Nii anti mulle valgus, mis aitas mõista Pühakirja tekste Kristuse, Tema missiooni ja preestri-ameti kohta. Mulle tehti selgeks tõdede ahel, mis ulatub neist päevist kuni ajani, mil me astume Jumala linna. Issandalt saadud juhtnöörid andsin ma teistele edasi.

Kogu selle aja kestel ei suutnud ma ise vendade arutlusi mõista. Minu mõistus oli otsekui kinni ja ma ei saanud uuritavatest Pühakirja tekstidest aru. See oli üks kurvemaid olukordi mu elus. Olin selles seisukorras seni, kuni vendadele kõik meie usu peamised punktid Jumala Sõna alusel selgeks said. Vennad teadsid, et väljaspool nägemusi ei suutnud ma neist asjust aru saada ning nad võtsid saadud ilmutused vastu otsese taevase valgusena (1 SM 206, 207).

Nii rajati Seitsmenda Päeva Adventistide Koguduse õpetuslikud alused Jumala Sõna ustava uurimise teel. Kui adventpioneerid aga polnud suutelised edasi minema, anti Ellen White'ile valgust, mis aitas raskeid probleeme selgitada ning avas tee uurimiste jätkamiseks. Nägemused asetasid ka Jumala heakskiidupitseri õigetele järeldustele. Selliselt toimis prohvetlik and nii eksituste kõrvaldamisel kui tõe kinnitamisel (vt. GW 302).

Peatükk 12. Adventpioneerid alustavad kirjastustegevust

Peagi pärast viiendat "hingamispäeva-konverentsi" (need peeti a. 1848) korraldati uus kokkutulek Otis Nicholsi kodus Dorchesteris (Bostoni lähedal), Massachusetts'i osariigis. Vennad uurisid ja palvetasid, et saada selgust kohustuse kohta viia ka teistele valgust, mida Issand nende teerajale oli paista lasknud. Uurimise ajal võeti Ellen White nägemusse ning näidati talle vendade kohustust seda valgust trükisõnas avaldada. Sellest jutustab ta ise teoses "Life Sketches" ("Visandid minu elust").

"Nägemusest tagasi tulnud, sõnasin oma abikaasale: "Mul on sõnum sinu jaoks. Sa pead hakkama trükkima ja levitama väikest ajalehte. Olgu see esmalt väike; kui aga inimesed seda loevad, saadavad nad sulle vahendeid, millega seda trükkida. Sul saab olema edu algusest peale. Mulle näidati, et sellest väikesest algusest suunduvad välja suured valgusvood, mis haaravad kogu maailma."" (lk. 125)

See oli üleskutse tegutsemisele. Mida võis James White teha? Tal oli vähe selle maailma vara. Nägemus oli aga jumalik korraldus ning ta tundis, et on kohustatud usus edasi minema. Nii hakkas ta oma 75-sendise Piibli ning kaanteta konkordantsiga ette valmistama artikleid hingamispäeva tõe ja teiste sellega seotud tõdede kohta, et neid siis väikeses ajalehes ära trükkida. Kõik see võttis aega, kuid lõppude lõpuks esitas ta käsikirja ühele trükkalile Middletownis, Connecticuti osariigis, kes oli nõus teda aitama. Leht laoti valmis, loeti läbi ning proovieksemplarid trükiti ära tuhandelises tiraažis. James White vedas need Middletowni trükikojast Beldenite koju, kus tema ja Ellen ajutise peatuspaiga olid leidnud. Ajaleht oli 8-leheküljeline, formaadis 6 x 9 tolli (15,2 x 22,7 cm). Selle pealkirjaks sai "The Present Truth" ("Ajakohane tõde"). Esimene number ilmus 1849. aasta juulis. Ajalehepakid laoti põrandale. Vennad ja õed kogunesid nende ümber ning palusid pisarsilmil, et Jumal seda väikest lehte väljasaatmisel õnnistaks. Seejärel murti lehed kokku, pakiti ja kirjutati aadressid peale ning James viis need 8 miili kaugusele Middletowni postkontorisse. Nii algas Seitsmenda Päeva Adventistide Koguduse kirjandustöö.

Anti välja neli ajalehenumbrit ning iga kord enne lehtede postkontorisse viimist palvetati. Peagi hakkas saabuma kirju, milles inimesed teatasid, et lehtede mõjul olid nad hakanud pidama hingamispäeva. Mõnes ümbrikus oli ka raha ning James White'il oli võimalik septembrikuus Middletowni trükkalile nelja numbri eest 64,5-dollariline võlg ära maksta.

Ajakirja "Review and Herald" ilmumise algus

Kui James ja Ellen White paigast paika reisisid, peatudes mõne kuu siin, mõne seal, korraldasid nad ajalehe kirjutamist edasi. Viimaks ilmus üheteistkümnes ja viimane number Maine'i osariigi Pariisi linnakeses novembris 1850. Ellen White kirjutas ajalehele "The Present Truth" mitmed artiklid. Enamik neist on ära toodud käesoleva teose esimeses osas (Vt. orig. lk. 36-54).

Samas Pariisi linnakeses peeti novembrikuus ka konverents ning vennad pidasid kasvava kirjandustöö suhtes nõu. Nad otsustasid muuta väljaande suuremaks ning anda sellele uueks nimeks "The Second Advent Review and Sabbath Herald" (tõlkes ligikaudu: "Ülevaade Kristuse teisest tulekust ja hingamispäeva kuulutusest"). Seda anti mõni kuu välja Pariisis, Maine'i osariigis, seejärel aga Saratoga Springs'is, New Yorgi osariigis. Sellest ajast kuni meie päevini on see olnud Seitsmenda Päeva Adventistide keskajakirjaks.

Peatükk 13. Kirjandustöö laieneb

Elades Saratoga Springs'is, valmistas James White augustis 1851 trükiks ette Ellen White'i esimese raamatu pealkirjaga "Ülevaade Ellen G. White'i kristlikest kogemustest ja nägemustest" ("A Sketch of the Christian Experience and Views of Ellen G. White"), mis on käesoleva teose esimeseks osaks (orig. lk. 11-83). Tegemist oli ainult 64-leheküljelise brošüüriga.

Kevadel 1852 kolisid White'id Rochesteri New Yorgi osariigis ning asutasid seal meie kirjanduse väljaandmiseks trükikoja. Vennad vastasid üleskutsele koguda vahendeid trükipressi hankimiseks ning varustuse ostmiseks. Koguti 600 $. Kui õnnelikud olid need esimesed adventusklikud, kui meie ajakirju võis trükkida trükipressil, mis "pidas hingamispäeva"! White'id elasid Rochesteris pisut üle kolme aasta ning andsid välja adventsõnumeid. Lisaks ajakirjadele "Review and Herald" ning "Youth Instructor" ("Juhised noortele", mida James White oli hakanud välja andma 1852. aastast) avaldasid White'id aeg-ajalt ka brošüüre. Ellen White'i teine brošüür "Lisa Ellen G. White'i kristlikele kogemustele ja nägemustele" ("Supplement to the Christian Experience of

Ellen G. White") ilmus Rochesteris 1854. a. jaanuaris. Käesolevas teoses on see teiseks osaks (orig. lk. 85-127).

Peatükk 14. Kirjandustegevuse keskuseks saab Battle Creek

Novembris 1855 kolisid James ja Ellen White oma abilistega Battle Creeki Michigani osariigis. Trükipress ja muud trükkimisvahendid paigutati hoonesse, mille olid püstitanud mõned seitsmenda päeva adventistid, kes annetasid raha meie oma trükikoja ehitamiseks. Sedamööda kuidas nende töö selles väikeses linnas edasi arenes, muutus Battle Creek Seitsmenda Päeva Adventkoguduse keskuseks. Tegelikult suutis James White kirjastustegevust vaid suurte raskustega jätkata.

Vaadeldes "Varajaste kirjutiste" ajaloolist tausta, tuleks märkida, et algul oli hingamispäeva pidavate adventistide eesmärgiks jõuda hingamispäeva tõega vaid oma endiste kaasvõitlejateni suures adventäratusliikumises, s.t. nendeni, kes olid olnud koos nendega esimese ja teise ingli kuulutuse töös. Järelikult oli nende töö ligikaudu seitsme aasta jooksul pärast 1844. aastat suunatud peaasjalikult adventistidele, kes ei olnud võtnud veel oma seisukohta kolmanda ingli kuulutuse suhtes. Olukorraga tuttavale inimesele tundub see ka loomulikuna.

"Suletud uks" ja "avatud uks"

Erilistes jõupingutustes, mis 1844. a. suvel tehti adventtõdede kuulutamiseks, nägid liikumise juhid paralleeli tähendamissõnaga kümnest neitsist Matteuse 25. peatükis. Nende kogemus oli samuti olnud "viibimisaeg", siis aga järgnes hüüd: "Ennäe, peigmees! Minge vastu!" Sellele hüüdele viidati tavaliselt kui "kesköö hüüdele". Esimeses nägemuses oli Ellen White'ile näidatud seda heleda valgusena adventistide taga nende teeraja algul. Tähendamissõnast loeti, et need, kes olid valmis, läksid peigmehega pulma ja "uks suleti" (Vt. Matt.25:10). Nad järeldasid, et 22. oktoobril 1844 suleti armuuks nende jaoks, kes nii laialdaselt kõlanud kuulutust vastu polnud võtnud. Mõni aasta hiljem kirjutas Ellen White selle kohta:

"Pärast aja möödumist, mil oodati Õnnistegijat, uskusid nad (s.t. adventistid) ikka veel, et on jõudnud suure kriisini ning et Kristuse vahemehetöö inimese heaks Jumala ees on lõppenud. Piibli põhjal näis neile, et inimese armuaeg lõpeb lühikest aega enne Issanda tegelikku tagasitulekut taeva pilvedel. See näis nii Pühakirja tekstide alusel, mis osutavad ajale, mil inimesed otsivad, koputavad ja hüüavad armuukse taga, keegi aga ei

ava. Nad küsisid, kas polnud daatum, mil nad olid oodanud Kristuse tulekut, pigem selle perioodi alguseks, mis pidi vahetult Tema tulemisele eelnema. Olles andnud oma hoiatuse, et kohtutund on lähedal, tundsid adventistid oma töö maailma jaoks tehtud olevat ning nende hingelt kadus koorem patuste päästmise pärast. Jumalakartmatute jultunud ja jumalatteotavad pilked näisid neile täiendava tõendina, et Jumala Vaim on Tema armu põlgajatelt ära võetud. Kõik see kinnitas nende arvamust, et armuaeg on lõppenud, või – nagu nad väljendasid – "armuuks on suletud"." (GC 429).

Ellen White jätkab, et näidata, kuidas hakkas koitma valgus selle küsimuse kohta:

Selgem valgus tuli aga pühamu küsimuse uurimisega. Veenduti, et 2300 päeva lõpp 1844. a. tähistas tähtsat, pöördelist sündmust. Samal ajal aga, mil suleti lootuse- ja armuuks, mille kaudu inimestel 18. sajandi jooksul oli olnud juurdepääs Jumalale, avati teine uks ning pattude andestust pakuti inimestele Kristuse lepitusteenistuse kaudu kõige pühamas paigas. Üks osa Tema teenistusest oli lõppenud – kuid vaid selleks, et anda maad teisele. Taevases pühamus oli ikka veel "avatud uks", mille taga Kristus teenis patuste heaks.

Hakati mõistma ka Kristuse nende sõnade tähendust Ilmutusraamatus, millega Ta pöördus koguduse poole just sel ajal: "Nõnda ütleb Püha, tõeline, kelle käes on Taaveti võti ja kes avab ja ükski ei sule; kes suleb ja ükski ei ava: Ma tean sinu tegusid. Vaata, ma olen seadnud su ette avatud ukse ja ükski ei suuda seda sulgeda." (Ilm.3:7, 8).

"Vaid need, kes usu läbi järgivad Jeesust Tema suures lepitustöös, saavad osa Tema vahemehetöö õnnistustest. Need aga, kes valguse lepitusteenistuse kohta hülgavad, jäävad neist ilma." (GC 429, 430).

Peatükk 15. Probleemi kaks lahendust

Seejärel kõneleb Ellen White, kuidas kaks adventusklike gruppi seostasid endaga 1844. a. 22. oktoobri pettumuskogemust:

"Kindlaksmääratud aja möödumisele 1844. a. järgnes suur läbikatsumisperiood nende jaoks, kes ikka veel adventusust kinni hoidsid. Nende ainus lohutus – mis puutus oma tõelise seisukoha kindlaksmääramisse – oli valgus, mis juhtis nende mõtted taevasele pühamule. Mõned aga loobusid oma veendumustest senise prohvetlike perioodide arvestamise õigsusse ning omistasid Püha Vaimu mõju, mis adventliikumisega kaasnenud oli, inimlikele või saatanlikele jõududele. Teine grupp uskus kindlalt, et nende minevikuläbieludes oli neid juhtinud Issand. Kui nad ootasid, valvasid ja palusid, et teada saada Jumala tahet, mõistsid nad, et nende suur Ülempreester oli astunud oma teenistuse teise faasi. Teda usus järgides hakkasid nad mõistma ka koguduse lõputöö olemust. Neil oli selgem arusaamine esimese ja teise ingli kuulutusest ning nüüd olid nad valmis vastu

võtma ja maailmale edasi andma ka Ilmutusraamatu 14. peatüki kolmanda ingli pühalikku hoiatust." (GC 431, 432).

Käesolevas teoses on orig. lk. 42-45 mõned viited "avatud uksele" ja "suletud uksele". Neid on õigesti võimalik mõista ainult meie koguduse pioneeride kogemusliku tagapõhja valgel.

Pisut aega peale pettumust mõistsid meie pioneerid, et ehkki oli neid, kes valgust otsustavalt hüljates olid sulgenud ukse oma päästmiseks, oli siiski paljusid, kelle kõrvu kuulutus polnud ulatunud – seega ei olnud need inimesed seda ka hüljanud. Nemadki pidid osa saama õndsakssaamise kuulutusest. 1850-ndate aastate alguseks olid need punktid küllalt selgeks saanud. Siis hakkasid avanema ka teed kolme ingli kuulutuse esitamiseks. Eelarvamused hakkasid kaduma. Ellen White, vaadates tagasi adventusklike läbieludele vahetult pärast suurt pettumust, kirjutas:

"Sel ajal oli juurdepääs uskmatutele praktiliselt võimatu. 1844. a. pettumus oli paljude meeltes segadust tekitanud ning nad ei tahtnud selle asja kohta üldse mingit seletust kuulda." (RH 20. nov. 1883).

1851. a. võis aga vend White juba teatada: "Tõe esitamiseks on nüüd uks peaaegu kõikjal avatud ning paljud on valmis lugema väljaandeid, mille uurimise vastu neil varem mingit huvi polnud." (RH 19. aug. 1851).

Peatükk 16. Üleskutse koguduse organisatsiooni moodustamiseks

Nende uute võimalustega ning seda mööda, kuidas üha suurem hulk inimesi kuulutuse vastu võttis, tekkisid adventusklike seas lahkhelid. Kui neid poleks kõrvaldatud, oleks tööle sündinud palju kahju. Siin näeme taas Jumala juhtivust oma rahva elus, kuna Ellen White jutustab meile 1850. a. 24. detsembril saadud nägemusest:

Ma nägin kui suur ja püha on Jumal. Ingel ütles: "Kõnni hoolikalt ja valvsusega Tema ees kuna Ta on kõrge ja ülev ning Tema auhiilgus täidab templit." Ma nägin, et taevas oli kõik täiuslikult korras. Ingel sõnas taas: "Vaadake vaid – Kristus on kõige pea! Liikuge edasi korra kohaselt. Olgu igal teie sammul mõte ja tähendus." Ning taas lausus ingel: "Vaadake ja mõistke, kui täiuslik ja kaunis on taevas valitsev kord! Järgige seda!" (M 11, 1850).

Võttis aega, kuni adventusklikud hakkasid hindama evangeelse korra väärtust ja vajadust selle järele. Minevikuläbielud protestantlikes kirikutes, millest nad lahutatud olid, tegid nad ettevaatlikeks. Peale paikade, kus praktilised vajadused organisatsiooni loomiseks väga ilmsed olid, hoidis kartus vormilikkuse eest usklikke organisatsiooni eest

tagasi. Alles kümme aastat pärast 1850. a. nägemust võeti viimaks vastu enam-vähem küpsed plaanid organisatsiooni loomiseks. Kahtlemata oli esmase tähtsusega teguriks nende plaanide elluviimisel ulatuslik peatükk pealkirjaga "Evangeelne kord", mis ilmus teoses "Lisa Ellen G. White'i kristlikele kogemustele ja nägemustele". Käesolevas teoses on see ära toodud orig. lk. 97-104.

Aastal 1860 valiti seoses kirjastustöö organiseerimisega kogudusele ka nimetus. Mõned arvasid, et nimetus "Jumala Kogudus" on sobiv, enamik oli aga siiski seisukohal, et koguduse nimest peaks peegelduma ka teda teistest kogudustest eristavaid õpetusi. Nii võetigi kasutusele nimetus "Seitsmenda Päeva Adventistid". Järgnevatel aastatel organiseerusid mõned usklike grupid kogudusteks ning Michigani osariigi kogudused moodustasid koguduste liidu. Peagi tekkis juba mitu liitu ning maikuus aastal 1863 loodi Seitsmenda Päeva Adventistide Peakonverents. See aga viib meid juba "Varajaste kirjutiste" ilmumise ajast 5 aastat hilisemasse perioodi.

Peatükk 17. Nägemus suurest võitlusest

Juba on mainitud kirjastustöö üleviimist Rochesterist New Yorgi osariigist Battle Creeki Michigani osariigis 1855. a. novembris. Vend ja õde White'id rajasid endale Battle Creekis kodu ning kohapealsele tööle juba kindel alus pandud, olid nad võimelised jätkama oma reise tööpõllul. Seoses külaskäiguga Ohio osariiki veebruaris ja märtsis 1858 anti Ellen White'ile Lovett Grove'i koolimajas tähtis nägemus suurest võitlusest. Ülevaade sellest kaks tundi kestnud nägemusest on ära toodud teoses "Life Sketches" ("Visandid minu elust") orig. lk. 161, 162. Septembris 1858 ilmus I köide teosest "Spiritual Gifts" ("Vaimulikud annid"), alapealkirjaga "Suur võitlus Kristuse ja Tema inglite ning Saatana ja tema inglite vahel". See väike 219-leheküljeline raamat moodustabki käesoleva teose kolmanda ja viimase osa.

Ellen White'i tegevuse esimese 15 aasta väikestele väljaannetele järgnesid paljud ulatuslikumad raamatud, mis sisaldavad elulisi teemasid nende jaoks, kes peavad Jumala käske ja Jeesuse usku. Hoolimata sellest on need varaseimad kirjutised alati eriliselt kallid kõigile seitsmenda päeva adventistidele.

Ellen G. White'i Väljaannete Hooldusnõukogu, märts, 1963.

I OSA – Ellen G. White'i kristlikud kogemused ja nägemused

Oma armsate sõprade palvel nõustusin andma lühikese ülevaate oma kogemustest ja nägemustest, lootes, et kirjapandu on troostiks ja kinnituseks alandlikele, usaldavatele Jumala lastele.

Ma sündisin Gorhami linnakeses, Maine'i osariigis 26. novembril 1827.

Tulin pöördumisele 11-aastasena. Kaheteistkümneselt mind ristiti ning ma ühinesin metodisti kirikuga. 13-aastasena kuulsin William Milleri teist loenguteseeriat Portlandis, Maine'i osariigis. Neid kuulates tundsin, et ma polnud veel püha ega valmis Jeesusega kohtuma. Kui siis kõigile esitati üleskutse tulla eestpalvele, kasutasin kohe ära esimese võimaluse, kuna teadsin, et minu juures tuleb teostada suur töö, enne kui osutun kõlbavaks taevase ühiskonna jaoks. Mu hing janunes täieliku päästmise järele, kuid ma ei teadnud, kuidas seda saavutada.

1842. aastal külastasin pidevalt koosolekuid Portlandis, Maine'i osariigis, kus kuulutati Kristuse teist tulekut. Uskusin kindlalt, et Issand tuleb pea. Tundsin nälga ja janu täieliku päästmise järele, täieliku kooskõla järele Jumala tahtega. Päeval ja öösel võitlesin, et saada seda hindamatut varandust, mida pole võimalik omandada kogu maailma rikkuse eest. Kui ma Jumala ees põlvitasin, et palvetada selle õnnistuse pärast, esitati mulle kohustus minna ja palvetada ka avalikel koosolekutel. Ma ei olnud iial koosolekul valjusti palvetanud ning kohkusin väga, kartes, et palvetama hakates ajan midagi segi. Iga kord, kui ma salajases palves Issanda ette läksin, tuletati mulle seda täitmata kohustust meelde, kuni ma lakkasin palvetamast. Langesin melanhooliasse ning lõpuks sügavasse meeleheitesse.

Jäin sellisesse seisundisse kolmeks nädalaks. Ükski valguskiir ei tunginud läbi mind ümbritsevatest tihedatest pimedusepilvedest. Siis nägin kaks unenägu, mis andsid mulle nõrga lootuse- ja valguskiire (need unenäod on kirjas orig. lk. 78-81). Pärast seda kõnelesin murest oma jumalakartlikule, pühendunud emale. Ta kinnitas mulle, et ma pole sugugi kadunud, ning soovitas minna vaid Stockmani juurde, kes seekord adventusklikele Portlandis jutlust pidas. Usaldasin seda venda väga, kuna ta oli pühendunud ja armastatud Kristuse sulane. Tema sõnad olid mõjuvad ja andsid mulle lootust. Pöördusin koju tagasi ja läksin taas Issanda ette, tõotades, et tahan teha või kannatada ükskõik mida, kui võin vaid ära teenida Kristuse heakskiidu, Tema naeratuse. Taas tuletati mulle meelde minu täitmata kohustust. Sel õhtul pidi olema palvekoosolek. Läksin sinna ning kui teised palvetamiseks põlvitasid, põlvitasin minagi värisedes koos nendega. Pärast kaht-kolme

palvetajat avasin oma suu palveks enne, kui isegi sellest aru sain. Nüüd näisid Jumala tõotused mulle paljude hinnaliste pärlitena, mille omandamiseks tarvitses neid vaid paluda. Palvetades kadus mind nii kaua vaevanud koorem ja hingepiin ning Jumala õnnistus langes otsekui õrn hommikune kaste minu peale. Andsin Jumalale au selle eest, mida tundsin, kuid ma igatsesin enamat. Ma ei suutnud tunda rahuldust, kuni olin saanud osa Jumala täiusest. Kirjeldamatu armastus Jeesuse vastu täitis mu hinge. Jumaliku au lained rullusid üksteise järel minu üle, kuni mu keha otsekui kangestus. Ma ei tundnud enda ümber enam midagi peale Jeesuse ja Tema au, ma ei teadnud millestki, mis meie ümber toimus.

Jäin sellisesse kehalisse ja hingelisse seisundisse kauaks ajaks ning kui hakkasin jälle tajuma enda ümber toimuvat, näis kõik muutununa – aulise ja uuena. Kõik näis otsekui naeratavat ja Jumalat ülistavat. Igatsesin tunnistada Jeesusest kõikjal. Kuus kuud ei varjutanud mu meeli ükski tume pilv. Mu hing ammutas iga päev külluslikest õnnistuse kaevudest. Mõtlesin, et need, kes armastavad Jeesust, ootavad läbematult Tema tulemist. Nii läksin (pühapäevakooli) klassikoosolekule ning jutustasin kohalviibijaile, mida Jeesus oli minu jaoks teinud ning millist rõõmutäiust olin kogenud uskudes, et Issand tuleb pea. Klassi juhataja katkestas mind, sõnades: "Metodismi kaudu". Ometi ei saanud ma anda au metodismile, kuna Kristus ise ja lootus Tema peatsele tulemisele olid mind tegelikult vabaks teinud.

Enamik meie perekonna liikmeid uskus kindlalt Kristuse tulemist, ning kuna sellest aulisest õpetusest tunnistust andsime, siis heideti meid ühel päeval seitsmekesi metodisti kogudusest välja. Neil päevil old meile eriti kallid prohveti sõnad: "Teie vennad, kes teid vihkavad, kes teid ära tõukavad minu nime pärast, ütlevad: "Jehoova ilmutagu oma auhiilgust et saaksime näha teie rõõmu!" Aga nad peavad häbenema!" (Jes.66:5).

Sellest ajast peale kuni detsembrikuuni 1844 olid minu rõõmud, katsumused ja pettumused samad, mis teistelgi kallitel adventsõpradel minu ümber. Sel ajal (s.t. 1844. a.) külastasin üht adventliikumisse kuuluvatest õdedest ning hommikul põlvitasime tema kodus perekonnaaltari ümber. Meie juures ei ilmunud mingit erutust: kohal oli vaid viis inimest, kõik naisterahvad. Kui ma palvetasin, tuli Jumala vägi minu peale nii, nagu ma seda iial varem polnud kogenud. Mind võeti nägemusse Jumala aust; näisin tõusvat maa pealt ikka kõrgemale ja kõrgemale ning mulle näidati üht-teist adventrahva rännakust Püha Linna poole, millest järgnevalt jutustan.

Peatükk 18. Minu esimene nägemus

*/Märkus: See nägemus anti Ellen White'ile varsti pärast adventistide suurt pettumust 1844. a.; esmakordselt avaldati see 1846. a. Seekord näidati Ellen White'ile vaid mõningaid tulevikusündmusi. Hilisemad nägemused olid täielikumad. Vt. ka Lisa orig. lk. 296-297./

Kuna Jumal on mulle näidanud adventrahva rännakut Püha Linna poole ning nende rikkalikku tasu, kes ootavad oma Issanda tagasitulekut pulmast, siis tunnen olevat oma kohuse Jumala poolt ilmutatut teile lühidalt kirjeldada. Armsatel usklikel tuleb läbi teha palju katsumusi. Meie "silmapilkne kerge viletsus saavutab meile määratu suure ja rohke igavese au", kui "me ei vaata nähtavaile, vaid nähtamatuile asjadele; sest nähtavad asjad on ajalikud, nähtamatud aga on igavesed." (2.Kr.4:17, 18). Püüan taevasest Kaananist teile tuua häid sõnumeid ja mõned viinamarjakobarad, ehkki paljud mind selle eest kividega viskavad – nagu Iisraeli kogudus viskas Joosuat ja Kaalebit nende sõnumite pärast (4.Moos.14:10). Kinnitan teile siiski, minu vennad ja õed Issandas: see on hea maa ning me oleme täiesti võimelised üles minema ja seda pärima.

Kui palvetasin mainitud perekonnaaltari juures, langes Püha Vaim minu peale ja ma näisin tõusvat ikka kõrgemale üle selle pimeda maailma. Ma pöördusin, et vaadata, kas näen maa peal adventkogudust, kuid ei suutnud neid leida. Siis ütles üks hääl: "Vaata veelkord, pisut kõrgemale!" Tõstsin seepeale oma silmad ning nägin kõrgel Maa kohal üht kitsast teed. Sel teel rändas adventrahvas linna poole, mis oli näha raja lõpus. Taga, teeraja alguses, oli särav valgus. Ingel ütles mulle, et see on kesköö hüüd. Valgus paistis kogu teele ning valgustas seda, et rändurid ei komistaks. Seni kui nad hoidsid oma silmad Jeesusel, kes otse nende ees oli ja neid linna poole juhtis, võisid nad julgelt astuda. Peagi aga väsisid mõned ning hakkasid nurisema, et linn on liiga kaugel ja nad lootsid juba ammu selleni jõuda. Seepeale julgustas Jeesus neid, tõstes oma aulise parema käe. Sellest käest hoovas lainetena valgus adventusklike salgale ning nad hüüdsid: "Halleluuja!"

Oli teisi, kes mõtlematult eitasid nende taga olevat valgust ning väitsid, et see polnud Jumal, kes neid nii kaugele oli juhtinud. Ja siis kustus valgus nende taga, jättes nende jalad pilkasesse pimedusse. Nad komistasid, kaotasid silmist nii oma eesmärgi kui Jeesuse, mispeale kukkusid rajalt alla pimedusse, õelasse maailma. (Vt. Lisa orig. lk. 405) Peagi kuulsime Jumala häält, mis oli otsekui suurte vete kohin. See teatas meile Jeesuse tulemise päeva ja tunni. Elavad pühad, arvult 144 000 tundsid hääle ära ning mõistsid seda, samal ajal kui õelad seda pikseks ja maavärisemiseks pidasid. Kui Jumal Kristuse tuleku aja oli teada andnud, valas Ta meie peale välja Püha Vaimu ning meie näod hakkasid Jumala aust särama nagu Moosese nägu Siinai mäelt alla tulles.

144 000 olid kõik pitseeritud ning täiuslikus üksmeeles. Nende laubale oli kirjutatud "Jumal, Uus Jeruusalemm". Seal oli ka hiilgav täht, mis sisaldas Jeesuse uue nime. Meie õnneliku, püha seisundi tõttu sattusid õelad raevu. Nad tahtsid vägivaldselt oma käsi meie külge pista ja meid vangi võtta, kuid meie sirutasime Issanda nimel käe välja ning nad langesid abitult maha. Nüüd teadis "Saatana sünagoog", et Jumal meid armastas – meid, kes me pesime üksteise jalgu ning tervitasime kaasvõitlejaid püha suudlusega – ja nad kummardasid meie ette.

Peagi pöördusid meie pilgud itta, sest seal ilmus väike must pilv, umbes poole peopesa suurune. Me kõik teadsime, et see oli "Inimese Poja täht". Pühalikus vaikuses vaatasime pilve, see aga tuli üha lähemale ning muutus ikka säravamaks ja aulisemaks, kuni sai suureks valgeks pilveks. Selle aluspõhi näis otsekui tuli; pilve kohal oli vikerkaar, selle ümber aga kümned tuhanded inglid, kes kauneimat laulu laulsid. Pilvel istus Inimese Poeg. Ta valged, lokkis juuksed langesid õlgadele; Tema peas oli palju kroone. Jalad hõõgusid tulesarnaselt, paremas käes oli terav sirp, vasakus hõbedane pasun. Jeesuse silmad olid otsekui tuleleegid, nende pilk näis Tema lastest otsekui läbi tungivat. Kõikide näod kahvatusid; need aga, kes Jumala hüljanud olid, tõmbusid näost mustaks. Me hüüdsime: "Kes võib seisma jääda? On mu rüü plekitu?" Inglid lakkasid laulmast ning mõnda aega valitses õudustäratav vaikus. Siis kuuldusid Jeesuse sõnad: "Seisma võivad jääda need, kel on puhtad käed ja puhas süda. Minu armust saab teile küllalt!" Seepeale lõid meie näod särama ja kõikide südant täitis rõõm. Inglid hakkasid taas laulma ja mängima – kõrgemalt ja ülevamalt – pilv aga tuli maale veelgi lähemale.

Siis kõlas Jeesuse hõbepasun; leekidesse mähkunult laskus Ta pilvel alla. Magavate usklike haudadele vaadates tõstis siis silmad ja käed taeva poole ning hüüdis: "Ärgake! Ärgake! Tõuske kõik, kes te mullapõues magate!" Toimus kohutav maavärisemine. Hauad avanesid ning surnud tulid välja surematusega kaetult. 144 000 hüüdsid "Halleluuja!", tundes ära oma sõbrad, kellest surm nad lahutanud oli. Samal hetkel muudeti meid ning kisti koos nendega Issandale vastu – üles, õhku.

Me kõik sisenesime koos pilvesse ning tõusime sellega seitsme päeva kestel üles, klaasmere äärde. Siis tõi Jeesus kroonid ja asetas need oma parema käega igaühele pähe. Ta andis meile ka kuldsed harfid ning palmioksad. 144 000 seisid klaasmerel – kõik korrapärases, ruudukujulises nelinurgas. Mõnedel nende hulgast oli väga säravad kroonid, teistel vähem säravad. Mõnede kroonid näisid tähtedest otse rasked. Teiste kroonides olid vaid mõned tähed. Igaüks oli oma krooniga täiesti rahul. Kõikidel oli seljas hiilgav valge rüü – õlgadest jalgadeni. Inglid ümbritsesid meid, kui me üle klaasmere linnavärava poole suundusime. Jeesus tõstis oma aulise käe, haaras pärliväravatest, paiskas need säravatel hingedel pärani lahti ning lausus meile: "Te olete pesnud oma rüüd minu veres. Te olete kindlalt minu tõe eest seisnud. Astuge sisse!" Me astusime linna ning tundsime, et meil oli selleks täielik õigus.

Linnas nägime elupuud ja Jumala aujärge. Aujärjest voolas välja kristallselge eluveejõgi ning selle mõlemast kaldast kasvas välja elupuu. Puu üks tüvi oli jõe ühel kaldal ja teine tüvi teisel, mõlemad otsekui läbipaistvast kullast. Algul mõtlesin, et näen kaht puud. Vaatasin paremini – ja nägin, et kaks tüve ühinesid kõrgemal üheks puuks. Nii oligi üks elupuu ühtaegu jõe mõlemal kaldal. Elupuuoksad paindusid alla, ulatudes sinna, kus seisime. Nägin neid kauneid, hõbedaselt-kuldselt kumavaid vilju.

Läksime puu alla ning võtsime istet, et selle paiga ilu vaadelda. Siis tulid meie juurde vend Fitch ja vend Stockman (vt. Lisa orig. lk. 298), kes meile kuningriigi armuõpetust olid kuulutanud ja keda Jumal oli nende säästmiseks hauda asetanud. Nad küsisid meilt, mida olime sel ajal läbi elanud, kui nemad hauas puhkasid. Püüdsime oma kõige suuremaid katsumusi meelde tuletada, kuid need näisid nii tühised, võrreldes meid ümbritseva suure, igavese auhiilgusega, et me ei suutnud neist midagi kõnelda. Hüüdsime juubeldades: "Halleluuja! Taevas on meil küllalt kergelt kätte saadud!" Siis võtsime kätte oma kuldsed harfid ning panime taevavõlvid helisema.

Pärast laskusime Jeesuse järel kõik linnast alla siia maa peale – suurele, võimsale mäele, mis Jeesuse jalgade all lõhkes ning keskele hiiglasliku tasandiku tühjaks jättis. Siis vaatasime üles ja nägime suurt linna alla laskuvat. Sel oli kaksteist alust, kaksteist väravat – kolm igal küljel – ning ingel iga värava juures. Hüüdsime kõik: "Linn, suur linn laskub alla taevast, Jumalast!" Siis laskus linn paika, kus seisime. Silmitsesime tähelepanelikumalt kauneid, aulisi asju väljaspool linna. Nägin imepäraseid, otsekui hõbedasi hooneid, toetatud neljale pärlitega kaunistatud sambale. Need pidid saama pühade elamuteks. Igas majas oli kuldne riiul. Nägin, kuidas pühad majja astusid, säravad kroonid peast võtsid ning need riiulitele asetasid, seejärel aga majade ümber asuvatele põldudele läksid, et töötada. Ei, see polnud selline põllutöö, nagu praegu seda tunneme, ei kaugeltki! Lunastatute peade ümber kiirgas auline valgus. Lakkamata oli kuulda rõõmuhüüdeid ja kiitust Jumalale.

Nägin teist põldu, täis kõikvõimalikke lilli. Neid noppides hüüdsin: "Nad ei närtsi iialgi!" Siis nägin aasa, kus kasvas kõrge, imekaunis rohi. Sügavrohelisena, hõbedase ja kuldse helgiga õõtsus see uhkelt Kuningas Jeesuse auks. Siis jõudsime väljale, mis oli täis igasuguseid loomi – lõvi, tall, leopard ja hunt – ja kõik koos! Suundusime otse nende keskelt läbi ning nad tulid meile rahumeelselt järele. Seejärel astusime metsa – oh ei, mitte sellisesse pimedasse metsa nagu meie praegusel maal! Kõikjal säras valgus! Puuoksad liikusid siia-sinna, meie aga juubeldasime: "Tõepoolest – me võime "kõrbes julgesti elada ja metsades magada. (Vt. ka Hes.34:25). Läksime läbi metsa, olles teel Siioni mäele.

Edasi rännates kohtasime inimesi, kes samuti seda ülevust imetlesid. Märkasin nende rüüdel punaseid ääriseid. Nende kroonid olid eriti hiilgavad ja rüüd säravvalged. Neid

tervitanud, küsisin Jeesuselt, kes nad on. Ta vastas, et need on Tema nime pärast tapetud märtrid. Salgaga koos oli loendamatu hulk väikesi lapsi, kelle rüüdel oli samuti punane ääris. Siioni mägi asus nüüd otse meie ees. Sellel kõrgus suurepärane tempel, mäe ümber aga veel seitse mäge, milledel kasvasid roosid ja liiliad. Nägin, kuidas need väikesed lapsed ronisid – või soovi korral ju ka oma pisikesi tiibu kasutades lendasid – mäeharjale, et noppida sealt igavesti närtsimatuid lilli. Sõnulkirjeldamatu ilu suurendasid templi ümber kasvavad kõiksugused puud – männid, kuused, õlipuud, mürdid, paakspuud, granaatõunapuud, viigipuud raskete, küpsete viljadega. Võrreldamatult kaunis vaatepilt! Kui hakkasime pühasse templisse astuma, kõlas Jeesuse armas hääl: "Ainult 144 000 astuvad siia paika!" "Halleluuja!" hüüdsime meie.

Templit toetas seitse sammast, kõik läbipaistvast kullast ning säravate pärlitega kaunistatud. Ma ei suuda kirjeldada kõiki imeväärseid asju, mida seal nägin. Oh, kui ma vaid võiksin kõnelda kaanani keelt, võiksin pisutki jutustada parema maailma auhiilgusest! Nägin seal ka kivitahvleid, millele olid kuldsete tähtedega graveeritud 144 000 nimed. Kui olime templi ilu vaadelnud, läksime välja. Jeesus lahkus meist ja suundus linna. Peagi aga kuulsime taas Tema meeldivat häält: "Tulge, mu rahvas, kes olete tulnud suurest viletsusest, täitnud minu tahet ja minu pärast kannatanud. Tulge õhtusöömaajale! Ma vöötan ennast ja teenin teid!" Hüüdsime taas: "Halleluuja! Au!" ning läksime linna. Nägin puhtast hõbedast lauda; see oli paljude miilide pikkune, ometi suutsime seda silmadega haarata. Nägin laual elupuu vilju, mannat, mandleid, viigimarju ja palju muid puuvilju. Palusin Jeesuselt luba viljast süüa. Ta lausus: "Ei, mitte praegu. Need, kes selle maa viljast söövad, ei lähe enam patusesse maailma tagasi. Oota veel pisut aega, ja kui sa ustavaks jääd, siis saad süüa nii elupuu viljast kui juua selle allika vett!" Ta lisas: "Sa pead nüüd taas maa peale tagasi minema ning ka teistele jutustama sellest, mida sulle ilmutasin." Seejärel kandiski üks ingel mind õrnalt sellesse pimedasse maailma tagasi. Mõnikord tundub, et ma ei suuda siin kauem viibida – kõik asjad näivad nii süngetena. Tunnen end siin väga üksikuna, kuna olen üht paremat maad näinud. Oh et mul oleksid tiivad otsekui tuvil – et saaksin lennata ära ning leida rahu!

Kui olin nägemusest tagasi tulnud, näis kõik muutununa. Kõigel lasus sünge vari. Kui pimedana see maailm mulle näis! Nutsin ennast siit leides ning tundsin igatsust taevase kodu järele. Olin näinud paremat maad ning see nägemus varjutas kõik muu. Jutustasin nägemusest meie väikesele grupile Portlandis ning nad uskusid tol korral kõik, et see oli Jumalast antud. Oli aeg, mil võimsalt avaldus Püha Vaimu vägi. Tunnetasime igaviku pühalikkust.

Ligikaudu nädala pärast andis Issand mulle teise nägemuse ning näitas mulle minu ees seisvaid katsumusi. Ta sõnas, et mul tuleb minna ja jutustada teistele kõigest, mida Ta mulle oli ilmutanud, kuid et mul tuleb kohata suurt vastupanu ning kannatada hingepiina. Ingel aga lausus: "Jumala armust saab sulle küllalt. Tema ise hoolitseb sinu eest."

Pärast nägemusest naasmist olin väga mures. Mu tervis oli vilets ja pealegi olin alles 17 aastat vana. Teadsin, et paljud olid eneseülendamise tagajärjel langenud. Teadsin ka, et kui minagi mingil kombel ennast ülendan, jätab Jumal mu maha ning ma lähen kindlasti kaduma. Põlvitasin palves Jumala ette ja palusin panna see koorem kellelegi teisele. Mulle näis, et ma ei suuda seda kanda. Lamasin kaua aega silmili maas, kogu selgus aga, mida sain, oli: "Tee teistele teatavaks, mida ma sulle olen ilmutanud."

Järgmises nägemuses palusin tõsiselt Issandat, et kui siiski pean minema ja jutustama kõigest, mida mulle näidati, hoiaks Tema mind eneseülendamise eest. Jeesus näitas mulle seejärel, et mu palvele on vastatud: kui ilmneb oht enda ülendamiseks, paneb Ta oma käe minu peale ja lööb mind haigusega. Ingel lausus: "Kui sa sõnumid ustavalt edasi annad ja lõpuni ustavaks jääd, siis saad süüa elupuu viljast ja juua eluvee jõest."

Peagi hakkasid kõikjal levima kuuldused, et nägemused on mesmerismi (hüpnoosi) tagajärg (vt. Lisa orig. lk. 298). Paljud adventistid olid valmis neid kuuldusi uskuma ja edasi rääkima. Üks arst, kes oli mesmerismi andunud pooldaja, kinnitas mulle, et minu nägemused on mesmerismi ilmingud, et ma olen kergestimõjutatav isik ning et ka tema võib mind hüpnotiseerida, andes mulle nägemuse. Ütlesin talle, et Issanda poolt mulle nägemuses antud teadmise kohaselt on mesmerism kuradist, põhjatust sügavusest – ning läheb peagi koos selle pooldajatega sinna sügavusse tagasi. Andsin talle võimaluse mind soovi korral hüpnotiseerida. Ta proovis mitmeid võtteid kasutades üle poole tunni ja jättis siis järele. Usu läbi Jumalasse olin võimeline tema mõjule vastu seisma, nii et ta vähimalgi määral mind mõjutada ei suutnud.

Oleksin ma saanud nägemuse mingil koosolekul, oleksid paljud ütelnud, et see on erutuse tagajärg ning et keegi on mind hüpnotiseerinud. Seepärast läksin sageli üksi metsa, kus ükski silm ega kõrv peale Jumala ei võinud mind näha ega kuulda. Palvetasin Tema poole ning mõnikord andis Ta mulle seal ka nägemuse. Tundsin siis suurt rõõmu ning jutustasin teistele sellest, mida jumal ilmutas mulle üksinduses, kus ükski surelik mind mõjutada ei saanud. Mõnedki kinnitasid mulle, et ma sugereerisin ennast ise. Arutlesin: kas asi on jõudnud siis nii kaugele, et neid, kes siiralt üksi lähenevad Jumalale, haarates kinni Tema tõotustest ja paludes päästmist, hakatakse süüdistama mesmerismi neetud mõju all olemises. Kas me siis küsime oma healt taevaselt Isalt "leiba", Tema aga annab meile selle asemel "kivi" või "skorpioni"? See kõik haavas mu hinge väga. Olin peaaegu meeleheitel, kui paljud püüdsid mind uskuma panna, et ei ole olemas mingit Püha Vaimu ning et need üleloomulikud ilmingud, mida Jumala pühad mehed kunagi kogesid, on vaid mesmerismi ilmingud või Saatana pettus.

Sel ajal esines Maine'i osariigis fanatismi. Mõned loobusid täielikult igasugusest tööst ning heitsid liikmeskonnast välja kõik, kes nende seisukohti nii selle kui muude nende arvates religioossete kohustuste suhtes keeldusid vastu võtmast. Jumal ilmutas neid

eksitusi mulle nägemuses ning saatis mind eksivatele lastele neid asju selgitama. Paljud hülgasid sõnumi täielikult ning süüdistasid mind maailmale sarnanemises. Teiselt poolt süüdistasid nimeadventistid mind fanatismis ning nimetasid mind vääralt ja mõnikord ka õelalt fanatismi juhiks. Tegelikult püüdsin ma neid väärilminguid just ära hoida. Korduvalt määrati Jeesuse tulemiseks mitmesuguseid aegu ning suruti neid vendadele peale. Issand aga näitas mulle, et kõik need tähtajad mööduvad, kuna enne Kristuse tulekut peab saabuma veel ahastuseaeg, iga määratud ja möödunud tähtaeg aga nõrgestab vaid Jumala laste usku. Taas süüdistati mind, et ma sarnanevat kurja sulasega, öeldes oma südames: "Mu isand viibib tulles."

Kõik need asjad lasusid raskelt mu hingel ning mõnikord segadusse sattudes oli mul kiusatus hakata kahtlema oma kogemustes. Ühel hommikul perekonnapalvusel, tundes Jumala väge minu peale tulemas, välgatas mul mõte, et see võib olla mesmerism. Ma hakkasin sellele vastupanu osutama. Silmapilkselt muudeti kõik minu ümber. Siis näidati mulle minu pattu Jumala väes kahtlemises. Sain teada, et sellepärast muudetigi mind tummaks. Minu kõnevõime pidi taastuma 24 tunni vältel. Mulle näidati ühte kaarti, millele oli kuldsete tähtedega kirjutatud 40 Pühakirja teksti peatüki- ja salminumbrid. (Toome need ära selle peatüki lõpus.) Kui olin nägemusest tagasi tulnud, osutasin märkidega, et mulle toodaks kirjutustahvel. Kirjutasin sellele, et olen tumm, samuti sellest, mida olin näinud ning palusin suurt Piiblit. Võtsin Piibli ja leidsin kergesti üles kõik tekstid, mida olin kaardil näinud. Kogu päeva ei suutnud ma kõnelda. Järgmise päeva varahommikul aga oli mu süda täis rõõmu ning mu keelepaelad pääsesid Jumalat kiites valla. Pärast seda ei julgenud ma hetkekski kahelda ega Jumala väele vastupanu osutada, ükskõik mida teised minust ka mõtleksid.

Aastal 1846, viibides Fairhavenis, Massachusetts'i osariigis, asusime mina, mu õde (kes mind tavaliselt sel perioodil saatis), õde A. ning vend G. purjekale, et külastada üht perekonda West Islandil. Oli juba peaaegu öö, kui sadamast lahkusime. Me polnud kuigi palju aega teel olnud, kui äkki puhkes torm. Müristas ja lõi välku ning vihma kallas ojadena. Tundus, et oleme kadunud – kui Jumal meid ei päästa.

Põlvitasin ning hüüdsin Jumala poole, et Tema meid päästaks. Ning seal, paadist üle rulluvatel mässavatel lainetel võeti mind nägemusse ning näidati, et pigem võiks ookean veest viimse tilgani tühjaks minna kui meie hukkuksime, sest minu töö oli vaevalt alanud. Nägemuse lõppedes olid kõik mu kartused kadunud, me laulsime ja kiitsime Jumalat, meie väike paat näis aga otsekui lainetel õõtsuva Peetelina.

Ajakirja "The Advent Herald" toimetaja on öelnud, et minu nägemused on "mesmerismi ilmingute tagajärg". Küsiksin: missugune võimalus oli mesmerismi ilminguteks sellises olukorras nagu seal paadis? Vend G. oli ülepeakaela tegevuses paadi juhtimisega. Ta proovis ankrut sisse lasta, see aga lohises järele. Meie väike paat paiskus

lainetel üles-alla ning tuul ajas seda edasi, samal ajal oli aga nii pime, et polnud võimalik näha paadi ühest otsast teisegi. Peagi hakkas ankur pidama ning vend G. hakkas appi hüüdma. Saarel oli vaid kaks maja. Olime neist ühe lähedal. See polnud aga maja, kuhu meie olime soovinud minna. Kogu pere oli juba puhkama heitnud peale ühe väikese tüdruku, kes juhuslikult kuuliski appihüüdeid merelt. Peagi tuli lapse isa meile appi ning viis meid väikeses paadis kaldale. Veetsime suurema osa sellest ööst Jumalat kiites ja tänades Tema imeväärse headuse eest meie vastu.

Peatükk 19. 40 Piibliteksti, mida ingel Ellen White'ile näitas

"Ja vaata, sa jääd keeletuks ega saa rääkida päevani, mil see sünnib, sellepärast et sa ei ole uskunud mu sõnu, mis lähevad täide omal ajal!" Luuka 1:20.

"Kõik, mis Isal on, see on minu päralt; sellepärast ma ütlesin, et ta võtab minu omast ja kuulutab teile." Joh.16:15.

"Ja nad kõik said täis Püha Vaimu ja hakkasid rääkima teisi keeli, nõnda nagu Vaim neile andis rääkida." Ap.t.2:4.

Ja nüüd vaata, Issand, nende ähvardamistele ja anna oma sulastele kõige julgusega rääkida sinu sõna, oma kätt sirutades selleks, et tervekssaamised ning tunnustähed ja imed sünniksid sinu püha sulase Jeesuse nime läbi!" Ja kui nad olid palvetanud, kõikus paik, kus nad koos olid, ning nad kõik said täis Püha Vaimu ja rääkisid Jumala sõna julgesti." Ap.t.4:29-31.

"Ärge andke seda, mis on püha, koertele, ja ärge heitke oma pärleid sigade ette, et nad neid ei sõtkuks oma jalgadega ega käänduks ja teid ei kisuks. Paluge, siis antakse teile; otsige, siis te leiate; koputage, siis avatakse teile. Sest igaüks, kes palub, see saab ja kes otsib, see leiab, ja kes koputab, sellele avatakse. Või missugune inimene on teie seast, kellelt tema poeg palub leiba ja ta annaks temale kivi? Või kui ta palub kala ja ta annaks temale mao? Kui nüüd teie, kes olete kurjad, mõistate anda häid ande oma lastele, eks palju enam teie Isa taevas anna häid ande neile, kes teda paluvad. Sellepärast kõik, mida te tahate, et inimesed teile teevad, tehke ka neile; sest see on käsuõpetus ja prohvetid." "Hoiduge valeprohveteist, kes tulevad teie juurde lammaste riideis, aga seestpidi on nad kiskjad hundid." Matt.7:6-12, 15.

"Sest valekristusi ja valeprohveteid tõuseb ja need teevad suuri tunnustähti ja imesid, et eksitada, kui võimalik, ka äravalituid." Matt.24:24.

"Otsekui te nüüd olete vastu võtnud Kristuse Jeesuse, Issanda, nõnda käige temas juurdunuina temasse ja rajatuina temale ning kinnitatuina usus, nõnda nagu teid on

õpetatud, ja olge ülevoolavad tänus. Vaadake, et keegi teid ei võtaks saagiks mõtteteaduse ja tühja pettusega, mis vastavad inimeste pärimusele, maailma algjõududele ja mitte Kristusele." Kol.2:6-8.

"Ärge siis heitke ära oma julgust, mis saab suure palga. Sest kannatlikkust läheb teile tarvis, et teie, tehes Jumala tahtmist, saaksite kätte tõotuse. Sest "veel üsna pisut, pisut aega, siis tuleb see, kes peab tulema ega viivita mitte! Aga minu õige peab usust elama, ja kui ta hakkab kõhklema, siis ei ole minu hingel temast head meelt!" Ent meie ei ole need, kes kõhklevad hukatuseks, vaid need, kes usuvad hinge päästmiseks!" Heebr.10:35-39.

"Sest kes tema hingamisse on pääsenud, see hingab ka ise oma tegudest, otsekui Jumal oma tegudest. Siis olgem agarad sellesse hingamisse minema, et keegi ei langeks sõnakuulmatusse samal eeskujul. Sest Jumala sõna on elav ja vägev ja teravam kui ükski kaheterane mõõk ning tungib läbi, kuni ta lõhestab hinge ja vaimu, liikmed ja üdi, ja on südame meelsuse ja mõtete hindaja." Heebr.4:10-12.

"Ja olen kindel selles, et see, kes teis on alustanud hea töö, viib selle lõpule Kristuse Jeesuse päevani. ... Ainult käituge Kristuse evangeeliumi väärilisel, et ma, olgu tulles ja teid nähes või tulemata jäädes, kuuleksin teist, et te püsite ühes vaimus ja ühel meelel minuga võitlete evangeeliumi usu eest ega lase endid heidutada mitte millestki vastaste poolt. See on neile hukatuse, teile aga pääste tähiseks, ja nimelt Jumalalt. Sest teile on armust antud Kristuse pärast mitte ainult uskuda Temasse, vaid ka kannatada Tema pärast." Flp.1:6, 27-29.

"Sest Jumal on see, kes teis on tegev, et te tahate ja tegutsete tema hea meele järgi. Tehke kõik nurisemata ja kaksipidi mõtlemata, et te oleksite laitmatud ja puhtad, veatud Jumala lapsed keset tigedat ja pöörast sugupõlve, kelle seas teie paistate otsekui taevatähed maailmas." Flp.2:13-15.

"Lõppeks, mu vennad, saage vägevaks Issandas ja ta tugevuse jõus! Varustage endid kogu Jumala sõjavarustusega, et te suudaksite seista kuradi kavalate rünnakute vastu! Sest meil ei ole maadlemist vere ja lihaga, vaid valitsuste ja võimudega, selle pimeduse maailma valitsejatega, taevaaluste kurjuse vaimudega. Sellepärast võtke kätte kõik Jumala sõjavarustus, et te suudaksite vastu panna kurjal päeval ja jääda püsima, kui te kõik olete sooritanud. Siis seiske nüüd ja teie niuded olgu vöötatud tõega ja teil olgu seljas õiguse soomusrüü ja kingadeks jalas valmidus rahuevangeeliumi kuulutamiseks. Kõige selle juures haarake usukilp, millega te võite kustutada kõik tigeda tulised nooled! Ja võtke enesele päästekiiver ja vaimumõõk, see on Jumala sõna, iga palve ja anumise kaudu, palvetage igal ajal Vaimus, ning olge selleks valvel kõige püsivusega ja eestpalvetega kõigi pühade eest." Ef.6:10-18.

"Aga olge lahked üksteise vastu, südamlikud, andke andeks üksteisele, nõnda nagu ka Jumal Kristuses teile on andeks andnud." Ef.4:32.

"Et te olete oma hinged puhastanud tõe sõnakuulmises teesklematuks vennalikuks armastuseks, siis armastage üksteist innukalt ja südamest." 1.Peetr.1:22.

"Uue käsusõna ma annan teile, et te üksteist peate armastama, nõnda nagu mina teid olen armastanud; et teiegi üksteist armastaksite! Sellest tunnevad kõik, et teie olete minu jüngrid, kui teil on armastus isekeskis!" Joh.13:34, 35.

"Katsuge iseendid läbi, kas te olete usus. Uurige iseendid! Või te ehk ei tunne iseendist, et Jeesus Kristus on teie sees? Või ei ole te ehk kõlvulised?" 2.Kor.13:5.

"Jumala armu järgi, mis minule on antud, olen ma kui tark hooneehitaja pannud aluse, ja teine ehitab selle peale; aga igaüks vaadaku, kuidas tema selle peale ehitab. Sest teist alust ei või keegi panna kui see, mis juba on pandud, see on Jeesus Kristus! Aga kui keegi sellele alusele ehitab hoone kullast, hõbedast, kalliskividest, puust, heintest, õlest, siis saab igaühe töö avalikuks; sest selle teeb selgeks Issanda päev, sest see saab tules ilmsiks ja tuli ise katsub läbi igaühe töö, missugune see on." 1.Kor.3:10-13.

"Sellepärast pange tähele iseendid ja kõike karja, kellele Püha Vaim on pannud teid ülevaatajaiks karjastena hoidma Jumala kogudust, mille ta on omandanud iseenese vere läbi. Ma tean seda, et pärast minu äraminekut tulevad teie sekka hirmsad hundid, kes karjale armu ei anna; ja teie eneste seast tõusevad mehed, kes kõnelevad pööraseid asju, et vedada jüngreid eneste järele." Ap.t.20:28-30.

"Ma panen imeks, et te Kristusest, kes teid on armus kutsunud, nii ruttu ära pöördute teistsuguse evangeeliumi juurde, mis ei olegi teine evangeelium; on vaid mõningaid, kes teid segavad ja tahavad Kristuse evangeeliumi pöörata teiseks. Aga kui me ise, või isegi mõni ingel taevast, peaks teile kuulutama evangeeliumi peale selle, mida meie teile oleme kuulutanud – ta olgu neetud! Nagu me ennegi oleme öelnud, nõnda ütlen mina ka nüüd jälle: kui keegi teile kuulutab evangeeliumi peale selle, mis te olete saanud, siis ta olgu neetud!" Gal.1:6-9.

"Sellepärast peab kõike, mida te ütlete pimedas, kuuldama valges; ja mida te üksteise kõrva räägite kambrites, seda peab kuulutatama katustelt! Aga ma ütlen teile, oma sõpradele: ärge kartke neid, kes tapavad ihu ja pärast ei saa rohkem midagi teha. Ent ma näitan teile, keda teil tuleb karta: kartke teda, kellel on meelevald pärast tapmist heita põrgusse. Tõesti, ma ütlen teile, teda kartke! Eks viis varblast müüda kahe veeringu eest? Ja ükski neist ei ole unustatud Jumala ees! Aga teie juuksekarvadki on kõik ära loetud! Ärge kartke, teie olete hinnalisemad kui palju varblasi!" Luuk.12:3-7.

"Sest on kirjutatud: ta annab oma inglitele käsu sinu pärast, et nad sind hoiaksid ja et nad sind kätel kannaksid, et sa oma jalga vastu kivi ei tõukaks!" Luuk.4:10, 11.

"Sest Jumal, kes ütles: "Paistku valgus pimedusest!", on see, kes on hakanud paistma meie südametes, et tekiks tunnetuse valgus Jeesuse Kristuse isikus olevast Jumala aust. Aga meil on see aare saviriistades, et üliväga suur vägi oleks Jumala poolt ja mitte meist. Meid rõhutakse kõikepidi, kuid ei suruta maha; me oleme nõutud, aga me ei heida meelt; me oleme taga kiusatud, aga me ei ole hüljatud; me oleme maha vajutatud, aga me ei hukku." 2.Kor.4:6-9.

"Sest see silmapilkne kerge viletsus saavutab meile määratu suure ja rohke igavese au, meile, kes me ei vaata nähtavaile, vaid nähtamatuile asjadele; sest nähtavad asjad on ajalikud, nähtamatud aga on igavesed." 2.Kor.4:17, 18.

"Mida Jumala väega valvatakse usu läbi õndsuse jaoks, mis on valmis ilmsiks tulema viimsel ajal! Sellest te väga rõõmutsete, kuigi te nüüd vajaduse korral pisut kurvastute mõnesugustes kiusatustes, et teie usk, kui see on läbi katsutud, leitaks kallihinnalisem olevat kullast, mis kaob ja siiski tules läbi katsutakse, ja oleks teile kiituseks ja hiilguseks ja auks Jeesuse Kristuse ilmumisel." 1.Peetr.1:5-7.

"Sest et nüüd me elame, kui teie püsite kindlasti Issandas." 1.Tess.3:8.

"Aga tunnustähed järgivad neid, kes usuvad. Minu nimel nad ajavad kurje vaime välja, räägivad uusi keeli, võtavad üles madusid, ja kui nad mõnd surmajooki joovad, ei tee see neile mitte kahju; haigete peale nad panevad käed, ja need saavad terveks." Mark.16:17, 18.

"Ta vanemad kostsid neile ning ütlesid: "Me teame, et see on meie poeg ja et ta sündis pimedana. Aga kuidas ta nüüd näeb, seda me ei tea; või kes ta silmad avas, seda me ei tea. Ta on küllalt vana, küsige temalt eneselt, küllap ta ise kostab enese eest!" Seda ütlesid ta vanemad, sest nad kartsid juute; sest juudid olid juba isekeskis võtnud nõuks, et kui keegi peaks teda tunnistama Kristuseks, siis see lükatakse kogudusest välja. Sellepärast ütlesid ta vanemad: "Ta on küllalt vana, küsige temalt eneselt!" Siis nad kutsusid teist korda inimese, kes oli pime olnud, ja ütlesid temale: "Anna Jumalale au! Me teame, et see inimene on patune!" Tema vastas nüüd: "Kas ta on patune, seda ma ei tea; üht ma tean, et olin pime ja nüüd näen!" Nad küsisid nüüd temalt: "Mis ta tegi sulle? Kuidas ta su silmad avas?" Ta vastas neile: "Ma juba ütlesin teile, aga te ei võtnud kuulda. Miks te jälle tahate kuulda? Või tahate teiegi hakata tema jüngreiks? Joh.9:20-27.

"Ja mida te iganes palute minu nimel, seda ma teen, et Isa austataks Pojas! Kui te midagi minult palute minu nimel, siis ma teen seda. Kui te mind armastate, siis pidage minu käsusõnu!" Joh.14:13-15.

"Kui te jääte minusse ja minu sõnad jäävad teisse, siis paluge, mis te iganes tahate, ja see sünnib teile! Selles on minu Isa austatud, et te kannate palju vilja ja osutute minu jüngriteks." Joh.15:7-8.

"Ja nende kogudusekojas oli parajasti inimene, kelles oli rüve vaim, ja see kisendas ning ütles: "Mis meil on tegemist sinuga, Jeesus Naatsaretlane? Oled sa tulnud meid hävitama? Ma tunnen sind, kes sa oled: Jumala Püha!" Siis Jeesus sõitles teda ning ütles: "Ole vait ja mine temast välja!" Mark.1:23-25.

"Sest ma olen veendunud selles, et ei surm ega elu, ei inglid, ei vürstid, ei käesolev ega tulev, ei vägevad, ei kõrgus ega sügavus ega mingi muu loodu või meid lahutada Jumala armastusest, mis on Kristuses Jeesuses, meie Issandas!" Rooma 8:38, 39.

"Ja Filadelfia koguduse inglile kirjuta: nõnda ütleb Püha, tõeline, kelle käes on Taaveti võti ja kes avab ja ükski ei sule; kes suleb ja ükski ei ava: Ma tean sinu tegusid. Vaata, ma olen seadnud su ette avatud ukse ja ükski ei suuda seda sulgeda; sest sul on pisut rammu, ja sa oled pidanud mu sõna ega ole salanud mu nime! Vaata, ma annan Saatana kogudusest mõned, kes ütlevad endid juudid olevat, aga ei ole, vaid valetavad! Vaata, ma teen, et nad tulevad ja kummardavad sinu jalgade ette ja tunnevad ära, et ma sind olen armastanud! Et sa mu kannatlikkuse sõna oled pidanud, siis minagi tahan sind hoida kiusatustunni eest, mis on tulemas kogu maailma peale neid kiusama, kes maa peal elavad. Ma tulen nobedasti; pea kinni, mis sul on, et ükski sinu krooni ei võtaks! Kes võidab, selle ma teen sambaks oma Jumala templis, ja tema ei lähe sealt enam välja, ja ma kirjutan tema peale oma Jumala nime ja oma Jumala linna nime, Uue Jeruusalemma, mis maha tuleb taevast minu Jumala juurest, ja oma uue nime. Kellel kõrv on, see kuulgu, mis Vaim kogudustele ütleb!" Ilmut.3:7-13.

"Need on need, kes endid ei ole rüvetanud naistega, sest nad on neitsilikud; need on, kes Talle järgivad, kuhu ta iganes läheb; need on inimeste seast ära ostetud esianniks Jumalale ja Tallele, ja nende suust ei ole leitud kavalust; nemad on veatud." Ilmut.14:4, 5.

"Sest meie ühiskond on taevas, kust me ka ootame Issandat Jeesust Kristust kui Õnnistegijat." Flp.3:20.

"Siis olge nüüd pikameelsed, vennad, Issanda tulemiseni! Vaata, põllumees ootab maa kallist vilja ja on pikameelne seda oodates, kuni ta saab varajase ja hilise vihma. Olge nüüd teiegi pikameelsed, kinnitage oma südameid, sest Issanda tulemine on lähedal!" Jak.5:7-8.

"Kes meie alanduse ihu muudab oma äraseletatud ihu sarnaseks väge mööda, millega ta võib ka kõik teha oma alamaks." Flp.3:21.

"Ja ma nägin: vaata, valge pilv ja see, kes pilve peal istus, oli Inimese Poja sarnane; temal oli kuldpärg peas ja terav sirp käes. Ja templist väljus teine ingel ning hüüdis suure häälega sellele, kes istus pilve peal: "Pista sirp sisse ja põima, sest lõikuseaeg on tulnud, maa lõikus on ju valminud!" Ja see, kes istus pilve peal, laskis oma sirbi käia üle maa, ja maa lõigati paljaks. Ja teine ingel väljus taeva templist, ja temalgi oli terav sirp käes." Ilmut.14:14-17.

"Seega on Jumala rahval hingamisaeg veel ees." Heebr.4:9.

"Ja ma nägin püha linna, uut Jeruusalemma, taevast Jumala juurest maha tulevat, valmistunud otsekui pruut, kaunistatud oma mehele." Ilmut.21:2.

"Ja ma nägin, ja vaata, Tall seisis Siioni mäel ja ühes temaga sada nelikümmend neli tuhat, kellele oli otsaesisele kirjutatud tema Isa nimi." Ilmut.14:1.

"Ja ta näitas mulle puhast eluveejõge, selget nagu mägikristall. See voolas välja Jumala ja Talle aujärjest. Keset linna tänavat ja mõlemal pool jõge oli elupuu; see kandis vilja kaksteist korda, igas kuus andes oma vilja. Ja puu lehed tulid terviseks rahvastele. Ja midagi neetut ei ole enam. Ja Jumala ja Talle aujärg on siis seal, ja tema sulased teenivad teda. Ja nad näevad tema palet, ja tema nimi on nende otsaesisel. Ja ööd ei ole enam, ja neile ei ole vaja lambivalgust ega päevavalget, sest Issand Jumal valgustab neid, ja nemad valitsevad ajastute ajastuteni." Ilmut.22:1-5.

Peatükk 20. Järgmised nägemused

Järgmise nägemuse andis Issand mulle 1847. a., kui vennad olid hingamispäeval kogunenud Topshamisse Maine'i osariigis.

Tundsime erilist palvevaimu. Palve ajal langes meie peale Püha Vaim. Olime väga õnnelikud. Peagi olin ma kõigest maisest eemaldatud ning mind viidi nägemuses Jumala ausse. Nägin üht inglit kiirelt minu juurde lendamas ning seejärel viis ta mu tõtates maa pealt Pühasse Linna. Nägin seal templit ning astusin sinna sisse. Sisenesin ning jõudsin esimese vaheteki juurde. See oli üles tõstetud ning ma astusin pühasse paika. Seal oli viirukialtar, küünlajalg seitsme lambiga ning laud, millel olid vaateleivad. Kui olin küllalt võinud silmitseda püha paiga aulikkust, tõstis Jeesus üles teise vaheteki ning ma astusin kõige pühamasse paika.

Kõige pühamas paigas nägin seaduselaegast, mille kaas ja küljed olid puhtast kullast. Laeka mõlemas servas oli kaunis keerub, tiivad üle laeka laotatud. Keerubite näod olid pööratud üksteise poole ning pilk alla suunatud. Nende vahel oli kuldne suitsutuspann. Laeka kohal nägin erilist hiilgust, mis näis kui Jumala aujärg. Jeesus seisis laeka juures

ning kui pühade palved Tema ette tõusid, suitses viiruk suitsutuspannil ning Tema esitas palved koos viirukisuitsuga oma Isale. Laekas oli kuldkruus mannaga, Aaroni kepp, mis kord oli õitsenud, ning raamatutaoliselt kokku pandud kivilauad. Jeesus tegi need lahti ning ma nägin Jumala sõrmega kirjutatud kümmet käsku. Ühel tahvlil oli neli ja teisel kuus käsku. Neli käsku esimesel laual näisid säravat heledamini kui teised kuus. Neljas käsk – hingamispäeva käsk – säras kõige heledamini. Hingamispäev eraldati ju selleks, et austada Jumala kõrget nime. Püha hingamispäev näis tõepoolest aulisena – selle ümber oli särav valguskuma. Mulle näidati, et hingamispäeva käsku ei olnud risti külge naelutatud. Vastasel korral oleksid ristile naelutatud ka ülejäänud üheksa käsku ning siis oleks meil olnud vabadus üle astuda neist kõigist, mitte ainult neljandast. Nägin, et Jumal ise ei muutu iial ega ole muutnud ka hingamispäeva. Hingamispäev oli seitsmendalt nädalapäevalt esimesele üle viidud paavsti poolt; tema pidi muutma aegu ja seadusi.

Nägin, et kui Jumal oleks tõstnud hingamispäeva nädala seitsmendalt päevalt esimesele, oleks Ta muutnud ka taevase templi kõige pühamas paigas asuvatel käsulaudadel hingamispäeva käsu teksti. See pidanuks kõlama: "Esimene päev on Jehoova, sinu Jumala hingamispäev." Kuid ma nägin, et see tekst oli samasugune kui siis, kui see Jumala sõrmega käsulaudadele kirjutati ning Siinail Moosesele anti: "Seitsmes päev on Jehoova, sinu Jumala hingamispäev." Mulle näidati, et püha hingamispäev on ja jääb eraldusmüüriks Jumala tõelise Iisraeli ning uskmatute vahel. Nägin, et hingamispäev on üks suur küsimus, mis ühendab Jumala pühade südamed.

Nägin ka, et Jumalal on lapsi, kes hingamispäeva ei mõista ega pea. Nad ei ole ära heitnud valgust selle kohta. Ahastuseaja algul täideti meid Püha Vaimuga ning me läksime välja, et kuulutada hingamispäeva täielikumalt kui seni (vt. orig. lk. 85). See ajas teised kirikud ja nimeadventistid tõsiselt raevu (vt. ka Lisa), kuna nad ei suutnud hingamispäeva tõde ümber lükata. Sel ajal nägid kõik Jumala valitud, et meil on tõde. Nad tulid [oma kogudustest] välja ning kannatasid koos meiega tagakiusamist. Nägin maal mõõka, nälga, katku ja suurt segadust. Õelad mõtlesid, et meie olime nuhtlused nende peale tõmmanud. Nad tõusid ja pidasid nõu, kuidas meist lahti saada, arvates, et hädad siis lõpevad.

Ahastuseajal põgenesime kõik linnadest ja küladest välja, õelad aga ajasid meid taga ning tungisid pühade kodudesse. Nad tõstsid mõõga, et meid tappa, see aga purunes otsekui õlekõrs. Hüüdsime päevad ja ööd pääsemise pärast ning meie appihüüded jõudsid Jumala ette. Päike tuli välja, kuu aga jäi paigale. Jõed lakkasid voolamast. Rasked, tumedad pilved kerkisid üles ja põrkasid üksteise vastu. Ainult ühes kohas oli taevas selge ning sealt kiirgas Jumala auhiilgus. Seejärel kõlas Jumala hääl otsekui suurte vete kohin, mis pani taeva ja maa värisema. Taevas avanes ja sulgus ning kõik olid otsekui liikumises. Mäed vabisesid kui pilliroog tuule käes ning kaljukamakad paiskusid kõikjale laiali. Meri kees ning paiskas kive maa peale. Kui Jumal kuulutas välja Jeesuse tulemise

päeva ja tunni ning igavese seaduse oma rahvaga, siis ütles Ta ühe lause, seejärel tegi pausi, sõnad aga veeresid üle maailma.

Jumala Iisrael seisis, silmad üles pööratud, kuulates Jehoova suust tulevaid sõnu, mis veeresid piksena üle maa. See oli sõnulseletamatult pühalik hetk. Iga lause lõpus hüüdsid pühad: "Au! Halleluuja!" Nende näod särasid Jumala aust otsekui Moosese nägu Siinailt alla tulles. Õelad ei suutnud selle hiilguse tõttu nende peale vaadata. Kui kuulutati välja igavesti kestvad õnnistused neile, kes olid austanud Jumalat Tema hingamispäeval seda pidades, kõlas võimas võiduhüüd metsalise ning tema kuju üle.

Seejärel algas juubeliaasta, mil maa pidi puhkama. Nägin, kuidas jumalakartlik ori võidukalt tõusis ning ahelad oma käte ümbert maha raputas, tema õel isand aga oli segaduses, teadmata, mida ette võtta. Õelad ei suutnud mõista Jumala lausutud sõnu. Peagi ilmus suur valge pilv. Pilvel istus Inimese Poeg. Algul me ei näinud pilvel Jeesust, kuid pilve lähemale jõudes hakkasid meie silmad eraldama Tema kaunist kuju. Alguses, nähtavaks saades oli see pilv "Inimese Poja täht" taevas. Jeesus kutsus magavad pühad haudadest välja. Nüüd olid nad rüütatud aulise surematusega. Samal silmapilgul muudeti elavad pühad ning tõmmati koos nendega üles kaunisse pilvevankrisse, mis hakkas kõrgemale tõusma. Vankri kummalgi küljel olid tiivad, selle all aga rattad. Kui vanker ülespoole suundus, hüüdsid rattad: "Püha!" Pühade inglite saatkond ümber pilve aga hüüdis: "Püha, püha, püha on Issand, Kõikväeline Jumal!" Pühad pilves hüüdsid: "Au! Halleluuja!" Pilvevanker suundus üles Püha Linna poole. Siis avas Jeesus kuldse linna väravad pärani lahti ning lubas meil sisse astuda, sest olime pidanud "Jumala käsusõnu" ning nüüd oli meil "meelevald süüa elupuust".

Peatükk 21. Pitseerimine

5. jaanuaril 1849 olime püha hingamispäeva algul palves koos vend Beldeni perekonnaga Rocky Hillis, Connecticuti osariigis. Püha Vaim langes meie peale. Mind viidi nägemuses kõige pühamasse paika, kus ma nägin Jeesust ikka veel Iisraeli eest lepitust tegemas. Tema rüü allserva küljes rippus kelluke ning granaatõun. Seejärel nägin, et Jeesus ei lahku enne kõige pühamast paigast, kui iga inimese saatus on otsustatud – kas õndsakssaamiseks või hukatuseks. Jumala viha ei valata välja enne, kui Jeesus on oma töö kõige pühamas paigas lõpetanud, preesterliku rüü seljast võtnud ning riietunud kättemaksurüüsse. Siis lahkub Jeesus vahemehekohalt Isa ja inimese vahel ning Jumala viha ei saa enam tagasi hoida, vaid see valatakse Tema tõe põlgajate peale välja.

Ma nägin, et rahvaste viha, Jumala viha ning aeg mõista kohut surnute peale on kõik eraldi, üksteisele järgnevad sündmused. Nägin ka, et Miikael ei ole veel üles tõusnud

ning "kitsas aeg, mäherdust ei ole olnud", pole veel alanud. Rahvad on küll juba praegu vihaseks saamas, kui aga meie Ülempreester on oma töö pühamus lõpetanud, siis tõuseb Ta üles ja paneb selga kättemaksurüü, seejärel valatakse välja seitse viimast nuhtlust.

Nägin, et neli inglit hoiavad nelja tuult kinni seni, kuni Jeesuse töö pühamus on lõpetatud. Siis saabuvad seitse viimset nuhtlust, mis ajasid õelad õigete vastu raevu. Nad arvasid, et meie oleme kõik hädad nende peale tõmmanud, ning kui nad vaid suudaksid meist lahti saada, siis nuhtlused peatataks. Anti välja dekreet pühade hukkamiseks. Ööd ja päevad anuti Jumalalt päästet. See oli Jaakobi ahastuse aeg. Kõik pühad hüüdsid oma hingepiinas Jumala poole ja Tema päästis oma rahva. Sada nelikümmend neli tuhat võidutsesid. Nende näod särasid Jumala aust.

Seejärel näidati mulle üht salka, kes meeleheites ulus. Nende riietele oli suurte tähtedega kirjutatud: "Sind on kaalutud ning leitud kerge olevat!" Küsisin, kes on need õnnetud. Ingel vastas: "Need on inimesed, kes pidasid kord hingamispäeva, kuid siis loobusid sellest." Ma kuulsin, kuidas nad valju häälega hüüdsid: "Me oleme Sinu tulemist uskunud ja seda energiliselt õpetanud!" Selsamal hetkel langes nende pilk aga oma riietel lõõmavale kirjale ning nad hakkasid valju häälega kaeblema. Ma nägin, et nad olid küll joonud sügavatest [õnnistuse] vetest, olid aga ülejäänu oma jalgadega sogaseks teinud – s.t. hingamispäeva jalge alla tallanud ning seetõttu oligi neid kaaludel leitud liiga kerged olevat.

Seejärel juhtis mind saatev ingel mind taas linna juurde, kus nägin nelja inglit linnavärava poole lendavat. Nad olid just esitanud värava juures seisvale inglile oma kuldsed kaardid, kui nägin üht teist inglit kiirelt hiilgava aupilve poolt lendavat, valju häälega midagi teistele inglitele hüüdvat ning oma käes midagi üles-alla kõigutavat. Küsisin saateinglilt nähtu kohta selgitust. Ta vastas, et seekord ei suuda ma rohkem näha, kuid ta lubas mulle peagi näidata, mida kõik see tähendab.

Hingamispäeva pärastlõunal oli üks meie hulgast haige ning palus, et palvetaksime tema tervekssaamise pärast. Põlvitasime kõik palves Suure Arsti ette, kes pole iial ühtki ettevõetud haigusjuhtu parandamata jätnud. Tervistav vägi laskus alla, haige sai terveks, minu peale aga langes Püha Vaim ning mind võeti nägemuses ära.

Nägin nelja inglit, kel oli maa peal teostada konkreetne töö ning kes parajasti olid teel seda läbi viima. Jeesus kandis preestrirüüd. Ta vaatas halastusrikka pilguga ülejäänute peale, seejärel aga tõstis oma käed ning hüüdis sügavas kaastundes: Minu veri, Isa, Minu veri!' Seejärel nägin, kuidas suurel valgel aujärjel istuvast Jumalast hoovas eriliselt särav valgus ning looritas Jeesuse. Siis nägin üht inglit Jeesuse juurest kindla ülesandega kiirelt nende nelja ingli juurde lendavat, kes maa peal oma töö pidid teostama. See ingel kõigutas oma käes midagi üles-alla ning hüüdis valju häälega: "Pidage kinni! Pidage kinni, kuni Jumala sulased saavad pitseriga märgitud!"

Küsisin saateinglilt nähtu tähendust ning selgitust nelja ingli töö kohta. Ta ütles mulle, et Jumal andis oma inglitele korralduse maapealsete asjade kohta. Neil neljal inglil oli Jumalast antud meelevald nelja tuult kinni hoida ning nad pidid just neid hakkama lahti päästma. Sel hetkel peatus Jeesuse halastusrikas silm pitseerimata ülejäänutel. Ta tõstis oma käed Isa poole ning meenutas Talle, et oli nende eest oma vere valanud. Siis kästi teisel inglil kiiresti nelja ingli juurde lennata ning anda korraldus tuuli kinni hoida, kuni Jumala sulaste laubale on asetatud elava Jumala pitser.

Peatükk 22. Jumala armastus oma rahva vastu

Nägin Jumala õrna armastust oma rahva vastu. See on tõesti väga suur. Nägin kuidas inglid usklike kohale oma tiivad laiali laotasid. Igal usklikul oli oma saateingel. Kui pühad meeleheitest nutsid või olid ohus, lendasid neid alati saatvad inglid kiiresti üles sõnumeid viima; linnas asuvad inglid aga lakkasid laulmast. Seejärel andis Jeesus teisele inglile korralduse minna pühade juurde, neid julgustada, valvata ning hoida kitsalt teerajalt kõrvale minemast. Kui inglite valvamisele ja hoolitsusele tähelepanu ei pööratud, vaid eksiteel edasi rännati, olid inglid väga löödud ning nutsid. Nad viisid kurva teate üles ning kõik inglid linnas hakkasid nutma, seejärel aga laususid valjul häälel: "Aamen!" Kui aga pühad oma silmad võiduhinnale suunasid ning Jumalat kiites Teda austasid, viisid inglid linna rõõmusõnumid; linnas asuvad inglid võtsid kätte oma kuldsed harfid ning laulsid valjusti: "Halleluuja!", nii et nende kaunitest lauludest kajasid taevavõlvid.

Pühas linnas valitseb täiuslik kord ja harmoonia. Kõigil inglitel, kes saavad ülesande meie planeeti külastada, on käes kuldne kaardike, mille nad sisse-välja lennates esitavad väravas olevatele inglitele. Taevas on meeldiv paik. Igatsen seal olla ning näha oma armast Jeesust, kes andis minu eest oma elu. Igatsen saada muudetud Tema aulise kuju sarnaseks. Oh et oskaksin sellist keelt, millega võiksin kirjeldada tulevase maailma auhiilgust! Janunen elavate veeojade järele, mis Jumala linna rõõmsaks teevad.

Issand on näidanud mulle ka teisi maailmu. Mulle anti tiivad ning üks ingel saatis mind linnast paika, mis oli auline, kaunis ja hiilgav. Rohi selles paigas oli sügavroheline ning linnud laulsid kirjeldamatult kaunilt. Elanikud olid kauni, õilsa ja suursuguse hoiakuga. Nad meenutasid väga Jeesust ning nende näod särasid pühast rõõmust. Küsisin ühe käest, miks nad meie maa elanikest nii palju kaunimad on. Vastus kõlas: "Oleme täpselt kuuletunud Jumala käskudele. Meie ei ole sõnakuulmatusse langenud nagu Maa elanikud."

Siis nägin ma kahte puud, millest üks sarnanes väga puule linnas. Mõlema vili oli väga kaunis, kuid ühest ei tohtinud sealsed elanikud süüa. Neil oli küll mõlemale puule juurdepääs ja nad oleksid võinud mõlemast süüa, kuid üks oli keelatud. Siis lausus mu saateingel: "Mitte keegi selles paigas pole keelatud puust maitsnud. Kui nad sellest sööksid – nad langeksid."

Mind viidi ka ühte teise maailma, millel oli seitse kuud. Kohtasin seal vana head Eenokit, kes elavalt muudeti ja taevasse võeti. Paremas käes hoidis ta võidupalmi, mille igale lehele oli kirjutatud: "Võit!" Tema pea ümber oli pimestavvalge pärg, ning pärja iga lehe keskkohta oli kirjutatud: "Puhtus!" Pärga ümbritsesid mitut värvi kalliskivid, mis särasid taeva tähtedest heledamalt, heites helki kirjutatu peale, seda otsekui suurendades. Pärg oli tagant kinnitatud lindiga, millelt lugesin sõna: "Pühadus." Pärja peal asetses kaunis kroon, kirkam päikesest. Küsisin, kas see ongi paik, kuhu ta maa pealt üles võeti. "Ei," vastas ta, "minu kodu on Püha Linn, seda paika tulin vaid külastama." Ja ometi liikus ta seal, nagu oma kodus. Palusin oma saateinglil lubada ka minul sinna jääda. Ma ei suutnud taluda mõtet, et pean taas laskuma alla, pimedasse maailma. Kuid ingel lausus: "Ei, sa pead tagasi minema. Kui sa aga ustav oled, on sul eesõigus saja neljakümne nelja tuhandega külastada kõiki maailmu ning imetleda Jumala kätetööd."

Peatükk 23. Taeva vägede kõigutamine

16. detsembril 1848 andis Issand mulle nägemuse taeva vägede kõigutamise kohta. Mulle näidati, et kui Issand Matteuse, Markuse ja Luukase kaudu kirjapandud märkidest kõneldes ütles "taevas" ja "maa", siis mõtles Ta seda otseses tähenduses. "Taeva väed" on päike, kuu ja tähed – need valitsevad taevas. Maailma võimud valitsevad maa peal. Taeva vägesid kõigutatakse siis, kui taevast kõlab Jumala hääl. Päike, kuu ja tähed nihutatakse paigast. Nad ei hävi, kuid neid "kõigutatakse".

Nägin, kuidas tumedad, rasked pilved üles kerkisid ja kokku põrkasid. Atmosfäär lõhenes ja rullus tagasi. Võisime Orioni tähtkujus asuva avause kaudu vaadata sinna, kust tuli Jumala hääl. Ka Püha Linn tuleb selle koridori kaudu maa peale. Nägin, et taeva vägesid hakatakse kõigutama ning kõigil sündmustel on kindel järjekord. Sõjad, kuuldused sõjast, mõõk, nälg ja katk peavad esmalt kõigutama maailma "vägesid" e. võimusid, siis aga kõigutab Jumala hääl päikest, kuud, tähti ning ka meie maakera. Nägin, et võimude kõigutamine Euroopas ei tähenda, nagu mõned õpetavad, taeva vägede kõigutamist, vaid tegemist on vihasekssaanud rahvaste "kõigutamisega."

Peatükk 24. Avatud uks ja suletud uks

Hingamispäeval, 24. märtsil 1849 oli meil meeldiv ja väga huvitav koosviibimine Topshamis, Maine'is. Püha Vaim langes rohkelt meie peale ning mind viidi Vaimus Jumala Linna. Mulle näidati, et Jumala käsusõnu ja Jeesuse Kristuse tunnistust ei tohiks seoses "suletud uksega" üksteisest eraldada. Aeg, mil Jumala käsusõnad eriliselt särama lõid, Jumala rahvast aga hingamispäeva pärast proovile pannakse, algas ukse avamisega taevase pühamu kõige pühamasse paika. Seal on kümmet käsusõna sisaldav seaduselaegas. Nimetatud ust ei avatud enne, kui lõppes Jeesuse Vahemehe-töö taevase pühamu pühas paigas aastal 1844. Siis Jeesus tõusis ning püha paiga ust sulgedes avas ukse kõige pühamasse paika, minnes teise vaheteki taha. Seal seisab Ta nüüd seaduselaeka kõrval ning sinna sirutub Jumala Iisrael usu läbi.

Nägin, et Jeesus oli sulgenud ukse pühasse paika ning keegi ei saa seda avada. Ja Tema poolt avatud kõige pühama paiga ust ei või samuti keegi sulgeda (Ilm. 3:7, 8) /vt. orig. lk. 86, samuti Lisa/. Nägin, et kuna Jeesus on avanud ukse kõige pühamasse paika, kus asub seaduselaegas, siis säravad nüüd Jumala käsusõnad Tema rahvale selgesti ning usklikud pannakse hingamispäeva küsimuse pärast proovile.

Nägin, et see läbikatsumine hingamispäeva pärast sai tulla alles siis, kui Jeesuse vahemehetöö pühas paigas oli lõpetatud ning Ta oli läinud teise vaheteki taha. Seetõttu kristlased, kes läksid puhkama enne, kui kesköö hüüd 1844. aasta seitsmendal kuul lõpetati, läksid puhkama lootuses igavesele elule, kuigi nad polnud osanud tõelist hingamispäeva pidada. Neil ei olnud sellist valgust hingamispäeva kohta kui meil. Seetõttu ei katsutud neid ka selles küsimuses läbi. Mulle näidati, et selles asjas on Saatan Jumala rahvast edukalt eksitanud; kuna nii paljud kristlased võidukas usus on puhkama läinud ning ometi hingamispäeva ei pidanud, kahtlevad paljud, et see võiks praegu olla neile prooviküsimuseks.

Ajakohase tõe vaenlased on püüdnud avada ust pühasse paika, mille Jeesus sulges ning sulgeda ust kõige pühamasse paika, mis 1844. aastal avati. Ja ometi asub seal seaduselaegas, mis sisaldab kaht kivilauda, millele on Jehoova sõrmega kirjutatud kümme käsusõna.

Praegu, pitseerimise ajal, kasutab Saatana kõikvõimalikke vahendeid, et eksitada Jumala rahvast ning hoida nende meeled ajakohasest tõest eemal. Nägin varjavat katet, millega Jumal ahastuseajal oma rahvast eriliselt kaitseb. Iga hing, kes on otsustanud tõe kasuks ja kel on puhas süda, võib julge olla Kõigevägevama varju all.

Ka Saatan teab seda ning ta tegutseb võimsa väega, et kõigutada tões nii paljusid, kui võimalik. Jumal näitas, et salapärased koputused New Yorgis ja mujal on Saatana väe ilmingud ning et sellised asjad muutuvad aina tavalisemaks. Neid rüütatakse religiooni

looriga, et petetuid uinutada, neis kindlusetunnet tekitada ning võimaluse korral ka Jumala rahva meeli kütkestada, pannes nad kahtlema Püha Vaimu väe ja õpetuste suhtes /vt. orig. lk. 86 ning Lisa/.

Nägin, et Saatan tegutseb oma käsilaste kaudu väga erinevaid meetodeid kasutades. Ta töötab jutlustajate kaudu, kes on tõe hüljanud ning andunud vägevatele eksitustele, uskudes endale needuseks valet. Nende kuulutamise ja palvetamise ajal langevad paljud jõuetult maha, kuid mitte Vaimu väe läbi, vaid Saatana väe läbi, mida ta oma käsilastele ning nende kaudu ka rahvale on andnud. Kuulutades, palvetades või vesteldes on mõned ajakohase tõe hüljanud nimeadventistid kasutanud pooldajate võitmiseks mesmerismi, rahvas aga on selle mõju üle rõõmu tundnud, arvates selle olevat Püha Vaimu väe. Mõned on Saatana pettuses isegi nii kaugele läinud, et usuvad selle olevat Jumala väe, mis neile kasutamiseks on antud. Nad on muutnud Jumala oma mõttes täiesti iseeneste sarnaseks ning Tema väesse suhtutakse kergekäeliselt.

Paljud Saatana käsilastest vaevasid mõningaid usklikke füüsiliselt – neid, keda nad oma saatanliku mõjuga ei suutnud petta ega tõest eemale juhtida. Oh, et kõik võiksid mõista neid asju nii, nagu Jumal mulle seda ilmutas, et nad oleksid enam teadlikud Saatana kavalustest ning rohkem valvaksid! Mulle öeldi, et Saatan tegutseb just nüüd, pitseerimisajal, et Jumala rahvast petta ja eksiteele meelitada. Nägin mõningaid, kes ei seisnud kindlalt ajakohase tõe eest. Nende põlved värisesid, nende jalad libastusid, kuna nad polnud kindlalt tões juurdunud. Kõikväeline Jumal ei saa neile sellises seisundis oma kaitsvat varju pakkuda.

Saatan püüdis rakendada kõikvõimalikke vahendeid, et hoida neid õnnetuid selles seisukorras kuni pitseerimisaja lõpuni, mil Jumala rahva üle laotatakse kaitsev vari, nemad aga seisavad seitsme viimase nuhtluse ajal ilma kaitseta Tema põletava viha käes. Jumal on juba hakanud seda kaitsvat varju oma rahva üle laiali laotama ning varsti tõmmatakse see kõigi üle, kes suurel hukatuspäeval kaitset leidma peavad. Jumal tegutseb vägevalt rahva kasuks; samal ajal aga lubatakse tegutseda ka Saatanal.

Ma nägin, et järjest rohkem levivad müstilised tunnustähed, imeteod ja väärusupuhastused. Need usupuhastused, mida mulle näidati, ei juhtinud inimesi eksitusest Jumala juurde. Minu saateingel käskis mul vaadata, kas näen mingit hingevaeva patuste pärast, nagu seda võis täheldada enne. Ma vaatasin, kuid ei näinud, sest nende hingede armuaeg oli möödas.

*/Märkus: Nende sõnade kirjutaja ei mõelnud sugugi, nagu osutanuksid need sõnad kõigi patuste armuaja möödumisele. Sel ajal töötas ta ka ise patuste päästmiseks, nagu ta seda alati oli teinud.

Oma arusaamise neist asjust esitab ta järgnevates lõikudes; esimene neist avaldati a. 1854, teine 1888:

"Siin viidatud "väärusupuhastused" ilmnevad edaspidi veelgi täielikumalt. See kehtib peaasjalikult nende kohta, kes on adventõpetust kuulnud ning valguse ära heitnud. Sellised inimesed antakse "vägevate eksituste" kätte. Neil ei ole sellist "hingevaeva patuste pärast" nagu enne. Olles põlanud adventkuulutuse ning antud Saatana meelevalla alla, on "nende armuaeg möödas". See kõik ei kehti sugugi nende kohta, kes pole Kristuse teise tuleku kuulutust kuulnud ning pole seega ka seda hüljanud."

"On kohutav asi suhtuda kergemeelselt tõesse, mis on veennud meie mõistust ning puudutanud südant. Me ei saa karistamatult hüljata hoiatusi, mis Jumal oma halastuses meile saadab. Noa päevil saadeti maailmale samuti hoiatussõnum, inimeste päästmine aga sõltus sellest, kuidas nad sõnumisse suhtusid. Kuna nad hoiatuse hülgasid, võeti Jumala Vaim patuselt inimkonnalt ära ning nad hukkusid vetevoogudes. Aabrahami päevil ei saanud Jumala arm samuti enam Soodoma patuseid elanikke noomida ning kõik peale Loti, tema naise ja kahe tütre hukkusid taevast saadetud tules. Nii oli ka Kristuse päevil. Jumala Poeg kuulutas selle põlvkonna uskmatutele juutidele: "Teie koda jäetakse teil maha!

Vaadates tulevikku, viimastele päevadele, väidab seesama igavene vägi nende kohta, kes ei võtnud vastu tõe armastust": "Sellepärast Jumal läkitab neile vägeva eksituse, et nad hakkavad uskuma valet, et mõistetakse hukka kõik need, kes ei ole uskunud tõde, vaid kellel on olnud heameel ülekohtust." Kui nad hülgavad oma Jumala sõna õpetused, võtab Jumal neilt oma Vaimu ära ning jätab nad eksituste meelevalda, mida nad on armastanud."/

Peatükk 25. Usu läbikatsumine

Sel läbikatsumisajal peame üksteist julgustama ja tööstima. Saatana kiusatused on praegu võimsamad kui iial enne, sest ta teab, et tema aeg on lühike ning väga varsti otsustatakse kõikide inimeste saatus – kas eluks või surmaks. Praegu ei ole aeg lasta meeleheitel või katsumustel end alla rõhuda; peame ära kannatama kõik vaevad ning täielikult Jaakobi kõikväelisele Jumalale lootma. Issand on mulle näidanud, et Tema armust on küllalt kõigis meie katsumustes. Ehkki need raskused on suuremad kui iial enne, võime ometi täielikult Jumalale lootes kõik kiusatused võita ning Tema armu läbi võitjaiks saada.

Kui me oma katsumused läbi teeme ning Saatana kiusatuste üle võidu saavutame, siis osutub meie läbiproovitud usk kallihinnalisemaks kullast (vt. 1.Peetr.1:7) ning me oleme

tugevamad ja paremini ette valmistatud järgmise proovikivi jaoks. Norgu jäädes ning Saatanale järele andes muutume nõrgaks, ei saa mingit tasu katsumuse eest ning pole sugugi valmis järgmiseks. Nii muutume aina nõrgemaks, kuni Saatan meid täielikult oma tahte alla vangi võtab. Peame olema varustatud kõigi Jumala sõjariistadega ning olema iga hetk valmis pimeduse jõududega võitlusse astuma. Kui kiusatused ja katsumused meie peale tormavad, mingem Jumala juurde ja võidelgem Temaga tõsises palves. Jumal ei saada meid tühjalt ära vaid annab meile oma armu, jõudu võita ning vaenlase võimu murda. Oh, et kõik võiksid neid asju näha nende tõelises valguses ning kannatada raskusi kui "Jeesuse Kristuse head sõjamehed"! Siis võiks Jumala Iisrael Tema väes tugevana edasi minna.

Jumal on mulle näidanud, et Ta andis oma rahvale juua kibeda karika, et neid puhastada. See on tõepoolest kibe, kuid seda võib nurisemise, kaebamise ja tusatsemisega veelgi kibedamaks muuta. Kes selle karika nii vastu võtavad, peavad sellest veelkord jooma, kuna esimesel korral pole see nende südamele vajalikku mõju avaldanud. Kui ka teine kord ei aita, peavad nad jooma veel ja veel, kuni nad kas puhtaks saavad või siis südame poolest roojaseks jäävad. Ma nägin, et selle karika kibedust võib leevendada kannatlikkuse, vastupidavuse ning palvega. Nii austatakse Jumalat ning sellel karikal on nende südamele vajalik mõju.

Pole sugugi väike asi olla kristlane, olla Jumalast heaks kiidetud, olla Tema laps. Issand on näidanud mulle mõningaid, kes ajakohast tõde küll tunnistavad, kuid kelle elu nende tunnistusele ei vasta. Nende jumalakartuse tase on liiga madal ning nad on kaugel piibellikust pühadusest. Mõned anduvad tühistele ja sobimatutele vestlustele, teised aga annavad maad eneseülendamissoovile. Me ei saa ju oodata, et siin maailmas ainult enese heaks elades, maailma eluviisi jäljendades, selle lõbusid nautides ja jumalatute seltskonnast rõõmu tundes võiksime kord valitseda koos Kristusega Tema auriigis!

Me peame saama osa Kristuse kannatustest siin, kui tahame kord jagada Tema au tulevikus. Kui me otsime vaid omakasu, püüame meeldida enestele, selle asemel et meeldida Jumalale ning edasi viia Tema suurt, meie abi vajavat tööd, siis teotame Jumalat ning ka Tema püha tööd, mida küll väidame end armastavat. Jumala tööks on vaid vähe aega jäänud. Miski ei peaks olema liiga kallis, et seda ohverdada Jeesuse laialipillatud karja heaks. Need, kes eneseohverdamisega sõlmivad Jumalaga seaduselepingu nüüd, kogutakse peagi koju, et seal võtta vastu rikkalik tasu ning valitseda Kristuse uues kuningriigis läbi igaviku.

Kutsun teid üles elama täielikult Issandale ning näitama oma hästikorrastatud elu ning jumalakartliku kõneviisiga, et me oleme olnud Jeesusega, et oleme Tema tasased ja alandlikud järelkäijad, peame töötama seni, kuni kestab päev. Kui saabub viletsuse ja ahastuse öö, on hilja Jumala tööd teha. Jeesus on oma pühas templis ning võtab veel

vastu meie ohvreid, palveid ja patukahetsusi. Tema andestab kõik meie üleastumised, et need võidaks kustutada enne kui Ta pühamust lahkub. Siis jäävad pühad ja õiged püsivalt sellisteks; sest kõik nende patud on kustutatud ning nad on elava Jumala pitseriga pitseeritud.

Need aga, kes on patused ja ülekohtused, saavad veelgi ülekohtusemateks ja roojasemateks, sest pühamus ei ole enam Preestrit, kes nende ohvreid, patutunnistusi ja palveid Isa trooni ees esitaks. Seepärast tuleb hingede päästmiseks tulevase vihatormi eest teha kõik enne, kui Jeesus taevase pühamu kõige pühamast paigast lahkub.

Peatükk 26. Väikesele karjale

Kallid vennad! Issand andis mulle 26. jaanuaril 1850 nägemuse, millest teile järgnevalt jutustan. Nägin, et mõned Jumala rahva hulgast on tuimad, unised ja vaid pooleldi ärkvel. Nad ei mõista aega, milles praegu elame; nad ei mõista, et sisse on astunud "mees luuaga" (vt. "William Milleri unenägu", orig. lk. 81) ning et mõnedel on oht saada ära pühitud. Ma palusin Jeesusel nad päästa ning hoida veel pisut; palusin neile näidata nende kohutavat ohtu, et nad võiksid saada valmis, enne kui on igavesti hilja. Ingel ütles: "Hukatus tuleb nagu võimas keeristorm." Palusin inglit halastada ning päästa need, kes seda maailma armastavad, rippudes oma varanduse küljes kinni ning mitte soovides sellest loobuda, ohverdamaks käskjalgade töö kiirendamiseks, kes peavad toitma näljaseid, vaimuliku toidu puudusel hukkuvaid lambaid.

Kui vaatlesin vaeseid hingi, kes ajakohase tõe kuulutuse puudumisel suremas olid, ning teisi, kes tunnistasid end küll tõde uskuvat, kuid lasksid neil surra, hoides Jumala töö edasiviimiseks vajalikke vahendeid tagasi – siis oli see vaatepilt liiga piinarikas ning ma palusin inglil see minu eest kinni katta. Ma nägin, et kui Jumala töö vajas osa nende varandusest, läksid nad Jeesuse juurde tulnud noormehe sarnaselt kurvalt ära (vt. Matt.19:16-22). Nägin, kuidas peagi saabuvad nuhtlused kogu nende rikkuse minema pühivad. Siis on juba liiga hilja maiseid varandusi ohverdada ning kadumatut vara taevasse koguda.

Siis nägin aulist Lunastajat, armastusväärset ja kaunist. Nägin, kuidas Ta jättis taevase au ning tuli siia pimedasse, üksildasse maailma, et anda oma elu ja surra – "õige ülekohtuste eest". Ta talus julma pilkamist ja piitsutamist, kandis kibuvitstest punutud krooni ning kui Ketsemani aias kogu maailma pattude koorem Tema peale asetati, veeresid Tema laubal suured verepisarad. Ingel küsis: "Mille pärast?" Oo, ma nägin ja teadsin, et see kõik oli meie eest. Meie pattude pärast pidi Ta kõike seda kannatama, et oma kalli verega meid Jumalale lunastada!

Seejärel esitati mulle uuesti neid, kes ei olnud tahtlikud loobuma selle maailma varast, et päästa hingi neile tõde saates, seni kuni Jeesus veel Isa ees oma verd, kannatusi ja surma esitades palub, seni kui Jumala käskjalad ootavad, valmis viima neile päästvat tõde, et nad elava Jumala pitseriga pitseeritaks. Mõnede jaoks, kes tunnistavad end uskuvat ajakohast tõde, on isegi see vähene liiga raske, et anda tõe sõnumiviijaile tagasi Jumala enda raha, mille Ta neile kui oma majapidajaile on usaldanud.

Mulle esitati taas kannatavat Jeesust, Tema armastust, mis oli nii väga sügav, et mõjutas Teda andma oma elu inimeste eest; mulle esitati ka nende elu, kes tunnistavad end Tema järelkäijaiks ja kel on selle maailma rikkused, kes aga pidasid liiga raskeks päästetööle kaasa aidata. Ingel küsis: "Kas niisugused võivad taevasse saada?!" Teine vastas: "Ei iial! Ei iial! Need, kes ei tunne huvi Jumala töö vastu maa peal, ei või iial laulda lunastavast armastusest taevas!" Nägin, et Jumala kiire töö maa peal lõpetatakse peagi õiguses. Tema käskjalad peavad tõttama, et laialipillatud Jumala karja liikmeid üles otsida. Ingel küsis: "Kas kõik on sõnumiviijad?" Teine vastas: "Ei! Jumala sõnumiviijatel on kindel kuulutus!"

Nägin, et Jumala töö oli takistatud ja teotatud mõnede poolt, kes küll ringi reisisid, kuid kel polnud Jumalalt mingit kuulutust (vt. Lisa). Sellised peavad Jumalale aru andma iga dollari eest, mida nad on kasutanud reisides sinna, kuhu nende kohus polnud minna, kuna selle rahaga oleks võinud kaasa aidata Jumala tööle. Neil oli vahendeid, mille abil Jumalast valitud ja kutsutud käskjalad oleksid saanud viia sõnumi vaimuliku toidu puudusel nälgivaile ja hukkuvaile hingedele. Nägin, et need, kel on võimalus teha oma kätega tööd ning Jumala tööd toetada, on samavõrra vastutavad oma jõu eest, nagu teised oma materiaalsete vahendite eest.

Võimas raputamine on alanud ning jätkub; raputatakse kõiki, kes ei ole olnud tahtlikud võtma julget seisukohta tõe eest ning tooma ohvreid Jumala ja Tema töö pärast. Ingel ütles: "Kas mõtlete, et kedagi sunnitakse ohvrit tooma? Ei iial! See peab olema vabatahtlik ohver. Et põldu osta, tuleb ohverdada kõik." Ma hüüdsin Jumala poole, et Ta säästaks oma rahvast, kelle hulgast mõningad olid nõrkemas ja suremas. Siis ma nägin, et Kõikväelise nuhtlused tulevad kiiresti ning palusin inglit, et ta oma keeles rahvale kõneleks. Ingel vastas: "Kõik Siinai välgud ja müristamised ei veenaks neid, kes ei lase end mõjutada Jumala Sõna selgetest tõdedest. Nad ei võtaks kuulda ka ingli kuulutust."

Seejärel nägin Jeesuse ilu ja armsust. Tema rüü oli valgeimast valgem. Ükski keel ei suuda kirjeldada Tema au ning ülevat kaunidust. Kõik, kes peavad Jumala käsusõnu, astuvad kord sisse linna väravaist, neil on õigus süüa elupuust ning nad on alati Jeesuse palge ees, kelle nägu särab heledamini kui keskpäevane päike.

Siin osutati Aadamale ja Eevale Eedenis. Nad sõid keelatud puust ning aeti aiast välja. Seejärel asetati elupuu juurde leegitsev mõõk, et inimesed elupuust süües ei saaks

surematuteks patusteks. Elupuu vili pidi surematuse kestvaks muutma. Kuulsin inglit küsivat: "Kes Aadama perekonnast on möödunud leegitsevast mõõgast ning söönud elupuu viljast?" Kuulsin teist inglit vastavat: Mitte keegi Aadama perekonnast ei ole möödunud leegitsevast mõõgast ega sellest puust söönud. Seepärast ei olegi olemas surematut patust. Hing, kes pattu teeb, peab surema igavest surma – surma, mis kestab igavesti, millest ei ole mingit ülestõusmise lootust. Selles saab Jumala vihamõõt täidetud.

Pühad puhkavad Pühas Linnas ning valitsevad kuningate ja preestritena tuhat aastat. Seejärel laskub Jeesus pühadega alla Õlimäele, mägi lõheneb ning moodustub avar tasandik, kuhu võib laskuda Jumala paradiis. Ülejäänud osa maast ei saa puhastatud kuni tuhande aasta lõpuni, kui õelad surnud äratatakse, kes seepeale linna ümber kogunevad. Õelate jalad ei rüveta iial uueksloodud maad. Jumala tuli laskub taevast maha ning hävitab nad – jätmata järele ei juurt ega oksa. Saatan on juur, tema lapsed oksad. Sama tuli, mis hävitab õelad, puhastab ka maa.

Peatükk 27. Viimased nuhtlused ja kohus

Suttomis, Vermonti osariigis 1850. aasta septembrikuus peetud adventusklike üldkokkutulekul näidati mulle, et seitse viimast nuhtlust valatakse välja pärast Jeesuse lahkumist pühamust. Ingel ütles: "See on Jumala ja Talle viha, mis õelate hävingut ning surma põhjustab. Jumala hääle kõlades on pühad küll võimsad ja kohutavad kui "väehulk lippudega", kuid nad ei vii täide kirja pandud kohtuotsusi. Kohtuotsuste täideviimine leiab aset tuhande aasta lõpul."

Pärast seda, kui pühad on muudetud surematuks ning koos Jeesusega üles võetud, kui neile on antud nende harfid, rüüd ja kroonid ja nad on sisenenud linna, võtab Jeesus pühadega istet kohtupidamiseks. Raamatud avatakse – eluraamat ja surmaraamat. Eluraamatus on kirja pandud pühade head teod, surmaraamatus õelate kurjad teod. Neid raamatuid võrreldakse seaduseraamatu – Piibliga ning mõistetakse vastavalt sellele inimeste peale kohut. Pühad langetavad koos Jeesusega kohtuotsuse surnud õelatele. "Vaadake", lausus ingel, "pühad võtavad koos Jeesusega istet kohtupidamiseks ning langetavad õelatele otsuse vastavalt ihus tehtud tegudele. Nende karistus märgitakse nende nimede taha". Ma nägin, et see oli pühade töö koos Jeesusega tuhande aasta kestel Pühas Linnas, enne kui see ma peale laskub.

Seejärel, tuhande aasta lõpul, lahkub Jeesus koos inglite ja kõigi pühadega Pühast Linnast. Kui Ta koos nendega maa peale laskub, siis õelad surnud äratatakse ning needsamad mehed, "kes Teda läbi on pistnud", näevad ülesäratatutena kaugelt Tema auhiilgust, kõiki pühasid ja ingleid ning "tõstavad kaebehäält Tema pärast". Nad näevad

naelaarme Jeesuse kätel ja jalgadel, samuti kohta, kuhu nad Talle odaga külje sisse pistsid. Naela- ja odaarmid – need on siis Tema au. Tuhande aasta lõpul astub Jeesus Õlimäele, mägi lõheneb ning tekib avar tasandik. Need, kes sel ajal põgenevad, on vastäratatud õelad. Siis laskub Püha linn tasandikule. Seejärel annab Saatan õelatele oma vaimu. Ta püüab neile sisendada, et linnas asuvad väed on väikesed, tema omad aga hiiglaslikud ning et nad on suutlikud pühade võitmiseks ning linna vallutamiseks.

Samal ajal kui Saatan vägesid koondas, olid pühad linnas ning vaatlesid Jumala paradiisi ilu ja au. Jeesus ise juhtis neid. Vahepeal oli armas Õnnistegija äkki meie keskelt kadunud, peagi aga kuulsime taas Tema kõlavat häält: "Tulge, minu Isa õnnistatud, pärige kuningriik, mis teile on valmistatud maailma algusest!" Me kogunesime Jeesuse ümber ning sellal, kui Ta linnaväravad sulges, kuulutati välja needus õelatele. Väravad olid nüüd kinni. Siis lendasid pühad oma tiibu kasutades linnamüürile. Ka Jeesus oli nendega. Tema kroon oli särav ja auline. Tegelikult oli tegemist kroonidega üksteise sees, kokku seitse krooni. Pühade kroonid olid puhtast kullast, tähtedega kaunistatud. Nende näod särasid aust, sest nad peegeldasid täielikult Jeesuse kuju. Kui nad ülespoole tõusid ja kõik linnamüürile kogunesid, olin tõepoolest sellest pildist keeletu.

Siis mõistsid õelad, et nad on kadunud; tuli langes Jumalast nende peale ja hävitas nad. See oli kohtuotsuse täideviimine – õelad said kätte oma karistuse vastavalt sellele, mida pühad koos Jeesusega tuhande aasta vältel olid otsustanud. Sama tuli, mis Jumalast maha langes, ning õelad hävitas, puhastas ka kogu maailma. Hambulised mäetipud sulasid tohutus kuumuses, hävis ka atmosfäär ning kõik allesjäänud puutüükad. Seejärel avanes meie ees meie pärand, auline ja kaunis: me pärisime kogu uueksloodud maa. Hüüdsime valju häälega: "Au! Halleluuja!"

Peatükk 28. 2300 päeva lõpp

Ma nägin aujärge; sellel istusid Isa ja Poeg. Vaatlesin Jeesuse nägu ning imetlesin Tema ilu. Isa ma ei suutnud näha, sest Teda varjas auhiilguse pilv. Küsisin Jeesuselt, kas Isa sarnaneb Temaga. Jeesus kinnitas seda, kuid möönis, et ma ei või Isa näha: "Kui sa ainsagi korra Tema tegelikku hiilgust näeksid, siis lakkaksid sa eksisteerimast." Aujärje ees nägin ma adventrahvast – kogudust ja maailma. Nägin kaht salkkonda – üks sügavas huvis trooni ees kummardumas, teine ükskõikselt ja hooletult seal seismas. Need, kes trooni ees kummardusid, saatsid üles oma palved ning vaatasid Jeesusele; Jeesus vaatas siis Isa poole ning näis Isa paluvat.

Siis tuli Isalt valgus Pojale ning Pojalt palvetavale salgale. Seejärel nägin ma ebatavaliselt heledat valgust Isalt Pojale hoovavat. Pojalt aga trooni ees seisvale rahvale. Siiski võtsid selle suure valguse vastu vaid vähesed. Paljud läksid sellest valgusest välja ja hakkasid kohe ka sellele vastupanu osutama. Teised olid lihtsalt hooletud ega pidanud seda kalliks, kuni valgus ise neilt lahkus. Mõned aga rõõmustasid selle üle ning läksid ja põlvitasid koos väikese palvetava salgaga. See salk võttis tervikuna valguse vastu ja tundis selle üle rõõmu. Nende näod särasid auhiilgusest.

Nägin Isa aujärjelt tõusvat (vt. orig. lk. 92), lõõmavas pilvevankris vaheteki taha kõige pühamasse paika minevat ning istet võtvat. Seejärel tõusis ka Jeesus troonilt ning enamik neist, kes olid kummardunud, tõusid koos Temaga. Ma ei näinud enam ainustki valguskiirt lähtuvat ükskõiksele hulgale pärast seda, kui Jeesus tõusnud oli. Nad jäeti täielikku pimedusse. Need, kes koos Jeesusega tõusid, hoidsid oma silmad pidevalt Temal, kui Ta aujärjelt lahkus ning neid edasi juhtis. Seejärel tõstis Ta oma parema käe üles ning me kuulsime Tema kaunist häält: "Oodake siin! Ma pean minema oma Isa juurde kuningriiki vastu võtma. Hoidke oma rüüd plekituina, veidi aja pärast tulen ma pulmast tagasi ja võtan teid enese juurde." Seejärel tuli inglitest ümbritsetud, leegitsevate ratastega pilvevanker Jeesuse juurde, Ta astus sisse ning suundus kõigepühamasse paika Isa juurde. Seal nägin ma Jeesust, suurt Ülempreestrit Isa ees seisvat. Tema rüü allserva küljes rippusid vaheldumisi kellukesed ja granaatõunad. Need, kes olid tõusnud koos Jeesusega, sirutusid nüüd usus Tema poole kõigepühamasse paika ning palvetasid: "Mu Isa, anna meile oma Vaimu!" Jeesus hingas nende peale Püha Vaimu. Selles hinguses oli valgust, väge ning lõpmatult palju armastust, rõõmu ja rahu.

Pöördusin, et vaadata salgale, kes ikka veel trooni ees kummardas. Nad ei teadnud, et Jeesus oli sealt lahkunud! Siis näis trooni läheduses ilmuvat Saatan, püüdes näilikult Jumala tööd jätkata. Nägin nimetatud salka vaatavat üles trooni poole ning paluvat: "Isa, anna meile oma Vaimu!" Siis hingas Saatan nende peale ebapüha mõju. Selles oli valgust ja palju väge, kuid ei mingit kaunist armastust, rõõmu ega rahu. Saatana eesmärk oli seda salka petta ning ka Jumala lapsi eksiteele viia.

Peatükk 29. Meie kohus ahastuseaega silmas pidades

Issand on mulle korduvalt näidanud, et püüe hoolitseda ette oma materiaalse heaolu eest ahastuseajal on Piibli õpetusega täiesti vastuolus. Ma nägin, et kui usklikud on ahastuseajaks toiduvarusid kas oma hoidlatesse või põllule kogunud, siis ajal, mil võimutsevad mõõk, nälg ja katk, võetakse need varud vägivaldselt ära ning võõrad lõikavad nende vilja. Siis on aeg täiesti Jumalale loota – Tema hoolitseb meie eest. Ma nägin, et meile tagatakse sel ajal vesi ja leib ning meil ei tule nälga kannatada. Jumal on

võimeline meile ka kõrbes lauda katma. Kui vajalik, saadab Ta kaarnad meid toitma, nagu Eelija päevil, või laseb sadada mannat taevast, nagu iisraellastele omal ajal.

Ahastuseajal ei ole usklikel majadest ega maadest mingit kasu, kuna sel ajal tuleb põgeneda metsistunud rahvahulkade eest. Neil ränkadel päevadel ei ole enam võimalik oma vara tõe kuulutuse edasiandmiseks realiseerida. Mulle näidati: Jumal soovib, et pühad vabastaksid end enne ahastuseaja saabumist kõikidest koormatest ning teeksid eneseohverdamise kaudu seaduselepingu Jumalaga. Ning kui nad on asetanud oma vara Jumala altarile ning tõsiselt palunud oma kohustuste kohta selgust, siis õpetab Tema neile, missugune tee on kõige parem. Siis on nad ahastuseajal vabad ega ole midagi, mis neid kammitseks ja alla rõhuks.

Ma nägin, et kui keegi klammerdub oma vara külge ega küsi nõu Issandalt, ei tee Tema ise seda vägisi teatavaks, vaid lubab sellisel inimesel oma varanduse säilitada, mis aga ahastuseajal muutub otsekui mäeks, mis inimese peale rõhub. Ja kui ta püüab sellest lahti saada, pole see enam võimalik. Ma kuulsin, kuidas mõned kaebasid: "Jumala töö kannatas puudust, Jumala rahvas nälgis tõe järele, meie aga ei teinud jõupingutusi olukorra parandamiseks; nüüd on meie omand kasutu. Oh, et oleksime sellest loobunud ning kogunud varandust taevasse!" Ma nägin, et ohver ei kasvanud, vaid kahanes ja kulutati ära. Ma nägin ka, et Jumal ei nõudnud kõigilt oma lastelt omandi loovutamist ühel ja samal ajal. Kui nad soovisid end õpetada lasta, ütles Ta neile vajaduse korral, kuidas, millal ja kui palju ära anda. Mõnedelt on nõutud juba minevikus omandi müümist, et adventkuulutust toetada, teistel on aga lubatud omand vajaduse saabumiseni alles hoida. Kui siis Jumala töö seda vajab, on nende kohus see ära müüa.

Mulle näidati, et sõnumit: "Müüge ära, mis teil on, ja andke armuande!" (Luuka 1:33) ei esitatud mõnede poolt selgesti. Õnnistegija sõnade mõtet ei tõlgitsetud õiges valguses. Müümise eesmärk ei ole anda neile, kes võiksid ise töötades end ülal pidada, vaid tõe leviku toetamine. On patt selliseid inimesi toetada ning edendada laiskust nende juures, kes ise on suutelised tööd tegema. Mõned külastavad innukalt kõiki koosolekuid, kuid mitte selleks, et austada Jumalat, vaid "leiva ja kala" pärast. Oleks palju parem, kui sellised oleksid koju jäänud ning oma kätega tööd teinud, et oma perekondade vajadusi rahuldada, ning et neil oleks midagi anda ka ajakohase tõe levitamiseks. Nüüd on aeg koguda varandust taevasse ning seada oma süda korda ahastuseajaks. Ainult need, kel on puhtad käed ja puhas süda, jäävad sel raskel ajal seisma. Nüüd on aeg, et Jumala käsud oleksid kirjutatud meie otsaesisele, meeltesse ja südamesse.

Issand on näidanud mulle ohtu selles, kui meie meeled on täidetud ilmalike mõtete ja muredega. Ma nägin, et mõnede meeled juhiti ajakohasest tõest ja armastusest Piibli vastu eemale muude, erutavate raamatute lugemisega. Teised olid sügavalt mures selle pärast, mida süüa ja juua ning mida selga panna. Mõned peavad Issanda tulemist liiga

kauges tulevikus toimuvaks sündmuseks. Aeg on viibinud mõned aastad kauem, kui nemad eeldasid; seepärast mõtlevad nad nüüd, et see venib veelgi aastaid ning lasevad oma meeli ajakohase tõe juurest maailma meelitada. Nägin neis asjus suurt ohtu; kui meeled on täidetud teiste asjadega, jääb ajakohane tõde kõrvale ning meie otsaesisel pole kohta elava Jumala pitserile. Ma nägin, et Jeesuse tegevus kõige pühamas paigas on peaaegu lõppenud ning aega ei ole enam palju. Kuidas peaksime küll oma vabu tunde pühendama Piibli uurimisele, mille mõõdupuu järgi mõistetakse meie peale kohut viimsel päeval.

Minu kallid vennad ja õed. Olgu Jumala käsusõnad ja Jeesuse tunnistus pidevalt teie meeltes ning tõrjugu see välja kõik ilmalikud mõtted ja mured. Kui te puhkama heidate ja kui te üles tõusete, mõtisklege alati nende asjade üle. Elage ja tegutsege täielikult Inimese Poja ootajate sarnaselt. Pitseerimisaeg on väga lühike ning lõpeb peagi. Nüüd, mil neli inglit veel nelja tuult kinni hoiavad, on õige aeg "teha kindlaks oma kutsumine ja valik!"

Peatükk 30. Salapärased koputused

24. augustil 1850 näidati mulle, et "salapärased koputused" on Saatana vägi. Mõned ilmingud on otseselt temalt, mõned toimivad kaudselt, tema käsilaste kaudu; kõik see asi on aga pärit Saatanalt. Ta teostab oma tööd mitmesuguseid meetodeid kasutades; ometi on paljud nii koguduses kui maailmas nii sügavas pimeduses, et peavad seda Jumala väeks. Ingel ütles mulle: "Kas rahvas ei peaks küsitlema oma Jumalat? Kas tuleb elavate pärast küsitella surnuid?" Kas elavad peaksid surnute juurde minema teadmisi otsima? Surnud ei tea midagi. Kas te lähete elava Jumala asemel surnute juurde? Nad on taganenud elavast Jumalast, suheldes surnutega, kes ei tea midagi (vt. Jes.8:19, 20).

Ma nägin, et peagi hakatakse pidama jumalateotuseks nendele koputustele vastu rääkida, et see levib üha enam ja enam, et Saatana vägi kasvab ning mõned tema andunud järelkäijad suudavad teha suuri imetegusid ning toovad isegi tuld inimeste silme ees taevast alla. Mulle näidati, et need tänapäeva moodsad maagid hakkavad seletama "koputamiste" ja mesmerismiga kõiki meie Issanda Jeesuse Kristuse imetegusid ning paljud usuvad, et kõik Jumala Poja vägevad teod maa peal pandi toime sama väe läbi.

*/Märkus: Kui Ellen White'ile see nägemus anti, oli spiritism alles tekkinud ja selle levik oli väike ning meediume oli alles vähe. Sellest ajast peale on spiritism aga levinud üle kogu maailma ning selle pooldajate arv ulatub paljudesse miljonitesse. Üldiselt salgavad spiritistid Piiblit ning pilkavad kristlust. Üksikud selle liikumise esindajad on erinevatel aegadel küll selle suuna vastu protesteerinud, kuid nende vähese arvu tõttu ei pööratud neile tähelepanu. Nüüd on spiritistid oma meetodeid muutnud ning paljud

nimetavad end "kristlikeks spiritistideks", väites, et religiooni ei sobi ignoreerida, ning kinnitades, et neil on tõeline kristlik usk. Pidades pealegi meeles, et paljud silmapaistvad kirikutegelased on spiritismi pooldanud, näeme nüüd avatud neid kõiki teid selle 1850. a. antud ettekuulutuse täitumiseks. Vt. ka autori märkusi orig. lk. 86/.

Mulle näidati Moosese aega, imetähti, mida Jumal tema kaudu pani toime vaarao ees. Enamikku neist jäljendasid ka Egiptuse maagid. Vahetult enne pühade lõplikku pääsemist töötab Jumal vägevalt oma rahva heaks ning ka siis lubatakse neil kaasaegsetel maagidel Jumala tööd jäljendada.

Peagi saabub aeg, mil vaid kõvasti Jehoova tugevast käest kinni hoides on võimalik seisma jääda. Kõik need kuradi suured imetähed ja vägevad teod on mõeldud ju selleks, et Jumala rahvast petta ning neist võitu saada. Meie meeled peavad toetuma kindlalt Jumalale ning meil ei tarvitse tunda hirmu ega aukartust selle ees, mille ees tunnevad hirmu ja aukartust õelad. Peame olema julged ja vaprad tõe eest võitlejad. Võiksid meie silmad avaneda, näeksime kurje ingleid meie ümber, kes pidevalt püüavad leida uusi teid meie häirimiseks ja hävitamiseks. Kuid me näeksime ka Jumala ingleid, kes meid kurjuse eest kaitsevad. Jumala hoolitsev silm valvab alati Iisraeli. Ta kaitseb oma rahvast ja päästab need, kes oma lootuse Temale panevad. Kui vaenlane "tuleb kui jõgi", siis "tõstab Issanda Vaim lipu üles" tema vastu.

Ingel lausus: "Pea meeles, sa asud nõiutud pinnal." Ma nägin, et peaksime valvama ning kätte võtma kõik Jumala sõjariistad ja usukilbi – siis võime seisma jääda ning kuradi tulised nooled ei tee meile kahju.

Peatükk 31. Issanda käskjalad

(vt. Lisa) Issand on mulle sageli andnud nägemusi nende laialipillatud kalliskivide olukorra ja vajaduste kohta, kes veel ei ole ajakohase tõe valguse juurde tulnud. Ta on näidanud, et Issanda käskjalad peaksid tõttama nii ruttu kui võimalik nende juurde ning neile valgust viima. Kõikjal meie ümber vajavad väga paljud vaid eelarvamuste kõrvaldamist ning Jumala Sõnast meie praeguste seisukohtade kohta tõendite esitamist ja siis võtavad nad ajakohase tõe rõõmsalt vastu. Tõe käskjalad peaksid valvama hingede järele "nagu need, kes peavad aru andma". Nad peaksid elama elu täis vaevarikast tööd ja hingepiina, hingel lasumas Kristuse kalli kuid sageli haavatud töö koorem. Nad peavad asetama kõrvale kõik ilmalikud huvid ja mugavused, võttes esmaseks eesmärgiks teha kõikvõimalik, et ajakohase tõe levitamist edendada ning hukkuvaid hingi päästa.

Nad saavad ka rikkaliku tasu. Need, kes Issanda käskjalgade töö tagajärjel lõppude lõpuks päästetakse, säravad nende kroonides kui tähed ikka ja igavesti. Läbi ajastute

tunnevad nad rahuldust, et on teinud kõikvõimaliku, esitades tõde selle puhtuses ja ilus, nii et inimesed hakkasid seda armastama, pühitseti seeläbi ning nad said osa hindamatust eesõigusest jumalikke rikkusi omandada – nad said pestud Talle veres ning lunastati Jumalale.

Ma nägin, et karjased peaksid pidama nõu nendega, keda neil on alust usaldada, kes on olnud töös kogu kuulutuse aja ning on ajakohases tões kindlad, enne kui nad hakkavad uusi tähtsaid punkte kuulutama, mida arvavad pärit olevat Piiblist. Siis on karjased täielikult üksmeeles ning seda üksmeelt tunnetab kogu kogudus. Mulle näidati, et selline teguviis hoiab ära õnnetu lahkmeele – Jumala kallil karjal pole siis ohtu saada lõhestatud ning laiali pillutatud otsekui lambad, kel pole karjast.

Ma nägin veel, et Jumalal on käskjalgu, keda Ta tahab oma töös kasutada, kuid kes pole valmis. Nad on liiga kergemeelsed ja pinnapealsed, et avaldada karjale head mõju. Nad ei tunne oma vastutust töös ega hingede väärtust, mida Jumala käskjalad peavad hea mõju avaldamiseks tundma. Ingel ütles: "Olge puhtad, kes kannate Issanda astjaid! Olge puhtad, kes kannate Issanda astjaid!" Kuulutajad võivad korda saata vaid vähe, kui nad pole Jumalale täielikult pühendunud ega tunne viimse armukuulutuse tähtsust ja pühalikkust, mida laialipillatud karjale viia tuleb. Mõned, keda Jumal pole kutsunud, tahavad ise minna ja kuulutada. Kui nad aga tunneksid selle töö raskust ja vastutust, põrkaksid nad tagasi ning hüüaksid koos apostliga: "Kes kõlbab selleks?"

Üks põhjus, miks nad on niivõrd valmis välja minema, on, et Jumal ei ole töö koormat neile asetanud. Mitte kõik, kes kuulutasid esimese ja teise ingli kuulutust, ei pea kuulutama kolmandat, isegi sel juhul, kui nad selle täielikult on vastu võtnud. Mõned on minevikus olnud nii paljude eksituste ja pettuste kütkes, et nad võivad vaevalt omaenda hinged päästa. Kui nad võtavad endale ülesande juhtida teisi, saavad nad vahendajateks nende eksiteele viimises.

Ma nägin, et mõned, kes varem kõige enam fanatismi kütkes on olnud, on nüüd esimesed jooksma – enne kui Jumal neid saadab, enne kui nad oma mineviku eksitustest on puhastatud. Kuna nende hinges on tõde segatud eksitusega, toidavad nad sellega ka Jumala karja. Kui neid lubataks minna ja töötada, jääks kari haigeks, järgneks laialipillutamine ning surm. Ma nägin, et neid tuleb üha sõeluda ja sõeluda, kuni nad vabanevad kõigist eksitustest. Vastasel korral ei saa nad iial Jumala riiki.

Tõe käskjalgadel ei saa olla samasugust usaldust nende otsustusvõimesse, kes on olnud eksituste ja fanatismi kütkes, kui nende omasse, kes on olnud tões, mitte aga veidrates õpetustes. Paljud on liiga agarad saatma tööpõllule neid, kes alles hiljuti ajakohase tõe vastu on võtnud, kes peavad veel palju õppima ja töötama, enne kui võivad saada ise õigeks Jumala silmis, veel vähem aga kõlbavaks näitama teed teistele.

Ma nägin suurt vajadust tõe sõnumiviijate järele, eriti selliste järele, kes on valvsad ja suruvad alla fanatismi, kus see ka iganes tekib. Saatan avaldab igalt poolt survet ja kui me ei valva ega hoia silmi lahti tema pettuste ja püüniste suhtes ega relvastu Jumala kõikide sõjariistadega, tabavad meid tema tulised nooled. Jumala Sõnas on palju hinnalisi tõdesid, kuid Jumala kari vajab praegu "ajakohast tõde". Mulle on näidatud, et Jumala käskjalgadel on oht eemalduda ajakohase tõe kitsatest punktidest ning käsitleda teemasid, mis ei ühenda karja ega pühitse hinge. Selles suhtes kasutab Saatan kõikvõimalikke abinõusid, et aga Jumala tööle kahju teha.

Sellised teemad nagu pühamu, seotuna 2300-päevase ajastuga, samuti Jumala käsusõnad ning Jeesuse usk, selgitavad täielikult adventliikumise probleeme minevikus ja osutavad meie praegusele seisukohale, kinnitavad kahtlejate usku ning annavad kindlusetunde aulise tuleviku suhtes. Mulle on sageli näidatud, et need on peamised teemad, mida tõe sõnumiviijad käsitlema peaksid.

Kui Issanda käskjalad ootaksid, kuni kõik takistused teelt kõrvaldatakse, ei saaks paljud iial minna laialipillatud karjalambaid otsima. Saatan esitab tohutult vastuväiteid, et neid kohustustest eemal hoida. Neil tuleb aga usus välja minna, lootes Temale, kes neid oma tööle on kutsunud. Nii palju kui see on nendele kasuks ja Temale auks, avab Ta ise nende ees tee.

Jeesusel, meie suurel Eeskujul ja Õpetajal, ei olnud kuhu panna oma pead. Tema elu oli tulvil vaeva, tööd, kurbust ja kannatusi. Lõpuks andis Ta iseenda meie eest. Need, kes "Kristuse asemel paluvad hingi lasta end Jumalaga lepitada" ning kes loodavad valitseda kord Kristusega aus, peavad arvestama, et saavad siin elus osa ka Tema kannatustest. "Kes silmaveega külvavad, lõikavad hõiskamisega. Kes minnes kõnnib nuttes, kui ta külviseemet kannab, see tuleb ja hõiskab, kandes vihke." (Laul 126:5, 6.)

Peatükk 32. Metsalise märk

27. juunil 1850 antud nägemuses ütles mu saateingel: "Aeg on peaaegu lõppenud. Kas te peegeldate Jeesuse kaunist kuju nii, nagu peaksite?" Siis juhiti mu tähelepanu maailmale ning nägin, et need, kes on hiljuti kolmanda ingli kuulutuse vastu võtnud, peavad end hakkama ette valmistama. Ingel ütles: "Valmistuge! Valmistuge! Te peate maailma jaoks rohkem surnud olema kui iial enne!" Ma nägin, et neil tuleb teha suur töö ja selleks on vaid pisut aega.

Siis nägin ma, et seitse viimast nuhtlust valatakse peagi välja nende peale, kel ei ole kaitset. Ometi ei pööra maailm nuhtlustele rohkem tähelepanu kui sadama hakkavale vihmale. Seejärel tehti mind suuteliseks taluma kohutavat vaatepilti seitsmest viimsest

nuhtlusest, Jumala vihast. Nägin, et Tema viha on kohutav ja kui Ta sirutaks oma käe välja ja selle vihas üles tõstaks, lakkaksid maailma elanikud eksisteerimast või kannataksid parandamatute paisete ja hävitavate nuhtluste all, millest ei leiduks mingit pääsu. Neid ootaks patu hukk.

Mind haaras õudus; ma langesin ingli ette silmili maha ja palusin, et pilt kõrvaldataks, kuna see oli liiga kohutav. Seejärel mõistsin ma nagu ei iial varem, kui tähtis on hoolega Jumala Sõna uurida, et teada, kuidas pääseda nuhtluste eest, mis Jumala Sõna kohaselt langevad kõigile jumalakartmatutele, kes metsalist ja tema kuju kummardavad ja tema märgi oma otsaesisele või käele võtavad. Imestasin suuresti, et üldse keegi söandab Jumala käsust üle astuda ja Tema püha hingamispäeva jalge alla tallata, kui nii kohutavad ähvardused ja kohtuotsused üleastujate suhtes on välja kuulutatud.

Paavst on muutnud rahupäeva nädala seitsmendalt päevalt esimesele. Ta on püüdnud muuta just seda käsku, mis anti, et inimene peaks meeles oma Loojat. Ta püüdis ära muuta suurimat käsku kümne hulgast ja teha end seega võrdseks Jumalaga või isegi end üle Jumala ülendada. Issand on muutumatu, seepärast on ka Tema käsk muutumatu. Paavst on aga end üle Jumala ülendanud, püüdes muuta Tema igavesi pühaduse, õigluse ja headuse eeskirju. Ta on tallanud jalge alla Jumala pühitsetud päeva ning omaenese autoriteediga asetanud selle asemele ühe kuuest tööpäevast. Kõik rahvas on metsalist järginud ning igal nädalal röövitakse Jumalalt Tema püha aeg. Paavst on lõhkunud Jumala püha käsuseaduse, kuid ma nägin, et on saabunud ülim aeg, et Jumala rahvas lõhutu parandaks ning "ehitaks üles muistsed varemed" (vt. Jes.6l:4).

Palusin inglit Jumala nimel säästa Tema eksiteele läinud rahvast, päästa nad Tema halastuse pärast. Kui nuhtlused langema hakkavad, siis ei ava pühast hingamispäevast üleastujad enam oma suud ega esita vabandusi, mida nad esitavad praegu, et hingamispäevapidamisest vabaks saada. Nuhtluste ajal on nende suud suletud ning suur Käsuandja nõuab õigust nende käest, kes on Tema püha käsku põlanud ning nimetanud seda "inimesele needuseks", "põlastusväärseks", "vananenuks". Kui sellised inimesed tunnevad sellesama käsu raudset haaret nende ümber sulgumas, näevad nad oma vaimusilmas neidsamu väljendusi hõõguvate tähtedega kirjutatuina ning mõistavad, millist pattu on nad teinud, põlates käsku, mida Jumala Sõna nimetab "pühaks, õigeks ja heaks".

Seejärel näidati mulle taeva au ja neid rikkusi, mis ustavate jaoks on talletatud. Kõik oli kaunis, kõik oli auline. Inglid laulsid üht imelist laulu, seejärel lõpetasid, võtsid oma hiilgavad kroonid peast ning heitsid need Jeesuse jalge ette, hüüdes kõlavate, meloodiliste häältega: "Au! Halleluuja!" Ühinesin inglitega nende kiitus- ja ülistuslauludes Tallele. Iga kord, kui avasin suu, et Jeesust kiita, tunnetasin ümbritsevat

kirjeldamatut auhiilgust. Ingel ütles: "Need vähesed ustavad ülejäänud, kes armastavad Jumalat, peavad Tema käsusõnu ning jäävad ustavaks otsani, saavad osa sellest aust. Nad on alati Jeesuse palge ees ning laulavad pühade inglitega."

Siis juhiti mu pilk sellelt hiilguselt ära ning tähelepanu koondati ülejäänutele maa peal. Ingel ütles neile: "Kas tahate hoiduda seitsmest viimasest nuhtlusest? Kas tahate minna ausse ja saada osa kõigest, mis Jumal on valmistanud nende jaoks? Nende jaoks, kes Teda armastavad ning on tahtlikud kannatama Tema pärast? Kui nii, siis peate surema, selleks et elada. Valmistuge! Valmistuge! Te peate valmistuma senisest palju hoolikamalt, sest Jehoova päev läheneb. See "tuleb hirmsana, raevu ja tulise vihaga, et teha õudseks maa ja hävitada sealt patused!" (vt. Jes.13:9) Ohverdage kõik Jumalale. Asetage kõik Tema altarile – andke iseendid, oma varandus ja kõik, mis teil on, elavaks ohvriks. Et saada kord ausse – see nõuab kõike. Koguge enestele varandust taevas, kus sellele vargad juurde ei pääse ja kus seda rooste ei riku. Te peate saama osa Kristuse kannatustest siin, kui tahate koos Temaga saada osa tulevasest aust."

Taevas on siiski küllalt kergelt saavutatav, kuigi seda vaid kannatuste kaudu kätte saame. Peame ennast ära salgama, iga päev enese minale surema. Olgu teie silme ees ainult Jeesus, tehke oma ülimaks eesmärgiks Teda austada. Ma nägin, et need, kes hiljuti on tõe vastu võtnud, peavad mõistma, mida tähendab Kristuse nime pärast kannatada. Neil tuleb minna läbi ränkadest katsumustest, et saada puhastatud ning kannatuste kaudu kõlbavaks tehtud võtma vastu elava Jumala pitserit, taluma ahastuseaega, nägema Kuningat Tema ilus ja elama kord koos Jumala ning puhaste, pühade inglitega.

Kui ma nägin, millised peame olema, et pärida kord au, siis nägin ka, kui palju oli kannatanud Jeesus, et meile nii rikkalikku pärandit kindlustada. Palvetasin, et võiksime saada ristitud Kristuse kannatustega, et me katsumustest tagasi ei kohkuks, vaid võtaksime need vastu kannatlikkuse ja rõõmuga, teades, mida Jeesus oli kannatanud selleks, et meie Tema vaesuse ja kannatuse läbi võiksime rikkaks saada. Ingel ütles: "Salake ennast ära; te peate palju kiiremini edasi astuma!" Mõned meie hulgast on omal ajal tõe vastu võtnud ning samm-sammult edasi astunud, saades iga astutud sammuga jõudu järgmise astumiseks. Nüüd on aga aeg peaaegu lõppenud ning seda, mida meie oleme õppinud aastatega, peavad teised õppima mõne kuuga. Neil tuleb ka palju unustada ning paljut uuesti õppida. Neil, kes ei taha võtta vastu metsalise märki ja tema kuju vastava dekreedi väljaandmisel, peab praegu olema otsusekindlust öelda: "Ei, meie ei allu metsalise korraldustele!"

Peatükk 33. Pimedate pimedad teejuhid

Ma olen näinud, kuidas pimedad teejuhid tegutsesid, et teha teisi sama pimedaks nagu nad ise, andmata aru karistusest, mis nende peale on tulemas. Nad tõstavad end tõe vastu. Kui aga tõde võidab, siis satuvad paljud, kes on neile kui Jumala käskjalgadele vaadanud ning neilt valgust oodanud, ärevusse. Nad küsivad neilt juhtidelt selgitust hingamispäeva kohta: neljandast käsust vabanemiseks tuleb neile mingi vastus anda. Ma nägin, et paljudes seisukohtades, mis on võetud hingamispäeva vastu, ei ole silmas peetud tõelist ausust, tõelist siirust. Peamiseks eesmärgiks neis arutlustes on vältida Jehoova hingamispäeva, mida Tema on pühitsenud, ning pidada üht teist päeva. Kui näidatakse, et mingi nende esitatud seisukoht ei ole õige, asuvad nad teisele seisukohale, olgu see kasvõi otse vastupidine endisele, mida nad just enne seda kui ebaarukat hukka on mõistnud.

Jumala rahvas on usuasjades saavutamas üksmeelt. Need, kes piibellikku hingamispäeva peavad, on Piibli tõdede suhtes ühesugustele seisukohtadele jõudmas. Need aga, kes adventrahva hulgas hingamispäeva ignoreerida püüavad, on omavahel veidras lahkmeeles. Üks astub mingisuguste tõenditega hingamispäeva vastu välja ning teeb järeldused, millega asi otsustatuks peetakse. Kui aga osutub, et tema tegevus pole küsimust lahendanud ning Jumala lapsed ikka veel hingamispäeva peavad, astub esile mõni teine hingamispäeva vastane. Esitades oma vaateid hingamispäeva vastu, kisub ta täielikult maha oma eelkäija argumendid ning esitab lausa vastandliku teooria. Nii juhtub ka kolmanda ja neljandaga. Keegi neist ei taha tunnistada seda, mida ütleb Jumala Sõna: "Seitsmes päev on Jehoova, sinu Jumala hingamispäev."

Ma nägin, et selline on lihalik meel, mis ei taha alluda Jumala pühale käsule. Need vastased ei ole omavahel üksmeelsed, ometi teevad nad ränka tööd, et jõuda järeldustele, mis võimaldaksid Pühakirja moonutades Jumala käsku muuta, tühistada või teha ükskõik mida, et vaid neljandast käsust vabaneda. Nad sooviksid selles suhtes vaigistada ka oma karja ning korraldavad asja nii, et paljud nende pooldajatest uurivad Piiblit nii vähe, et nende juhid võivad kergesti esitada tõe asemel eksitust. See võetaksegi tõena vastu, kuna ei vaadata oma õpetajatest kõrgemale ega sügavamale.

Peatükk 34. Valmistumine ajastute lõpuks

7. septembril 1850 näitas Issand mulle Oswegos, New Yorgi osariigis, et Tema rahvas peab teostama suure töö, et Issanda päeva võitluses seisma jääda. Minu tähelepanu juhiti neile, kes väidavad end küll olevat adventistid, kuid heidavad ära ajakohase tõe. Ma nägin, et nende töö on lagunemas. Issanda käsi lõhestab ja pillutab laiali nad praegusel

kogumisajal, nii et nende seas asuvad kallid pärlid, kes enne petetud olid, võivad oma tõelise olukorra nägemiseks silmad avada. Kui nüüd Issanda sõnumiviijad neile tõde esitavad, on nad valmis seda vastu võtma, nähes selle ilu ja kooskõla ning jättes oma endised eksitused ja kaaslased. Nad võtavad vastu kallihinnalise tõe, asudes selgetele seisukohtadele, mida nad ka ise suudavad seletada.

Nägin, et Issanda hingamispäeva vastased ei suuda Piibli alusel tõendada meie seisukoha ebaõigsust. Sellepärast püüavad nad laimata neid, kes tõde õpetavad ja usuvad, ning ründavad nende iseloomu. Paljud, kel kord oli tundlik südametunnistus Jumalat ja Tema Sõna armastades, kalestuvad tõevalgust hüljates niivõrd, et ei karda püha hingamispäeva austajate kohta õelaid väärsüüdistusi esitada ja nende tegevust moonutada, soovides kahjustada nende mõju, kes kartmatult tõde kuulutavad. Kõik see aga ei takista Jumala töö edasiminekut. Tegelikult avab just selline tõe vihkajate teguviis paljude silmad. Kõik kallid pärlid tuuakse välja ja kogutakse kokku, kuna Issanda käsi on välja sirutatud, et koguda kokku oma rahva ülejääk ning töö auliselt lõpule viia.

Meie, kes usume tõde, peaksime olema väga ettevaatlikud, et mitte anda ainustki põhjust Jumala töö halvustamiseks. Me peame kindlalt teadma, kas iga meie samm on kooskõlas Piibliga. Jumala käsusõnade vihkajad tunnevad võidurõõmu meie vigade ja väärsammude üle sarnaselt õelaile aastal 1843.

14. mail, 1851 näidati mulle taas Jumala ilu. Kui ma Tema auhiilgust nägin, ei suutnud ma taluda mõtet, et peaksin kunagi veel Tema ligiolekust eemalduma. Nägin, kuidas Isa ümbritsevast aupilvest hoovas valgust. Kui see valgus mulle lähenes, värisesin üle kogu keha nagu haavaleht. Mõtlesin, et veel hetk – ja ma lakkan eksisteerimast. Kuid valgus möödus minust. Siis võisin mõningal määral tunnetada, missuguse suure ja kohutavalt majesteetliku Jumalaga meil tegemist on. Nägin, kui armetud seisukohad on mõnedel Jumala pühaduse kohta ning kui sageli nad Tema püha ja aulist nime asjatult tarvitavad, mõtlemata, et see on suur ja kardetav Jumal, kellest nad kõnelevad. Palvetades kasutavad paljud hooletuid, aukartuseta väljendeid, millega kurvastavad Issanda õrna Vaimu ning sulgevad oma palvetele ise taeva.

Nägin ka, et paljud ei anna endale aru, missugused nad peaksid olema, et läbi kogu ahastuseaja elada Isa palge ees ilma taevases pühamus tegutseva Ülempreestrita. Need, kes elava Jumala pitseri saavad ja keda ahastuseajal kaitstakse, peavad täielikult peegeldama Jeesuse iseloomu.

Nägin, et paljud jätavad hooletusse nii vajaliku ettevalmistuse ning ootavad, et "kosutusaeg" või "hiline vihm" kunagi tulevikus muudab neid kõlblikuks Issanda päeval seisma jääma ja Tema palge ees elama. Oo, kui paljusid ma nägin ahastuseajal ilma kaitseta jäävat! Nad olid vajaliku ettevalmistuse hooletusse jätnud, seepärast ei saanud nad ka osa kosutusest, mis teeb inimesed kõlblikeks püha Jumala palge ees elama. Need,

kes ei luba prohvetitel end ehituskividena tahuda, kes ei puhasta oma hinge kogu tõele kuuletudes ja usuvad, et nende seisukord on tegelikult tunduvalt parem, mõistavad alles seitsme viimse nuhtluse langemise ajal, et tahumatutena ei kõlba nad Jumala templi ehituskivideks. Siis pole enam aeg ettevalmistuseks, sest pole enam Vahemeest, kes neid Isale esitaks. Juba enne seda aega on kõlanud kohutav, pühalik kuulutus: "Kes ülekohut teeb, tehku veel ülekohut, ja kes on rüve, see rüvetugu veel enam; aga kes on õige, tehku veel õigust, ja kes on püha, see pühitsegu ennast veel enam!" Ma nägin, et keegi ei või saada osa (hilisvihma) kosutusest, kui ta ei saavuta võitu iga halva kalduvuse, uhkuse, isekuse ja maailma-armastuse üle, iga halva sõna ja teo üle. Seepärast peaksime koonduma Issandale üha lähemale, otsides tõsiselt vajalikku ettevalmistust, mis võimaldaks meil Issanda suure päeva võitluses seisma jääda. Pidagu kõik meeles, et Jumal on püha ning ainult pühad olevused võivad igavesti Tema palge ees elada.

Peatükk 35. Palve ja usk

Olen sageli näinud, et Jumala lapsed jätavad liigagi sageli hooletusse palve, eriti salajase palve. Nägin, et paljud ei harjuta usku, mis nende eesõigus ja kohus on harjutada, oodates sageli vaid mingit tunnet. Tunne ei ole usk; need on kaks hoopis erinevat asja. Usku harjutada on meie osa, rõõmsaid tundeid ja õnnistusi anda on aga Jumala osa. Jumala arm tuleb hingele elava usu kaudu; usku harjutada on aga võimalik meil endil.

Tõeline usk haarab kinni tõotatud õnnistustest ja toetub tõotustele, enne kui neid tunneb või kogeb. Me peame saatma oma palved usus taevase pühamu teise vaheteki taha ning haarama usu läbi kinni tõotatud õnnistustest, nõudes neid, nagu oleksid need meie omad ja meil käes. Siis peame uskuma, et me õnnistuse ka saame, kuna oleme usus selle poole sirutunud. Vastavalt Jumala Sõnale on need õnnistused tõepoolest meie omad. "Kõik, mida te palute ja anute, uskuge, et te seda saate, siis see saab teile!" (Mark.11:24). Siin ongi tarvis usku ja ainuüksi usku; on vaja uskuda, et õnnistuse saame, enne kui selle saamist kogeme. Kui tõotatud õnnistust juba kogeme ja selle kätte saame, siis on usu osa lõppenud. Paljud aga kujutlevad, et neil on palju usku, kui nad suurel määral Pühast Vaimust osa saavad. Ja vastupidi – nad tunnevad, et ei saa uskuda, kui nad Vaimu väge ei koge. Sellised inimesed vahetavad usu ära usu kaudu saadavate õnnistustega. Kõige õigem aeg usku harjutada on just siis, kui tunneme end Vaimust maha jäetud olevat. Just siis, kui paksud pimedusepilved näivad meie meelte üle kokku löövat, on aeg elava usu varal pimedusest läbi tungida ning pilved hajutada. Tõeline usk toetub Jumala Sõnas sisalduvatele tõotustele ning ainuüksi need, kes Jumala Sõnale kuuletuvad, võivad haarata kinni aulistest tõotustest. "Kui te jääte minusse ja minu sõnad jäävad teisse, siis paluge, mis te iganes tahate, ja see sünnib teile!" (Joh.15:7). "Ja mida te iganes palute,

seda me temalt saame, sest me peame tema käske ja teeme, mis on temale meelepärast." (1.Joh.3:22)

Me peaksime palju rohkem viibima salajases palves. Kristus on viinapuu, meie oleme oksad. Kui tahame kasvada ja vilja kanda, peame pidevalt ammutama mahla ja toitaineid Elavast Viinapuust; Viinapuust lahutatuna pole meil jõudu.

Küsisin inglilt, miks ei ole Iisraelis rohkem usku ja väge. Ta vastas: "Te lasete Issanda käest liiga kiiresti lahti. Saatke oma palved Jumala trooni ette ning hoidke tugevasti kinni oma usust. Jumala tõotused on kindlad. Uskuge, et te ka saate, mida palunud olete – ning te saate need." Seejärel juhiti mu tähelepanud Eelijale. Ta "oli samasugune nõder inimene nagu meiegi, ja ta palus kangesti." Eelija usk kannatas proovi välja. Seitse korda palvetas ta Issanda ees ning viimaks ilmus väike pilv. Ma nägin, et me oleme kahelnud Jumala kindlates tõotustes ning oma usupuudusega Õnnistegijat haavanud. Ingel lausus: "Varusta end sõjariistadega, kõige esmalt aga usukilbiga; see ongi, mis kaitseb südant, eluallikat "tigeda tuliste noolte eest. Kui vaenlane suudab meeltheitvaid kristlasi mõjutada pilku Jeesuselt ära pöörama ning enesele vaatama, mõtlema oma väärtusetusest Jeesuse teenete, Tema armastuse ja suure halastuse asemel, suudab ta sel moel usukilbi eemaldada ning oma eesmärgi saavutada. Tema ohvrid on siis metsikutele kiusatustele välja pandud. Nõrgaksjäänud peaksid vaatama Jeesusele ning uskuma Temasse, seejärel aga oma usku harjutama ja rakendama.

Peatükk 36. Kogumisaeg

23. septembril näitas Issand mulle, et Ta oli teist korda sirutanud välja oma käe, et koguda Jumala laste ülejäänud (vt orig. lk. 86), ning et sel kogumisajal tuleb jõupingutusi kahekordistada. Laialipillutamise ajal Iisraeli löödi, haavati. Nüüd, kogumisajal, Jumal tervistab ja parandab oma rahva. Laialipillutamise ajal tehtud jõupingutustel tõe levitamiseks oli vaid pisut tagajärgi; kogumisajal aga, kui Jumal on sirutanud välja oma käe laste kokkukogumiseks, on tõe levikul soovitud mõju. Selles töös peaksid kõik olema innukad ja tegutsema üksmeeles. Ma nägin, et on väär viidata nüüdsel kogumisajal laialipillutamise ajale ning tuua seda näiteks tänapäeva kohta. Kui Jumal ei teeks meie heaks nüüd rohkem, kui Ta tegi siis, ei saaks Jumala Iisrael iial kokku kogutud. Ma olen näinud, et 1843. aasta prohvetliku skeemi valmistamine oli Issanda käest juhitud ning seda ei tohiks muuta. Mulle näidati, et skeemil toodud aastaarvud olid need, mida Tema soovis; Tema käsi oli skeemi kohal ning varjas vigu mõnedes arvudes, nii et keegi ei võinud neid näha, kuni Ta oma käe eemaldas.

*/Märkus: Siintoodu kehtib skeemi kohta, mis oli kasutusel 1843. aasta adventliikumises; viidatakse eriliselt prohvetlike perioodide väljaarvutamisele, mille tulemused sel skeemil esitati. Järgmine E.G.W. lause selgitab, et leidis aset ebatäpsus, mida Jumal oma juhtivuse kohaselt lubas. Siinöelduga ei taheta loomulikult väita, nagu ei oleks tohitud hiljem valmistada teist skeemi, kus viga oli parandatud, pärast seda, kui 1843. aasta liikumine oli möödas ning siis tehtud arvutused oma eesmärgi olid täitnud./

Seoses Taan.8:12 esineva terminiga "alaline" nägin ma, et sõna "ohver" oli sinna inimlikust tarkusest juurde pandud ega kuulu teksti. Nägin, et neile, kes viisid maailmale kohtutunnikuulutuse, andis Issand selle kohta õige seisukoha. Kui enne 1844. aastat eksisteeris üksmeel, olid peaaegu kõik "alalise" suhtes ühiselt õigel seisukohal; alates 1844. aastast tekkinud segadustest aga on esile nihutatud palju teisi vaateid ning tulemuseks on olnud pimedus ja segadus. Alates 1844. aastast ei ole mingi konkreetse aja kindlaksmääramine enam olnud proovikiviks ega saa selleks ka kunagi.

Issand on mulle näidanud, et kolmanda ingli kuulutus peab minema edasi, seda peab kuulutatama Jumala laialipillatud lastele kõikjal, kuid see kuulutus ei sõltu enam aja kindlaksmääramisest. Ma nägin, et nii mitmedki on mingi konkreetse aja kuulutamise tagajärjel sattunud vale-erutusse; kolmanda ingli kuulutusel on võimsam mõju kui ajamäärangutega seotud kuulutusel olla saab. Ma nägin, et see kuulutus võib seista iseseisval alusel ega vaja mingit ajamääramist mõju lisamiseks. Kolmanda ingli kuulutus läheb edasi võimsa väega, teostab oma töö ning lõpetatakse õiguses.

Seejärel juhiti mu tähelepanu mõnedele suures eksituses olevaile inimestele, kes tunnevad kohustust minna maisesse Jeruusalemma ning arvavad, et neil tuleb seal teostada mingi töö, enne kui Issand tuleb (vt. Lisa). Sellised vaated on neile sisendatud selleks, et tõmmata nende meeled ja huvi ära Issanda praeguselt töölt kolmanda ingli kuulutuse kuulutamisel. Need, kes usuvad, et peavad minema Jeruusalemma, on oma mõtetega juba seal. Ka nende vahendid on ajakohase tõe kuulutamise tööst kõrvaldatud, kuna nad kasutavad neid endi ja mõttekaaslaste Jeruusalemma-reisiks. Nägin, et selline misjonitegevus ei too tõelist kasu. Võtab väga palju aega, enne kui mõned vähesed juudid hakkaksid uskuma Kristuse esimessegi tulemisse, kõnelemata Tema teisest tulemisest. Ma nägin, et Saatan on mõningaid selles asjas rängalt petnud. Sellised juhid oleksid võinud kodus oma mõjupiirkonnas olevaid inimesi suuresti aidata ning neid Jumala käskude pidamise juurde juhtida. Selleasemel aga jätsid nad hinged hukkuma. Ma nägin ka, et maine Jeruusalemm iial oma endist seisundit tagasi ei saa, kuigi Saatan teeb kõik, et Jumala laste meeli praegusel kogumisajal Issanda ajakohasest tõest eemal hoida ning mõjutada neid jätma hooletusse vajalik ettevalmistus Issanda päevaks.

Kallis lugeja! Seda väikest tööd kirjutama mõjutas mind vastutustunne oma vendade ja õdede suhtes, soov, et minu riietelt ei leitaks hukkunud hingede verd. Olen täielikult

teadlik uskmatusest, mis nägemuste suhtes paljude meeltes valitseb. Tean, et paljud, kes väidavad end vaatavat Kristusele ning õpetavad, et oleme "viimsetesse päevadesse" jõudnud, nimetavad kõiki nägemusi Saatana tööks. Ootan selliste poolt suurt vastupanu ning kui ma poleks tundnud, et Issand seda mult nõuab, poleks ma oma nägemusi iial avalikkuse ette toonud. On tõenäoline, et need kutsuvad nii mõnedegi poolt esile vihkamist ja pilkeid. Kardan aga Jumalat rohkem kui inimesi.

Kui Issand mulle esmakordselt usaldas sõnumid oma rahvale edasiandmiseks, oli mul tõepoolest neid raske avaldada. Sageli püüdsin neid pehmendada ning tegin nad nii leebeks kui võimalik, kuna kartsin mõningaid pahandada. Mulle oli suureks katsumuseks anda sõnumid edasi sellistena, nagu Issand need mulle andis. Ma ei saanud aru, et olin selles suhtes ustavuseta. Ma ei näinud sellises teguviisis peituvat pattu ja ohtu, kuni mind nägemuses Jeesuse ette viidi. Ta vaatas mulle kulmu kortsutades otsa ning pööras siis näo ära. Pole võimalik kirjeldada õudust ja meeleheidet, mida tundsin! Langesin Tema ette silmili maha, kuid mul polnud jõudu lausuda sõnagi. Oh kuidas oleksin soovinud selle kohutava pahameele eest varjatud olla! Siis võisin mõningal määral mõista, mida tunnevad kadunud, kui nad kord hüüavad: "Mäed ja kaljud, langege meie peale ja varjake meid selle palge eest, kes aujärjel istub, ja Talle viha eest!"

Siis käskis üks ingel mul tõusta. Vaatepilti, mis mu silmadele avanes võib vaevalt kirjeldada. Mulle näidati üht salka, kel olid lõhkirebitud riided ning kelle näol oli meeleheide ja õudus. Nad tulid minu juurde ning hõõrusid oma riideid minu rõivaste vastu. Vaatasin oma kehakatteile ning nägin neid olevat verega määritud! Veri oli söövitanud neile augud sisse. Langesin otsekui surnu oma saateingli ette maha, suutmata esitada ainsamatki vabandust. Keel tõrkus kõnelemast ja ma igatsesin sellest pühast paigast kaugel eemal viibida. Taas pani ingel mind jalgadale ning lausus: "Praegu ei ole sinu olukord veel selline. See vaatepilt lasti su silme eest mööda minna, et teaksid, missugusesse seisukorda satud siis, kui ei anna teistele edasi seda, mida Issand sinule on ilmutanud. Kui sa aga oled ustav lõpuni, saad sa süüa elupuust ja juua eluvee jõest. Sa pead palju kannatama, kuid Jumala armust saab sulle küllalt." Siis tundsin, et olen tahtlik tegema kõike, mida Issand minult ootab, et võita vaid Tema heakskiitu ning mitte tunda Tema kohutavat pahameelt.

Sageli on mind vääralt süüdistatud, et õpetan spiritismile lähedasi seisukohti. Enne aga, kui ajakirja "Day-Star" toimetaja (vt. Lisa) sellesse eksitusse langes, andis Issand mulle nägemuse nendest kurbadest ja hukatuslikest mõjudest, mida nii tema kui teised oma spiritislikke seisukohti õpetades Jumala rahvale avaldavad. Olen sageli näinud armast Jeesust ja tean, et Ta on isik. Küsisin Temalt, kas ka Tema Isa on isik, ja kas Tal on samasugune kuju nagu Temal. Jeesus vastas: "Ma olen oma Isa isiku täielik kuju."

Olen sageli näinud, et spiritistlikud seisukohad kõrvaldavad kogu taeva aulikkuse. Paljude meeltes on Taaveti aujärg ja Jeesuse kaunis isik spiritismi altaril tuhaks põletatud. Olen näinud, et mõningad, keda on petetud ja sellesse eksitusse viidud, tuuakse sellest välja tõe valguse juurde, kuid neil on peaaegu võimatu täielikult spiritismi petliku mõju alt vabaneda. Sellised peaksid teostama väga põhjaliku töö oma eksitusi tunnistades ja neist igaveseks loobudes.

Soovitan sulle, kallis lugeja, Jumala Sõna usu- ja elureeglina. Selle Sõna põhjal mõistetakse meie peale kohut. Jumal on oma Sõnas tõotanud "viimsetel päevadel" nägemusi anda, ja mitte selleks, et sisse tuua mingeid uusi usureegleid, vaid et tööstida oma rahvast ning valgustada neid, kes Piibli tõest on kõrvale eksinud. Nii toimis Jumal ka Peetrusega, kui Ta kavatses teda saata kuulutama paganate juurde. (Ap.t. 10. ptk.).

Neile, kes ehk seda väikest tööd levitavad, ütleksin, et see on mõeldud ainult siiraste inimeste jaoks, mitte aga neile, kes Jumala Vaimu tööd naeruvääristavad.

Peatükk 37. Ellen White'i unenäod

Neile on viidatud orig. lk. 12

Nägin unes templit, mille juurde voolas hulganisti rahvast. Ainult need, kes selles templis varju otsisid, võisid ajastute lõppedes päästetud saada. Kõik, kes välja jäid, läksid igaveseks kaduma. Väljaspool olevad hulgad, kes igaüks oma teed läksid, pilkasid ja naeruvääristasid templisse astujaid. Nad väitsid, et see päästeplaan on vaid kaval pettus ning et tegelikult ei eksisteeri üldse mingit ohtu, millest hoiduda. Nad püüdsid nõnda isegi vägivallaga templimüüride varju tõttamast takistada.

Kartes, et ka mind pilkama ja naerma hakatakse, mõtlesin parem oodata, kuni rahvahulk on laiali läinud, ning siis märkamatult templisse lipsata. Vähenemise asemel rahvahulk aga kasvas. Hilinemise kartuses lahkusin tõtates kodust ja püüdsin läbi rahvahulga tungida. Muretsedes templisse jõudmise pärast, ei pannud ma tähele ümbritsevat hulka ega hoolinud sellest. Hoonesse astudes nägin, et suurt templit toetas üksainus tohutu sammas, mille külge oli seotud lämbuv, veritsev Tall. Meie, kohalviibijad, näisime teadvat, et see Tall oli haavatud ja puruks rebitud meie pärast. Kõik, kes templisse astusid, pidid tulema Talle juurde ja oma patud üles tunnistama.

Otse Talle ees olid kõrged istmed, millel istuvad inimesed näisid väga õnnelikena. Taeva valgus paistis nende nägudele; nad kiitsid Jumalat ja laulsid rõõmsaid tänulaule, mis kostsid otsekui inglite muusika. Need olid inimesed, kes olid Talle ette tulnud, oma patud tunnistanud ja andestuse saanud. Nüüd ootasid nad mingit rõõmsat sündmust.

Olin küll hoonesse astunud, kuid mind haaras hirm ja häbitunne, et pean end nende inimeste ees alandama. Miski sundis mind siiski edasi minema ning kõndisin pikkamisi ümber samba, et Talle ette jõuda. Äkitselt kõlas pasunahääl, tempel värises, kogunenud pühade suust vallandus võiduhüüd, pimestav hiilgus valgustas kogu ehitist – ning siis langes kõik täielikku pimedusse. Need õnnelikud inimesed olid kõik kadunud koos valgusesäraga, mina aga olin jäänud üksi öövaikusse.

Ärkasin meeleheites ning suutsin end vaevu veenda, et kõik oli olnud vaid unenägu. Mulle näis, et mu saatus on pitseeritud – Issanda Vaim on mind maha jätnud ega pöördu enam iial tagasi. Langesin meeleheite ja ahastuse äärmise piirini.

Varsti pärast seda nägin teise unenäo. Mulle näis, et istusin hüljatult ja meeleheites, nägu käte vahel ning mõtisklesin: kui Jeesus oleks maa peal, läheksin Tema juurde, heidaksin end Tema jalge ette ja jutustaksin Talle kõigist oma kannatustest. Kindlasti ei pöörduks Ta minust ära, vaid halastaks mu peale, mina aga armastaksin ja teeniksin Teda alati. Samas avanes uks ja sisse astus keegi meeldiva näo ja olemusega isik. Ta vaatas kaastundlikult mulle otsa ja lausus: "Sa soovid näha Jeesust? Ta on siin ja sa võid Teda näha, kui tahad. Võta kõik, mis sul on ja tule mulle järele."

Mind täitis kirjeldamatu rõõm. Korjasin kokku oma vähesed asjad, kõik oma kallikspeetud pudi-padi, ning järgnesin oma juhile. Ta viis mind mööda järsku ja ilmselt kõdunenud treppi üles. Kui hakkasin mööda astmeid tõusma, hoiatas ta mind, et vaataksin ainult üles, muidu hakkab pea ringi käima ja ma kukun. Paljud teised, kes seda järsku treppi mööda ülespoole ronisid, kukkusid enne eesmärgile jõudmist alla.

Lõpuks jõudsime viimase astmeni ning seisime ukse ees. Siin käskis mu juht kõik kaasatoodu maha jätta. Loobusin asjadest rõõmuga. Siis avas juht ukse ja käskis sisse astuda. Järgmisel hetkel seisin Jeesuse ees! Jah, ei saanud olla mingit eksitust – see oli Tema kaunis nägu! Selline headus, selline majesteetlikkus, selline sära ei saanud kuuluda kellelegi teisele, teadsin kohe, et Ta tunneb minu elu kõiki olukordi, kõiki minu salajasimaid mõtteid ja tundeid.

Püüdsin end Jeesuse pilgu eest varjata, tundes, et ei suuda Tema uurivat pilku välja kannatada. Tema tuli aga naeratades lähemale, asetas oma käe mu pea peale ning lausus: "Ära karda!" Tema kauni hääle kõla täitis mu südame sellise õnnega, mida ma polnud iial varem kogenud. Olin liiga rõõmus, et ühtki sõna lausuda; kirjeldamatust õnnest haaratuna langesin Päästja jalge ette maha. Seal abitult lebades möödusid minu silme eest kaunid ja aulised pildid; näis, et olen jõudnud taeva rahusse. Viimaks tuli mulle jõud tagasi ja ma tõusin jalule. Jeesuse armastav pilk peatus ikka veel minul ning Ta naeratus täitis mu hinge rõõmuga. Tema ligiolek sisendas mulle püha aukartust ja kirjeldamatut armastust.

Nüüd avas mu juht ukse ja me mõlemad väljusime. Ta käskis mul taas kõik asjad kaasa võtta, mis olin ukse taha jätnud. Kui olin seda teinud, ulatas ta mulle kõvasti kokkukeeratud rohelise nöörikera. Ta käskis peita see hästi südame lähedale, kui aga soovin Jeesust näha, siis see põuest välja võtta ja päris lahti kerida. Kuid ta hoiatas mind, et ma seda kauaks lahtikerituks ei jätaks, muidu läheb nöör sassi ja seda on raske lahti harutada. Asetasin kera oma südame vastu ja laskusin rõõmsalt kitsast trepist alla, kiites Issandat ja jutustades rõõmuga kõigile, keda kohtasin, kust nad võivad Jeesust leida. See unenägu andis mulle lootust. Roheline nöörikera sümboliseeris minu jaoks usku ning mu pimedusse langenud hingele hakkas jälle koitma tõde Jumalale lootmise lihtsusest ja ilust.

Peatükk 38. William Milleri unenägu

Sellele on viidatud orig. lk. 48

Nägin unes, et Jumal saatis mulle nähtamatu käe kaudu ühe meisterlikult valmistatud kastikese, ligikaudu 25 cm pika ja 15 cm laia. Kastike oli eebenipuust ja kaunistatud pärlitega. Laeka küljes oli võti. Võtsin viivitamatult võtme, tegin kasti lahti ja leidsin selle oma imestuseks ja üllatuseks olevat täis eri liiki ja suuruses kalliskive ja briljante, samuti igas mõõdus ja vääringus kuld- ja hõbemünte. Kõik olid kaunilt ja korrapäraselt paigutatud ning peegeldas säravat valgust, mis oli võrreldav ainuüksi päikesesäraga.

Tundsin, et see imeväärne pilt ei tohi kuuluda ainuüksi mulle, ehkki kastikese sisu väärtus, ilu ja sära mu südame rõõmuga täitis. Asetasin laeka oma toa keskel asetsevale lauale ja saatsin sõna, et kõik soovijad võivad tulla ning imetleda kõige kaunimat ja hiilgavamat pilti, mida ükski inimene oma elus on näinud.

Rahvas hakkas sisse tulema, algul vaid mõned inimesed, seejärel aga üha enam ja enam. Algul toodi kastikesse vaadates kuuldavale imetlus- ja üllatushüüdeid. Sedamööda aga, kuidas vaatajate hulk kasvas, hakkas igaüks vääriskive sorima, neid kastist välja võtma ja mööda lauda laiali pilduma.

Mõtlesin, et kasti omanik nõuab ju kasti ja kivid minu käest tagasi ning kui lasen need laiali loopida, ei oska ma neid iialgi enam endisesse kohta tagasi panna. Tundsin, et ei suuda seda tohutut vastutust kanda. Hakkasin inimesi paluma, et nad kive ei puudutaks ega neid välja ei võtaks. Mida rohkem ma palusin, seda enam nad kive laiali loopisid. Nüüd näis neid olevat nii põrandal kui mööbliesemetel, mööda kogu tuba laiali.

Siis nägin, et ehtsate kalliskivide ja müntide sekka oli arvutult võltsitud kive ja münte puistatud. Tundsin inimeste alatu käitumise ja tänamatuse üle pahameelt, noomisin neid

ja tegin neile etteheiteid. Kuid mida enam ma neid noomisin, seda rohkem nad võltsinguid laiali puistasid.

Sattusin raevu ja püüdsin neid väevõimuga toast välja tirida. Kui ühe suutsin välja tõugata, tuli kolm sisse. Kõik nad tassisid endaga kaasa mulda, liiva, laaste ja igasugust kõntsa, kuni kõik ehtsad vääriskivid briljandid ja mündid olid prahiga kaetud. Seejärel lõhkusid nad tükkideks ka laeka ja loopisid tükid endi sekka laiali. Näis, et ükski inimene ei pööranud tähelepanu ei mu kurbusele ega vihale. Sattusin täielikku meeleheitesse, istusin maha ja puhkesin nutma.

Kui ma seal nii nutsin ja kaebasin oma suure kaotuse ja vastutuse pärast, meenus mulle Jumal, ja ma hakkasin tõsiselt palvetama, et Ta mulle abi saadaks.

Silmapilk avanes uks ning üks mees astus tuppa, kõik ülejäänud aga lahkusid. Mehel oli käes luud, ta avas akna ning hakkas kõntsa ja prahti toast välja pühkima.

Hüüdsin, et ta jätaks järele, kuna prahi sees oli ka kalliskive. Ta lausus, et ma ei kardaks, ja lubas kalliskivide eest hoolt kanda.

Kui ta niiviisi seda mustust ja prahti välja pühkis, kerkisid üles ka kõik võltskivid ja -mündid ning lendasid pilvena aknast välja, kust tuul nad ära kandis. Selles segaduses sulgesin hetkeks silmad; kui need avasin, oli kogu praht kadunud. Kalliskivid, briljandid, kuld- ja hõbemündid lebasid laiali üle kogu toa.

Tundmatu asetas lauale kasti, mis oli palju suurem ja kaunim kui eelmine, kogus peoga kõik mündid ja juveelid kokku ning valas need kasti. Mitte ainustki ei jäänud põrandale, ehkki mõned briljandid ei olnud nööpnõelapeast suuremad.

Siis käskis ta mul vaatama tulla. Vaatasin kasti – ja mu silmad said pimestatud. Kivid särasid kümme korda rohkem kui enne. Minu arvates said nad lihvitud liivas, kui kurjad inimesed need jalge alla tallasid. Kõik oli kastis kaunilt ja korrapäraselt asetatud, iga kivi ja münt omal kohal, ilma et neid kasti heitnud mees selleks mingit nähtavat vaeva oleks näinud. Minu huulilt vallandus rõõmuhüüe ja seepeale ma ärkasin.

Peatükk 39. II OSA – Lisa "Kogemustele ja nägemustele"

Selgituseks

Kallid kristlikud sõbrad! Kuna avaldasin a. 1851 lühiülevaate oma kogemustest ja nägemustest, tunnen kohustust juhtida selles väikeses kirjutises tähelepanu mõningatele asjadele ning kirjeldada ka oma hilisemaid nägemusi.

1. Lk. 33 /orig./ on toodud järgmised sõnad: "Mulle näidati, et püha hingamispäev on ja jääb eraldusmüüriks Jumala tõelise Iisraeli ning uskmatute vahel. Nägin, et hingamispäev on suur küsimus, mis ühendab Jumala pühade südamed. Nägin ka, et Jumalal on lapsi, kes hingamispäeva ei mõista ega pea. Nad ei ole ära heitnud valgust selle kohta. Ahastuseaja algul täideti meid Püha Vaimuga ning me läksime välja, et kuulutada hingamispäeva täielikumalt kui seni."

See nägemus anti mulle 1847. a., kui alles väga vähesed adventliikumise vendadest hingamispäeva pidasid; nendegi hulgast oletasid vaid mõned, et hingamispäevapidamine on küllalt tähtis eraldusjoone tõmbamiseks Jumala rahva ja uskmatute vahel. Nüüd on selle nägemuse täideminek juba ilmne. Nägemuse kirjelduses mainitud "ahastuseaja algus" ei viita ajale, mil viimased nuhtlused välja valatakse, vaid lühikesele perioodile vahetult enne seda, kui Kristus veel taevases pühamas viibib. Sel ajal, kui päästmisetöö on lõppemas, saabub maailma peale suur ahastus, rahvad saavad vihaseks, aga ometi hoitakse neid tagasi, et mitte takistada kolmanda ingli tööd. Siis saabub ka "hiline vihm" e. "kosutus" Issanda palgest, et anda kolmanda ingli valjule hüüdele väge ning valmistada pühasid, kes seitsme viimse nuhtluse ajal seisma jääksid.

2. Nägemus "Avatud uks ja suletud uks", mis on ära toodud orig. lk. 42-45, anti mulle a. 1849. Ilm.3:7, 8 teksti rakendus taevase pühamu kohta ja Kristuse teenistuse kohta selles oli mulle täielikult uus. Ma polnud iial kuulnud, et keegi oleks sellist seisukohta esitanud. Nüüd, mil pühamu teemat juba selgesti mõistetakse, ilmneb see seletus kogu oma väes ja ilus.

3. Nägemus sellest, kuidas Issand "oli teist korda sirutanud käe, et koguda Jumala laste ülejääk" (orig. lk. 74), osutab ainult sellele üksmeelele ja väele, mis kord valitses nende keskel, kes Kristust ootasid, ning tõsiasjale, et Ta oli hakanud oma rahvast taas ühendama ja üles tõstma.

4. Spiritistlikud ilmingud (vt. Lisa). Orig. lk. 43 on lugeda järgmist: "Jumal näitas, et salapärased koputused New Yorgis ja mujal on Saatana väe ilmingud ning et sellised asjad muutuvad aina tavalisemaks. Neid rüütatakse religiooni looriga, et petetuid uinutada, neis kindlusetunnet tekitada ning võimaluse korral ka Jumala rahva meeli kütkestada, pannes nad kahtlema Püha Vaimu väe ja õpetuste suhtes." See nägemus anti mulle a. 1849, peaaegu viis aastat tagasi. Spiritistlikud ilmingud piirdusid sel ajal enamasti Rochesteri linnaga ja neid tunti "Rochesteri koputuste" nime all. Sellest saadik on aga see ketserlus levinud kiiremini, kui keegi seda oskas arvata.

Suur osa lk. 59 ära toodud nägemusest pealkirjaga "Salapärased koputused", mille sain augustis 1850, on sellest saadik täitunud ning täitub praegugi meie silme all. Siin on osa sellest: "Ma nägin, et peagi hakatakse pidama jumalateotuseks nendele koputustele vastu rääkida, et see levib üha enam ja enam, et Saatana vägi kasvab ning mõned tema

andunud järelkäijad suudavad teha suuri imetegusid ning toovad isegi tuld inimeste silme ees taevast alla. Mulle näidati, et need tänapäeva moodsad maagid hakkavad seletama "koputamiste" ja mesmerismiga kõiki meie Issanda Jeesuse Kristuse tehtud imetegusid ning paljud usuvad, et kõik Jumala Poja vägevad teod maa peal pandi toime sama väe läbi."

Ma nägin, milline tohutu edu on sel "koputamiste" eksitusel. Kui oleks võimalik, eksitaks see isegi Jumala valituid. Saatanal on vägi tuua meie ette kujusid, kes näivad ja väidavadki end olevat meie Jeesuses puhkama läinud sugulased või sõbrad. Näib, et nagu seisakski meie sõbrad meie ees. Nad kõnelevad sõnu, mida meie armsad kõnelesid elus olles ja millega oleme tuttavad. Neil on isegi sama häälekõla. Kõik see on korraldatud selleks, et kristlasi petta ning meelitada neid seda eksitust uskuma.

Ma nägin, et usklikud peavad ajakohase tõega põhjalikult tutvuma. Nad on kohustatud oskama seletada oma veendumusi Pühakirja alusel. Nad peavad mõistma surnute seisukorda, sest tuleb aeg, mil kurjad vaimud ilmuvad ka neile ning väidavad end olevat nende armastatud sõbrad ja sugulased, kinnitades, et hingamispäev on ära muudetud ning esitavad teisigi õpetusi, mis pole Pühakirjaga kooskõlas. Nad teevad kõikvõimaliku, et äratada sümpaatiat; nad teevad oma väidete kinnituseks isegi imetegusid. Jumala rahvas peab olema valmis nendele vaimudele vastu seisma Piibli tõega – surnud ei tea midagi – ning mõistma, et need, kes endid ilmutavad, on kurjad vaimud. Meie meeled ei tohi saada hõivatud sündmustega meie ümber, vaid peame tegelema ajakohase tõega ning olema valmis "tasaduse ja kartusega andma vastust lootuse kohta, mis meis on." Peame otsima tarkust ülevalt, et võiksime pettuse ja eksituse päeval seisma jääma.

Peame hoolsalt oma lootuse aluseid järele uurima, kuna meil tuleb neid põhjendada Pühakirjaga. Nimetatud eksitus levib veelgi laiemalt ja meil tuleb sellega kohtuda palgest palgesse. Kui me pole ette valmistatud, astume Saatana püünistesse ja ta saab meist võitu. Kui me aga teeme omalt poolt kõik, et eesseisva võitluse vastu valmistuda, siis teeb Jumal oma osa ning Tema kõikvõimas käsivars kaitseb meid. Ta saadab pigem kõik aulised inglid oma ustavaid lapsi päästma ja nende ümber kaitsevarju tegema, kui laseb neid petta ning Saatana väärimetegudest eksiteele viia.

Ma nägin, millise peadpööritava kiirusega spiritistlik eksiõpetus levib. Mulle näidati vaguniterodu, mis välgukiirusel edasi tormas. Ingel käskis mul tähelepanelikult vaadata ja mulle näis, nagu oleks rongil kogu maailm ning ainsatki inimest ei ole maha jäetud. Ingel lausus: "Nad on kimpudesse seotud, valmis ärapõletamiseks." Seejärel näitas ta mulle vedurijuhti, kes näis meeldiv ja rühikas ning kelle peale kõik reisijad lugupidavalt vaatasid. Sattusin segadusse ja küsisin saateinglilt, kes see on. Ingel vastas: "See on Saatan. Ta juhib rongi valguse ingli näol, võttes kogu maailma vangi. Inimesed on andunud vägevatele eksitustele ja usuvad valet iseenestele needuseks. See tema abiline,

auastmelt järgmine, on masinist; peale selle on seal mitmesugustes ametites tema teised abilised, keda tal võib vaja minna; kõik nad tormavad välgukiirusel hukatusse."

Küsisin inglilt, kas siis keegi ei ole rongist maha jäänud. Ta käskis mul vaadata vastassuunas – ning ma nägin üht väikest hulka kitsal teel rändamas. Kõik nad näisid olevat omavahel kindlalt "kimpudesse" ehk salkadesse kokku seotud – tõe läbi. Ingel lausus: "Kolmas ingel seob ehk pitseerib neid vihkudesse taevase aida jaoks." See väike hulk näis olevat murest ja vaevast koormatud, justkui oleksid nad käinud läbi karmide võitluste ja katsumuste. Siis näis, nagu oleks päike pilve tagant välja tulnud ja nende nägudele paistma hakanud. Nüüd näisid nad võidurõõmsad, nagu oleks võit peaaegu käes.

Ma nägin, et Issand oli kõigile andnud võimaluse eksitusi ära tunda. Kui polekski mingit muud tõendit, siis on kristlase jaoks ka ühest küllalt: nimelt, et ei tehta vahet puhta ja roojase vahel. Thomas Paine'i, kelle ihu on nüüdseks põrmuks muutunud ning kes kutsutakse hauast välja teises ülestõusmises tuhande aasta lõpul, et saada kätte oma tasu ja teise surma minna, on kujutatud Saatana poolt, otsekui oleks ta taevas ning teda austataks seal suuresti. Saatan kasutas seda maa peal nii kaua, kui sai, nüüd aga teeb ta edasi sama tööd, väites, nagu oleks Thomas Paine taevas kõrges aus. Saatan püüab näidata, et nagu ta õpetas siin maa peal, õpetab ta nüüd ka taevas. On mõningaid, kes vaatasid õudusega Paine'i elu ja surma ning tema õpetusi siin maa peal, kes aga nüüd lasevad end temast õpetada, ehkki ta oli roojaseim ja rikutuim inimestest, põlates Jumalat ja Tema käsku.

*/Märkus: Et aru saada nende märkuste ajakohasusest, peaks lugeja teadma, et meediumi, vaimulik S. Hammondi kaudu avaldati teos pealkirjaga "Thomas Paine'i rännakud vaimude maailmas", milles Paine'i esitatakse üleva vaimuna seitsmendas sfääris. Väljaandes "New Yorgi uurimisklass" ("Investigating Class in New York") väideti, et Kristus ise oli ühe meediumiga kõnelnud ning ilmutanud, et Tema asub kuuendas sfääris. Selle näilise vastuolu mõistmiseks tuleb meeles pidada, et spiritistide väite kohaselt asuvad vaimud vaimude maailmas eri arenemisjärkudes e. sfäärides ning et Kristus pärast enam kui 1800 aastat kestnud arenemist on jõudnud kuuendasse sfääri, samal ajal kui Paine ligikaudu 100-aastase arenemisega jõudis juba seitsmendasse! Täiendavalt võib asjaolu selgitada dr. Hare'i väide, et tema vaimust õde väitis oma arenemise pidurdunud olevat seetõttu, et oli uskunud Kristuse lunastusse. Nii ülendab spiritism uskmatuid ja uskmatust. Vt. ka Lisa./

Saatan, kes on valede isa, pimestab ja eksitab maailma, saates oma ingleid kõnelema apostlite nimel vastuolus sellega, mida apostlid maa peal olles Püha Vaimu sisendusel kirjutasid. Valelikud inglid panevad apostleid otsekui omaeneste õpetusi moonutama ning väitma, nagu oleks need ära muudetud. Nii toimides tunneb Saatan rõõmu, et suudab viia

nimekristlasi ja kogu maailma segadusse Jumala Sõna suhtes. Piibel seisab tal otse tee peal ees ja takistab tema plaanide läbiviimist; sellepärast püüab ta panna inimesi selle jumalikus päritolus kahtlema. Seejärel nihutab ta esiplaanile uskmatu Thomas Paine'i, väites, nagu oleks see surres taevasse läinud ja õpetab nüüd sealt maailma koos pühade apostlitega, keda ta oma eluajal vihkas.

Saatan on andnud igale oma inglile konkreetsed ülesanded. Ta veenab meid kõiki kavalalt ja oskuslikult tegutsema. Mõnele annab ta ülesande etendada apostlite osa ning kõnelda nende eest, teistele jälle uskmatute ja õelate meeste osa, kes surid Jumalat needes, nüüd aga tema esituses väga pühadena näivad. Ei tehta mingit vahet kõige pühamate apostlite ja õelaimate uskmatute vahel. Mõlemad lastakse õpetada üht ja sama. Ei näi olevat tähtis, keda Saatan rääkima paneb, kui ta vaid oma eesmärgi saavutab. Ta oli Paine'i eluajal temaga nii lähedases ühenduses ning abistas teda tema töös, et tal on kerge meenutada Paine'i sõnu ning teha järele inimese käekirja, kes teenis teda nii ustavalt ning viis tema eesmärke nii hästi ellu. Saatan dikteeris suure osa Paine'i kirjutistest ning tal on kerge dikteerida oma inglile nüüd ning lasta paista, nagu tuleksid need sõnad otse Thomas Paine'ilt, kes eluajal tema pühendunud teener oli. See kõik on Saatana meistritöö. Kõik õpetus, mida väidetakse selliselt olevat pärit apostlitelt ja pühadelt, samuti aga ka surnud õelatelt inimestelt, on Saatana väe ilming.

Tõsiasi, et Saatan väidab inimest, keda ta nii väga armastas, kes aga Jumalat kogu hingest vihkas, asuvat nüüd pühade apostlite ja inglitega aus, peaks olema piisav, et eemaldada kate kõikide meeltelt ning paljastada Saatana tumedad teod. Saatan ütleb tegelikult maailmale ja uskmatuile: "Pole tähtis, kui kurjad te olete, pole tähtis, kas te usute Jumalat ja Piiblit või mitte; elage, kuidas teile meeldib, taevas on ikkagi teie kodu." Järeldavad ju kõik, et kui Thomas Paine on taevas ja pealegi niivõrd ülendatud, siis saavad ka nemad kindlasti sinna. See on niivõrd kisendav eksitus, et kõik võivad soovi korral sellest aru saada. Saatan saadab praegu selliste inimeste kaudu korda seda, mida ta on püüdnud teha kogu aja oma langemisest saadik. Väe ja petlike imetegude kaudu kisub ta maha kristliku lootuse alusmüüri ning varjab päikese, mis peab valgustama kristlasi nende kitsal teel taevasse. Ta püüab panna maailma uskuma, et Piibel ei ole inspireeritud ega sugugi parem kui mõni teine juturaamat. Saatan pakub midagi selle asemel – spiritistlikke ilminguid!

See on vahend, mis kuulub täielikult pimeduse vürstile ning allub tema kontrollile. Ta suudab maailma panna uskuma, mida iganes tahab. Raamatu, mis tema ja ta järelkäijate peale kord kohut mõistab, surub ta tahaplaanile nagu ise soovib. Maailma Õnnistegijat esitab ta tavalise inimesena. Nii nagu omal ajal Jeesuse haua juures valvanud Rooma sõdurid levitasid valelikke kuuldusi, mis ülempreestrid ja vanemad nende suhu panid, nii kordavad ka nende spiritistlike ilmingute vaesed petetud pooldajad eksitaja väiteid ning

püüavad näidata, nagu ei oleks meie Õnnistegija sünnis, surmas ja ülestõusmises olnud midagi imeväärset.

Jeesuse tahaplaanile tõrjunud, juhivad nad maailma tähelepanu iseendile ja oma valelikele imetegudele, mida väidavad Kristuse tegusid kaugelt ületavat. Nii on maailm püünisesse haaratud ning uinutatud petlikule julgeolekule, kuni alles seitsme viimase nuhtluse väljavalamise ajal oma kohutavat eksitust taipavad. Saatan naerab, kui näeb oma plaani nii hästi korda minevat ning kogu maailma tema seatud võrkudes siplevat.

5. Orig. lk. 55 väitsin, et Taevast Isa kattis auhiilguse pilv ning Teda ei olnud võimalik näha. Mainisin ka, et nägin Isa troonilt tõusvat. Isa oli tõepoolest rüütatud valguse- ja aupilvega, nii et Tema isikut polnud võimalik näha; ometi teadsin ma, et see oli Isa ja et Temast lähtus see valgus ja auhiilgus. Kui ma nägin seda valguse- ja aupilve troonilt tõusvat, teadsin: see tuli sellest, et Isa tõusis. Seetõttu ütlesingi: Ma nägin Isa tõusvat, Tema tegeliku kuju au ja ülevust ei ole ma näinud. Keegi ei või seda näha ja ellu jääda; ometi võis näha valguse- ja aupilve, mis Tema isikut ümbritses.

Ma mainisin ka, et "trooni lähedusse näis ilmuvat Saatan, püüdes näilikult tööd jätkata". Tooksin veel teisegi lause samalt leheküljelt: "Pöördusin, et vaadata salgale, kes ikka veel trooni ees kummardus". Meenutan, et see palvetav inimsalk oli ju oma surelikus seisundis selles maailmas, ometi esitati seda mulle nägemuses trooni ees kummardununa. Ma pole kunagi mõelnud, nagu oleksid need inimesed tegelikult olnud Uues Jeruusalemmas. Samuti ei arva ma, nagu võiks keegi surelik eeldada, nagu usuksin ma, et Saatan tegelikult Uues Jeruusalemmas on. Kas aga Johannes nägemuses nägi suurt lendavat madu taevas olevat? Nägi küll. "Ja teine imetäht ilmus taevas, ja vaata, suur tulipunane lohe, seitsme peaga ja kümne sarvega..." (Ilm. 12:3). Milline koletis taevas! Näib, et siin on samasugune võimalus nähtut naeruvääristada nagu selleski tõlgitsuses, mida mõned on omistanud minu väidetele.

6. Orig. lk. 48-52 on ära toodud jaanuaris 1850 saadud nägemus. See osa nägemusest, kus oli nimetatud vahendeid, millest Jumala sõnumiviijad ilma jäeti, kehtis eriliselt tolle aja kohta. Sellest peale on ajakohase tõe sõbrad saanud äratuse ning püüdnud kasutada võimalusi oma vahenditega head teha. Mõned on andnud isegi rikkalikult ja vastuvõtjatele seega kahju teinud. Ligikaudu kahe aasta kestel on mulle näidatud, et häda ei seisne mitte vahendite puuduses, pigem hoopis Issanda raha hooletus ja pillavas kasutamises.

Järgnev on võetud nägemuse kirjeldusest, mille sain Jacksonis, Michigani osariigis 2. juunil 1853. See kehtis peaasjalikult nimetatud piirkonnas elavate vendade kohta: Ma nägin, et vennad hakkasid ohverdama oma vara ning andsid selle käest, ilma et neil oleks silme ees olnud tõeline eesmärk – Jumala puudustkannatav töö. Nad annetasid liiga palju ja liialt sageli. Ma nägin, et õpetajad oleksid pidanud seda eksitust parandama ning

avaldama kogudusele head mõju. Rahasse hakati suhtuma kui millessegi väga tühisesse: mida rutem sellest lahti saab, seda parem. Halba eeskuju on näidanud nii mõnedki, kes suuri annetusi vastu võttes pole vähimalgi määral hoiatanud vahendite omanikke mitte anda liiga palju ja valimatult. Võttes nii suuri annetusi vastu ilma Jumalalt küsimata, kas Tema on ikka vendadele nii rikkaliku ohverdamise kohustuseks teinud, kas on see pillav annetamine heaks kiidetud.

Need, kes annetasid, eksisid samuti, kuna ei uurinud töö vajadusi, s.t. kas tegelikult oli üldse vaja nende vahendeid. Vastuvõtjad sattusid suurtesse raskustesse. Üks vend sai palju kahju, kuna tema kätte usaldati liiga palju vahendeid. Tema polnud õppinud kokkuhoidu, vaid elas pillavalt ning andis oma reisidel raha kasutult siia-sinna välja.

Nii mõtlematult Issanda raha pillates avaldas ta halba mõju, öeldes otsekui oma südames – ja ka teistele: "J. linnas oli küllalt vahendeid – rohkem, kui neid Issanda tulemiseni oli võimalik ära kasutada." Nii mõnelegi tehti sellega suurt kahju, sest nad tulid tõe juurde ebaõigete seisukohtadega, mõtlemata, et see on Issanda raha, mida nad kasutult tuulde loobivad. Need vaesed hinged, kes äsja on kolmanda ingli kuulutuse vastu võtnud ning kellele sellist eeskuju näidatakse, peavad paljus õppima ennast salgana ning Kristuse pärast kannatama. Nad peavad õppima kergest, muretust elust loobuma – loobuma oma mugavusest, heaolust ning pidama meeles hingede väärtust. Need, kellele "häda" kuulutatakse, ei jõua enam suuri ettevalmistusi teha, et mõnusalt ja mugavustega reisida.

Mõningaid on õhutatud tööpõllule asuma, kuigi Issand neid tegelikult kutsunud ei ole. Paljudele on see kõik mõju avaldanud ning nad pole tajunud kokkuhoiu vajadust; nad ei oska kõnelda, et on tarvis ennast ära salata ja ka oma vahendeid Issanda varakambrisse panna. Nad mõtlevad: "On ju teisi, kel on küllalt vahendeid; küll nemad annetavad meie ajakirja tarvis. Minul ei ole tarvis midagi teha. Ajakirja antakse välja ka ilma minu abita."

Mulle on olnud suureks katsumuseks, kui võetakse minu nägemustest mõned osad, kus on mainitud omandi ohverdamist Jumala töö teostamiseks, ning kasutatakse neid vääriti. Vahendeid kulutatakse pillavalt, samal ajal aga ei pöörata tähelepanu nägemuste teistes osades esitatud põhitõdedele. Orig. lk. 50 võime lugeda järgmist: "Nägin, et Jumala töö oli takistatud ja teotatud mõnede poolt, kes küll ringi reisisid, kuid kel polnud Jumalalt mingit kuulutust. Sellised peavad Jumalale aru andma iga dollari eest, mida nad on kasutanud, reisides sinna, kuhu nende kohus polnud minna, kuna selle rahaga oleks võinud kaasa aidata Jumala tööle." Ka järgmine tsitaat on lk. 50: "Nägin, et need, kel on võimalus oma kätega tööd teha ning Jumala tööd toetada, on samavõrra vastutavad oma jõu eest, nagu teised oma materiaalsete vahendite eest."

Juhiksin siinkohal erilist tähelepanu samateemalisele nägemusele, mis on ära toodud lk. 57. Lühidalt kokku võttes: "Õnnistegija sõnade mõtet (Luuka 12:33) ei ole selgesti

esitatud." Ma nägin, et "müümise eesmärk ei ole anda neile, kes võiksid ise töötades end ülal pidada, vaid tõe leviku toetamine. On patt selliseid inimesi toetada ning edendada laiskust nende juures, kes ise on suutelised tööd tegema. Mõned külastavad innukalt kõiki koosolekuid, kuid mitte selleks, et austada Jumalat, vaid "leiva ja kala" pärast. Oleks palju parem, kui sellised oleksid koju jäänud ning oma kätega tööd teinud, et oma perekondade vajadusi rahuldada ning et neil oleks midagi anda ka ajakohase tõe levitamiseks." Minevikus oli Saatana plaan sisendada mõnedele tormakat vaimu, et liiga vabalt ja pillavalt vahendeid kasutada ning mõjutada vendi mõtlematult omandit ära müüma. Hooletult ja tõtlikult välja antud vahendite külluse kaudu on hingedele kahju tehtud ja neil lastud kaduma minna. Nüüd, mil tõde peab hakkama levima palju ulatuslikumalt, annab see eriti tunda. Saatana plaan on mõningal määral korda läinud.

Issand on näidanud mulle paljude eksitust, kes arvavad, et meie kirjandustööd peavad toetama ainult need, kel on varandust. Kõik peaksid tegema oma osa. Need, kel on jõudu töötada ning teenida vahendeid, et tõde toetada, on samavõrra vastutavad oma jõu eest kui teised oma varanduse eest. Iga Jumala laps, kes tunnistab end uskuvat ajakohast tõde, peaks innukalt teostama oma osa töös.

Juulikuus 1853 mulle näidati, et Jumalale kuuluv ja Tema poolt heakskiidetud ajakiri ei tohiks ilmuda nii harva. Meie ajal nõuab Jumala töö, et ajakiri ilmuks iga nädal. (Märkus: Ajakirja "Review and Herald" anti enne kõnesolevat aega välja äärmiselt ebaregulaarselt, sel ajal aga kaks korda kuus). Vaja on avaldada ka palju rohkem brošüüre, et paljastada meie ajal üha sagenevaid eksitusi. Vahendite puudumise tõttu on töö takistatud. Ma nägin, et töö peab minema edasi ning et me ei tohiks olla liiga kartlikud. Parem on, kui kolm ajakirja või brošüüri satuvad sinna, kus neid ei vajata, kui et üks inimene, kes neid hindab ja nende kaudu kasu saab, neist ilma jääb. Ma nägin, et selgesti tuleks esitada viimaste päevade märke, kuna Saatana tegevuse ilmingud levivad üha enam. Saatana ja tema käsilaste väljaanded levivad, nende vägi kasvab ning kõik, mida meie võime teha tõe levitamisel, tuleb teha kiiresti.

Mulle näidati, et tänapäeval avaldatud tõde jääb püsima, kuna see on tõde viimaste päevade jaoks. See jääb elama ning tulevikus ei ole vaja neist asjadest enam nii palju rääkida. Paberile ei ole tarvis panna liiga palju sõnu, et õigustada seda, mis kõneleb ise enda eest ning särab oma selguses. Tõde on otsekohene, lihtne ja selge ning kaitseb julgelt iseennast. Eksitusega ei ole lugu sugugi nii. Eksitus on nii käänuline ja käest libisev, et seda tuleb kõvera, moonutatud olemuse tõttu hulgaliste sõnadega selgitada. Ma nägin, et mõnedes paikkondades on inimesed saanud valgust ainult ajakirjade veergudelt. On hingi, kes nende põhjal on tõe vastu võtnud ning seda ka teistele edasi andnud. Nii on need vaikivad sõnumiviijad äratanud praeguseks mõnelgi pool mitmeid ajakohase tõe uskujaid. Need sõnumid olid neile ainsaks kuulutajaks. Vahendite puudus ei tohiks tõe levitamist takistada.

Peatükk 40. Evangeelne kord

*/Märkus: Adventistid olid pärit kõikidest kirikutest ning algul ei olnud neil sugugi mõttes moodustada veel üht eri kogudust. Pärast 1844. aastat valitses suur segadus ning suurem osa adventiste oli kategooriliselt igasuguse organisatsiooni loomise vastu, arvates, et see on vastuolus evangeeliumi täiusliku vabadusega. Ellen White'i töö ja tunnistused on alati fanatismi vastu võidelnud ning tema kaudu antud õpetustes rõhutati juba meie liikumise algperioodil organisatsiooni loomise vajadust, et ära hoida segadusi./

Issand on mulle näidanud, et evangeelset korda on liiga sageli kardetud ning see hooletusse jäetud. Tõepoolest, vormilikkust tuleks vältida; nii tehes aga ei tohiks hooletusse jätta korda. Taevas valitseb täiuslik kord. Ka Kristuse maa peal olles valitses koguduses kord, mida pärast Tema lahkumist apostlite poolt rangelt järgiti. Nüüd, neil viimseil päevil, kui Jumal oma lapsi usuühtsusele toob, vajatakse korda tegelikult palju enam kui iial enne. Sel ajal, kui Jumal oma lapsi ühendab, on Saatan ja tema inglid energiliselt tegevuses, et seda ühtsust tõkestada ja hävitada. Seepärast õhutataksegi tööpõllule minema mehi, kel puudub tarkus ja otsustusvõime, kes võib-olla ei valitse oma kodu üle sugugi hästi, kes pole säilitanud korda neidki väheseid juhtides, keda Jumal kodus nende hoolde on usaldanud. Ometi tunnevad nad end suutelised olevat karja üle valvama. Nad astuvad palju väärsamme ning inimesed, kes pole meie usuga tuttavad, mõistavad, et meil ongi kõik sellised, nagu need isehakanud juhid. Jumala töö saab suuresti teotatud ning paljud uskmatud, kes muidu avameelselt ja murelikult küsiksid: "Kas need asjad on nõnda?" hoiduvad tõest.

Mehed, kes ei ela pühitsetud elu ega ole kõlblikud ajakohast tõde õpetama, lähevad tööpõllule, ilma et kogudus või vennad neid üldiselt oleksid tunnustanud. Tagajärjeks on segadus ja lahkmeel.

Mõned tunnevad küll tõe teooriat ning suudavad esitada argumente, kuid neil puudub vaimulik meelsus, otsustusvõime ja kogemused. Nad ei saa aru paljudest asjadest, mida nad peaksid mõistma enne, kui suudavad õpetada tõde. Teised ei oska esitada argumente, kuid kuna mõned vennad on kuulnud neid hästi palvetavat ning siin-seal erutavaid manitsusjutlusi pidavat, siis saadetaksegi nad põllule tegema tööd, milleks Jumal neid kõlbavaks pole teinud ning milleks neil pole küllaldaselt kogemusi ega otsustusvõimet. Nende südamesse hiilib vaimulik uhkus. Nad hakkavad endid ülendama, pettes end mõttega, et nad on Jumala töölised. Sellised mehed ei tunne iseennast. Neil puudub kaine otsustusvõime ning oskus kannatlikult arutleda, nad kõnelevad endast hooplevalt ning esitavad palju väiteid, mida Jumala Sõna alusel tõendada ei saa. Jumal teab seda;

seepärast ei kutsugi Ta selliseid mehi hädaohtlikel aegadel tööle. Vennad, olge ettevaatlikud ja ärge saatke põllule mehi, keda Jumal pole kutsunud.

Just sellised, keda Jumal pole kutsunud, on oma kutsumises tavaliselt kõige enam veendunud ning mõtlevad, et nende töö on väga tähtis. Põllule minnes ei avalda nad üldiselt head mõju. Ometi on neil mõnes paigas teatud edu, mis mõjutab nii neid endid kui teisi mõtlema, et kindlasti on Jumal neid kutsunud. Mõningane edu ei ole mingiks kindlaks tõendiks, et tööline on Jumalast kutsutud. Jumala inglid mõjutavad praegusel ajal ise Jumala tõsiste laste südameid, valgustades nende mõistust ajakohase tõe suhtes, nii et see võetakse vastu ja elatakse läbi. Isegi kui isehakanud töölised astuvad kohale, kuhu Jumal neid pole kutsunud, ja väidavad end olevat õpetajad, inimesed aga võtavad neid kuulates tõe vastu, ei ole see veel märgiks, et Jumal neid tööle on kutsunud. Hinged, kes selliste õpetusi kuuldes tõe vastu võtavad, satuvad hiljem raskustesse, katsumustesse ja ahistusse, avastades, et need mehed ei ela tegelikult Jumala nõuannete järgi. Isegi kui õelad inimesed tõest kõnelevad, võivad mõned selle vastu võtta; see aga ei tee kõnelejaid mingil moel Jumalale meelepärasemateks. Õelad jäävad ikka õelateks ning vastavalt pettusele, mida nad Jumala armastatute kallal on rakendanud, vastavalt segadustele, mida nad kogudusse on toonud, saavad nad kord ka oma karistuse. Nende patud ei jää kaetuks, vaid paljastatakse Jumala tulise viha päeval.

Isehakanud sõnumiviijad on Jumala tööle needuseks. Siirad hinged hakkavad neid usaldama, mõeldes, et nad tegutsevad Jumala nõuannetega kooskõlas ning kooskõlas kogudusega. Neil lastakse läbi viia koguduse talitusi ning kui esitatakse üleskutse ja kohustus "teha esimesi tegusid", lastakse end nende poolt ka ristida. Kui aga valgus tuleb – ja see tuleb kindlasti – ning saadakse teadlikuks, et need mehed ei olegi Jumala kutsutud ja valitud käskjalad, siis satuvad tõde vastuvõtnud inimesed raskustesse. Nad kahtlevad, kas vastuvõetud tõde on üldse õige või tuleb neil kõike otsast alata. Vaenlane viib nad segadusse kogu nende vaimuliku kogemuse kohta; nad ei tea, kas Jumal on neid juhtinud või mitte, ning nad ei jää enne rahule, kuni on uuesti ristitud ja otsast peale alanud. Jumala tõelistel käskjalgadel on palju raskem minna sellistesse kohtadesse, kus väärkarjased on ebaõiget mõju avaldanud, kui uutele põldudele. Jumala sulased peaksid tegutsema otsekoheselt ja avameelselt ning vigu mitte kinni katma. Elavate ja surnute vahel seistes peavad nad aru andma oma ustavuse, kuulutuse ja mõju üle, mida nad on avaldanud karjale, kellele Issand on neid ülevaatajaiks pannud.

Need, kes tõe vastu võtavad ja hiljem raskustesse satuvad, oleksid tõe ka siis vastu võtnud, kui isehakanud õpetajad oleksid kuulutustööst eemale jäänud ning tegutsenud neil tagasihoidlikel kohtadel, kuhu Issand neid määranud oli. Jumala silm jälgib ise oma kalleid pärleid ning Tema oleks juhtinud nad oma kutsutud ja valitud käskjalgade juurde, meeste juurde, kes tegutsevad tõelise vaimuliku arusaamisega. Tõevalgus oleks paistnud ning näidanud inimestele nende õiget seisukohta. Nad oleksid tõe arusaamisega vastu

võtnud ning tundnud rõõmu selle ilust ja selgusest. Kogedes Jumala võimsat väge, oleksid nad saanud tugevaks ning avaldanud püha mõju ka teistele.

Taas näidati mulle ohtu selles, kui misjonireisidele lähevad need, keda Jumal pole kutsunud. Kuigi neid võib saata mõningane edu, annab vajalike võimete puudumine end ometi tunda. Nad astuvad mõistmatuid samme ning tarkuse puudumise tõttu peletatakse mõned kallid hinged tõest eemale, nii et nendega iial enam kontakti ei saa. Ma nägin, et kogudus peaks tundma oma vastutust ning jälgima hoolikalt ja tähelepanelikult nende elu, võimeid ja üldist käitumist, kes väidavad end olevat õpetajad. Kui esitatakse eksimatuid tõendeid, et Jumal ei ole neid kutsunud ning neile kuulutatakse "häda", nemad aga manitsust tähele ei pane, siis on koguduse kohus tegutseda ning teada anda, et neid isikuid ei tunnustata koguduse õpetajatena. See on ainus viis asja selgitamiseks, sest vastutus lasub kogudusel.

Ma nägin, et ust, mille kaudu vaenlane tuleb koguduse tööd häirima ja usklikke segadusse ajama, on võimalik sulgeda. Ma küsisin inglilt, kuidas on võimalik seda teha. Ingel vastas: "Kogudus peab põgenema Jumala Sõna juurde ning juurduma evangeelsest korrast kinni pidades. See on jäetud suuresti hooletusse ning tähele panemata." On vältimatult vajalik tuua kogudus usuühtsusele. Ma nägin, et apostlite päevil oli kogudusel samuti oht valeõpetajatest petetud saada. Seepärast valisid vennad tööle mehi, kes olid andnud küllaldasi tõendeid, et nad on võimelised juhtima hästi omaenda kodu ning säilitama korda oma perekonnas. Sellised võisid valgustada pimeduses olijaid.

Nende meeste kohta küsiti nõu Jumalalt; seejärel, vastavalt Püha Vaimu ja koguduse otsusele, eraldati nad käte pealepanemisega tööle. Olles saanud kutse Jumalalt ning tunnustuse koguduselt, läksid töölised välja, ristides inimesi Isa, Poja ja Püha Vaimu nimesse ning toimetades koguduse talitusi. Nad teenisid sageli usklikke ristilöödud Õnnistegija murtud ihu ja valatud vere sümboleid jagades, et hoida Jumala armastatud laste meeltes värskena Tema kannatusi ja surma.

Ma nägin, et me pole ka tänapäeval valeõpetajate eest rohkem kaitstud kui kristlased apostlite päevil. Kui me ei tee ka enam, peaksime ometi rakendama neid samu erilisi abinõusid, mida rakendasid nemad, et tagada rahu, kooskõla ja üksmeelt karja hulgas. Meil on nende eeskuju ja me peaksime seda järgima. Kogemustega ja kaine mõistusega vennad peaksid kokku tulema ning Jumala Sõna ja Püha Vaimu heakskiitu järgides tuliselt palvetades panema käed nende peale, kes on veenvalt tõendanud, et nad on Jumalast kutsutud. Nii tuleks nad täielikult Jumala tööle pühendada. Selline toiming peaks osutama koguduse heakskiidule nende väljasaatmises käskjalgadena, et viia maailmale kõige pühalikum sõnum, mida iial on kuuldud.

Jumal ei usalda hoolitsust oma kalli karja eest neile, kelle mõistus ja otsustusvõime on nõrgestatud endistest eksitustest, kes on pühendunud spiritismile või perfektsionismile

/vt. Lisa/ ning nende eksitustega endile ning tõekuulutusele teotust toonud. Ehkki nad võivad end nüüd eksitusest vabana tunda, pidades end küllalt suuteliseks välja minema ning lõpukuulutust kuulutama, ei võta Jumal neid ometi vastu. Ta ei usalda kalleid hingi nende hoolde; eksituses viibides oli nende otsustusvõime rikutud ning on selle tagajärjel nõrgestatud. Suur ja püha Jumal on range ning nõudlik Jumal. Ta soovib, et Tema tööd viiksid edasi pühad mehed. Jumala häälega Siinailt teada antud püha käsk on osa Temast endast ning ainuüksi pühad mehed, kes rangelt seda käsku peavad, võivad seda teistele õpetades Teda austada.

Jumala sulased, kes õpetavad tõde, peaksid olema kaine otsustusvõimega mehed. Nad peavad olema suutelised taluma vastupanu ning samal ajal mitte ärrituma. Tõele vastupanijad hakkavad ju norima nende kallal, kes tõde õpetavad, esitades tõele kõikvõimalikke vastuväiteid kõige halvemas vormis. Jumala sulased, kes maailmale kuulutust viivad, peavad olema valmis rahulikult ja tasase meelega ainuüksi tõe valgusega neid vastuväiteid kummutama. Sageli kõnelevad vastupanijad Jumala sulastega ülimalt provotseerival viisil, et ka nende poolt samasugust suhtumist esile kutsuda, kasutades seda võimaluse korral ära ning kuulutavad ka teistele, et Jumala käsusõnade õpetajad on järsu ning terava ütlemisviisi ja meelsusega. Ma nägin, et me peaksime olema valmis kummutama vastuväiteid kannatlikult, kainelt ja tasase vaimuga. Ka vastuväidetele tuleb osutada tähelepanu ja neid kaalutletult arutlusele võtta, mitte neid tormakalt kõrvale heita ega püüda neist omapoolsete positiivsete väidete abil lahti saada, vastupanijat teravalt rünnates. Ei, vastuväidetele tuleb osutada vastupidi tähelepanu, mida need väärivad, seejärel aga esitada tõe valgust ja väge ning lasta sellel eksitus üles kaaluda ning kõrvaldada. Nii jäetakse vastastele hea mulje ning siirad inimesed nende hulgast tunnistavad, et neid on petetud, sest käsusõnade pidajad ei ole sellised, nagu nendest on räägitud.

Need, kes nimetavad end elava Jumala sulasteks, peaksid olema tahtlikud teenima kõiki, mitte aga end üle vendade ülendama. Neil peaks olema lahke, viisakas iseloom. Kui nad eksivad, peaksid nad olema valmis seda ka täielikult tunnistama. Ausaid kavatsusi ei tohiks tuua vabanduseks, et eksimusi mitte tunnistada. Tunnistamine ei vähenda koguduse usaldust sõnumiviijasse, vaid sellega annab ta head eeskuju ka teistele. Ülestunnistamisvaimu tuleks koguduses edendada, siis on tagajärjeks kaunis üksmeel. Need, kes end õpetajateks nimetavad, peaksid olema eeskujuks vagaduses, tasaduses ja alanduses; neil peaks olema lahke vaim, et võita hingi Kristusele ja Piibli tõele, Kristuse sulane peaks olema puhas nii kõneviisilt kui tegudelt. Ta peaks alati meeles pidama, et tegeleb inspireeritud sõnadega, püha Jumala sõnadega. Ta ei tohiks unustada, et Jumala kari on usaldatud tema hoolde, et tal tuleb neid esitada Jeesusele ning palvetada nende pärast Jeesuse ees, nagu Jeesus palvetab meie pärast Isa ees. Minu tähelepanu juhiti vana-aja Iisraelile ning ma nägin, kui puhtad ja pühad pidid olema pühamu teenrid, kuna neil

tuli olla oma töödes lähedases ühenduses Jumalaga. Need, kes teenivad Jumala Sõnaga, peavad olema puhtad, pühad ja laitmatud, muidu Jumal hävitab nad. Jumal ei ole muutunud. Ta on niisama püha ja puhas, niisama nõudlik nagu Ta on alati olnud. Need, kes tunnistavad end Jeesuse sulasteks, peavad olema sügava vagaduse ja usulise kogemustega mehed. Siis võivad nad kõikjal ja alati avaldada püha mõju ka teistele.

Ma nägin, et nüüd on Issanda käskjalgadel õige aeg minna kõikjale, kus võiksid avaneda võimalused tööks. Jumal läheb ise nende ees ning avab mõnede inimeste südamed. Tuleb asuda uutesse paikkondadesse ning kasulik oleks teha seda kahekaupa, et üks tööline võiks teisele toeks olla. Mulle esitati järgmine plaan: On hea, kui kaks venda reisivad koos pimedasse paika, kus esineb palju vastupanu ja kus on tarvis teha palju tööd. Ühiste jõupingutustega, kindlas usus peaksid nad pimeduses viibijatele esitama tõde.

Seejärel, kui nad suudavad teha ära juba rohkem, peaksid nad reisima eraldi, kuid siiski sageli kokku saama, et teineteise käsi usus kinnitada. Nad peaksid ka misjonitöö paikkondade suhtes omavahel nõu pidama ning otsustama, kumma talente mingi paikkond rohkem vajab ning missuguste meetoditega võivad nad inimsüdamete juures suuremat edu saavutada. Seejärel, kui nad taas lahkuvad, on neil uuem julgus ja energia vastupanu ja pimeduse kohtamiseks ning kaastundliku südamega hukkuvate hingede päästmiseks tööd teha.

Ma nägin, et Jumala sulased ei peaks üht ja sama põldu aina uuesti läbi töötama, vaid otsima inimesi uutest paikadest. Need, kes on juba tões kinnitatud, ei peaks eriti palju nende tööd vajama ning nõudma. Nad peaksid olema võimelised seisma üksi ja kinnitama ka teisi enda ümber, Jumala käskjalgadel aga tuleks külastada pimedaid ja üksikuid paiku, viies sõnumit neile, kel veel ajakohase tõe valgust ei ole.

41. Koguduse probleemid

"Review and Herald", 11. aug. 1853

Kallid vennad ja õed! Sedamööda, kuidas eksitused üha enam levivad, peaksime Jumala töös valvsamad olema ning andma endale aru ajast, milles elame. Ikka enam "katab pimedus maad ja pilkane pimedus rahvaid". Kui peaaegu kõik meie ümber on mähkunud eksituse ja pettuse läbipaistmatusse loori, peaksime raputama endalt kogu tuimuse ning elama nii lähedal Jumalale, et võime püüda jumaliku valguse ja au kiiri Jeesuse palgelt. Sedamööda, kuidas pimedus tiheneb ja eksitused levivad, peaksime ikka põhjalikumalt tundma õppima tõde ning olema valmis Pühakirja alusel oma seisukohti esitama.

Peame olema tõe läbi pühitsetud, täielikult Jumalale pühendunud ning oma püha usutunnistust nii läbi elama, et Issand võiks meile anda üha kasvavat valgust, et me Tema valguses tõepoolest ka valgust näeksime ning Tema väest väge saaksime. Igal valvamatul hetkel on meil oht vaenlase püünistesse sattuda ning pimedusejõududest võidetud saada. Saatan käsib oma inglitel olla valvsad ning rünnata kõikjal, kus vaid võimalik, avastamaks tõe tunnistajate ebajärjekindlust ning neid ahistavaid patte, mässida neid pimedusse, et nad lakkaksid valvamast ja astuksid teele, kus teotavad Jumala tööd, mida nad väidavad armastavat. Selle asemel tuuakse kogudusele muret. Eksiteele viidud, suikunud usklike hinged satuvad nii üha suuremasse pimedusse ning kaotavad silmist taevase valguse. Nad ei suuda avastada end ahistavaid patte. Saatan punub oma võrgud nende ümber ning haarab nad oma püünistesse.

Jumalas on meie jõud. Me peame Temalt otsima tarkust ja juhtimist, pidades silmas Tema austamist, koguduse heaolu ja omaenda hinge õndsakssaamist; peame võitma meid ahistavad patud. Igaüks meist peab püüdma saavutada uusi võite iga päev. Peaksime õppima seisma üksi, teiste inimeste toeta, lootes täielikult Jumalale. Mida varem me seda õpime, seda parem. Igaüks peaks oma puudustes selgusele jõudma, seejärel ustavalt paluma ja valvama, et halvad kalduvused temast võitu ei saa, vaid et tema saavutaks võidu nende üle. Siis võime usaldada Jumalat, ning kogudus on suurest raskusest päästetud.

Jumala käskjalad, kes lahkuvad kodudest, et töötada hingede päästmiseks, kulutavad palju aega tööks nendega, kes juba aastaid on tões olnud, kuid on ometi nõrgad, sest on ohjad lõdvaks lasknud eneste järele valvamast ning – nagu ma mõnikord mõtlen – otse ärgitanud vaenlast end kiusama. Nii satuvadki nad raskustesse ja katsumustesse ning Issanda sulaste aeg kulub nende abistamiseks. Neid peetakse kinni tundide ja isegi päevade kaupa ning nende süda saab haavatud ja tunneb kurbust, kuuldes, kuidas kõneldakse väikestest raskustest ja katsumustest, kuidas igaüks suurendab oma raskusi, püüdes teha need nii tõsisteks kui võimalik. Nad kardavad, et Jumala sulased peavad neid muidu liiga tühisteks, et tähelepanu väärida. Seeasemel, et loota nende probleemide lahendamisel Issanda sulaste abile, peaksid nad ise murtud hingega Jumala ette minema ning paastuma ja palvetama seni, kuni raskused on kõrvaldatud.

Mõned näivad mõtlevat, et Jumal on kutsunud oma käskjalad tööpõllule peaasjalikult selleks, et täita just nende soove ja kanda neid kätel. Nad arvavad, et Jumala teenrite töö kõige tähtsamaks osaks on lahendada nende väikesi probleeme ja raskusi, mida nad oma mõistmatu käitumisega ise endale on toonud, andes maad vaenlasele ning hellitades süüdistavat, isemeelset vaimu ümbritsevate inimeste suhtes. Kuhu jäävad sellises olukorras tõeliselt näljased lambad? Nad nälgivad eluleiva järele. Need, kes tõde küll tunnevad, kuid ei kuuletu sellele – vastasel korral oleksid nad säästetud paljudest katsumustest – peavad Issanda käskjalgu kinni ning peamine eesmärk, milleks Jumal

kuulutajad tööpõllule on kutsunud, jääb täitmata. Sellised asjad koguduses kurvastavad Jumala sulaseid ja muudavad neid araks, samal ajal kui kõik peaksid neile tööstivate sõnade ja usupalvega abiks olema ning mitte lisama vähimatki nende koormale. Kui palju vabamalt nad end tunneksid, kui kõik, kes tõde tunnistavad, vaataksid endi ümber ja püüaksid aidata teisi, selle asemel, et nii palju ise abi oodata. Sageli juhtub, et kui Jumala sulased lähevad pimedatesse paikadesse, kus tõde pole veel kuulutatud, viivad nad endaga kaasa haavatud südame oma vendade paljude asjatute katsumuste tõttu. Lisaks kõigele sellele tuleb neil tegemist teha vastupanijate uskmatuse ja eelarvamustega ning paljud otse püüavad neil jalgealust alt lükata.

Kui palju kergem oleks mõjutada südameid ja kui palju enam saaks Jumal austatud, kui Tema sulased oleksid vabad julgusetusest ja raskustest, nii et nad võiksid julgelt esitada tõde kogu selle ilus. Need, kes on olnud süüdi, nõudes Jumala sulastelt nii palju tööd ning koormates neid probleemidega, mida nad ise lahendada peaksid suutma, peavad kord Jumalale aru andma ajast ja kõigist vahendeist, mis on kulutanud nende – ja seega ka vaenlase – rahuldamiseks. Koguduse iga liige peaks olema sellises seisukorras, et suudab ise oma vendi aidata. Keegi ei tohiks oma raskusi ja probleeme iial lükata koguduse kanda ega oodata, kuni mõni Jumala käskjalg tuleb neid lahendama. Igaüks peaks Jumalaga ise õige vahekorra saavutama, oma raskused teelt kõrvaldama ning tööliste tulekul olema valmis nende käsi üleval hoidma, mitte aga nõrgaks tegema.

Peatükk 42. Lootus koguduse jaoks

"Review and Herald", 10. juuni, 1852

Kui hiljuti otsisin, et leida mõnd alandlikku ja tasast Jeesuse andunud järelkäijat, sattus mu meel ahastusse. Paljud, kes väitsid, et ootavad Kristuse peatset tulekut, on muutumas kaduva maailma sarnasteks, eelistades ümbritsevate inimeste heakskiitu Jumala heakskiidule. Nad on külmad ja vormilikud, sarnanedes suurtele kirikutele, kust nad alles äsja on lahkunud. Laodikea kogudusele adresseeritud sõnad kirjeldavad tabavalt nende praegust olukorda. (Vt. Ilmut.3:14-20). Nad ei ole "külmad ega kuumad", vaid "leiged". Kui nad ei pane tähele "ustava ja tõelise tunnistaja" nõuannet, kui nad tõsiselt ei kahetse ega osta "kulda, mis tules on puhastatud", "valged riided" ega "silmasalvi", siis sülitab Jumal nad oma suust välja.

On saabunud aeg, mil suur osa neist, kes kord rõõmustasid ja suure häälega rõõmu pärast hõiskasid Issanda peatset tulemist oodates, on langenud nende kirikute ja maailma tasemele, kes omal ajal neid usu pärast Jeesuse tulemisse pilkasid ja levitasid igasuguseid väärkuuldusi, et tekitada eelarvamusi nende vastu ja nende hea mõju hävitada.

Tänapäeval, kui keegi igatseb elavat Jumalat, nälgides ja janunedes õiguse järele, ning Jumal annab talle tunda oma väge ja rahuldab tema hinge igatsusi, valades tema südamesse oma armastust – kui selline inimene siis Jumalat kiites Talle kõige selle eest au annab, peavad need omal ajal Issanda peatsesse tulemisse uskujad teda sageli petetuks ning süüdistavad teda, et tal on kuri vaim või et ta on langenud mesmerismi mõju alla.

Paljud end kristlasteks tunnistavad inimesed riietuvad, kõnelevad ja tegutsevad maailma sarnaselt. Ainus asi, mis neid maailmast eraldab, on nende usutunnistus – sõnad. Ehkki nad väidavad end Kristust ootavat, ei kõnele nad taevastest, vaid maistest asjadest. Millised peavad küll olema inimesed "pühas elus ja jumalakartuses", kes "ootavad ja igatsevad Jumala päeva tulekut"! Vt. 2.Peetr.3:11, 12. "Igaüks, kellel on niisugune lootus tema peale, puhastab ennast, nõnda nagu temagi on puhas." 1. Joh. 3:3. On aga ilmne, et paljud, kes kannavad adventistide nime, püüavad enam kaunistada oma välimust ja maailma silmis hästi välja näha, kui uurida Jumala Sõnast, kuidas Tema silmis armu leida.

Mis siis, kui Jeesus, meie Eeskuju, ilmuks nende sekka ja inimeste sekka nii nagu oma esimesel tulemisel? Jeesus sündis sõimes. Jälgige kogu Tema elu ja teenistust. Ta oli "valude mees ja kurjusega tuttav" /vt. ingl. k./ Need nn. "kristlased" tunneksid häbi tasasest ja alandlikust Õnnistegijast, kes kandis lihtsat, õmblusteta kuube ega teadnud, kuhu panna oma pead. Tema laitmatu, ennastohverdav elu mõistaks neid hukka; Tema pühalikkus esitaks piinavaid piiramisi nende kergemeelsusele ja tühisele naerule; Tema laitmatu kõneviis oleks etteheiteks nende ilmalikule, himurale kõnele. Otseste, ilustamata, teravate tõdede väljendamine Tema poolt ilmutaks nende tõelist iseloomu ning nad sooviksid selle tasase, alandliku eeskuju, kalli Jeesuse oma teelt kõrvaldada nii ruttu kui võimalik. Nad oleksid esimeste hulgas, kes Teda Ta sõnadest prooviksid haarata, Teda süüdistada ja hüüda: "Löö risti! Löö risti!"

Jälgigem Jeesust, kui Ta alandlikult Jeruusalemma sõitis, kui kogu jüngrite hulk hakkas rõõmutsedes suure häälega kiitma Jumalat kõigi vägevate tegude eest, mis nad olid näinud, ja ütlesid: "Kiidetud olgu kuningas, kes tuleb Issanda nimel, rahu taevas ja au kõrges!" Ja mõningad variserid rahva seast ütlesid temale: "Õpetaja, sõitle oma jüngreid!" Ta vastas ning ütles: "Ma ütlen teile, kui need vait jääksid, hakkaksid kivid kisendama!" Suur osa neist, kes väidavad end Kristust ootavat, oleksid variseride sarnaselt esimeste hulgas jüngreid vaikima sundimas. Kahtlemata hüüaksid nad: "Fanatism! Mesmerism!" Jüngreid, kes oma riideid ja palmioksi teele laotavad, peetaks hullumeelseteks ja äärmuslasteks. Kuid Jumalal on rahvas maa peal, kes ei ole nii külm ega surnud, kes Teda kiidab ja ülistab. Jumal saab austatud mõnede inimeste kaudu, ja kui Tema valitud, kes Tema käsusõnu peavad, vait jääksid, hakkaksid kivid kisendama!

Jeesus on tulemas, kuid mitte enam nii, nagu esimesel tulemisel, väikelapsena Petlemmas. Ka mitte enam nii, nagu Ta ratsutas Jeruusalemma, kui jüngrid valju häälega Jumalat kiitsid ja hüüdsid: "Hoosianna!" Ta tuleb oma Isa aus ja kõik pühad inglid saadavad Teda Tema teekonnal maa peale. Kogu taevas jääb siis inglitest tühjaks, ootavad pühad aga vaatavad igatsedes taeva poole, nii nagu omal ajal Galilea mehed, kui Jeesus Õlimäelt taevasse tõusis. Kuid ainult need, kes on pühad, kes on täielikult järginud alandlikku ja tasast Eeskuju, hüüavad Teda nähes rõõmuga: "Vaata, see on meie Jumal, keda me ootasime, et ta meid päästaks!" Seejärel muudetakse nad "ühe silmapilguga, viimse pasuna hüüdes" – pasuna hüüdes, mis äratab magavad pühad ja kutsub neid nende mullastest vooditest välja; nemad aga hüüavad: "Võit! Võit surma üle ja võit haua üle!" Muudetud pühad kistakse siis koos inglitega Issandale vastu üles õhku, et mitte iial enam oma Armastatust lahutatud saada.

Kui meie ees on selline väljavaade ja auline lootus, selline lunastus, mille Kristus meile omaenda verega on kindlustanud, kas peaksime siis vait olema? Kas ei peaks me Jumalat isegi valju häälega kiitma, nagu tegid seda jüngrid Jeesuse Jeruusalemma ratsutades? Kas pole meie ootus aulisem kui oli nende oma? Kes julgeks meid keelata Jumalat valjusti ülistamast, kui meil on selline lootus surematule, igavesele aule? Oleme maitsnud tulevase maailma väge ja igatseme nüüd enamat. Kogu minu olemus hüüab elava Jumala järele ja ma ei saa rahuldatud enne, kui olen täidetud kogu Tema täiusega.

Peatükk 43. Ettevalmistus Kristuse tulemiseks

"Review and Herald", 17. veebr. 1853

Kallid vennad ja õed! Kas usume kogu südamest, et Kristus peagi tuleb ja et meil on kõige viimane armukuulutus, mis sellele patust rikutud planeedile antakse? Kas meie eeskuju on selline, nagu see peaks olema? Kas me näitame oma elu ja püha kõneviisiga end ümbritsevaile Kristuse aulist ilmumist, "kes meie alanduse ihu muudab oma äraseletatud ihu sarnaseks?" Kardan, et me ei usu neid asju nii reaalselt, nagu peaksime. Need, kes usuvad selliseid tähtsaid tõdesid, mida tunnistab adventrahvas, peaksid oma usu kohaselt ka tegutsema. Otsitakse liiga palju lõbustusi ja selle maailma tähelepanu; mõtetel lubatakse tegelda liialt palju riietusküsimusega, meie huulilt on aga vägagi tihti kuulda kergemeelset ja tühist kõnet, mis teeb meie tunnistuse tühjaks, kuna sellised sõnad ei ole pärit taevast, kust ootame oma Õnnistegijat.

Inglid valvavad ja kaitsevad meid; meie aga kurvastame neid sageli oma kergemeelse vestluse ja naljadega ning muretuse ja tuimusega. Ehkki teeme vahetevahel võidu saavutamiseks ponnistusi ning vahetevahel kroonib meie pingutusi edu, langeme taas – kui me sellest kinni ei hoia – endisesse muretusse, ükskõiksusse, võimetuna kiusatustele ja vaenlasele vastu seisma. Meie usk, mis peaks "leitama ju kallihinnalisem olevat

kullast", ei kannata proovi välja. Me ei kannata Kristuse pärast ega "kiitle viletsustest" (vt. Rooma 5:3).

Sageli jääb meil puudu kristlikust kindlameelsusest; me ei teeni Jumalat põhimõtte pärast. Me ei tohiks püüda meeldida enestele ega rahuldada iseennast, vaid meie austus ja ülistus kuulugu ainuüksi Jumalale. Kõiges, mida teeme või kõneleme, peame silmas pidama Tema au. Kui laseme järgmistel tähtsatel sõnadel oma südamele mõjuda ja neid alatasa kaasas kanname, ei lange me nii kergesti kiusatusse ning meie sõnad oleksid vähesed ja hästi valitud: "Teda haavati meie üleastumiste pärast, löödi meie süütegude tõttu! Karistus oli tema peal, et meil oleks rahu, ja tema vermete läbi on meile tervis tulnud!" "Inimesed peavad kohtupäeval aru andma igaühest tühjast sõnast, mis nad on rääkinud." "Sina, Jumal, näed mind..."

Me ei saa tuletada meelde Jeesuse kannatusi ega mõtiskleda nende tähtsate sõnade üle, ilma et see meile piiravat, tagasihoidvat mõju avaldaks. Ei ole alust loota, et meie, vaesed patused, võiksime saada andestuse ja lunastuse Tema kalli vere läbi ilma tõsise soovita kannatada Tema pärast, kes nii palju on kannatanud meie pärast. Kui mõtleme nendele asjadele, siis meile kallis enese "mina" saab oma väärikalt troonilt alla kistud ja alandatud, selle asemele aga astub lapselik lihtsus, mis talub teiste etteheiteid ja noomitusi ega ärritu nii kergesti. Siis ei valitse meie hinges enam isemeelne vaim.

Tõelise kristlase rõõmud peaksid olema – ja ongi – seotud taevaga. Igatsevad hinged, kes on maitsnud tulevase maailma väge ja kogenud taevaseid rõõme, ei tunne rahuldust kaduva maailma asjadest. Neil on jõudehetkil alati midagi teha, sest nende hing igatseb Jumala järele. Kus on nende varandus, seal on ka nende süda – see hoiab alati meeldivat ühendust Jumalaga, keda nad armastavad ja teenivad. Rõõm on mõtiskleda oma varandusest – Pühast Linnast, uueksloodud maast, oma igavesest kodust. Kui me nii mõtleme asjadest, mis on üleval, puhtad ja pühad, tuleb taevas meile väga lähedale, me tunnetame Püha Vaimu väge ning see võõrutab meid ikka enam sellest maailmast. Õige kristlase lohutus ja peamine rõõm on alati seotud taevaste asjadega, nende kauni koduga. Jumala ja taeva kütkestav jõud on siis nii suur, et miski ei saa tõmmata nende meeli kõrvale suurelt eesmärgilt – saavutada oma hinge päästmine ning austada Jumalat.

Kui mõtlen sellest, kui palju on tehtud, et meid õigel teel hoida, olen sunnitud hüüdma: Oo, milline armastus, milline imeväärne armastus on Jumala Pojal meie, vaeste patuste vastu! Kas peaksime meie siis olema tuimad ja hooletud, kui ometi kõik, mida üldse on võimalik teha meie õndsakssaamiseks, juba tehtud on? Kogu taevas tunneb huvi meie vastu. Me peaksime olema väga erksad, austama ja ülistama kõrget, majesteetlikku Jumalat. Meie süda peaks voolama üle armastusest ja tänutundest Tema vastu, kes on niivõrd tulvil armastust ja kaastunnet meie vastu. Peaksime Teda austama ja oma eluga

ning püha ja puhta kõneviisiga näitama, et oleme ülevalt sündinud ja see maailm ei ole meie kodu – siin oleme vaid võõrad ja majalised, kes rändavad parema kodumaa poole.

Paljud, kes tunnistavad Kristuse nime ning väidavad, et ootavad Tema peatset ilmumist, ei tea, mis tähendab kannatada Kristuse pärast. Nende süda ei ole võidetud Tema armust, nad ei ole iseenestele surnud, nagu see sageli paljudes asjades ilmneb. Samal ajal kõnelevad nad ometi, et meil on katsumusi ja kannatusi, taipamata, et probleemide peamiseks põhjuseks on nende alistumatu süda, mis teeb enese mina liialt tundlikuks kui ka kergesti haavuvaks. Kui sellised inimesed võiksid näha ja mõista, mis tähendab olla alandlik Kristuse järelkäija, tõeline kristlane, siis asuksid nad tõsiselt tööle – ja alustaksid õigest kohast. Eelkõige sureksid nad enese minale, seejärel harjutaksid püsivust palves ning suruksid alla kõik lihaliku südame himud.

Loobuge, vennad, oma eneseusaldusest ja enesekindlusest, ning järgige alandlikku Eeskuju. Hoidke oma mõtted alati Jeesuse juures ja ärge unustage, et Tema on teie Eeskuju, kelle jälgedes Tema järelkäijad peavad kõndima. Vaadake Jeesusele, "meie usu alustajale ja täidesaatjale, kes risti kannatas temale oodatava rõõmu asemel, häbist hoolimata", "kes niisugust vastuhakkamist enese vastu on kannatanud patustelt." Tema sai meie pattude pärast alandlikuks, tasaseks Talleks, keda haavati, löödi, vaevati – ja lõpuks häbistavalt ristile naelutati.

Löögem siis end iga päev risti, kannatades rõõmsalt Jeesuse pärast ning saades osa Kristuse kannatustest siin, et võiksime koos Temaga saada osa Tema aust – saada kroonitud au, rõõmu, surematuse ja igavese eluga.

Peatükk 44. Ustavus koosolekutel

Issand on mulle näidanud, et hingamispäevapidajad peaksid tundma suurt huvi koosolekute vastu, muutes need köitvaks. Selles suunas tuleks ilmutada palju suuremat huvi ja rakendada rohkem energiat. Kõigil peaks olema midagi öelda Issanda auks; seda tehes saavad nad ka ise õnnistatud. Taevas on olemas mälestusraamat nende kohta, kes ei jäta maha koguduse kooskäimisi", vaid sageli vestlevad ning üksteist seega julgustavad. Issanda ülejäänud võidavad "Talle vere ja oma tunnistuse sõna kaudu". Mõned ootavad aga võitu ainuüksi Talle vere kaudu, tegemata omalt poolt mingeid jõupingutusi. Ma nägin, et Jumal on oma armu läbi andnud meile kõnevõime. Ta on andnud meile keele ja me oleme selle kasutamise eest vastutavad. Me peaksime oma suuga austama Jumalat, kõneldes tõe ja Tema piiritu halastuse ülistuseks; peame võitma Talle veres ja oma tunnistuse sõna tõttu."

Me ei pea selleks kokku tulema, et vaikida. Issand peab meeles ainult neid, kes kogunevad selleks, et Teda austada ja Tema väest jutustada. Sellistel hingab Jumala õnnistus ning nad saavad kosutatud. Kui kõik täidaksid selles suhtes oma kohust, ei raisataks kallist aega ega oleks tarvis teha etteheiteid pikkade palvete ja manitsuste pärast. Kogu aeg kulutataks lühikeste, tabavate tunnistuste ja palvete peale. Paluge, uskuge – ja võtke vastu! Selles asjas teotatakse tihti Jumalat; liiga palju esitatakse palveid, mis pole üldsegi palved – need väsitavad ingleid ja äratavad Jumala meelepaha. Liiga palju on tühiseid, tähenduseta palveid. Esmalt peaksime tunnetama oma vajadust, seejärel aga paluma Jumalalt just seda, mida vajame, uskudes juba palumise ajal, et Ta meile ka annab, mida vajame. Sel teel meie usk kasvab, kõik saavad kinnitust, nõrgad saavad uut jõudu, rõhutute ja meeleheites olijate pilgud suunatakse üles ja aidatakse neil uskuda, et Jumal "annab palga neile, kes teda otsivad".

Mõned hoiduvad koosolekul sõna võtmast, kuna neil pole midagi uut öelda, vaid nad peavad kõneldes kordama ikka sedasama lugu. Ma nägin, et selle taga on uhkus. Jumal ja inglid kuulavad usklike tunnistusi ning neile meeldib, kui neid ka igal nädalal korratakse. Jumal saab sellest austatud, Ta armastab lihtsust ja alandlikkust; kuid Talle ei meeldi ja ka inglid on kurvad, kui end Jumala pärijateks ja Jeesuse kaaspärijateks tunnistajad oma koosolekutel nii kallist aega raiskavad.

Kui vennad ja õed oleksid õigel seisukohal, siis ei puuduks neil sõnad, mida öelda Jeesuse auks, kes rippus Kolgata ristil nende patu pärast. Kui nad rohkem ja reaalsemalt tunnetaksid Jumala armastust ja kaastunnet, kes andis oma ainsa armastatud Poja surma, ohvriks meie pattude ja üleastumiste eest, tunnetaksid Jeesuse kannatusi ja hingepiina, kes valmistas pääsetee süüdioleva inimese jaoks, et see võiks saada andestuse ja elu, siis oleksid nad palju enam valmis Jeesust kiitma ja ülistama.

Nad ei oleks vait, vaid kõneleksid tänutundes Tema väest ja austaksid Teda. Nii tehes saaksid nad osa Jumala õnnistustest. Ka siis, kui korratakse üht ja sama jutustust, saab Jumal austatud. Ingel näitas mulle neid, kes ei lakanud ööd ja päevad hüüdmast: "Püha, püha, püha on Issand Jumal, Kõigeväeline!" "See on ju pidev kordamine," ütles ingel, "ometi austab see Jumalat". Ehkki me jutustaksime sama lugu ikka ja jälle, austab see Jumalat ja näitab, et me peame meeles Tema headust ja halastust meie vastu.

Ma nägin, et kristlikud kirikud oma vormilikkuses on langenud. Neis valitseb külmus ja surm. Kui nad järgiksid Jumala Sõna, siis see alandaks neid. Nemad aga tõstavad end üle Issanda töö. Nende jaoks on liiga alandav korrata kokku tulles ikka seda lihtsat lugu Jumala headusest nende vastu. Nad püüavad otsida midagi uut ja suurt. Nii jätab Jumala Vaim nad maha. Kui me Piibli lihtsat teed mööda käime, siis saame osa Jumala Vaimust. Kõik on kaunis kooskõlas, kui kõnnime tõe lihtsal teel ja toetume täielikult Jumalale. Siis ei ole meil ka mingit ohtu kurjade inglite mõju alla langeda. Ainult siis, kui inimesed

tõstavad end üle Jumala Vaimu töö ja liiguvad edasi oma jõuga, lakkavad Jumala inglid neid valvamast ning neid jäetakse Saatana löökide alla.

Jumala Sõnas on selgesti näidatud kohustused, mille täitmine hoiab Jumala rahva alandlikuna ja maailmast lahus, kaitstes neid vormilike kirikute eeskujul ärataganemisest. Jalgade pesemist ja püha-õhtusöömaaega tuleks korraldada sagedamini.

Jeesus andis meile eeskuju ja käskis ka meil teha nii nagu Tema. Ma nägin, et Tema eeskuju tuleks järgida nii täpselt kui võimalik. Ometi ei ole vennad ja õed jalgade pesemise talituse juures alati mõistlikud ning tagajärjeks on segadus. Seda alandusteenistust tuleks uutes paikades sisse viia väga ettevaatlikult ja targasti – eriti seal, kus inimesed meie Issanda eeskujust ja õpetusest selles küsimuses veel teadlikud ei ole ning kus valitsevad eelarvamused. Paljud ausameelsed hinged on oma endiste õpetajate mõju tõttu, keda nad on usaldanud, selle lihtsa kohustuse suhtes eelarvamustes; seepärast peaks alandusteenistust nende juures sisse viidama õigel ajal ja õigel viisil.

Jumala Sõnas ei ole mingit näidet selle kohta, et vennad peaksid pesema õdede jalgu. (Vt. Lisa); küll on aga juhuseid, kus õed pesid vendade jalgu. Maarja pesi Jeesuse jalgu oma pisaratega ja kuivatas neid oma juustega (vt. ka 1.Tim.5:10). Ma nägin, et Issand on mõjutanud õdesid pesema vendade jalgu ja et see on evangeelse korraga kooskõlas. Kõike tuleks teha arukalt, mitte muutes alandusteenistust tüütavaks tseremooniaks.

Tuleks mõista ka selle püha tervituse tõelist olemust, mida apostel Paulus Jeesuse Kristuse evangeeliumiga seoses mainib. Tegemist on nimelt "püha suudlusega" (vt. Lisa). Seda tuleks pidada osaduse märgiks kristlike sõprade lahkumisel, samuti siis, kui pärast nädalate- või kuudepikkust lahusolekut taas kohtutakse. 1.Tess.5:26 ütleb apostel Paulus selle kohta: "Tervitage kõiki vendi püha suudlusega." Samas peatükis lausub ta veel: "Hoiduge kõigest, mis näib kuri olevat." (s. 22; ingl. k.; vt. ka eesti k. v. t.). Kui püha suudlust tarvitatakse õigel ajal ja õiges kohas, siis ei tundu see kellelegi halb olevat.

Ma nägin, et vaenlase käsi tegutseb energiliselt Jumala töö vastu ning tuleks kasutada igaühe abi, kes tõde armastab. Kõik peaksid olema osavõtlikud, et hoida ülal nende käsi, kes tõde kuulutavad, et nad pideva valvsuse kaudu vaenlase eest kaitstud oleksid. Kõik peaksid olema töös ühtsed ja üksmeelsed. Tuleks rakendada kogu seesmist energiat, sest töö tuleb teostada kiirelt.

Seejärel näidati mulle kolmandat inglit. Minu saateingel lausus: "Tema töö on pühalik, kardetav ja kohutav. See on ingel, kel tuleb lahutada nisu umbrohust, pitseerida ning siduda vili vihkudeks taevase aida jaoks, need teemad peaksid haarama kõiki meie meeli, kogu meie tähelepanu."

Peatükk 45. Neile, kel on vähe kogemusi

Ma nägin, et mõned ei tunneta tegelikult tõe tähtsust. Tegutsedes hetkeimpulsside või erutuse mõjul, järgitakse sageli oma tundeid ja jäetakse koguduse kord kõrvale. Sellised inimesed arvavad, et religioon seisneb peaasjalikult valju hääle tegemises (vt. Lisa). Mõned, kes alles äsja on kolmanda ingli kuulutuse tõe vastu võtnud, on valmis õpetama ja noomima neid, kes on tões olnud juba aastaid, kes on selle pärast kannatanud. Need, keda vaenlane on nii upsakaks teinud, peavad hakkama tunnetama tõe pühitsevat mõju ning reaalselt endale aru andma sellest, millises olukorras tõde neid leidis – "viletsatena, armetutena, vaestena, pimedatena ja alasti." Kui tõde saab neid puhastada ja eemaldab neist kõik räbu ja saasta – aga tõde teeb seda alati, kui see armastuses vastu võetakse – siis inimene, kelle jaoks see suur töö on tehtud, ei tunne, et ta oleks "rikas, et tal on vara küllalt ega ole tal midagi vaja".

Need, kes tunnistavad tõde ja mõtlevad, et teavad sellest kõike – enne, kui nad on hakanud seda üldse mõistma – kes on valmis asuma õpetajate kohale ja teevad etteheiteid neile, kes aastaid kindlalt tõe eest on seisnud, näitavad selgesti, et neil ei ole mingit arusaamist tõest ja nad ei tunne selle mõju. Kui nad teaksid midagi tõe pühitsevast väest, kannaksid nad "rahus õiguse vilja" ning laseksid end tõe võimsa, samal ajal aga ka õrna mõju kaudu alandlikeks muuta. Nad kannaksid vilja Jumala auks ning mõistaksid, mida tõde nende jaoks on teinud. Nad peaksid siis teisi paremaks kui iseennast.

Ma nägin, et ülejäänute kogudus ei ole valmis sündmuste jaoks, mis maailma peale tulevad. Tuimus näis letargiana lasuvat enamiku meeltel, kes tunnistasid end viimast kuulutust kuulutavat. Minu saateingel hüüdis pühalikkusega: "Valmistuge! Valmistuge! Issanda suur vihapäev on saabumas! Tema viha valatakse välja halastusega segamatult, teie aga ei ole valmis. Käristage puruks oma süda ja mitte oma riided. Ülejäänute jaoks tuleb teostada suur töö. Paljud aga mõtlevad vaid oma väikestele katsumustele." Ingel lisas: "Leegionid kurje ingleid on teie ümber, püüdes teid mässida pilkasesse pimedusse, et teid püünistesse haarata ja täielikult ära võita. Te lasete oma meeled liiga kergelt kõrvale tõmmata ettevalmistustöölt ning nende viimaste päevade tähtsatelt, kõikehõlmavatelt tõdedelt. Te mõtlete oma väikeste katsumuste peale ja kõnelete ühe või teise rahulduseks üksikasjadeni oma pisiprobleemidest." Neil teemadel vesteldakse tõepoolest tundide kaupa ning nii ei raisata ainult enda aega, vaid sunnitakse ka Jumala sulaseid neid kuulama, samal ajal kui vastastikustesse arusaamatustesse sattunud isikud peaksid laskma oma südamed Jumala armu läbi pehmendada. Kui uhkus ja isekus kõrvale heidetakse, lahendatakse enamik arusaamatusi viie minutiga. Taeva inglid on kurvad ja Jumal tunneb pahameelt tundide pärast, mis niiviisi eneseõigustamisele kulutatakse. Ma nägin, et Jumal ei alandu neid pikki eneseõigustusi kuulama ning ei taha, et ka Tema

sulased seda teeksid, raisates kallist aega, mida tuleks kulutada üleastujatele nende eksituste näitamiseks ning hingede tulest väljakiskumiseks.

Ma nägin, et Jumala rahvas asub nõiutud pinnal. Mõned neist on peaaegu täiesti kaotanud tunnetuse aja lühidusest ja inimhinge väärtusest. Hingamispäevapidajate ridadesse on hiilinud uhkus – riietuses ja välimuses. Ingel lausus: "Hingamispäevapidajad peaksid surema enese minale, uhkusele ja kiitusearmastusele."

Pimeduses viibivatele nälgivatele inimestele tuleb viia tõde, päästvat tõde. Ma nägin, et paljud palvetasid selle pärast, et Jumal neid alandaks; kui aga Jumal tõepoolest nende palvele vastaks, siis sünniksid Tema õiglase kohtumõistmise kaudu kohutavad asjad. Nende endi kohus oli end alandada. Ma nägin, et kui lubatakse sisse hiilida eneseülendusel, viiakse hinged kindlasti eksiteele. Kui seda pahet ei võideta, tähendab see hukatust. Kes ennast ülendab ja arvab, et ta võib midagi ära teha, see jääb ilma Jumala Vaimust ning läheb edasi omaenda jõus kuni langeb. Ma nägin, et üksainus õige meelsusega usklik võib Jumala käsivarre liikuma panna, kuid isegi suur hulk osutub ebaõiges seisukorras nõrgaks ega suuda midagi.

Paljudel on trotslik, uhke süda: nad mõtlevad rohkem oma väikestest raskustest ja haavamistest kui patuste hingede päästmisest. Kui nende igatsuseks oleks Jumalat austada, siis tunneksid nad kaasa hukkuvatele hingedele endi ümber. Oma ohtlikku olukorda mõistes harjutaksid nad energiliselt usku Jumalasse ning hoiaksid ülal Tema sulaste käsi, et need võiksid julgelt ja armastuses kuulutada tõde ning kutsuda inimesi seda vastu võtma, enne kui õrn armukutse vaikib. Ingel ütles: "Need, kes Jumala nime tunnistavad, ei ole valmis." Ma nägin, et seitse viimast nuhtlust langevad kaitsetutele õelatele. Nimekristlased, kes on neil teel ees seisnud, kuulevad siis patuste kibedaid etteheiteid ning nende süda nõrkeb nende sees.

Ingel lausus: "Te olete kulutanud oma aega tühiste asjade peale, keskendunud oma väikestele probleemidele, selle tagajärjel aga peavad paljud kaduma minema." Jumal soovib koosolekutel meie kasuks tegutseda. Talle meeldib seda teha. Saatan aga lausub: "Ma hakkan seda tööd takistama." Tema käsilased kinnitavad: "Aamen!" Tõde tunnistavad inimesed aga kõnelevad oma tühistest katsumustest ja raskustest, mida Saatan nende silmis on suurendanud. Aeg, mida enam iial tagasi ei saa, on raisatud. Tõe vaenlased on näinud meie nõrkust, Jumal on kurvastatud, Kristus haavatud. Saatana eesmärk on täide läinud, tema plaanidel on olnud edu ja ta võib õigustatult võidurõõmutseda.

Peatükk 46. Enesesalgamine

Ma nägin, et usklikel on oht teha liiga suuri ettevalmistusi konverentsideks ja kokkutulekuteks; mõned on liiga hõivatud teiste teenimisest, kuigi söögiisu tuleb ära salata. On oht, et mõned külastavad koosolekuid vaid "leiva ja kala" pärast. Ma nägin, et kõik, kes tervistkahjustavat tubakat pruugivad, peaksid sellest harjumusest loobuma ja oma raha paremaks otstarbeks kasutama. Need, kes mõnest ennastrahuldavast harjumusest loobuvad ja seni kasutult pillatud vahendid Issanda varakambrisse toovad, annavad sellega suure ohvri. Jumal paneb seda tähele nagu omal ajal lese veeringut. Summa võib küll väike olla, kuid kui kõik nii teevad, annab see ometi varakambris tunda. Kui kõik õpiksid kokkuhoidu riietuses, loobudes mõnestki asjast, mis tegelikult vajalik ei ole, ning jättes täiesti kõrvale sellised kasutud ja tarbetud asjad nagu tee ja kohv, annetades nende hinna Jumala töö heaks, saaksid nad rohkem õnnistusi siin ning suurema palga taevas.

Paljud mõtlevad, et kuna Jumal on andnud nende käsutusse vahendid, siis võivad nad elada üle oma tegelike vajaduste, süüa rikkalikku toitu ja riietuda pillavalt, arvates, et kui neil on küllalt, siis pole vajagi end ära salata. Sellised inimesed ei too ohvrit. Kui nad elaksid pisut vaesemini ning annaksid vahendeid Jumala töö edasiviimiseks, siis oleks see nende poolt ohver ning kui Jumal kord igale inimesele tema tegude järgi tasub, siis tuletab Ta ka neid meelde.

Aukartuse puudumine

Ma nägin, et Jumala püha nime tuleks tarvitada lugupidamise ja aukartusega. Mõned tarvitavad palves sõnu "Kõikväeline Jumal" hooletul, mõtlematul viisil. See äratab Jumalas pahameelt. Niisugune kõnepruuk näitab, et puudub tõeline tunnetus Jumalast ja tõest, muidu ei kõneldaks nii aukartusetult suurest ja kardetavast Jumalast, kes peagi viimsel päeval nende üle kohut mõistab. Ingel ütles: "Hoiduge nende (s.t. eespoolnimetatud) sõnade koos tarvitamisest; suur ja kardetav on Tema nimi." Need, kes tunnetavad Jumala suurust ja majesteetlikkust, võtavad Tema nime huultele pühas aukartuses. Ta elab ju ligipääsmatus valguses; ükski inimene ei või Teda näha ja ellu jääda. Enne kui kogudus võib edu saavutada, tuleb hakata neid asju mõistma.

Peatükk 47. Valekarjased

Mulle on näidatud, et valekarjased olid joobnud, kuid mitte viinast; nad vaarusid, kuid mitte kangest joomaajast. Jumala, tõde on nende jaoks kinni pitseeritud; nad ei suuda

seda mõista. Kui neilt küsitakse, mis on seitsmenda päeva hingamispäev ja kas see on Piibli järgi tõeline hingamispäev või mitte, siis juhivad nad teisi inimeste väljamõeldiste juurde. Ma nägin, et sellised prohvetid on "otsekui rebased varemete vahel" (vt. Hes.13:4, 5); nad "ei ole läinud pragude ette ega ole teinud müüri Iisraeli soo ümber, et see püsiks võitluses Jehoova päeval." Kui tõde inimeste meeli puudutab ja selle kohta valekarjastelt nõu küsitakse, kasutavad nad kõige kergemat ja mugavamat teed oma eesmärgi saavutamiseks ja küsijate südamete vaigistamiseks, isegi kui nad peaksid selleks oma seisukohti muutma. Paljudele neist karjastest on tõepoolest valgust paistnud, kuid nad ei ole soovinud seda tunnistada ning on loendamatuid kordi oma seisukohti muutnud, et vaid kõrvale hoida tõest ja järeldustest, millele nad endistele seisukohtadele jäädes oleksid paratamatult jõudnud. Tõe vägi on nende aluse purustanud; selle asemel aga, et tõele alistuda, on nad asunud teisele alusele, millega nad ka ise rahul pole.

Ma nägin, et paljud neist karjastest on ära salanud Jumala õpetused minevikus. Aulisi tõdesid hüljates, mida nad varem innukalt kaitsesid, on nad nüüd varjunud mesmerismi ja teiste pettuste taha. Ma nägin, et nad olid ise eksitusest joobnud ning juhtisid ka oma karja hukatusse. Paljud Jumala tõele vastupanijad koostavad öösel oma voodis olles kurje plaane, päeval aga viivad need plaanid tõe alla surumiseks täide, püüdes leida ikka midagi uut, et inimeste huvi äratada ning nende meeli kallist, ülitähtsast tõest eemale kiskuda.

Ma nägin, et preestrid, kes oma karja hukatuse poole viivad, peatatakse varsti; Jumala nuhtlused on tulemas, kuid valekarjastele ei piisa vaevamisest ühe-kahe nuhtluse kaudu. Saabub aeg, mil Jumal sirutab oma käe välja vihas ja õiguses ega tõmba seda tagasi, kuni Tema eesmärk on täielikult täidetud. Need palgalise meelsusega preestrid on sunnitud siis pühade jalge ette kummarduma ning tõele au andma – Jumal on neid armastanud, kes tõest kõvasti kinni hoides on pidanud Jumala käsusõnu. Jumal ei tõmba oma kätt enne tagasi, kui kõik ülekohtused on maa pealt kaotatud.

End adventusklikeks tunnistajate paljudel rühmitustel on igaühel pisut tõde, kuid Jumal on andnud kõik need tõed tervikuna neile oma lastele, kes valmistuvad Jumala päeva vastu. Peale selle on Ta andnud neile ka selliseid tõdesid, mida ükski muudest rühmitustest ei tunne ega hakka iial mõistma. Asjad, mis nende jaoks on otsekui pitseriga suletud, on Issand avanud neile, kes on tahtlikud nägema ja mõistma. Kui Jumalal on anda uut valgust, siis laseb Ta oma valitud ja armastatud lastel seda mõista, ilma et need peaksid minema valguse pärast nende juurde, kes viibivad pimeduses ja eksitustes.

Mulle näidati, et meie, kel on antud viia maailmale viimne armukuulutus, peame eralduma neist, kes iga päev uusi eksitusi vastu võtavad. Ma nägin, et ei noored ega vanad peaks külastama nende koosolekuid. Oleks ju väär julgustada neid oma kohalviibimisega, kes ometi levitavad eksitusi, mis on hingele kui surmav mürk, kuna

nad õpetavad inimeste käsusõnu. Selliste koosolekute mõju ei ole hea. Kui Jumal on meid päästnud pimedusest ja eksitusest, peaksime seisma kindlalt vabaduses, millega Tema meid on vabaks teinud, ning tões rõõmustama.

Jumalale ei meeldi, kui me läheme kuulama eksitusi, ilma et Tema seda meile oleks kohustuseks teinud. Kui Tema ei saada meid nendele koosolekutele, kus inimestele sisendatakse mõjuvalt ja jõuliselt eksitusi, siis Ta ei hoia meid seal. Inglid ei seisa enam leerina meie ümber ning meid jäetakse üksi vaenlase rünnakute alla – temast ja kurjade inglite väest pimestamiseks ja nõrgestamiseks. Valgus meie ümber saab pimedusest rüvetatud.

Ma nägin, et ei tohi raisata aega väljamõeldiste kuulamiseks ega oma meelte kõrvaleviimiseks, vaid peame tegelema ajakohase tõega, otsides tarkust, et põhjalikumalt mõista oma seisukohta ning olla võimelised tasadusega andma vastust meie lootuse kohta Pühakirja alusel. Kui meeled on hõivatud väärõpetustest ja ohtlikest eksitustest, ei ole võimalik mõtiskleda tõe üle, mis valmistab Jumala Iisraeli Issanda päevaks.

Peatükk 48. Jumala and inimesele

Mulle on näidatud Jumala suurt armastust ja alandumist, kui Ta andis oma Poja surma, et inimene võiks leida andestust ja elu. Mulle näidati Aadamat ja Eevat, kel oli eesõigus näha Eedeni aia ilu ning kel lubati süüa kõigist aias kasvavatest puudest peale ühe. Madu pettis Eevat. Eeva ahvatles oma meest ning nad mõlemad sõid keelatud puust. Jumala käsust üle astudes said nad patusteks. Uudised sellest levisid kogu universumis ning taevane muusika vaikis. Inglid olid lõpmata kurvad ning kartsid, et Aadam ja Eeva võivad sirutada käe ning süüa elupuust ja saada surematuteks patusteks. Jumal aga kuulutas, et Ta ajab üleastujad aiast välja ning valvab keerubite ja leegitseva mõõgaga teed elupuu juurde, nii et inimene ei saaks sellele läheneda ega viljast süüa, mis ta surematuks muudaks.

Kurbus täitis taevast, kui mõisteti, et inimene on kadunud ning kaunis maailm, mille Jumal oli loonud, täitub surelikega, kes on mõistetud viletsusele, haigusele ja surmale, sest üleastujal ei ole mingit pääseteed. Kogu Aadama perekond pidi surema. Siis näidati mulle Jeesust ja ma nägin Tema näol kaastunnet ning kurbust. Peagi nägin Teda lähenevat eriliselt säravale valgusele, mis ümbritses Isa. Minu saateingel lausus: "Ta peab oma Isaga nõu." Inglite seas valitses äärmiselt suur pinevus, kui Isa ja Poeg nõu pidasid. Kolm korda mähkus Jeesus Isa ümbritsevasse aulisse valgusse. Seejärel aga tuli Ta Isa juurest, nii et me võisime Teda näha. Jeesuse nägu oli rahulik, vaba kurbusest ning säras sõnulkirjeldamatus ilus. Ta tegi inglihulkadele teatavaks, et kadunud inimese jaoks on

loodud pääsetee. Ta oli Isa palunud ning saanud loa jätta oma elu lunahinnaks inimkonna eest, kanda nende patte ning võtta karistus enda peale, avades nii tee, mille kaudu nad Tema vere teenete läbi võivad leida andestuse üleastumiste eest, sõnakuulmise kaudu aga saada tagasi selle, kust nad välja olid aetud. Seega võisid nad taas saada juurdepääsu aulisele, surematuks tegevale elupuule, millele nad olid õiguse kaotanud.

Siis täitis kirjeldamatu rõõm taevast. Inglid alustasid kiituse- ja ülistuslaulu. Nad võtsid kätte oma harfid ja laulsid ülevamalt kui seni – Jumala suure halastuse ja alanduse pärast, kes oli andnud oma kalli Armastatu surma mässumeelse inimkonna eest. Seejärel toodi kiitust ja austust Jeesuse enesesalgamise ja ohvri eest, kes nõustus lahkuma "Isa sülest", elama elu tulvil kannatusi ja vaeva ning surema viimaks häbistavat surma – et anda elu eksinud inimestele.

Ingel sõnas: "Kas mõtled, et Isa andis ilma võitluseta oma kalli, armastatud Poja surma? Ei, ei!" Isegi taeva Jumalalt nõudis võitlust otsustada, kas lasta süüdiolev inimene hukkuda või anda oma kallis Poeg surma tema eest. Ka inglid olid nii huvitatud inimese päästmisest, et mõnedki nende hulgast pakkusid oma au ja elu hukkuva inimese eest. Minu saateingel aga lausus: "Sellest pole mingit kasu." Üleastumine oli nii suur, et ingli eluga ei olnud võimalik võlga kinni maksta. Miski muu peale Jumala Poja surma ja lepitusteenistuse ei suuda võlga tasuda, ning päästa kadunud inimest lootusetust viletsusest ja hädast.

Inglitele usaldati samuti töö: taeva ja maa vahel ühendust pidades viia auriigist kosutavat palsamit, et Jumala Poja kannatusi leevendada ja Teda teenida. Nende tööks oli hoida Jumala armu vastuvõtnud inimesi kurjade inglite ja pimeduse eest, millesse Saatan neid pidevalt mähkida püüab. Ma nägin, et Jumalal oli võimatu oma käsku muuta isegi kadunud, hukkuva inimese päästmiseks. Seepärast nõustus Ta andma oma armastatud Poeg surma inimese üleastumise eest.

Peatükk 49. III OSA – Vaimuannid I köide

Sissejuhatus

Vana Iisraeli ajastul ilmus Jumala koguduses prohvetlik and. Mõneks sajandiks see kadus, kuna selle ajastu lõpupoole oli kogudus eriti rikutud olukorras, ilmus aga taas päris lõpus, et sisse juhatada Messia tööd. Ristija Johannese isa Sakarias "sai täis Püha Vaimu ja hakkas ennustama". Siimon, vaga ja õiglane mees, kes "ootas Iisraeli troosti", tuli Vaimu mõjutusel templisse ning kuulutas prohvetlikult Jeesusest kui "valgusest, mis peab ilmuma paganaile ja auhiilguseks oma rahvale Iisraelile". Naisprohvet Anna "kõneles temast kõikidele, kes ootasid Jeruusalemmas lunastust." Kõige suurem prohvet

aga oli Ristija Johannes, kes valiti Jumalast esitama Iisraelile "Jumala Talle, kes maailma patu ära võtab".

Kristlik ajastu algas Vaimu väljavalamisega ning usklike hulgas ilmnesid vaimuannid äärmiselt mitmekesiselt ja hulgaliselt. Neid oli nii rikkalikult, et Paulus võis Korintose koguduse kohta öelda: "Igaühele antakse Vaimu ilmutust ühiseks kasuks." Tegemist oli muidugi iga inimesega koguduses, mitte kõigi inimestega maailmas, nagu mõned seda teksti on tõlgitsenud.

Suure ärataganemise tõttu on neid ande hiljem harva ilmnenud. See ongi tõenäoline põhjus, miks end kristlasteks tunnistajad üldiselt usuvad, nagu oleksid vaimuannid piirdunud algristikoguduse ajastuga. Kas pole aga vaimuandide kadumise põhjuseks olnud eksitused, uskmatus koguduses? Kui Jumala rahvas saavutab taas algse usu ja eluviisi, mis kindlasti Jumala käsusõnade ja Jeesuse usu kuulutamisega aset leiab, kas siis ei too "hiline vihm" taas esile ka vaimuande? Analoogia põhjal otsustades võime seda tõepoolest oodata.

Vaatamata Iisraeli ajastu ärataganemisele, avaldusid selle ajastu algul ja lõpul Jumala Vaimu erilised ilmingud. Pole siis ju loogiline oletada, et kristlik ajastu – mille valgus on selliste aegadega võrreldes otsekui päikesevalgus kuu nõrkade kiirte kõrval – algaks auhiilgusega ja lõpeks hämaruses. Kuna Vaimu eriline töö oli vajalik, et valmistada rahvast ette Kristuse esimeseks tulemiseks, kui palju enam on seda vaja nüüd, Tema teiseks tulemiseks ettevalmistamisel. Eriti on see nii sellepärast, et viimsed päevad on ohtlikumad kui iial enne, valeprohvetitel on aga vägi teha suuri tunnustähti ja imetegusid, et eksitada, kui võimalik, ka äravalituid. Pühakirja tõde on:

Ja ta ütles neile: "Minge kõike maailma ja kuulutage evangeeliumi kõige loodule. Kes usub ja keda ristitakse, see saab õndsaks; aga kes ei usu, see mõistetakse hukka. Aga tunnustähed järgivad neid, kes usuvad. Minu nimel nad ajavad kurje vaime välja, räägivad uusi keeli, võtavad üles madusid ja kui nad mõnd surmajooki joovad, ei tee see neile mitte kahju; haigete peale nad panevad käed ja need saavad terveks." (Mrk.16:15-18).

Campelli piiblitõlkes kõlab s. 17 järgmiselt: "See imeväärne vägi ilmneb usklike juures." Annid ei piirdunud apostlitega, vaid laienesid ka teistele usklikele. Kes saavad neist andidest osa? Need, kes usuvad. Kui kaua? Pole antud mingit piiri; tõotus on paralleelne suure ülesandega kuulutada evangeeliumi – ja see ulatub viimse usklikuni.

Väidetakse vastu, et see abi tõotati ainult apostlitele ja neile, kes nende kuulutuse kaudu uskusid. Väidetakse, et nad täitsid oma ülesande ja järgmise põlvkonnaga annid lõppesid. jälgigem, kas Jeesuse poolt antud misjoniülesande kehtivus lõppes tõepoolest tollase põlvkonnaga. Matt.28:19, 20: "Minge siis ja tehke jüngriteks kõik rahvad, neid

ristides Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimel ja neid õpetades pidama kõike, mida mina teid olen käskinud. Ja vaata, mina olen iga päev teie juures maailmaajastu otsani!"

Et evangeeliumi kuulutamine selle korralduse kohaselt ei lõppenud algristikoguduse ajastul, on ilmne tõotusest: "Mina olen iga päev teie juures maailmaajastu otsani!" Kristus ei ütle: "Ma olen teiega, apostlid, kõikjal, isegi maailma otstes", vaid "Mina olen teiega alati (ingl. k. tekst), maailmaajastu otsani." Siin ei mõelda Vana-Iisraeli ajastut, kuna see periood lõppes Kolgata ristiga. Järeldan seega, et algse evangeeliumi kuulutamist ja uskumist pidi alati saatma seesama vaimulik, abistav jõud. Apostlitele antud misjoniülesanne kehtis kristliku ajastu kohta, kogu kristliku ajastu kohta. Järelikult läksid annid kaduma vaid ärataganemise tõttu, ilmuvad aga taas algse usu ja elu ärkamisega.

1.Kor.12:28 teatatakse meile, et Jumal on asetanud kogudusse kindlad, konkreetsed vaimuannid. Kuna Pühakirjas puuduvad tõendid nende eemaldamise või tühistamise kohta, peame järeldama, et Jumala kavatsuse kohaselt pidid need kogudusse jäämagi. Kus on siis tõend, et need on kaotatud? Seda väidab sama võim, kes kaotas "juutliku" hingamispäeva ja seadis selle asemel sisse "kristliku" hingamispäeva – seda tegi "patu inimene" "ülekohtu salaasja" arenemiskäigus. Vaimuandidele vastupanija väidab pealegi, et Piibel tõendavat nende kaotamist järgmises tekstis: "Armastus ei hävi ilmaski; aga olgu prohveti ennustused, need kaovad; olgu keeled, need lakkavad; olgu tunnetus, see lõpeb ära. Sest poolik on, mida me tunnetame, ja poolik, mida me ennustame. Aga kui tuleb täiuslik asi, siis kaob see, mis on poolik! Kui ma olin väeti laps, siis ma rääkisin nagu väeti laps, ma mõtlesin nagu väeti laps ja arvasin nagu väeti laps; aga kui ma sain meheks, siis ma hülgasin selle, mis on omane väetile lapsele. Sest nüüd me näeme nagu peeglis tuhmi kujutist, aga siis palgest palgesse; nüüd ma tunnetan poolikult, aga siis ma tunnetan täiesti, nagu minagi olen täiesti tunnetatud. Ent nüüd jääb usk, lootus, armastus, need kolm;…" (1.Kr.13:8-13).

Tõepoolest, see tekst kuulutab siis vaimuandide, samuti ka usu ja lootuse lõppemist. Millal aga peavad need lõppema? Me vaatame ikka veel tulevikku ajale, mil "lootus hakkab kandma vilja, usk muutub nägemiseks ja palve kiituseks." Need peavad lõppema siis, kui "tuleb täiuslik asi", kui me enam "ei näe nagu peeglis tuhmi kujutist", vaid "palgest palgesse." See suur päev, mil õiged muudetakse täiuslikeks ja nad "näevad nii, nagu neid on nähtud", on alles tulemata. On ka tõsi, et "patu inimene" kõrvaldas küpsesse ikka jõudes sellised "lapselikud asjad", nagu prohvetikuulutused, keeled, tundmise, aga ka algkristlastele omase usu, lootuse ja armastuse. Pangem tähele – mainitud piiblitekstis ei leidu midagi, mis näitaks, et Jumal kavatses ära võtta annid, mis Ta oli kogudusse asetanud kuni koguduse usu ja lootuse täideminekuni, kuni igavese surematuse kõikevaldav au varjutab vaimuliku väe ja tundmise kõige silmapaistvamadki ilmingud.

Vastuväide, mida põhjendatakse tekstiga 2.Tim.3:16 ja mida mõned on täiesti tõsiselt esitanud, ei vääri rohkem kui põgusat mainimist. Kui Paulus, väites, et Pühakiri peab tegema "Jumala inimese täielikuks ja kõigele heale tööle valmistunuks", oleks mõeldud, et midagi enamat inspiratsiooni kaudu ei ole tarvis kirjutada, miks siis ta ise lisas selsamal hetkel oma kirjutisega Pühakirjale juurde? Miks kirjutas Johannes veel kolmkümmend aastat pärast seda Ilmutusraamatu? Ilmutusraamatus on veel üks tekst, mida tsiteeritakse, et tõendada vaimuandide kaotamist.

"Mina tunnistan kõikidele, kes kuulevad selle raamatu ennustussõnu; kui keegi neile midagi juurde lisab, siis paneb Jumal tema peale nuhtlused, mis selles raamatus on kirja pandud! Ja kui keegi võtab ära midagi selle prohvetiraamatu sõnust, siis Jumal võtab ära tema osa elupuust ja pühast linnast, milledest on kirjutatud selles raamatus!" (Ilm.22:18-19).

Sellest tekstist lähtudes on väidetud, et Jumal, kes "muiste oli mitu korda ja mitmel kombel vanemaile rääkinud prohvetite kaudu", evangeeliumi päevist aga Jeesuse ja Tema apostlite kaudu, on siinkohal pühalikult tõotanud iialgi enam mitte midagi sel viisil (s.t. prohvetite kaudu) edasi anda. Seepärast, väidetakse, peavad kõik hilisemad väidetavad prohvetlikud annid olema väärad. Sellega öeldakse inspireeritud kaanon lõppevat. Kui aga nii, siis miks kirjutas Johannes oma evangeeliumi pärast Patmoselt Efesosse tagasipöördumist? Kas nii tehes lisas ta midagi Patmosel kirjutatud prohvetliku raamatu sõnadele? Tekstis on ilmne, et hoiatus juurdelisamise ja äravõtmise kohta ei viita Piiblile sellisel kujul, nagu see meie käes on, vaid Ilmutusraamatule eraldi, sellisena, nagu see apostli sulest ilmus. Ometi ei ole ühelgi inimesel õigus ei ära võtta ega lisada ka ühelegi teisele Jumalast inspireeritud raamatule. Kas Johannes Ilmutuse raamatut kirjutades lisas midagi Taanieli prohvetlikule raamatule? Mitte midagi. Prohvetil ei ole õigust muuta Jumala sõnu. Kuid – Johannese nägemused kooskõlastuvad Taanieli nägemustega ning lisavad palju täiendavat valgust Taanieli raamatus käsitletud teemadele. Järeldan seetõttu, et Issand ei ole sidunud end vaikimistõotusega, vaid on jätnud endale ikka veel vabaduse rääkida. Minu süda ütleb alati: "Räägi, Issand, kelle kaudu Sa tahad! Sinu sulane kuuleb."

Nii on püüded tõestada Pühakirja alusel, nagu oleksid vaimuannid tühistatud, täielikult nurjunud. Kuna ka põrguväravad ei ole Jumala kogudust ära võitnud, vaid Jumalal on ikka veel rahvas siin maa peal, siis peame seoses kolmanda ingli kuulutusega otsima ja ootama ka vaimuandide ilmnemist, kuna see kuulutus peab tooma koguduse tagasi apostlite rajatud alusele ning viima maailmale tõepoolest valgust, mitte pimedust.

Meid on hoiatatud, et viimseil päevil tõuseb valeprohveteid; Piibel annab meile tõendeid, millega nende õpetusi läbi katsuda, et teha vahet tõelise ja väära vahel. Suur katsekivi on Jumala käsk, mis kehtib nii prohvetikuulutuste kohta kui prohvetite endi moraalse taseme kohta. Kui viimseil päevil ei esineks tõelisi prohvetikuulutusi, kui palju

lihtsam oleks siis seda tõsiasja vaid mainida ning kõrvaldada seega kõik võimalused pettuseks. Sel juhul ei tarvitseks anda mingeid kontrollabinõusid, millega neid läbi katsuda! Järelikult eeldab kontrollabinõude olemasolu nii tõelise kui väära eksisteerimist!

Jes.8:19, 20 prohvetikuulutuses, mis on antud käesoleva aja lausujate vaimude kohta, on samuti Jumala käsk katsekiviks antud: "Käsu ja tunnistuste juurde! Kui need ei kõnele seda sõna mööda, siis tuleb see sellest, et neis ei ole valgust!" (ingl. k.). Milleks öelda; "Kui nad ei kõnele…", kui tõelisi vaimuilminguid või tõelisi prohvetikuulutusi samal ajal üldse ei eksisteeri? Jeesus ütleb: "Hoiduge valeprohvetitest… Nende viljast te tunnete nad." (Matt.7:15, 16). See on osa Mäejutlusest ja kõik võivad mõista, et see jutlus kehtib koguduse kohta üldiselt kogu evangeelse ajastu kestel. Valeprohveteid tuleb ära tunda nende viljast. Teiste sõnadega – nende moraalist. Ainus mõõdupuu, mille järgi otsustada, kas nende vili on hea või halb, on Jumala käsk. Nii tuuaksegi meid käsu ja tunnistuse juurde. Tõelised prohvetid mitte ainult kõnelevad Sõna mööda, vaid ka elavad selle kohaselt. Inimest, kes kõneleb ja elab nii, ei julge ma hukka mõista.

Valeprohvetitele on alati olnud iseloomulik, et nad näevad nägemusi rahust. Kui nende peale on tulemas äkiline hukatus, siis nemad lausuvad: "Rahu ja julgeolek!" Samal ajal tõelised prohvetid noomivad julgelt pattu ja hoiatavad tulevase viha eest.

Prohvetisõnumid, mis on vastuolus Jumala Sõna selgete ja otsustavate väidetega, tuleb hüljata. Nii õpetas oma jüngreid meie Õnnistegija, kui Ta rääkis neile oma teise tulemise kohta. Kui Jeesus jüngrite silme all taevasse läks, väitsid inglid selge sõnaga, et Jeesus tuleb tagasi selsamal viisil, nagu nad Teda olid näinud taevasse minevat. Seepärast ka Jeesus, kuulutades ette valeprohvetite tegevust viimseil päevil, lausus: "Kui teile siis üteldakse: Vaata, ta on kõrves! Ärge minge välja: Vaata, ta on kambrites! Ärge uskuge." Kõik tõelised prohvetikuulutused selle teema kohta peavad tunnistama Tema nähtavat tulekut taevast. Miks ei öelnud aga Jeesus: Hüljake kõik prohvetlikud sõnumid sel ajal, sest siis ei ole üldse tõelisi prohveteid?

"Ja Tema on pannud mõned apostleiks ja mõned prohveteiks ja mõned evangeeliumikuulutajaiks ja mõned karjaseiks ja õpetajaiks, et pühi inimesi täielikult valmistada abiliste tööle Kristuse ihu ülesehitamiseks, seniks kui me kõik jõuame ühisele usule ja Jumala Poja tunnetusele ning täieks meheks saame Kristuse täiuse täisea mõõtu mööda." (Ef.4:11-13).

Eelneva teksti põhjal (vt. salmid 7-13) näeme, et kui Kristus taevasse läks, siis andis Ta inimestele ande. Nende andide saajate hulgas on loetletud apostleid, prohveteid, evangeliste, karjaseid ja õpetajaid – igaüks oma erilise anniga. Andide eesmärk oli täiustada usklikke üksmeeles ja tunnetuses. Mõned, kes tunnistavad tänapäeval end karjasteks ja õpetajateks, väidavad, et need annid täitsid täielikult oma eesmärgi kaheksateist sajandit tagasi, seejärel aga lõppesid. Miks siis mitte heita kõrvale ka

karjaste-pastorite ning õpetajate tiitlid? Kui see tekst piiraks prohvetiameti kehtivust algristikogudusega, siis peaks see olema nii ka evangelistide ja kõigi teistega; ei ole ju tekstis tehtud mingit vahet eri ametite vahel.

Arutlegem hetkeks selle punkti üle. Kõik annid olid antud pühade täiustamiseks üksmeeles, tunnetuses, vaimus. Nende andide mõjul valitses algristikoguduses üksmeel: "Ja usklike hulk oli üks süda ja üks hing." Näib olevat loomulik ka selle üksmeele tagajärg: "Ja apostlid tunnistasid suure väega Issanda Jeesuse ülestõusmist ja suur arm oli nende kõikide juures." (Ap.t.4:31-33). Kui soovimisväärne oleks selline olukord tänapäeval!

Ärataganemine aga määris oma lõhestava ja hävitava mõjuga koguduse ilu ning riietas ta kotiriidesse. Tagajärjeks on olnud korratus ja lahkmeel. Iial pole olnud kristlikus maailmas niivõrd palju erinevaid uskusid kui tänapäeval. Kui annid olid vajalikud üksmeele säilitamiseks algristikoguduses, kui palju enam on nad vajalikud, et taastada ühtsust tänapäeval! Et Jumalal on tõepoolest igatsus taastada viimseil päevil koguduse ühtsus, on prohvetikuulutuste põhjal ilmne. Meile kinnitatakse, et kui Issand Siioni tagasi toob, siis on vahimeestel silma nägemiseks. On ka öeldud, et viimsel ajal "mõistlikud mõistavad küll". Kui see täide läheb, siis peab valitsema üksmeel kõikide vahel, keda Jumal mõistlikeks arvestab. Need, kes mõistavad reaalsust õigesti, peavad ju seda mõistma ka ühtviisi. Mis peaks siis seda üksmeelt looma, kui mitte annid, mis just sel eesmärgil anti?

Nende arutluste põhjal on ilmne, et koguduse siinkirjeldatud täiuslik seisund saabub tulevikus; järelikult ei ole need annid oma eesmärki veel täitnud. Kiri efeslastele kirjutati a. 64 m.a.j. ligikaudu kaks aastat enne seda, kui Paulus Timoteosele väitis, et ta on valmis end ohverdada laskma ning et tema lahkumisaeg on käes. Ärataganemise seeme oli sel ajal koguduses juba idanemas, sest Paulus oli kümme aastat varem oma teises kirjas tessalooniklastele öelnud: "Ülekohtu saladus on juba mõjumas." Nüüd pidid karja sekka tulema "hirmsad hundid, kes karjale armu ei anna." Siis ei olnud aeg, mil kogudus pidi selles tekstis ettekuulutatud täiusele tõusma; lõhed ja fraktsioonid pidid selle hoopis tükkideks kiskuma. Apostel teadis seda; järelikult pidi ta vaatama tulevikku, mil Jumala rahva ülejäänud kokku kogutakse – ajale pärast suurt ärataganemist. Ta lausus: "Seniks kui me kõik jõuame ühisele usule". (Ef.4:13). Seega pole ka kogudusse asetatud annid veel oma aega ära elanud.

Ärge kustutage vaimu! Ärge pange halvaks prohvetlikult kõnelemist! Katsuge kõike läbi; pidage kinni, mis hea on! (1.Tess.5:19-21).

Selles kirjas käsitleb apostel Issanda teise tulemise teemat. Seejärel kirjeldab ta uskmatu maailma olukorda, kes ütleb: "Rahu ja julgeolek!" Kui Issanda päev tegelikult nende peale on tulemas ja äkiline hukatus tuleb "kui varas öösel", siis manitseb ta

kogudust neid asju silmas pidades olema ärkvel, kained ja valvsad. Kogudusele järgnevalt antud manitsuste seas on ka äsja tsiteeritud sõnad: "Ärge kustutage Vaimu!" jne. Mõned võivad öelda, et need kolm salmi on teatud mõttes üksteisest täielikult eraldatud. Ometi on neil antud järjekorras loomulik seos. Inimene, kes kustutab Vaimu, on kalduv pahaks panema ka prohvetlikku kõnelemist, mis on Vaimu seadusepärane vili. "Ma valan oma Vaimu kõige liha Peale! Siis teie pojad ja tütred hakkavad ennustama." (ingl. k. prohvetlikult kõnelema; vt. ka eesti keeles vanas tõlkes Joeli 3:1).

Väljend: "Katsuge kõike läbi!" kehtib käsiteldava teema kohta, prohvetliku kõnelemise kohta ja meil tuleb katsuda vaimud läbi kontrollabinõudega, mis Jumal oma Sõnas meile on andnud. Vaimulikku pettust ja väärprohvetikuulutusi on käesoleval ajal küllaga; kahtlemata tuleb seda teksti rakendada eriliselt meie aja kohta. Pange tähele – apostel ei ütle: "Hüljake kõik", vaid "Katsuge kõike läbi; pidage kinni, mis hea on!"

"Ja pärast seda sünnib, et ma valan oma Vaimu kõige liha peale! Siis teie pojad ja tütred hakkavad ennustama, teie vanemad uinuvad unenägusid nähes, teie noored mehed näevad nägemusi! Ja neil päevil ma valan oma Vaimu ka sulaste ja ümmardajate peale! Ma annan tunnustähti taevas ja maa peal, verd ja tuld ja suitsusambaid! Päike muutub pimedaks ja kuu vereks, enne kui tuleb Jehoova päev, suur ja kardetav! Ja sünnib, et igaüks, kes appi hüüab Jehoova nime, pääseb! Sest Siioni mäel ja Jeruusalemmas on pääs, nõnda nagu Jehoova on ütelnud; ja pääsnute hulgas on need, keda Jehoova kutsub!" (Joeli 3:1-5).

Joeli prohvetikuulutus, mis kõneleb Püha Vaimu väljavalamisest viimseil päevil, ei täitunud evangeelse ajastu alguses täielikult. See on ilmne tunnustähtedest taevas ja maa peal, millest antud tekstis kõneldakse, mis pidid olema "Jehoova suure ja kardetava päeva" eelkäijad. Ehkki need tunnustähed on juba aset leidnud, on see kohutav päev ise alles tulemas. Kogu evangeelset ajastut võib nimetada "viimseteks päevadeks", kuid väita, et kõik päevad möödunud 1800 aasta jooksul olid "viimsed" päevad, on absurdne. Need päevad lõpevad Issanda päevaga ja Jumala ülejäänud rahva vabastamisega: "Sest Siioni mäel ja Jeruusalemmas on pääs, nõnda nagu Jehoova on ütelnud: ja ülejäänute (ingl. k) hulgas on need, keda Jehoova kutsub!"

Ülejäänud, kes elavad keset tunnustähti ja imetegusid, mis eelnevad Jehoova suurele ja kardetavale päevale, on kahtlemata samad ülejäänud naise seemnest, kellest kõneldakse Ilm.12:17 – koguduse viimne põlvkond maa peal. "Ja lohe sai vihaseks naise peale ja läks sõdima nendega, kes naise soost olid üle jäänud ja kes peavad Jumala käske ja kellel on Jeesuse tunnistus." (Ilm.12:17).

Evangeelse koguduse ülejäänutel on vaimuannid. Nende vastu tõstetakse sõda, kuna nad peavad Jumala käsusõnu ja neil on Jeesuse Kristuse tunnistus. Ilm.19:10 on Jeesuse tunnistust defineeritud kui prohveti kuulutamise vaimu. Ingel ütles: Ma olen sinu ja

nende su vendade kaassulane, kelledel on Jeesuse tunnistus." Ilm.22:9 kordab ta sama mõtet järgmiselt: "Ma olen sinu ja su vendade, prohvetite ja nende kaassulane." Tekste võrreldes näeme, milline jõud on väljendil: "Jeesuse tunnistus on prohveti kuulutamise vaim." Jeesuse tunnistus aga hõlmab kõiki sellesama Vaimu ande. Paulus ütles: "Ma tänan alati oma Jumalat teie pärast selle Jumala armu eest, mis teil on antud Kristuses Jeesuses, et te olete kõiges saanud rikkaks tema sees igasuguses õpetuse sõnas ja igasuguses tunnistuses, sedamööda nagu tunnistus Kristusest on kinnitatud teie sees, nõnda et teil ei ole puudu ühestki armuannist ja ootate meie Issanda Kristuse ilmumist." (1.Kor.1:4-7). Kinnitatakse, et Jeesuse tunnistus eksisteeris Korintose koguduses. Milline oli tagajärg? Neil ei olnud puudu ühestki vaimuannist. Kas seepärast pole ka meil õigust järeldada, et kui ülejäänute koguduses "on kinnitatud" tunnistus Jeesusest, siis ei ole neil puudu ühestki armuannist, oodates meie Issanda Kristuse ilmumist?"

R. F. Cottrell.

Peatükk 50. Saatana langemine

Saatan oli kord taevas auväärne ingel, Kristusest järgmine. Tema näoilme oli nagu kõigil teistelgi inglitel leebe ja väljendas täiuslikku harmooniat. Tema laup oli kõrge, mis osutas suurele mõistusele. Tema välimus oli täiuslik, käitumine õilis ja majesteetlik. Kuid kui Jumal ütles oma Pojale: "Tehkem inimesed oma näo järele", sai Saatan Jeesuse peale kadedaks. Ta soovis, et inimese loomise pärast oleks temaga nõu peetud; kuna seda aga ei tehtud, täitis teda kadedus ja viha. Ta soovis, et kogu taevas oleks Jumalast järgmisena teda austanud.

Kuni selle ajani oli taevas valitsenud kord, kooskõla ja täielik allumine Jumala valitsusele. Oli ülim patt Tema korra ja tahte vastu mässu tõsta. Kogu taevas näis olevat liikumises ja ärevil; inglid kogunesid salkadesse, iga salga eesotsas oma juhtingel. Saatan, igatsedes end ülendada ning tahtmata alluda Jeesuse autoriteedile ja võimule, sisendas teistele mässumõtteid Jumala valitsuse vastu. Mõned inglitest pooldasid selles mässus Saatanat, teised aga kaitsesid innukalt Jumala au ja tarkust meelevalla andmises oma Pojale. Inglite seas tekkisid vaidlused. Saatan ja tema pooldajad püüdsid Jumala valitsussüsteemis reformi läbi viia. Nad soovisid tungida Tema mõõtmatu tarkuse saladustesse ja teha kindlaks Tema eesmärk Jeesuse ülendamisel – põhjus, miks anti Jeesusele selline piiramatu võim ja vägi.

Nad tõstsid mässu Poja autoriteedi vastu. Kõik taevased hulgad kutsuti Isa ette, et probleem lahendada. Otsustati, et Saatan koos temaga mässus ühinenud inglitega kõrvaldatakse taevast. Ja siis tõusis taevas sõda. Sõjast võtsid osa inglid; Saatan püüdis

Jumala Poega ja Tema pooldajaid võita, kuid head ja ustavad inglid võitsid ning Saatan heideti koos oma järelkäijatega taevast välja.

Pärast seda, kui Saatan ja koos temaga langenud inglid taevast välja heideti ja ta mõistis, et on igaveseks kaotanud taeva puhtuse ja au, kahetses ta väga ning soovis tagasi taevasse, oma endisele või ka mõnele muule kohale, mida talle võidaks anda. Taevast aga ei tohtinud enam ohtu seada. Saatana tagasivõtmisel oleks saanud rüvetatud kogu taevas. Temast oli ju alguse saanud patt. Tema südames peitus mässuseeme. Nii Saatan kui langenud inglid nutsid ning anusid, et nad taas Jumala armu võiksid pälvida. Nende patt – vihkamine ja kadedus – oli aga olnud liialt suur. Jumal ei saanud seda enam kustutada. See pidi jääma ootama lõplikku karistust.

Kui Saatan teadlikuks sai, et tal pole enam võimalik Jumala armualuseks saada, täitus ta süda viha ja õelusega. Ta pidas oma inglitega nõu ning koostati plaan Jumala valitsuse vastu. Kui Aadam ja Eeva kaunisse aeda asetati, hakkas Saatan üles seadma oma kavalaid võrke nende hävitamiseks. Kuni nad Jumalale sõnakuulelikud olid, polnud tal mitte mingit võimalust õnneliku inimpaari õnne purustada. Saatan ei saanud rakendada oma võimu nende üle seni, kui nad ise Jumalale sõnakuulmatuks on saanud ning seega Tema armu minetanud.

Seepärast tuli välja mõelda plaan, millega neid sõnakuulmatusse viia, nii et nad Jumala meelepaha endale tõmbaksid ning otseselt Saatana ja tema inglite mõju alla sattuksid. Otsustati, et Saatan võtab endale mingi muu kuju ning püüab võita inimese tähelepanu. Ta tahtis sisendada neisse kahtlust Jumala siiruse suhtes, pannes nad küsima, kas Jumal tõepoolest mõtles seda, mida ütles. Seejärel pidi ta äratama nende uudishimu ning mõjutama neid tungima Jumala igavestesse, teistele mõistetamatutesse plaanidesse, s.t. samasse pattu, milles Saatan ise süüaluseks oli saanud. Saatan tahtis äratada neis soovi uurida hea ja kurja tundmise puust söömise keelu põhjust.

Peatükk 51. Inimese langemine

Pühad inglid külastasid sageli Eedeni aeda ning andsid Aadamale ja Eevale juhiseid tööks. Nad jagasid neile ka õpetust Saatana mässu ja langemise kohta. Inglid hoiatasid neid Saatana eest ning andsid nõu mitte teineteisest lahku minna, kuna nad võisid kokku puutuda langenud vaenlasega. Nad manitsesid neid ka täpselt Jumala antud korraldusi järgima, sest ainult täielikult Jumala sõna kuuldes võisid nad olla väljaspool ohtu. Nii ei olnud langenud vaenlasel mingit võimu nende üle.

Saatan alustas oma tööd Eeva juures, püüdes mõjutada teda Jumala korraldusest üle astuma. Eeva esimeseks eksisammuks oli mehe juurest eemaldumine, seejärel kõndis ta

keelatud puu ümber, kus ta kiusaja häält kuulates julges kahelda Jumala sõnades: "Päeval, mil sa sellest sööd, pead sa surma surema!" Eeva mõtles, et võib-olla Jehoova ei mõelnud täpselt nii, nagu ütles. Julgust kogudes sirutas ta käe välja, võttis puu viljast ja sõi. Jah, puuvili oli tõepoolest nii silmale meeldiv kui ka suurepärase maitsega. Eeva oli nördinud, et Jumal neid millestki tõelisest heast oli eemal hoidnud; oma meest kiusates pakkus ta vilja ka temale. Eeva jutustas Aadamale kõik, mida madu oli öelnud, väljendades üllatust, et maol oli kõnevõime.

Ma nägin, kuidas Aadama näole ilmus kurbus. Ta oli hämmastunud ja heitunud. Ta hinges toimus võitlus. Aadam oli veendunud, et tegemist oli vaenlasega, kelle eest neid hoiatati. Nad peavad lahkuma! Tema armastus Eeva vastu oli nii piiritult suur ning äärmises meeleheites otsustas ta Eeva saatust jagada. Ta haaras vilja ja sõi sellest ruttu. Saatan juubeldas! Ta oli taevas mässu tõstnud, oli saanud poolehoidjaid, kes teda armastasid ning järgisid. Ta oli langenud ja mõjutanud ka teisi endaga koos langema. Nüüd oli ta kiusanud naist Jumala suhtes usaldamatust ilmutama, seadma kahtluse alla Tema tarkust ning püüdma tungida Tema tarkadesse plaanidesse. Saatan teadis, et naine ei lange üksi. Armastuse tõttu Eeva vastu astus ka Aadam Jumala käsust üle ja langes koos temaga.

Kurb teade inimese langemisest levis kogu taevas. Muusika vaikis. Inglid võtsid peast oma kroonid. Kogu taevas oli ärevuses. Toimus nõupidamine. Mida teha süüdioleva inimpaariga? Inglid kartsid, et Aadam ja Eeva sirutavad käe, söövad elupuu viljast ja saavad nii surematuteks patusteks. Jumal aga ütles, et Ta eemaldab üleastujad aiast. Inglitele anti kohe korraldus sulgeda tee elupuu juurde. Saatana plaan oli olnud, et Aadam ja Eeva astuksid üle Jumala korraldustest, langeksid Tema meelepaha alla ning sööksid seejärel elupuu viljast, et elada igavesti patus ja sõnakuulmatuses, seega pattu jäädvustades. Pühad inglid aga saadeti neid aiast välja ajama ning tõkestama teed elupuu juurde. Igaühel neist vägevatest inglitest oli paremas käes midagi, mis näis leegitseva mõõgana.

Saatan võidutses. Ta oli oma langemisega ka teisi kannatama pannud! Tema oli välja aetud taevast ja inimesed paradiisist.

Peatükk 52. Lunastusplaan

Kui taevas mõisteti, et inimene on kadunud, et Jumala loodud kaunis maailm täitub surelikega, kes on mõistetud viletsusele, haigusele ja surmale, et üleastujate jaoks ei ole mingit pääseteed ja Aadama perekond peab surema, täitus kogu taevas kurbusega. Ma nägin armast Jeesust ning kaastunnet ja kurbust Tema näol. Peagi aga nägin Teda

lähenevat eriliselt säravale valgusele, mis ümbritses Isa. Minu saateingel ütles: "Ta peab Isaga nõu." Pinevus inglite hulgas oli suur, kui Jeesus Isa juures viibis. Kolm korda mähkus Jeesus Isa ümbritsevasse aulisse valgusse, seejärel aga lahkus Ta Isa juurest ja ma võisin Teda näha. Jeesuse nägu oli rahulik; polnud enam murelikkust ega kahtlust, vaid see säras sõnulkirjeldamatust headusest ja armastusest. Jeesus tegi inglite hulgas teatavaks, et kadunud inimese jaoks oli loodud pääsetee. Ta jutustas neile, et oli Isa palunud ning pakkunud lunahinnaks oma elu, võttes surmaotsuse enda peale, et inimene Tema kaudu võiks leida andestuse. Tema vere teenete läbi ning kuulekuse läbi Jumala käsule võisid inimesed saada taas Jumala lasteks, leida tagasitee kaunisse aeda ning süüa kord elupuu viljast.

Algul ei suutnud inglid sellest plaanist kuidagi rõõmu tunda. Nende Käskija ei varjanud nende eest midagi, vaid avas kogu lunastusplaani. Jeesus teatas, et Ta astub oma Isa viha ja süüdioleva inimese vahele, et Talle saab osaks põlgus, kuigi ainult vähesed võtavad vastu Tema armastuse. Rõhuv enamik vihkab Teda ja hülgab Ta. Jeesus ütles, et jätab kogu oma taevase au, ilmub inimesena maa peale, alandab ennast inimeseks, saab isikliku kogemuse kaudu tuttavaks mitmesuguste inimest tabavate kannatustega, et teada, kuidas päästa neid, keda kiusatakse. Viimaks, kui Tema missioon õpetajana on lõppenud, antakse Ta inimeste kätte ning Tal tuleb taluda kõige hirmsamat julmust ning kannatusi, mida Saatan ja tema inglid kurjade inimeste kaudu suudavad välja mõelda. Ta sureb julmimat surma, rippudes süüdiolevana patuse sarnaselt ma ja taeva vahel, kannatades kohutavat surmaagooniat, mida isegi inglid ei suuda pealt vaadata, vaid katavad oma palged. Ta ei kannata ainuüksi kehalisi piinu, vaid ka hingelist meeleheidet, millega kehalisi piinu iial võrrelda ei saa. Temal lasub kogu maailma pattude koorem. Jeesus ütles, et Ta sureb ning tõuseb taas üles kolmandal päeval, seejärel aga läheb Isa juurde, et teha lepitust mässulise, süüdioleva inimese eest.

Inglid heitsid Jeesuse ette silmili maha, pakkudes oma elu ohvriks Jeesuse asemel. Jeesus aga vastas neile, et ingli elu ei suuda võlga tasuda. Tema aga päästab oma surmaga paljud. Ainuüksi Tema elu võib Isa tunnistada lunahinnaks inimese eest. Jeesus jutustas inglitele ka nende osast – olla Temaga ning paljudel juhtudel Teda kinnitada. Jeesus ütles, et Ta võtab langenud inimese olemuse ning Tema jõud jääb väiksemaks isegi inglite jõust. Ta teatas, et nad on tunnistajateks Tema alandusele ja suurtele kannatustele; nähes inimeste viha Tema vastu saavad nad südame põhjani liigutatud ning soovivad armastusest Tema vastu Teda mõrtsukate käest päästa, kuid nad ei tohi vahele segada millelegi, mida näevad, ega midagi takistada. Jeesus ütles, et neil on täita osa Tema ülestõusmises. Lunastusplaan on koostatud ning Isa kiitis selle plaani heaks.

Pühaliku kurbusega tööstis ja lohutas Jeesus ingleid ning teatas, et viimaks on lunastatud koos Temaga, et oma surmaga päästab ta paljud ning hävitab selle, kellel on surmavägi. Isa annab Tema kätte valitsuse kogu taeva all ning see jääb Talle igavesti.

Saatan ja patused hävitatakse, et iial mitte enam taevast ega puhastatud uut maad häirida. Jeesus palus taevastel hulkadel leppida plaaniga, mille Isa oli heaks kiitnud ning rõõmustada, et Tema surma kaudu võib langenud inimene saada taas Jumala armu osaliseks ning rõõmu tunda taevast.

Siis täitis taevast kirjeldamatu rõõm. Inglite hulgad alustasid kiitus- ja ülistuslaulu. Nad võtsid kätte oma harfid ning laulsid kaunimalt kui seni – Jumala suure halastuse ja armastuse pärast, kes alandus, et anda oma kallis Poeg surma mässulise inimkonna eest. Jeesust ülistati ja kiideti Tema enesesalgamise ja ohvri eest, kuna Ta nõustus lahkuma "Isa sülest", et valida elu täis kannatusi ja piina ning viimaks surra häbistavat surma, et anda elu teistele.

Ingel lausus: "Kas mõtled, et Isa andis oma kalli, armastatud Poja ilma võitluseta surma? Ei, ei! Isegi taeva Jumalalt nõudis võitlust otsustada, kas lasta süüdiolev inimene hukkuda või anda oma armastatud Poeg surma nende eest. Ka inglid olid nii huvitatud inimese päästmisest, et mõnedki nende hulgast olid valmis jätma au ning andma oma elu hukkuva inimese eest. Minu saateingel aga lausus: "Ei, sellest poleks mingit kasu. Üleastumine oli nii suur, et ingli elu ei suuda seda võlga maksta. Miski muu peale Jumala Poja surma ja lepitusteenistuse ei suuda maksta võlga ega päästa kadunud inimest lootusetust viletsusest ja vaevast.

Inglitele aga usaldati oma töö – pidada ühendust taeva ja maa vahel, viies auriigist kosutavat palsamit, et leevendada Jumala Poja kannatusi ja Teda teenida. Nende tööks oli ka Jumala armu vastuvõtnuid kurjade inglite ja pimeduse eest hoida, millesse Saatan neid pidevalt mähkida püüab. Ma nägin, et Jumalal oli isegi kadunud, hukkuva inimese päästmiseks võimatu oma käsku muuta. Seepärast nõustus Ta andma oma armastatud Poeg surma inimese üleastumise eest.

Saatan koos inglitega rõõmustas taas, et võis inimese languse kaudu Jumala Poega Tema ülevast seisusest alla kiskuda. Ta teatas oma inglitele, et kui Jeesus peaks endale võtma langenud inimese olemuse, saab ta Temast võitu ning ajab kogu lunastusplaani nurja.

Mulle näidati Saatanat sellisena, nagu ta kord oli olnud – õnneliku, üleva inglina. Siis näidati mulle teda niisugusena, nagu ta on praegu. Tal on ikka veel kuninglik kuju, näojooned on suursugused, ehkki ta on langenud, on ta siiski ingel. Tema nägu aga väljendab muret, õelust ja viha, meeleheidet, salakavalust ja kurjust. Silmitsesin eriti tähelepanelikult tema laupa, mis oli kord olnud nii õilis. Tema otsmik oli kulmudest kõrgemal tahapoole längus. Nägin, et ta oli nii kaua õhutanud end kurjale, et kõik head omadused olid moondunud, kõik kurjad jooned aga hästi välja arenenud. Tema kogu oli hiiglaslik, liha aga rippus lõdvalt kätel ja näol.

Kui teda parajasti vaatlesin, toetas ta lõuaga vasakule käele ja näis olevat sügavais mõtteis. Siis tekkis ta näole irve, mis pani mu värisema, nii oli see tulvil kurjust ja saatanlikku kavalust. Selline jube irve libiseb üle ta näo, kui ta on oma ohvris kindel.

Peatükk 53. Kristuse esimene tulemine

Mind viidi vaimus minevikku, aega, mil Jeesus pidi endale võtma inimolemuse, saama kui inimene, taludes Saatana kiusamist.

Jeesus sündis ilma vähimagi ilmaliku hiilguseta laudas. Ta mähiti ja asetati sõime; ometi leidsid Tema sünni puhul aset suuremad auavaldused, kui on osaks saanud ühelegi inimlapsele. Taeva inglid teatasid karjastele Jeesuse tulekust ning Jumala valgus ja au saatsid nende tunnistust. Taevased hulgad ülistasid Jumalat. Võidurõõmsalt kuulutasid nad Jumala Poja tulekut langenud maailma – läbi viima lunastustööd, oma surmaga tooma rahu ja õnne ja igavest elu langenud inimesele. Jumal austas oma Poja tulekut, inglid kummardasid Teda.

Jumala inglid hõljusid ka selle paiga kohal, kus toimus Jeesuse ristimine. Püha Vaim laskus tuvi näol alla Tema peale ning kui rahvahulk hämmastunult Teda silmitses, kuuldus taevast Isa hääl: "See on minu armast Poeg, kellest mul on hea meel!" Johannes ei olnud kindel, kas see ikka oli Õnnistegija, kes tema juurde tuli, et Jordanis ristitud saada. Jumal oli tõotanud anda talle märgi, mille kaudu ta Jumala Talle võib ära tunda. See märk antigi, kui taevane tuvi Jeesusele laskus ning Jumala au Tema ümber säras. Johannes sirutas käe, osutas Jeesusele ja hüüdis valju häälega: "Vaata, see on Jumala Tall, kes võtab ära maailma patu!"

Johannes teatas oma jüngritele, et Jeesus on tõotatud Messias, maailma Õnnistegija. Töö lõpul õpetas ta oma jüngreid vaatama Jeesusele ning järgima Teda kui Suurt Õpetajat. Johannese elu oli täis kurbust ja enesesalgamist. Ta kuulutas ette Kristuse esimest tulemist, kuid tal ei lubatud endal ei Jeesuse imetegusid näha ega Tema kaudu ilmnenud väest rõõmu tunda. Johannes teadis, et kui Jeesus oma õpetaja-ametit alustab, peab tema surema. Harva võis tema häält kuulda mujal kui kõrbes. Tema elu oli üksildane. Ta ei hoidnud ka oma isa perekonna juurde, et nende seltsis rõõmu tunda, vaid jättis nad, et täita oma ülesannet. Suured rahvahulgad kogunesid kõrbesse, et kuulata imeväärse prohveti sõnu. Johannes asetas "kirve otse puu juurte külge." Ta noomis pattu, kartmata tagajärgi, ning valmistas nii teed Jumala Talle ilmumiseks.

Kuulates Johannese vägevat, tabavat tunnistust, sai mõjutatud ka kuningas Heroodes ning küsis sügavasti huvitatuna, mida peaks ta tegema, et samuti Johannese jüngriks saada. Johannes teadis, et Heroodes kavatseb naituda oma vennanaisega, ehkki ta vend

alles elas. Ustavalt näitas prohvet, et see ei ole käsu kohaselt õige. Heroodes ei tahtnud ohvrit tuua. Ta abiellus vennanaisega ning laskis tema mõjutusel Johannese vangistada. Ometi kavatses ta jumalamehe hiljem lahti lasta. Vangis olles kuulis Johannes oma jüngrite kaudu Jeesuse vägevatest tegudest. Ta ei saanud ise Jeesuse imeväärseid sõnu kuulda, kuid tema jüngrid kõnelesid sellest, valmistades talle suurt troosti. Peagi raiuti Heroodese naise pealekäimisel Johannese pea maha. Ma nägin, et isegi kõige silmapaistmatumad jüngrid, kes järgisid Jeesust, olles tunnistajateks Tema imetegudele ja kuuldes lohutavaid sõnu Tema huulilt, olid "suuremad" kui Ristija Johannes, s.t neid ülendati ja austati seega enam ja nende elus oli rohkem rõõmu.

Johannes tuli Eelija vaimus ja väes Jeesuse esimest tulekut ette kuulutama. Mulle näidati lõpuaega ning ma nägin, et Johannes sümboliseeris neid, kes lähevad ka viimseil päevil välja Eelija vaimus ja väes, et kuulutada Jumala vihapäeva ja Jeesuse teist tulekut.

Pärast seda, kui Jeesus Jordanis oli ristitud, juhtis Vaim Ta kõrbe, kuhu ilmus kurat oma kiusatustega. Püha Vaim oli Jeesuse selleks eriliseks katsumuseks ette valmistanud. Nelikümmend päeva kiusas Saatan Jumala Poega ja Ta ei söönud kogu selle aja kestel midagi. Kõik Tema ümber oli troostitu, inimolemus kohkus sellest tagasi. See oli üksildane paik; läheduses olid vaid Saatan ja metsloomad. Paastumisest ja kannatustest oli Jumala Poeg kahvatu ja kurnatud. Tema tee oli aga kindel – Ta pidi täitma ülesande, milleks Ta tuli.

Saatan kasutas Jumala Poja kannatused ära ja valmistus ründama Teda ränkade kiusatustega, lootes Temast võitu saada – Jumala Poeg oli alandanud ennast kui inimene. Saatana esimene kiusatus oli: "Kui sa oled Jumala Poeg, siis ütle, et need kivid leivuks saaksid!" Ta kiusas Jeesust andma tõendit oma Messiaks-oleku kohta, kasutades jumalikku väge. Jeesus aga vastas talle kindlalt: "Kirjutatud on: Inimene ei ela ükspäinis leivast, vaid igaühest sõnast, mis lähtub Jumala suust!"

Saatan püüdis astuda Jeesusega vaidlusse küsimuse üle, kas Ta on Jumala Poeg või mitte. Viidates Tema nõrkusele ja kannatustele, väitis ta hooplevalt end olevat tugevam kui Jeesus. Taevast kuuldud sõnadest: "Seesinane on minu armas Poeg, kellest mul on hea meel!" oli Jeesusele küllalt, et anda Talle tuge kõigis Ta kannatustest. Ma nägin, et Kristusel polnud tarvis teha midagi, et veenda Saatanat oma väes või selles, et Ta on maailma Õnnistegija. Saatanal oli küllalt tõendeid Jumala Poja üleva seisundi ja autoriteedi kohta. Tema tahtmatus alluda Kristusele oligi ju tema taevast ilma jätnud!

Et ilmutada oma väge, viis Saatan Jeesuse Jeruusalemma, asetas Ta templi harjale ning kiusas seal andma tõendit, et Ta on Jumala Poeg – end sellest peadpööritavast kõrgusest alla heites. Nüüd tuli Saatan juba Pühakirja sõnadega: "Kirjutatud on: Tema annab oma inglitele käsu sinu pärast, et nemad kannavad sind kätel, et sa oma jalga vastu kivi ei tõukaks!" Jeesus aga vastas: "Taas on kirjutatud: Ära kiusa Issandat, oma

Jumalat!" Saatan soovis Jeesust mõjutada toetuma Isa armule ning riskima eluga enne oma ülesande täitmist. Nii lootis pimeduse vürst lunastusplaani nurja ajada. Lunastusplaanil oli aga liiga kindel alus selleks, et Saatan seda nurjata või rikkuda oleks saanud.

Kristus on eeskuju kõigi kristlaste jaoks; kui ka neid kiusatakse või nende õigusi vaieldavaks tehakse, peaksid nad kõike taluma kannatlikult. Ei tohiks arvata, et meil on õigus oodata Issanda väge võidu saamiseks vaenlase üle, kui Jumalat otseselt seeläbi ei austata. Kui Jeesus oleks enda templi harjalt alla heitnud, ei oleks see Isa austanud; keegi poleks olnud sellele tunnistajaks peale Saatana ja Jumala inglite. See oleks olnud Issanda kiusamine, demonstreerida oma väge kibedaima vaenlase ees. See oleks tähendanud alistumist sellele, keda Jeesus oli tulnud võitma.

"Jällegi võttis kurat ta endaga väga kõrgele mäele ja näitas talle kõik maailma kuningriigid ja nende hiilguse ning ütles temale: "Selle kõik ma annan sinule, kui sa maha langed ja mind kummardad!" Siis ütles Jeesus temale: "Tagane minust, Saatan!" Sest on kirjutatud: Sina pead Issandat, oma Jumalat kummardama ja ükspäinis teda teenima!"

Saatan esitas Jeesusele maailma kuningriike kõige kütkestavamas valguses. Kui Jeesus vaid teda kummardab, lubas pimedusevürst loobuda omandiõiguse nõudmisest sellele maailmale. Saatan teadis, et kui lunastusplaan täide viiakse ja Jeesus inimese lunastamiseks sureb, siis piiratakse tema võima ja võetakse see lõppude lõpuks talt hoopis ära. Ta ise aga hävitatakse. Seepärast püüdis ta kasutada kõikvõimalikke vahendeid Jumala Poja poolt alustatud suure töö takistamiseks. Kui vaid inimese lunastamine nurjuks, säilitaks ta need kuningriigid, millele ta endal õiguse väitis olevat! Kui ta vaid siin edu saavutaks! Ta meelitas end mõttega, et siis hakkaks ta valitsema taeva Jumala vastasena.

Saatan juubeldas, kui Jeesus jättis maha oma võimu ja au ning lahkus taevast. Ta mõtles, et Jumala Poeg on nüüd tema võimu all. Kiusatustega, millega ta nii kergesti võitis inimpaari Eedenis, lootis ta oma saatanliku väe ja osavuse abil saada võitu isegi Jumala Pojast ning seeläbi päästa omaenda elu ning võim. Kui ta suudaks vaid sundida Jeesust üle astuma Isa tahtest, oleks ta eesmärk saavutatud! Jeesus aga astus kiusajale vastu etteheitega: "Tagane minust, Saatan!"

Jeesus oli valmis kummardama ainuüksi oma Isa. Saatan väitis, et maailma kuningriigid kuuluvad talle ning sisendas Jeesusele, et Ta võib pääseda kõigist kannatustest; Ta ei tarvitse surra, et selle maailma kuningriike omandada; kui Ta vaid teda kummardaks, võiks Ta saada enda valdusse kõik maailma riigid ning nende üle valitsemise au. Jeesus jäi kindlaks. Ta teadis, et saabub aeg, mil Ta oma elu hinnaga lunastab need kuningriigid Saatana käest ning et pärast määratud aja möödumist allub

Talle kogu maa ja taevas. Ta valis kannatuste elu ja kohutava surma kui Isa poolt määratud tee, et saada maailma kuningriikide seadusepäraseks pärijaks ning võtta need vastu igavese omandina. Ka Saatan ise pidi hävitamiseks Tema kätte antama, et mitte iial enam häirida Jeesust ega auriigis elavaid pühasid.

Peatükk 54. Kristuse teenistus

Kui Saatan oli oma kiusamise lõpetanud, lahkus ta teatud ajaks Jeesuse juurest. Inglid katsid Jeesusele kõrbes toidulaua ning kinnitasid Teda. Tema peal hingas Isa õnnistus. Saatan oli kaotajaks jäänud; ometi vaatas ta lootusega ette Jeesuse teenistusajale, mil ta veel paljudel kordadel saab proovida oma kavalust Jeesuse kallal. Ta lootis ikka veel saada Jeesusest võitu, ässitades üles need, kes Teda vastu ei võtnud. Saatan kavatses mõjutada inimesi Jumala Poega vihkama ja Tema surma otsima. Saatan viis oma inglitega läbi erilise nõupidamise. Tema ustavad abilised olid pettunud ja raevunud, et neil polnud õnnestunud Jumala Poja vastu midagi ette võtta. Nad otsustasid, et peavad tegutsema veelgi oskuslikumalt ning rakendama oma väge viimse piirini, et sisendada Jumala enda rahvale uskmatust Jeesusesse kui Õnnistegijasse. Sel viisil lootsid nad võtta Jeesuselt ära julguse oma missiooni jätkata. Polnud tähtis, kui täpselt juudid oma tseremooniate täitmises ja ohvrite toomises ka olid, kui neid vaid oleks võimalik hoida pimeduses prohvetikuulutuste suhtes ning panna uskuma, et Messias peab ilmuma vägeva ilmaliku kuningana. Siis saaks neid mõjutada Jeesust põlgama ja hülgama.

Mulle näidati, et Saatan ja tema inglid tegutsesid väga energiliselt kogu Kristuse teenistuse vältel, sisendades inimestesse uskmatust, viha ja põlgust Tema vastu. Sageli, kui Jeesus mõnd tabavat tõde väljendas või patte noomis, sattusid inimesed raevu. Saatan ja tema inglid kihutasid neid Jumala Pojalt elu võtma. Rohkem kui üks kord võeti maast kive, et Teda surnuks visata, kuid inglid hoidsid Teda ja viisid vihase jõugu keskelt ohutusse paika. Teine kord, kui taas Tema pühadelt huultelt otsekohesed tõed kõlasid, haaras rahvas Ta kinni ja viis mäenõlvale, kavatsedes Teda sealt alla tõugata. Nende keskel tõusis vaidlus, mis Temaga ette võtta, kui inglid taas Jeesuse nende silme eest varjasid ning Ta otse nende keskelt läbi minnes lahkus.

Saatan lootis ikka veel suurt lunastusplaani nurja ajada. Ta rakendas kogu oma väe, et teha inimeste südamed kõvaks ja nende meeled kibedaks Jeesuse vastu. Saatan lootis, et vaid nii vähesed Teda Jumala Pojana vastu võtavad, et Ta hindab oma kannatusi ja ohvrit liiga suureks nii väikese hulga eest. Kuid mulle näidati, et kui ka ainult kaks inimest oleksid Jeesuse Jumala Pojana vastu võtnud ja oma hinge päästmiseks Temasse uskunud, oleks Ta nendegi pärast oma plaani täide viinud.

Jeesus alustas oma tööd, murdes Saatana võimu kannatajate üle. Ta andis hingedele tagasi tervise, pimedaile nägemise, tegi terveks vigaseid ja pani nad rõõmu pärast hüppama ning Jumalat kiitma. Jeesus tervistas need, kes olid olnud vaevas ja Saatana julmas kütkes palju aastaid. Armastusväärsete sõnadega tröööstis Ta nõrku, kartlikke ja meeleheites olijaid. Ta kiskus nõrgad, kannatavad hinged, keda Saatan võidurõõmsalt oma vangis oli hoidnud, tema haardest välja, andes neile tagasi nii kehalise tervise kui rõõmu ja õnne. Surnud äratati ellu ja nad austasid Jumalat Tema väe võimsate ilmingute eest. Jeesus tegi imetegusid kõikide heaks, kes Temasse uskusid.

Kogu Kristuse elu oli tulvil headuse, kaastunde ja armastuse sõnu ning tegusid. Ta kuulas alati tähelepanelikult neid, kes Tema juurde tulid ning leevendas nende hädasid. Suured hulgad kandsid omaenda isikus laiali tõendeid Tema jumalikust väest. Ometi tundsid paljud pärast tervekssaamist häbi selle alandliku ja ometi nii vägeva Õpetaja pärast. Kuna ülemad ei uskunud Temasse, ei tahtnud ka rahvas Jeesust tunnistada. Ta oli "valude mees ja kurbusega tuttav" (vt. ingl. k) Inimesed ei tahtnud lasta end juhtida Tema kainest, ennastsalgavast elust. Nad soovisid au, mida see maailma annab. Ometi järgisid paljud Jumala Poega ja kuulasid Tema õpetusi, otse neelates sõnu, mis nii armsalt Tema huulilt voolasid. Jeesuse sõnad olid ülimalt tähendusrikkad, ja samal ajal nii lihtsad, et ka kõige lihtsam inimene neist aru võis saada.

Saatan ja ta inglid pimestasid juutide silmi ja mõistust, ässitades rahva ülemad võtma Õnnistegija elu. Inimesed saadeti Jeesust kinni võtma ja ülemate ette tooma; kui need aga Tema juurde jõudsid, olid nad suuresti hämmastunud. Nad jälgisid, kuidas Kristus inimlikke hädasid nähes oli täis kaastunnet ja armastust. Nad kuulsid, kuidas Ta kõneles õrnu, armastavaid sõnu nõrkadele ja vaevatuile. Nad kuulsid ka seda, kuidas Ta autoriteetsel häälel Saatana vägesid sõitles ja tema vangid vabaks lasta käskis. Nad kuulsid tarkuse sõnu, mis Kristuse huulilt voolasid ja said kütkestatud – nad ei suutnud käsi Tema külge pista. Nad pöördusid preestrite ja vanemate juurde tagasi ilma Jeesuseta.

Kui neilt küsiti: "Miks ei ole te Teda toonud?" jutustasid nad, et olid olnud tunnistajaks Tema imetegudele, Tema pühadele tarkuse ja armastuse sõnadele, ning lõpetasid ütlusega: "Ükski pole iial nõnda rääkinud, kui see inimene." Ülempreestrid süüdistasid neid, et ka nemad on end petta lasknud ning mõned ametnikud tundsid tõepoolest häbi, et nad polnud Teda kinni võtnud. Preestrid küsisid põlglikult, kas on keegi ülematest iial Temasse uskunud? Ma nägin, et paljud ülemad ja vanemad tegelikult uskusid Jeesusesse: Saatan aga hoidis neid tagasi seda tunnistamast. Inimeste etteheiteid kardeti rohkem kui Jumalat.

Seni ei olnud Saatan kõige oma oskuste ja viha juures suutnud lunastusplaani nurja ajada. Aeg, mil Jeesus pidi täide viima oma eesmärgi, lähenes. Saatan ja tema inglid pidasid taas nõu ning otsustasid õhutada Kristuse enda rahvast nõudma Tema verd ning

kuhjama Tema peale pilkeid ja julmi solvanguid. Nad lootsid, et nii toimides tärkab Jeesuse meelepaha ning Ta ei suuda säilitada oma alandlikkust ja tasadust.

Samal ajal kui Saatan oma plaani koostas, avas Jeesus jüngrite mõistusele need kannatused, mis Tal ees seisid – et Ta lüüakse risti ning kolmandal päeval tõuseb Ta üles. Jüngrite mõistus näis aga olevat pimestatud ja nad ei saanud aru, mida Õpetaja neile rääkis.

Peatükk 55. Muutmine

Jüngrite usk sai kinnitatud Muutmise mäel, kus neil lubati näha Kristuse au ja kuulda häält taevast, mis tunnistas Tema jumalikku olemust. Jumal otsustas anda Jeesuse järelkäijatele vägevaid tõendeid, et Ta tõesti on tõotatud Messias, et nad kibedas meeleheites ja ahastuses pärast ristilöömist täielikult usku ei kaotaks. Muutmise mäel saatis Issand Moosese ja Eelija kõnelema Jeesusega Tema kannatustest ja surmast. Inglite asemel valis Jumal inimesed, kes olid ise kogenud selle maailma katsumusi.

Eelija oli kõndinud Jumalaga. Tema töö oli piinarikas ja katsumusterohke, kuna Issand oli tema kaudu noominud Iisraeli patte. Eelija oli Jumala prohvet, ometi oli ta sunnitud oma elu pärast põgenema paigast paika. Tema oma rahvas jälitas teda nagu metslooma, soovides teda hävitada. Jumal aga muutis Eelija ja laskis inglitel ta võidukalt taeva ausse viia.

Mooses oli suurem kui keegi, kes enne teda elanud. Ka Jumal austas teda suuresti, andes talle eesõiguse kõnelda Issandaga palgest palgesse, nii nagu inimene kõneleb oma sõbraga. Tal lubati näha säravat valgust ja au, mis ümbritses Isa. Moosese kaudu vabastas Issand Iisraeli Egiptuse orjusest. Mooses oli Jumala ja Tema rahva vahemees; sageli seisis ta nende ja Jumala viha vahel. Kui Jehoova viha Iisraeli vastu nende uskmatuse, nurisemise ja ränkade pattude tõttu põlema süttis, pandi Moosese armastus nende vastu proovile. Jumal tegi Moosesele ettepaneku Iisrael hävitada ja teda ennast suureks rahvaks teha. Mooses ilmutas nüüd armastust Iisraeli vastu, paludes tõsiselt nende pärast. Suures hingepiinas palus ta Jumalal oma tulisest vihast pöörata ja Iisraelile andestada – või siis kustutada eluraamatust ka tema nimi.

Kui Iisrael Jumala ja Moosese vastu nurises, kuna ei suudetud hankida vett, süüdistas rahvas teda, et ta on nad meelega kõrbe viinud, et neid ja nende lapsi tappa. Jumal kuulis nende nurisemist ja käskis Moosesel kõnelda kalju vastu, et rahvas vett saaks. Mooses lõi oma vihas vastu kaljut, võttes sellega au enesele. Iisraeli laste pidev isemeelsus ja nurisemine oli teda nii kibestanud, et ta unustas hetkeks, kui palju Issand oli nendega kannatanud, ning et nad ei nurisenud tegelikult ju tema, vaid Jumala vastu. Ta mõtles

ainult endale, kui palju halba temale oli tehtud ning kui vähe tänulikkust oli Iisrael ilmutanud vastutasuks tema sügava armastuse eest.

Jumala plaan oli tuua oma rahvas sageli kitsasse olukorda, seejärel aga häda korral nad oma väe läbi päästa, et kõik võiksid mõista Tema armastust ja hoolitsust nende vastu. Nii soovis Ta õpetada neid Teda teenima ja austama. Mooses aga ei ülistanud seekord Jumala nime rahva ees, et nad võiksid Talle au anda. Seega tõmbas ta endale Jehoova meelepaha.

Kui Mooses mäelt kahe kivilauaga alla tuli ja nägi Iisraeli kuldvasikat kummardavat, süttis ta viha põlema; ta viskas kivilauad puruks. Ma nägin, et selles Mooses ei patustanud. Ta oli vihane Jumala eest, muretses Tema au pärast. Kui ta aga oma südame loomulikele tunnetele alistus ja võttis endale au, mis kuulus Jumalale, tegi ta pattu. Selle patu pärast ei saanud Jumal teda Kaananisse viia.

Saatan püüdis leida midagi, millega Moosest inglite ees süüdistada. Ta juubeldas, kui tal oli edu, mõjutades teda Jumala meelepaha äratama ning teatas oma inglitele, et ta võib ka maailma Õnnistegijast võitu saada, kes inimest lunastama tuleb. Üleastumise tõttu sattus Mooses Saatana võimu alla – surmavalda. Oleks ta jäänud kindlaks, oleks Jehoova ta Tõotatud Maale viinud, seejärel aga surma nägemata muutnud ja taevasse võtnud.

Mooses läks läbi surma. Miikael aga tuli alla ja andis talle elu tagasi veel enne, kui ta ihu lagunema hakkas. Saatan püüdis ta ihu kinni hoida, kinnitades selle endale kuuluvat; Miikael aga äratas Moosese üles ja võttis ta taevasse. Saatan tõstis kibedat kaebust Jumala vastu, väites Ta olevat ebaõiglase, sest Ta võttis saagi tema valdusest ära; Kristus aga ei hakanud vaenlasele etteheiteid tegema, ehkki just tema kiusamise tõttu oli Jumala sulane langenud. Alandlikult viitas ta oma Isale, öeldes: "Issand sõidelgu sind!"

Jeesus oli oma jüngritele öelnud, et neist, kes siin seisavad, on mõned, kes ei maitse surma enne, kui näevad Jumala riiki väes tulevat. Muutmisel läks see tõotus täide. Jeesuse nägu muudeti ja see säras otsekui päike. Tema riided olid valged ja sätendavad. Mooses oli kohal, esindades neid, kes äratatakse surnuist Jeesuse teisel tulekul. Seal oli ka Eelija, kes oli muudetud surma nägemata, esindades neid, keda muudetakse Kristuse teisel tulemisel surematuks ja viiakse samuti taevasse surma nägemata. Jüngrid nägid üllatuse ja kartusega Jeesuse ülisuurt majesteetlikkust ja pilve, mis neid kattis, siis aga kuulsid kohutavas vägevuses Jumala häält, mis lausus: "See on mu armas Poeg, kellest mul on hea meel; Teda kuulake!"

Peatükk 56. Kristuse äraandmine

Mind viidi nägemuses aega, mil Jeesus oma jüngritega paasatalle sõi. Saatan oli Juudast petnud ning pannud ta mõtlema, et ta on üks Kristuse tõelistest jüngritest, kuigi oma südames oli Juudas alati olnud lihalik. Ta oli näinud Jeesuse vägevaid tegusid, olnud Temaga kogu Ta teenistuse jooksul ja saanud võimsaid tõendeid, et Jeesus on Messias. Sellest hoolimata oli Juudas salakaval ja ahne; ta armastas raha. Vihaselt tegi ta etteheiteid kalli salvi pärast, mis Jeesusele valati. Maarja armastas oma Issandat, sest Jeesus oli ta paljud patud andeks andnud, äratanud surnuist tema armastatud venna ning Maarja tundis, et miski pole liialt kallis Jeesusele andmiseks. Mida kallim salv, seda paremini võis ta väljendada oma tänutunnet Õnnistegija vastu seda Talle pühendades. Oma ahnust vabandades nõudis Juudas, et salv müüdaks ning vaestele antaks. Ta ei teinud seda aga sugugi sellepärast, et ta vaeste pärast muretses. Juudas oli isekas ning kasutas sageli oma tarbeks raha, mis oli talle usaldatud vaeste aitamiseks. Juudas ei olnud hoolinud Jeesuse heaolust ega isegi Tema vajadustest. Oma ahnuse vabandamiseks viitas ta sageli vaestele. Heldemeelne tegu Maarja poolt oli kibedaimaks etteheiteks tema ahnele iseloomule. Nii valmistati tee, et Saatana kiusatus võis Juudase südames vastuvõtliku pinna leida.

Preestrid ja juutide ülemad vihkasid Jeesust, kuid rahvahulgad tunglesid Tema ümber, et kuulata tarkuse sõnu ning olla tunnistajaks Tema vägevatele tegudele. Rahvas tundis sügavat huvi Jeesuse vastu ning järgis Teda hoolega, et kuulda selle imeväärse Õpetaja nõuandeid. Paljud ülemad uskusid Temasse, kuigi ei julgenud oma usku tunnistada, kartes, et neid sünagoogist välja heidetakse.

Preestrid ja vanemad otsustasid, et midagi tuleb ette võtta, et rahva tähelepanu Jeesuselt ära tõmmata. Nad kartsid, et kõik inimesed hakkavad Temasse uskuma. Neil polnud enda suhtes enam julgeolekutunnet. Üks kahest – kas kaotada oma seisukoht või saata Jeesus surma. Kuid isegi pärast Õnnistegija surma jäi ikka veel neid, kes olid elavaks mälestusmärgiks Tema väest. Jeesus oli Laatsaruse äratanud surnuist ja preestrid kartsid, et kui nad küll Jeesuse tapavad, tunnistab Laatsarus ikkagi Tema võimsast väest. Inimesed jooksid kokku, et näha meest, kes surmavallast oli tagasi toodud. Ülemad otsustasid tappa ka Laatsaruse, et rahva erutust vaigistada. Seejärel kavatsesid nad inimeste tähelepanu juhtida traditsioonidele ja inimeste õpetustele, kümnisemaksmisele tillist ja köömnest jne, et taas rahva üle mõjuvõimu omandada. Jeesus otsustati kinni võtta siis, kui Ta on üksi. Nad kartsid, et kui püüavad Teda vangistada rahva hulgas, kui inimeste meeled on Temast haaratud, võidaks neid kividega surnuks visata.

Juudas teadis, kuidas nad Jeesuse kinnivõtmise pärast muret tundsid ning nõustus oma Õnnistegijat mõne hõbetüki eest ülempreestritele ja vanematele ära andma. Rahaarmastus mõjutas teda oma Issandat andma Tema kibedaimate vaenlaste kätte. Saatan tegutses

otseselt Juudase kaudu ning isegi sel viimsel õhtusöömaaja mõjurikkal hetkel tegi reetur plaane oma Õpetaja äraandmiseks. Jeesus teatas oma jüngritele nukralt, et kõik nad taganevad Temast sel ööl. Peetrus kinnitas tuliselt, et kui ka kõik teised seda teevad, siis tema mitte. Jeesus lausus Peetrusele: "Saatan on väga püüdnud sõeluda teid nagu nisu! Aga mina olen sinu eest palunud, et su usk ära ei lõpeks ja kui sa pärast pöördud, siis kinnita oma vendi!" (Luuka 22:31, 32).

Ma nägin Jeesust jüngritega aias. Sügavas kurbuses käskis Ta neil valvata ja palvetada, et nad kiusatusse ei langeks. Ta teadis, et nende usk katsutakse läbi, et nad pettuvad oma lootustes ning vajavad jõudu, mida ainult pingsa valvamise ja tulise palve läbi on võimalik saada. Kibedate pisarate ja kaebehüüetega palvetas Jeesus: "Isa, kui sa tahad, siis võta see karikas minult ära; ometi ärgu sündigu minu, vaid sinu tahtmine!" Nii palvetas Jumala Poeg hingepiinas. Suured veretilgad kogunesid Ta näole ning veeresid maapinnale. Inglid hõljusid tunnistajatena selle paiga kohal, kuid ainult ühele anti korraldus minna ja Jeesust Tema hingepiinas kinnitada. Taevas ei olnud sel hetkel rõõmu. Inglid heitsid peast kroonid ja käest kandled ning jälgisid vaikides, sügava huviga Jeesust. Nad soovisid Jumala Poega ümbritseda; juhtivad inglid aga ei lubanud, kuna nad Tema äraandmist nähes oleksid võinud püüda Teda vabastada. Plaan oli kindlaks määratud ja see pidi täide minema.

Kui Jeesus oli palvetanud, tuli Ta oma jüngrite juurde, aga need magasid. Sel kohutaval tunnil ei olnud Jeesust toetamas isegi oma jüngrite kaastunne ega palved. Ka Peetrus, kes lühikest aega enne seda nii tuline oli olnud, magas raskesti. Jeesus meenutas talle ta kindlaid lubadusi ning sõnas: "Nii te siis ei suutnud ühtki tundi minuga valvata?" Kolm korda palvetas Jumala Poeg hingepiinas. Siis ilmuski Juudas relvastatud meeste salgaga. Ta tuli Õpetaja juurde, nagu harilikult ja tervitas Teda. Salk kogunes Jeesuse ümber, siis aga ilmutas Jeesus oma jumalikku väge, öeldes: "Keda te otsite?" "Mina olen see!" Kinnivõtjad paiskusid tagasi ja langesid maapinnale. Jeesus esitas selle küsimuse selleks, et nad näeksid Tema väge ning mõistaksid, et Ta võiks vabastada end nende käest, kui vaid sooviks.

Jüngrite südames tärkas lootus, kui nad nägid mõõkade ja nuiadega relvastatud salka nii äkki maha langevat. Kui kinnivõtjad tõusid ja taas Jumala Poja ümber kogunesid, tõmbas Peetrus mõõga tupest ja lõi ülempreestri sulast, raiudes ära tema kõrva. Jeesus käskis tal mõõga tuppe tagasi panna, öeldes: "Või arvad sa, et ma ei või oma Isa paluda, et ta läkitab mulle kohe enam kui kaksteistkümmend leegioni ingleid?" Ma nägin, et kui Jeesus need sõnad oli lausunud, valgustas lootuskiir inglite nägusid. Nad soovisid silmapilkselt oma Käskijat ümbritseda ja Saatana käsilased laiali ajada. Taas laskus nende nägudele kurbus, kui Jeesus lisas: "Kuidas siis läheksid Kirjad täide, et see nõnda peab sündima!" Ka jüngrite südameid rõhus meeleheide ja kibe pettumus, kui Jeesus laskis enda vaenlastel ära viia.

Jüngrid hakkasid värisema ka oma elu pärast. Kõike maha jättes põgenesid nad kiirelt. Jeesus jäi üksi mõrtsukate kätte. Milline võidurõõm Saatanale! Missugune kurbus ja valu Jumala inglitele! Palju pühade inglite salku, igaühel kõrge juhtingel eesotsas, saadeti seda stseeni jälgima. Nad pidid jäädvustama kõik Jumala Pojale osaks saanud solvangud ja julmad teod, registreerima kõik Jeesuse piinad. Needsamad mehed, kes sellest kohutavast stseenist osa võtsid, näevad seda kord taas elavate tähtedega taevale kirjutatuna.

Peatükk 57. Kohtupidamine Kristuse üle

Kui inglid taevast lahkusid, asetasid nad kurbuses oma hiilgavad kroonid peast. Nad ei suutnud neid kanda, kui nende Käskija samal ajal kannatas ning kibuvitsakrooniga kroonitud sai. Saatan ja ta inglid olid kohtukojas agarasti tegevuses, et kõrvaldada inimeste südameist igasugune kaastunne. Õhkkond oli nende mõjust raske ja rüvetatud. Nad õhutasid ülempreestreid ja vanemaid Jeesust solvama ja teotama viisil, mida inimolemusel ülimalt raske on taluda. Saatan lootis, et selline vägivald ja pilkamine Jumala Poja suust mõne kaebuse või nurina esile kutsub, või siis ilmutab Ta oma jumalikku väge ja vabastab end selle jõugu käest. Nii lootis Saatan lunastusplaani siiski nurja ajada.

Peetrus järgnes oma Issandale. Ta soovis näha, mida Jeesusega ette võetakse. Kui teda aga süüdistati, et ka tema on üks Jeesuse jüngritest, mõjutas kartus isikliku julgeoleku pärast teda Õnnistegijat salgama. Jeesuse jüngreid tunti kõneviisi puhtuse poolest. Peetrus aga, et veenda oma süüdistajaid, et tema Kristuse jüngrite hulka ei kuulu, eitas süüdistust, kolmel korral seda needmise ja vandumisega kinnitades. Jeesus, kes Peetrusest küllaltki kaugel oli, pööras end tema poole kurva etteheitva pilguga. Siis meenusid jüngrile Jeesuse sõnad ülemas toas, samuti oma tuline kinnitus: "Kui ka kõik sinust taganevad, siis mina mitte!" Nüüd oli ta oma Issanda ära salanud isegi needmise ja vandumisega. Jeesuse pilk sulatas Peetruse südame ja – päästis ta. Ta kahetses oma suurt pattu ja nuttis kibedasti. Peetrus pöördus ning oli siis valmis kinnitama ka vendi.

Rahvahulk janunes Jeesuse verd. Teda peksti julmalt, siis aga riietati Ta vanasse purpursesse kuninglikku rüüsse ning põimiti Tema püha pea ümber kibuvitsakroon. Seejärel pandi talle pilliroog kepiks kätte, kummardati ja tervitati Teda pilkavalt: "Tere, juutide kuningas!" Siis võeti Tal pilliroog käest ja löödi sellega Talle vastu pead nii, et kibuvitsaokkad meelekohtadesse tungisid ning verenired mööda nägu alla voolasid.

Inglitel oli raske seda pilti pealt vaadata. Nad tahtsid Jeesust vabastada, juhtingel aga keelas neid, öeldes, et see ongi see suur lunahind, mis inimese eest makstakse; see viib aga lõpuks surma Tema, kellel on meelevald surma üle. Jeesus teadis, et inglid Tema

alandust näevad. Nõrgimgi ingel oleks võinud selle pilkava hulga maha paisata ning Jeesuse vabastada. Ta teadis, et kui Ta oma Isalt seda paluks, vabastaksid inglid Ta silmapilkselt. Lunastusplaani lõpuleviimiseks oli aga tarvis, et Ta kurjade inimeste poolt vägivalda kannataks.

Jeesus seisis tasase ja alandlikuna metsistunud rahvahulga ees, sellal kui nemad Teda julmimalt teotasid. Nad sülitasid Talle näkku – näkku, mille eest nad kord end varjata soovivad; näkku, mis annab valgust Jumala Linnale ning särab heledamalt kui päike. Kristus ei heitnud solvajaile ainustki vihast pilku. Nad panid Tema pähe ühe vana riide, nii et Ta silmad kaetud olid, lõid Talle siis vastu nägu ja hüüdsid: "Mõista kui prohvet, kes see on, kes sind lõi?" Inglite hulgas tekkis liikumine; nad tahtsid Jeesuse silmapilkselt vabastada, juhtingel aga hoidis neid tagasi.

Mõned Jeesuse jüngrid olid võitnud ametiisikute usalduse ja neil lubati astuda kohtukotta ning olla tunnistajaiks Tema ülekuulamisele. Nad lootsid, et Ta oma jumalikku väge ilmutab, end vaenlaste käest vabastab ning karistab neid julmuse eest. Sedamööda, kuidas sündmused kulgesid, nende lootused tõusid ja langesid. Mõnikord tekkis nende südames kahtlus ja nad arvasid, et neid on petetud. Mälestus häälest Muutmise mäel ning aust, mida nad seal nägid, kinnitasid siiski nende usku, et Jeesus on Jumala Poeg. Nad meenutasid sündmusi, mille tunnistajaiks nad olid olnud, imetegusid, mida nad olid näinud Jeesust sooritavat – kuidas Ta haigeid terveks tegi, pimedate silmad avas, kurtide kõrvad lahti tegi, kurje vaime sõitles, surnuid äratas ning isegi tuuli ja merd vaigistas. Nad ei suutnud uskuda, et Ta sureb. Nad lootsid ikka veel, et Ta oma väge ilmutab ja võimsa häälega verejanulise jõugu laiali ajab, nii nagu Ta kord templisse sisenedes oli ajanud välja need, kes Jumala koja kaubitsemispaigaks olid teinud – ja need põgenesid, otsekui ajaks neid taga relvastatud sõdurite salk. Jüngrid lootsid, et Jeesus ilmutab oma väge ja tõestab, et Ta on Iisraeli Kuningas.

Juudas tundis kibedat kahetsust ja häbi oma reetliku teo üle. Kui ta nägi teotusi, mida Õnnistegija talus, oli ta löödud. Ta oli armastanud Jeesust, kuid veelgi enam raha. Ta ei olnud arvanud, et Jeesus end sellest jõugust kinni võtta laseb, kelle ta Jeesuse juurde juhtis. Juudas oli oodanud, et Jeesus teeb imeteo ja vabastab end nende käest. Kui ta aga nägi metsistunud jõuku kohtukojas, kes verd janunes, tunnetas ta sügavalt oma süüd. Ajal, mil Jeesust ägedalt süüdistati, tormas Juudas läbi rahvahulga ja tunnistas, et oli vaga verd ära andes pattu teinud. Ta pakkus saadud raha preestritele tagasi ning palus neil Jeesus lahti lasta, kinnitades Ta olevat täiesti süütu.

Preestrid jäid hetkeks segaduses ja pahameeles vait. Nad ei tahtnud, et rahvas teada saaks, kuidas nad olid ühe Jeesuse järelkäija palganud Jeesust ära andma. Nad soovisid varjata tõsiasja, et olid Jeesust jälitanud otsekui varast ja Ta salaja kinni võtnud. Juudase tunnistus ning ta kurnatud, süüdiolev ilme paljastasid preestrid rahva ees, osutades, et just

viha Jeesuse vastu oli neid mõjutanud Teda kinni võtma. Kui Juudas valjul häälel Jeesuse süütuks tunnistas, vastasid preestrid: "Mis see meisse puutub! Vaata ise!" Jeesus oli neil nüüd käes ja nad olid kindlalt otsustanud ta hävitada. Suures hingepiinas viskas Juudas raha, mida ta nüüd põlgas, oma palkajate jalge ette, läks õuduses ja meeleheites välja ning poos enda üles.

Jeesusel oli ümbritsevas rahvahulgas palju kaasatundjaid ning asjaolu, et Ta paljudele küsimustele midagi ei vastanud, hämmastas neid. Kõigi pilgete ja vägivalla keskel ei ilmunud Tema näoilmele ainsatki pahameele või rahutuse varjundit. Nad võrdlesid Tema täiuslikku enesevalitsemist ning kindlameelsust, väärikat käitumist nende ilme ja käitumisega, kes Tema üle kohut mõistsid, ning ütlesid üksteisele, et Jeesus on tõepoolest rohkem kuninga moodi kui ükski ülematest või preestritest. Ta ei paistnud olevat sugugi kurjategija moodi. Tema silmavaade oli leebe, selge ja kartmatu, laup kõrge ja puhas. Kõik osutas selgelt headusele ja õilsatele põhimõtetele. Jeesuse pikkmeel ja kannatlikkus olid inimese jaoks niivõrd ebatavalised, et paljud värisesid. Isegi Heroodes ja Pilaatus olid äärmiselt pingul Tema õilsa, Jumala sarnase käitumise pärast.

Pilaatus oli juba algusest peale veendunud, et Jeesus ei ole tavaline inimene. Ta uskus, et Tal on õilis iseloom ja et Ta on täielikult süütu kõiges, mida Talle omistati. Inglid, kes kõigi nende stseenide tunnistajaiks olid, panid tähele Rooma maavalitsejat. Et säästa teda kohutavast teost – Kristuse äraandmisest ristilöömiseks – saadeti Pilaatuse naise juurde üks ingel, kes unes teatas, et see on Jumala Poeg ja süütu kannataja, kelle ülekuulamisega tema abikaasa tegeleb. Naine saatis silmapilk Pilaatusele teate, jutustades, et ta oli unes Jeesuse pärast palju kannatanud, ning hoiatas, et ta selle püha mehega mingit tegemist ei teeks. Käskjalg andis läbi rahvahulga tõtates kirja Pilaatuse kätte. Kirja lugedes PIlaatus kahvatus ja hakkas värisema; ta otsustas kohe, et ei taha Kristust surma mõista. Kui ka juudid Jeesuse verd igatsevad, ei taha tema oma mõjuga selle plaani läbiviimiseks kaasa aidata, vaid püüab pigem midagi ette võtta Jeesuse vabastamiseks.

Kui Pilaatus kuulis, et Heroodes parajasti Jeruusalemmas viibib, tundis ta suurt kergendust, lootes end nüüd kohtupidamise ja hukkamõistmise vastutusest vabastada. Silmapilk saatis ta Jeesuse koos Tema süüdistajatega Heroodese juurde. Heroodes oli patus juba kalestunud. Ristija Johannese mõrvamine oli jätnud ta südametunnistusele pleki, millest ta enam lahti ei saanud. Kui Heroodes kuulis Jeesusest ja Tema poolt toime pandud vägevaist tegudest, hakkas ta kartma ja värisema, uskudes, et see on surnuist üles tõusnud Ristija Johannes, kuid kui Pilaatus Jeesuse tema juurde saatis, pidas Heroodes seda tunnustuseks oma võimu autoriteedile ja otsustusvõimele. See juhus tegi sõpradeks kaks valitsejat, kes enne olid olnud vaenlased. Heroodes tundis rõõmu, et saab näha Jeesust, kuna ootas, et Ta teeb tema rahulduseks mõne vägeva teo. Jumala Poja töö aga ei

olnud rahuldada kellegi uudishimu või tagada oma julgeolek. Ta rakendas oma jumalikku, imettegevat väge ainuüksi teiste päästmiseks, iialgi mitte enese kasuks.

Paljudele Heroodese küsimustele ei vastanud Jeesus midagi. Ta ei vastanud ka oma vaenlastele, kes Teda ägedalt süüdistasid. Heroodes sattus raevu, kuna Jeesus ei paistnud teda sugugi kartvat. Koos oma sõduritega pilkas ja teotas ta Jumala Poega. Ometi oli ta hämmastunud Jeesuse õilsa, Jumala sarnase välimuse üle, ehkki Teda häbistavalt teotati. Kartes Teda hukka mõista, saatis ta Jeesuse tagasi Pilaatuse juurde.

Saatan ja ta inglid kiusasid Pilaatust ja püüdsid teda hukule ahvatleda. Nad sisendasid Pilaatusele, et kui tema Jeesuse hukkamõistmisest osa ei võta, teevad seda teised niikuinii; rahvahulk janunes Jeesuse verd. Valitseja kartis, et kui ta ei anna Jeesust risti lüüa, kaotab ta oma võimu ja ilmaliku au ning mõistetakse hukka kui isehakanud kuningasse uskuja. Kartes kaotada oma võimu ja autoriteeti, nõustus Pilaatus Jeesuse surmamõistmisega. Süü Jeesuse veres asetas ta süüdistajatele, rahvahulk aga tunnustas seda, hüüdes: "Tema veri tulgu meie ja meie laste peale!" Sellele vaatamata ei olnud ka Pilaatus Kristuse verest süütu. Omaenda isekatest huvidest juhindudes, armastades selle maailma suurte austamist, andis ta süütu surma. Kui Pilaatus oleks järginud südametunnistuse häält, ei oleks ta tõepoolest teinud mingit tegemist Jeesuse hukkamõistmisega.

Jeesuse käitumine ja sõnad kohtupidamise kestel jätsid sügava mulje paljudele kohalviibijatele. Selle mõju tagajärjed said ilmsiks alles pärast Tema ülestõusmist. Nende hulgas, kes siis kogudusele lisati, olid paljud, kes jõudsid tõetundmisele Jeesuse ülekuulamise ajal.

Saatana raev oli suur, kui ta nägi, et julmus, mida ta juutidesse Jeesuse vastu oli sisendanud, ei olnud kutsunud esile vähimatki nurinat Tema poolt. Ehkki Kristus võttis endale inimolemuse, säilitas Ta Jumala sarnast kindlameelsust ega astunud kordagi üle Isa tahtest.

Peatükk 58. Kristuse ristilöömine

Jumala Poeg anti märatsevate inimeste kätte risti lüüa; võiduhõisetega viisid nad kalli Õnnistegija ära. Jeesus oli väsimusest, piinast ning piitsutamise ja löökide tagajärjel saadud verekaotusest nõrk ja kurnatud. Ometi asetati Tema peale raske rist, mille külge Ta peagi pidi naelutatama. Jeesus nõrkes koorma all. Kolm korda asetati rist Tema õlgadele ja kolm korda Ta nõrkes. Siis haarati kinni üks Tema järelkäijatest, kuigi see mees ei olnud avalikult tunnistanud usku Kristusesse. Tema peale asetati rist ja ta kandis selle määratud paika.

Inglid hõljusid Kolgata kohal. Väike hulk Kristuse järelkäijaid järgis Teda, rõhutud südamega ja kibedasti nuttes. Nad meenutasid Tema võidukat ratsutamist Jeruusalemma vaid mõni päev enne seda. Nemad olid Tema järel käinud ja hüüdnud: "Hosianna kõrges!" ning olid laotanud teele oma riided ja kaunid palmioksad. Nad olid oodanud, et just nüüd võtab Jeesus endale kuningriigi ning hakkab Iisraeli üle maise vürstina valitsema. Kui muutunud oli nüüd pilt! Milline nukker tulevik! Mitte rõõmu ega lootustega, vaid kartusest ja meeleheitest rõhutud südamega järgisid nad nüüd Teda, keda oli häbistatud ja alandatud ning kes pidi peatselt surema.

Kolgatale tuli ka Jeesuse ema. Tema südant läbistas valu, mida võib tunda vaid armastav ema; ometi lootis ta, nagu jüngridki, ikka veel, et Kristus teeb mõne vägeva imeteo ning vabastab end mõrtsukate käest. Ta ei võinud taluda mõtet, et Jeesus end risti lüüa laseb. Kuid ettevalmistused viidi lõpule ja Jeesus asetati ristile. Toodi haamer ja naelad. Jüngrite südamed nõrkesid; Jeesuse ema langes talumatus meeleheites maa peale maha. Enne kui Õnnistegija risti külge naelutati, viisid jüngrid ema sealt juurest ära, et ta ei kuuleks naelte krigisemist, kui need läbi Jeesuse õrnade käte luude ja lihaste löödi. Jeesus ei kaevanud, ainult oigas valust. Ta nägu oli kahvatu ning suured higitilgad seisid laubal. Saatan juubeldas küll kannatuste pärast, mis Jumala Pojale osaks said, kartis siiski, et tema püüded lunastusplaani nurja ajada on tühja läinud, et tema kuningriik on kadunud ning et ta ka ise peab lõppude lõpuks hukkuma.

Kui Jeesus oli risti külge naelutatud, tõsteti rist üles ja lohistati hoolimatult auku, mis selle tarvis oli maasse kaevatud; need raputused rebisid Jeesuse ihu ja põhjustasid Talle ränka piina. Et teha Jeesuse surma nii häbistavaks kui võimalik, löödi Temaga koos risti ka kaks röövlit, teine teisele poole. Röövlid võeti kinni ja pärast ägedat vastupanu nende poolt, väänati nende käed selja taha ning nad naelutati ristile. Jeesus aga alistus tõrkumata. Keegi ei pidanud jõuga Ta käsi ristile painutama. Sellal kui röövlid timukaid needsid, palvetas Õnnistegija oma piinas vaenlaste eest: "Isa, anna neile andeks, sest nad ei tea, mida nad teevad!" Kristus ei kannatanud ainult kehalisi piinu; kogu maailma patud olid asetatud Tema peale.

Kui Jeesus ristil rippus, pilkasid Teda ka möödaminejad, kummardades peaga otsekui kuninga ees, ning sõnades: "Sina, kes sa templi lammutad ja kolme päevaga üles ehitad, aita iseennast! Kui sa oled Jumala Poeg, siis astu ristilt maha!" Saatan kasutas kõrbes Kristuse vastu samu sõnu: "Kui sa oled Jumala Poeg…" Ülempreestrid, vanemad ja kirjatundjad laususid pilkavalt: "Teisi ta on aidanud, iseennast ta ei või aidata; kui ta on Iisraeli kuningas, astugu ta nüüd ristilt maha, siis me usume temasse!" Kolgata kohal hõljuvaid ingleid haaras pahameel, kui ülemad Teda pilkasid ja laususid: "Kui ta on Jumala Poeg, siis aidaku ta iseennast!" Nad soovisid kohe tulla ja Jeesust vabastada, kuid neid ei lubatud. Jeesuse missioon ei olnud veel lõpetatud.

Kui Jeesus need pikad piinarikkad tunnid ristil rippus, ei unustanud Ta ka oma ema. Ema oli sinna kohutavasse paika tagasi tulnud, kuna ei suutnud kauaks Pojast eemale jääda. Viimne õpetus, mille Jeesus andis, osutas kaastundele ja inimlikkusele. Ta vaatas otsa oma mures emale, seejärel armastatud jüngrile Johannesele – ning ütles emale: "Naine, vaata, see on su poeg!" Seejärel lausus ta Johannesele: "Vaata, see on su ema!" Samast tunnist võttis Johannes Jeesuse ema oma kaitse alla, oma kotta.

Surmaagoonias tekkis Jeesusel janu, ning Talle anti juua sapiga segatud äädikat; seda maitsnud, keeldus Ta joomast. Inglid jälgisid oma armastatud Käskjala agooniat seni, kuni nad enam ei suutnud vaadata, vaid katsid oma palged. Ka päike keeldus seda kohutavat stseeni valgustamast. Siis hüüdis Jeesus valju häälega, mis pani hirmust värisema Tema tapjate südamed: "See on lõpetatud!" Templi vahetekk kärises ülalt alla kaheks, maa värises ja kaljud lõhkesid. Suur pimedus laskus maa peale. Kui Jeesus suri, näis kustuvat jüngrite viimnegi lootus. Paljud Kristuse järelkäijatest olid Tema kannatuste ja surma tunnistajateks ning nende kurbusekarikas oli ääreni täis.

Saatan ei juubeldanud, nii nagu ta seda seni oli teinud. Ta oli lootnud lunastusplaani nurjata, kuid sellele oli pandud liiga kindel alus. Nüüd, kui Kristus suri, teadis ta, et tedagi ootab lõppude lõpuks surm, tema riik aga antakse Jeesusele. Saatan kutsus oma inglid nõupidamisele kokku. Kuna ta ei olnud suutnud midagi korda saata lunastusplaani rikkumisel, tuli neil nüüd suurendada oma jõupingutusi ning pöörata kogu kavalus Tema järelkäijate vastu. Nad otsustasid, et takistavad kõiki, keda vähegi võimalik, võtmast vastu Jeesuse kaudu valmistatud päästmist. Nii võis Saatan ikkagi Jumala valitsuse vastu tegutseda. Ka tema enda huvides oli hoida Jeesusest eemal nii paljusid, kui võimalik. Pidid ju nende patud, kes Kristuse vere läbi lunastatakse, viimaks veeretatama patu algataja peale ning tema pidi kandma nende karistuse. Need aga, kes päästmist Jeesuse läbi vastu ei võta, pidid kandma ise oma pattude karistust.

Kristuse elus puudus ilmalik jõukus, au ja hiilgus. Tema alandus ja enesesalgamine olid olnud silmapaistvas vastuolus preestrite ning vanemate uhkuse ja isekusega. Tema plekitu puhtus oli pidevaks etteheiteks nende pattudele. Nad põlgasid Teda Tema alanduse, pühaduse ja puhtuse tõttu. Need aga, kes põlgasid Teda siin, näevad Teda kord taeva hiilguses ja Tema Isa võrreldamatus aus.

Kohtukojas ümbritsesid Jeesust vaenlased, kes Tema verd janunesid; needsamad kalestunud hinged aga, kes kisendasid: "Tema veri tulgu meie ja meie laste peale!" näevad Teda kord austatud Kuningana. Kõik taevased hulgad saadavad Teda Tema teel, lauldes kiidulaule Tema võidust, majesteetlikkusest ja vägevusest, kes oli tapetud, kuid elab taas igavesti vägeva võitjana.

Vaesed, nõrgad, armetud inimesed sülitasid Aukuningale näkku, samal ajal kui teistelt selle alandava teotuse peale jõhkrad võiduhõisked kõlasid. Nägu, mis täitis kogu

taeva imetlusega, rüvetati julmade löökidega. Kord näevad nad taas seda nägu, mis särab kui keskpäevane päike – ning püüavad selle eest põgeneda. Jõhkrate võiduhüüete asemel kõlavad kord nende suust hädahüüded.

Jeesus näitab siis oma käsi, millel on naelaarmid. Neid julmuse märke kannab Ta igavesti. Iga naelahaav jutustab lugu inimese imeväärsest lunastamisest ning kõrgest hinnast, millega see saavutati. Needsamad mehed, kes pistsid odaga elu Issandale küljesse, halisevad sügavas hingepiinas oma teo pärast Tema ihu rüvetamisel.

Jeesuse mõrtsukaid pahandas väga pealkiri: "Juutide Kuningas", mis asetati ristile Tema pea kohal. Siis aga on nad sunnitud nägema Teda kogu Tema aus ja kuninglikus väes. Nad näevad, kuidas Tema "kuue ja puusa peale" on elavate tähtedega kirjutatud: "Kuningate Kuningas ja isandate Issand." Kui Kristus ristil rippus, karjusid nad pilkavalt: "Kristus, Iisraeli Kuningas, astu nüüd ristile maha, et me näeksime ja usuksime!" Siis näevad nad Teda Tema kuningliku väe ja auga rüütatult. Nad ei nõua siis enam mingeid tõendeid selle kohta, et Ta Iisraeli Kuningas on: Pimestatud Tema majesteetlikkusest ja lõpmatust auhiilgusest, on nad sunnitud tunnistama: "Õnnistatud on see, kes tuleb Issanda nimel!"

Maavärisemine, kaljude lõhkemine, pimedus, mis kattis maad, ning Jeesuse vali hüüd: "See on lõpetatud!", kui Ta hinge heitis, tegi Ta vaenlased ärevaks, pani Ta tapjad värisema. Ka jüngrid olid nende erakordsete ilmingute üle hämmastunud; nende lootused olid aga purunenud. Nad kartsid, et juudid püüavad nüüd ka neid tappa, olles kindlad, et selline viha, mis ilmutati Jumala Poja vastu, ei piirdu ainuüksi Temaga. Nad veetsid palju üksildasi tunde pettumusest nuttes. Jüngrid olid lootnud, et Jeesus hakkab valitsema ilmaliku Vürstina, nende lootused aga olid nüüd surnud koos Temaga. Kurbuses ja pettumuses hakkasid nad kahtlema, kas Ta neid äkki petnud polnud. Isegi Jeesuse ema usk Temasse kui Messiasse hakkas kõikuma.

Vaatamata sellele, et jüngrite lootused oli purunenud, armastasid nad siiski Jeesust ja soovisid Tema ihu auväärselt maha matta. Siis läks Joosep Arimaatiast, juutide jõukas ja mõjukas kohtunõunik, ning samal ajal ka Jeesuse tõeline järelkäija, salaja, kuid julgelt Pilaatuse juurde ning palus talt Õnnistegija ihu. Juutide viha pärast ei julgenud ta seda avalikult teha. Jüngrid kartsid, et juudid püüavad Kristuse ihu auväärsesse matusepaika toimetamist takistada. Pilaatus andis loa ning jüngrid võtsid elutu Õnnistegija ristilt maha, leinates ise sügavas hingepiinas oma luhtunud lootusi. Hoolikalt mähiti ihu peenesse linasesse riidesse ja asetati Joosepi uude hauda.

Naised, kes Kristuse eluajal olid olnud Jeesuse andunud järelkäijad, ei lahkunud Temast enne, kui olid näinud Teda hauda pandud ning suurt kivi ukse ette veeretatud olevat, juhuks kui keegi Tema ihu sealt ära viia püüaks. Nad ei oleks aga tarvitsenud

karta; ma nägin, kuidas inglite hulgad armastuses Jeesuse puhkepaika valvasid, oodates pinevalt korraldust, et täita oma osa aukuninga vabastamisel surmavangist.

Kristuse mõrtsukad kartsid, et Ta võib ellu ärgata ja nende käest pääseda. Seepärast palusid nad Pilaatusel asetada haua juurde valvurid kuni kolmanda päevani. Palve täideti ning kivi hauakambri uksel pitseeriti, et jüngrid Teda ära ei varastaks ega ütleks siis, et Ta on surnuist üles tõusnud.

Peatükk 59. Kristuse ülestõusmine

Hingamispäeval jüngrid puhkasid, leinates oma Issandat; Jeesus, Aukuningas, aga lebas hauas. Öö saabudes paigutati sõdurid Õnnistegija puhkepaika valvama, inglid hõljusid aga nähtamatuina püha paiga kohal. Öö möödus aeglaselt, aga juba siis, kui veel pimedus valitses, teadsid valvavad inglid, et oli saabunud aeg Jumala Poja, nende armastatud Käskija vabastamiseks. Kui nad seal erutatult Jeesuse võiduhetke ootasid, laskus üks võimas ingel kiiruga taevast alla. Tema nägu oli otsekui välk ja ta riided valged nagu lumi. Tema valgus hajutas pimeduse ta teelt ja pani kurjad inglid, kes võidukalt olid Jeesuse ihu omaks tunnistanud, hirmuga tema au ja hiilguse eest põgenema. Üks nende inglite hulgast, kes olid olnud tunnistajaks Kristuse alandusest ja valvasid nüüd Tema puhkepaika, ühines taevast tulnud ingliga ning nad laskusid koos haua juurde. Nende lähenemisel lõi maa rappuma – toimus suur maavärisemine.

Rooma valvesalka haaras õudus. Kus oli nüüd nende vägi Jeesuse ihu hoida? Nad ei mõelnud ei oma kohustusele ega ka võimalusele, et jüngrid võiksid Jeesuse ära varastada. Kui inglite valgus päikesest heledamini nende ümber säras, langesid Rooma valvurid otsekui surnud maha. Üks inglitest veeretas suure kivi haua ukse eest ja istus ise selle peale. Teine sisenes hauda ja võttis higirätiku Jeesuse näolt. Siis hüüdis taevast tulnud ingel häälega, mis pani maa värisema: "Sina, Jumala Poeg, Sinu Isa hüüab Sind! Tule välja!" Surm ei võinud nüüd enam Jeesust hoida. Ta tõusis üles vägeva võitjana. Pühalikus aukaratuses jälgisid inglite hulgad seda pilti. Kui Jeesus hauast välja tuli, heitsid need hiilgavad inglid Teda kummardades silmili maa peale ning tervitasid Teda võidulauludega.

Saatana inglid olid sunnitud taevaste inglite särava valguse eest põgenema ning kaebasid nüüd oma kuningale kibedalt, et nende saak võeti neilt vägivaldselt ära – see, keda nad kogu hingest vihkasid, on surnuist üles tõusnud. Saatan ja tema väehulgad olid juubeldanud, et nende võit langenud inimese üle oli viinud elu Issanda surma; nende põrgulik võidurõõm oli aga lühike. Kui Jeesus vägeva Võitjana oma vanglast välja astus, teadis Saatan, et määratud aja möödudes peab ta surema, tema riik läheb aga Selle kätte,

kellel selleks õigus on. Ta halises ja raevutses, sest vaatamata kõigile tema püüetele ei olnud Jeesus kaotajaks jäänud. Nüüdsest oli avatud pääsetee inimesele, nii et kes iganes sellel käib, päästetakse.

Kurjad inglid kogunesid oma käskija juurde nõu pidama, kuidas edaspidi Jumala valitsuse vastu tegutseda. Saatan käskis oma sulastel ülempreestrite ja vanemate juurde minna. Ta lausus: "Meil õnnestus neid petta, pimestada silmad ja kalestada nende südamed Jeesuse vastu. Me panime nad uskuma, et Ta on isehakanu. Nüüd aga viib see Rooma valvesalk neile vihatud teate, et Kristus on üles tõusnud. Me mõjutasime preestreid ja vanemaid Jeesust vihkama ja Teda tapma. Sisendage neile nüüd kartust, et kui Jeesuse ülestõusmine teatavaks saab, siis viskab rahvas neid süütu tapmise pärast kividega surnuks."

Kui taevaste inglite hulgad haua juurest lahkusid ning valgus ja auhiilgus hajusid, julgesid Rooma valvesõdurid taas pead tõsta ning ümber vaadata. Hämmastuses nägid nad, et suur kivi oli hauaukselt ära veeretatud ja Jeesuse ihu kadunud. Nad tõttasid linna, et preestritele ja vanematele nähtu teatavaks teha. Kui mõrtsukad seda teadet kuulsid, muutusid nad näost kaameks. Neid haaras õudus selle pärast, mida nad olid teinud. Kui sõnum vastab tõele, siis on nad ju kadunud! Mõni aeg valitses vaikus; nad vaatasid üksteise otsa, teadmata, mida öelda või teha. Teadet tunnistada tähendas end ise hukka mõista. Mindi kõrvale nõu pidama. Arutleti, et kui vahisõdurite teadet rahva hulgas levitama hakatakse, hukatakse Kristuse tapjad mõrtsukatena. Otsustati sõduritele raha anda, et nad asja salaja hoiaksid. Preestrid ja vanemad pakkusid neile suurt summat, nõudes: "Ütelge, et ta jüngrid tulid öösel ja varastasid ta ära, kui me magasime." Kui sõdurid küsisid, mis karistus neid postil magamise eest tuleb, lubasid juuda ametiisikud maavalitsejat keelitada ning tagada neile julgeolek. Raha eest müüsidki Rooma sõdurid oma au ja nõustusid tegutsema preestrite ja vanemate soovi kohaselt.

Kui Jeesus ristil rippudes oli hüüdnud: "See on lõpetatud!" lõhkesid kaljud, maa värises ning mõned hauad avanesid. Kui Ta surma ja haua võitjana üles tõusis, värises maa taas, taeva auhiilgus säras püha paiga juures ning paljud õiglased surnud tulid Tema kutsel haudadest välja – tunnistajatena Tema ülestõusmisest. Üles äratatud tulid välja austatud ihudega. Need olid valitud pühad kõigist ajastutest, loomisest alates kuni Kristuse päevani. Seega samal ajal, kui juuda juhid püüdsid Kristuse ülestõusmise fakti varjata, otsustas Jumal tuua selle inimsalga haudadest välja, et anda tunnistust Jeesuse ülestõusmisest ja kuulutada Tema au.

Ülestõusnud pühad erinesid üksteisest kasvu ja kuju poolest; mõned olid suursugusema välimusega kui teised. Mulle seletati, et maailma elanikud olid ajastute jooksul mandunud, kaotades palju oma jõust ja nägususest. Saatanal on vägi haiguste üle ning ajastute kestel on needuse tagajärjed muutunud üha enam nähtavaks. Saatana vägi

ilmneb üha selgemini. Need, kes elasid Noa ja Aabrahami ajal, meenutasid välimuselt, kujult ja jõult ingleid. Iga järgnev põlvkond on aga muutunud nõrgemaks ja haigustele vastuvõtlikumaks ja nende eluiga on pidevalt lühenenud. Saatan on õppinud, kuidas inimkonda nõrgestada ja rikkuda.

Need, kes tulid haudadest välja pärast Jeesuse ülestõusmist, ilmusid paljudele, teatades, et ohver inimese eest on toodud ning Jeesus, kelle juudid risti lõid, on surnuist üles tõusnud. Oma sõnu kinnitasid nad väitega: "Meie oleme üles tõusnud koos Temaga", tunnistades, et Tema võimsa väe läbi olid ka nemad oma haudadest väljunud.

Vaatamata levitatavatele valelikele kuuldustele ei suutnud Saatan, tema inglid ega ülempreestrid Kristuse ülestõusmist varjata; see püha, haudadest välja tulnud salkkond levitas imeväärseid, rõõmsaid uudiseid. Ka Jeesus ise näitas end oma kurbadele, murest murtud jüngritele, hajutades nende kartused ja tuues rõõmu.

Kui uudised levisid linnast linna ja külast külla, hakkasid juudid oma elu pärast kartma ning varjasid oma viha jüngrite vastu. Nende ainsaks lootuseks jäi levitada valekuuldust. Need, kes soovisid, et nimetatud vale oleks tõde, võtsid kuulduse ka vastu. Pilaatus värises, kui ta Kristuse ülestõusmisest kuulis. Ta ei saanud valvurite tunnistuses kahelda ning sellest hetkest peale kaotas ta alatiseks südamerahu. Ilmaliku au pärast, kartusest kaotada oma võim ja elu, oli ta Jeesuse surma andnud. Nüüd oli ta täielikult veendunud, et see polnud lihtsalt süütu inimene, kelle veres ta süüdi oli, vaid Jumala Poeg. Pilaatuse elu oli armetu kuni ta surmani. Meeleheide ja hingepiin lämmatasid kõik lootuse ja rõõmu. Ta keeldus end lohutada laskmast ja suri viletsaimat surma.

Heroodese süda oli rohkem kalestunud. */Märkus: See oli Heroodes Antipas, kes Kristuse ülekuulamisest osa võttis. Apostel Jakoobuse laskis tappa aga Heroodes Agrippas. Agrippas oli Antipase nõbu ja ühtlasi naisevend. Intriigidega haaras ta Antipase trooni enesele ning hakkas võimule saades järgima kristlaste suhtes sama joont nagu Antipaski. Heroodeste dünastias oli kuus isikut, kes Heroodese nime kandsid. Nii sai see nimi teatud määral otsekui tiitliks, kuna üksikisikuid tähistasid teised nimed, nagu Antipas, Filippus, Agrippa jne – nagu meie ajal öeldakse näiteks tsaar Nikolai, tsaar Aleksander jne. Käesoleval juhul on selle termini tarvitamine veelgi loomulikum ja kohasem, kuna Agrippa, kes Jakoobuse tappa laskis, haaras endale Antipase trooni, kes pisut aega enne seda oli osa võtnud Kristuse ülekuulamisest. Agrippas ilmutas sama vaimu. See oli seesama Heroodeste vaim, ainult ilmnes teise isiku kaudu, nagu Ilm.12:17. nimetatud "lohe" on sama, mis s. 3. kirjeldatud lohegi, kusjuures mõlema tõeliselt inspireerivaks jõuks oli s. 9. esitatud lohe. Ühel juhul tegutses ta paganliku Rooma, teisel lõpuaja valitsuse kaudu./

Kui Heroodes kuulis, et Kristus oli üles tõusnud, ei häirinud see teda eriti. Ta laskis Jakoobuse tappa ning nähes, et see juutidele meeldis, võttis ka Peetruse kinni, kavatsedes

ka teda surmata. Jumalal oli Peetruse jaoks veel tööd ning Ta saatis oma ingli teda vabastama. Heroodest tabasid Jumala nuhtlused. Sellal, kui ta end rahvahulga juuresolekul ülendas, lõi teda Issanda ingel ning ta suri hirmsaimat surma.

Esimese nädalapäeva varahommikul, enne kui valgeks läks, tulid pühad naised haua juurde, tuues kaasa healõhnalisi salve Jeesuse ihu võidmiseks. Avastades, et raske kivi oli haua ukse eest ära veeretatud ning Jeesuse ihu kadunud, läks nende meel kurvaks, arvates, et vaenlased on Jeesuse ihu ära viinud. Äkki nägid nad kaht inglit valgetes rüüdes ja hiilgavate nägudega. Need taevased olevused mõistsid naiste tuleku põhjust ja teatasid neile, et Jeesus ei ole seal, et Ta on üles tõusnud, kuid et nad võivad näha aset, kus Ta lebas. Seejärel käskisid nad naistel minna ja teatada Tema jüngritele, et Ta läheb nende ees Galileasse. Kartuse ja rõõmuga tõttasid naised tagasi kurvastavate jüngrite juurde ning jutustasid neile kuuldust ja nähtust.

Jüngrid ei suutnud uskuda, et Kristus on üles tõusnud, jooksid aga ometi koos teate toonud naistega kiiresti haua juurde. Nad leidsid, et Jeesus oli hauast kadunud; nad nägid surnulinu, ei suutnud aga siiski uskuda, et Ta tõepoolest on surnuist üles tõusnud. Jüngrid pöördusid koju tagasi, nähtu ning naiste toodud teate üle imestades.

Maarja otsustas haua juurde jääda ja asja üle aru pidada. Teda tegi rahutuks mõte, et äkki on teda petetud. Ta tundis, et teda ootavad uued katsumused. Meel läks taas kurvaks ja ta puhkes kibedasti nutma. Kummardudes, et veel kord hauda vaadata, nägi ta kaht inglit valgeis rüüdes. Üks istus Jeesuse aseme peatsis, teine jalutsis. Nad pöördusid õrnalt Maarja poole ja küsisid, miks ta nutab? Maarja vastas: "Nad on Issanda hauast ära võtnud ja ma ei tea, kuhu nad ta on pannud!"

Naine pöördus ja eemaldus haua juurest, ja nägi siis Jeesust lähedal seisvat, kuid ei tundnud Teda ära. Jeesus pöördus õrnalt Maarja poole, küsides tema kurbuse põhjust ja pärides, keda ta otsib? Oletades, et tegemist on aednikuga, palus Maarja, et juhul kui tema on Issanda ära viinud, öelgu talle, kuhu Jeesuse keha on pandud. Nüüd pöördus Jeesus Maarja poole taevaliku häälega, lausudes: "Maarja!" Selle kalli häälekõlaga oli Maarja tuttav ja vastas silmapilkselt: "Õpetaja!" Suure rõõmuga tahtis ta Jeesust emmata, kuid Jeesus lausus: "Ära puuduta mind, sest ma pole veel üles läinud oma Isa juurde! Kuid mine mu vendade juurde ja ütle neile: Mina lähen üles oma Isa ja teie Isa juurde ja oma Jumala ja teie Jumala juurde!" Rõõmsalt tõttas Maarja heade sõnumitega jüngrite juurde; Jeesus tõusis aga kiirelt oma Isa ette, et Tema enda huultelt kuulda ohvri vastuvõtmisest ning vastu võtta kogu meelevald taevas ja maa peal.

Inglid ümbritsesid pilvena Jumala Poega ja laulsid: "Te väravad, tõstke oma pead üles, et saaks tulla sisse aukuningas!" (Laul 124:7). Ma nägin, et sellal, kui Jeesus oli selle särava taevase hulgaga Jumala palge ees ja Teda ümbritses Isa au, ei unustanud Ta ka oma jüngreid maa peal, vaid võttis oma Isalt vastu väe, et pöörduda tagasi ja anda see

vägi jüngritele. Ta tuli samal päeval tagasi ja näitas end oma jüngritele. Siis lubas Ta neil ka end puudutada, kuna oli olnud juba Isa juures ja võtnud vastu taevase väe.

Seekord ei olnud jüngrite hulgas Toomast. Teisi uskumata kinnitas ta enesekindlalt, et ta ei usu enne, kui on pannud oma sõrme Jeesuse naelahaavadesse ja käe küljesse, kuhu julmalt oda torgati. Sellega ilmutas ta usaldamatust oma vendade vastu. Kui kõik nõuaksid samu tõendeid, ei võtaks keegi praegu Jeesust vastu ega usuks Tema ülestõusmist. Jumala tahtmine oli, et need, kes ise ei saanud ülestõusnud Õnnistegijat näha ega kuulda, usuksid jüngrite teadet. Jumalale ei meeldinud Toomase uskmatus. Kui Jeesus taas jüngritega kohtus, oli koos nendega ka Toomas; kui ta Jeesust nägi, siis ta uskus. Kuna Toomas oli eelmisel korral väitnud, et ei jää enne rahule, kui nägemisele lisandub ka puudutuse võimalus, andiski Jeesus talle soovitud tõendid. Siis hüüdis Toomas: "Minu Issand ja minu Jumal!" Jeesus tegi aga talle etteheite tema uskmatuse pärast, öeldes: "Et sa mind oled näinud, siis sa usud. Õndsad on need, kes ei näe ja siiski usuvad!"

Samuti peavad ka need, kes pole isiklikult läbi elanud esimese ja teise ingli kuulutust, võtma need vastu inimestelt, kes need läbielud tegid ja kuulutusi järgisid. Ma nägin, et nii nagu Jeesus hüljati, hüljatakse ka neid kuulutusi. Nagu jüngrid kuulutasid, et üheski teises nimes, mis taeva all inimestele on antud, pole päästet, nii peaksid Jumala sulased ka tänapäeval ustavalt ja kartmatult hoiatama neid, kes vaid osa kolmanda ingli kuulutusega seotud tõdedest vastu võtavad. Neile tuleb näidata, et kõik Jumalast antud sõnumid tuleb rõõmsalt vastu võtta – või siis üldse selle asjaga mitte mingit tegemist teha.

Samal ajal kui pühad naised kandsid laiali sõnumeid Jeesuse ülestõusmisest, levitasid Rooma vahisõdurid valet, mis ülempreestrid ja vanemad nende suhu olid pannud – nimelt, et jüngrid tulid öösel, kui nemad magasid, ning varastasid Jeesuse ihu ära. Selle vale olid ülempreestrid saanud Saatanalt ning rahvas võttis varmalt nende sõnad vastu. Jumal aga oli asetanud selle tähtsa sündmuse, millest sõltub meie õndsakssaamine, väljapoole igasugust kahtlust; preestritel ja vanematel oli siiski võimatu seda varjata. Surnuist äratati üles inimesed – andma tunnistust Kristuse ülestõusmisest.

Jeesus jäi oma jüngrite juurde neljakümneks päevaks, valmistades palju rõõmu nende südamele ja avades neile täielikumalt Jumala riigi saladused. Ta andis neile ülesande tunnistada kõigest sellest, mida nad olid näinud ja kuulnud Tema kannatuste, surma ja ülestõusmise kohta ning jutustada, et Jumala Poeg oli toonud ohvri patu eest ning kõik, kes soovivad, võivad Tema juurde tulla ja elu leida. Õrnalt, kuid siiski ustavalt teatas Ta neile, et ka neid hakatakse taga kiusama ja rõhuma. Siiski pidid nad leidma rahu ja lohutust, meenutades oma läbielusid ja sõnu, mida Tema neile oli rääkinud. Jeesus ütles, et Tema oli Saatana kiusatused võitnud ning saavutanud võidu läbikatsumiste ja

kannatuste kaudu. Saatanal ei olnud enam võimu Tema üle, vaid ta hakkas suunama oma kiusatusi otseselt Tema järelkäijate vastu ja kõikide nende vastu, kes Tema nimesse usuvad. Kuid nad võisid võita samuti, nagu Jeesus oli võitnud. Kristus andis oma jüngritele väe imetegusid teha ning kinnitas neile, et ehkki kurjad inimesed neid taga kiusama hakkavad, saadab Ta vajaduse korral oma inglid neid päästma. Nende elu hoitakse seni, kuni nende ülesanne saab täidetud. Seejärel aga on võimalik, et neil tuleb antud tunnistust pitseerida oma verega.

Jeesuse murelikud järelkäijad kuulasid Tema õpetusi rõõmuga, neelates innukalt iga sõna Tema pühadelt huultelt. Nüüd olid nad kindlalt veendunud, et Ta on maailma Õnnistegija. Issanda sõnad langesid sügavale nende südamesse ning nad tundsid kurbust, et peagi tuleb neil oma taevasest Õpetajast lahkuda ning nad ei saa enam kuulda lohutavaid, armastusrikkaid sõnu Tema huulilt. Nende süda aga soojenes taas armastusest ja suurest rõõmust, kui Jeesus neile ütles, et Ta läheb ja valmistab neile eluasemed, siis aga tuleb tagasi ja võtab nad enda juurde, nii et nad saavad alati olla koos Temaga. Jeesus tõotas saata neile ka Tröstija, Püha Vaimu, kes pidi juhatama nad kõigesse tõesse". Siis Ta tõstis oma käed üles ja õnnistas neid."

Peatükk 60. Kristuse taevasseminek

Kogu taevas ootas seda triumfihetke, mil Jeesus oma Isa juurde tagasi läheb. Inglid tulid Talle vastu, et Aukuningat Tema võidukäigul saata. Kui Jeesus oma jüngreid oli õnnistanud, lahutati Ta neist ja võeti üles. Talle järgnes hulk surma vange, kes Tema ülestõusmisel olid üles äratatud. Jeesusega oli kaasas suur hulk taevaseid vägesid, loendamatu arv ingleid aga ootas Tema saabumist taevas.

Kui nad Püha Linna juurde tõusid, hüüdsid saatvad inglid: "Te väravad, tõstke oma pead üles ja te igavesed uksed, saage kõrgeks, et saaks tulla sisse aukuningas!" Linnas olevad inglid hüüdsid vaimustatult vastu: "Kes on see aukuningas?" Saatvad inglid vastasid võidukalt: "See on Jehoova, tugev ja vägev Jehoova, vägev sõjas! Te väravad, tõstke oma pead üles ja te igavesed uksed, saage kõrgeks, et saaks tulla sisse aukuningas!" Taas küsisid ootavad inglid: "Kes on seesama aukuningas?" Saatvad inglid vastasid lauldes: Jehoova Sebaot, see on aukuningas! Taevane rongkäik sisenes Jumala linna. Seejärel ümbritsesid kõik taevased väed oma majesteetlikku Käskijat. Juubeldades kummardusid nad Jeesuse ette ja heitsid oma hiilgavad kroonid Ta jalge ette maha. Seejärel võtsid nad kätte oma kuldsed harfid ning täitsid kogu taeva kauni, võimsalt voogava muusika ja kiituselauludega Tallele, kes oli tapetud, elab aga taas majesteetlikkuses ja suures aus.

Kui jüngrid kurvalt taeva poole vaatasid, et veel pisutki oma ülespoole tõusvat Issandat näha, seisid äkki nende juures kaks inglit valges rüüs ja sõnasid: "Galilea mehed, miks te seisate ja vaatate üles taeva poole? See Jeesus, kes teilt üles võeti taevasse, tuleb samal kombel kui te nägite teda taevasse minevat!" Jüngrid ja Jeesuse ema, kes koos nendega oli olnud tunnistajaks Jumala Poja taevaminemisele, veetsid järgneva öö vesteldes Tema imeväärsetest tegudest ja hämmastavatest aulistest sündmustest, mis lühikese aja vältel olid aset leidnud.

Saatan korraldas taas oma inglitega nõupidamise ning teatas neile kibedas vihas, et nad peavad oma rünnakuid Jeesuse järelkäijate vastu kümnekordselt tugevdama. Nad ei olnud suutnud mingit kahju teha Kristusele, kuid nad peavad püüdma võimaluse korral võitu saada Tema järelkäijatest. Kõikide põlvkondade kestel peavad nad püüdma mässida oma võrkudesse neid, kes Jeesusesse usuvad. Saatan teatas ka oma inglitele, et Jeesus oli andnud jüngritele väe neid sõidelda ja inimestest välja ajada, tervistades vaevatuid hingi. Seejärel läksid Saatana inglid tema juurest ära otsekui möirgavad lõvid, püüdes Jeesuse järelkäijaid hukutada.

61. Kristuse jüngrid

Suure väega kuulutasid jüngrid ristilöödud ja ülestõusnud Õnnistegijast. Nad tegid Jeesuse nimel imetegusid. Tervistati haigeid ning üks mees, kes oli sündimisest saadik jalutu olnud, sai täielikult terveks ning läks koos Peetruse ja Johannesega templisse, hüpates ja kiites Jumalat kogu rahva nähes. Uudised imetegudest levisid ning rahvast hakkas jüngrite juurde voolama. Kokkujooksnud olid jalutu tervistamisest suuresti hämmastunud.

Kui Jeesus suri, mõtlesid preestrid, et nüüdsest on lõpp ka nendel imetegudel, rahvahulga erutus vaibub ning pöördutakse taas inimeste traditsioonide juurde. Kuid oh häda! Jüngrid tegid otse nende keskel imesid, rahvas aga täitus hämmastusega. Jeesus oli risti löödud ning imestati, kust küll Tema järelkäijad selle väe olid saanud. Kui Jeesus veel elus oli, mõtlesid nad, et Tema andis neile oma väge. Nad eeldasid, et Jeesuse surma puhul ka imeteod lakkavad. Peetrus mõistis nende hämmastust ja lausus: "Iisraeli mehed, miks te panete seda imeks või miks te üksisilmi vaatate meie peale, otsekui oleksime meie oma väe või vagadusega selle kõndima pannud? Aabrahami ja Iisaki ja Jaakobi Jumal, meie esiisade Jumal on austanud oma sulast Jeesust, kelle te ära andsite ja salgasite Pilaatuse ees, kui see tegi otsuseks teda vabaks lasta. Te salgasite ära püha ja õige ja palusite, et teile mõrtsukas vabaks antakse. Te tapsite elu ülima juhi, kelle Jumal on surnuist üles äratanud; selle tunnistajad oleme meie. Ja usu läbi tema nimesse on tema nimi teinud tugevaks selle, keda te näete ja tunnete."

Ülempreestrid ja vanemad ei kannatanud neid sõnu välja; nende korraldusel võeti Peetrus ja Johannes kinni ning heideti vangitorni. Tuhanded aga olid pöördunud ning hakanud uskuma Kristuse ülestõusmisse ja taevaminekusse ainuüksi jüngrite ühe kõne tagajärjel. Preestrid ja vanemad olid ärevuses. Nad olid Jeesuse hukanud, et rahva meeli taas enda poole pöörata, nüüd aga oli asi halvem kui enne. Jüngrid olid neid avalikult süüdistanud kui Jumala Poja mõrvareid ning nad kartsid mõelda, milleni kogu see asi võib välja jõuda ning kuidas rahvas neisse suhtuma hakkab. Rõõmuga oleksid nad Peetruse ja Johannese tapnud, kuid ei julgenud seda teha kartusest rahva ees.

Järgmisel päeval toodi apostlid nõukogu ette. Seal viibisid samad mehed, kes olid tuliselt nõudnud Jumala Õige verd. Nad olid kuulnud, kuidas Peetrust omal ajal süüdistati, et ta üks Issanda jüngritest on ning kuidas ta siis Jeesuse needmise ja vandumisega ära salgas. Nüüd lootsid nad teda taas araks teha. Peetrus aga oli pöördunud ning nägi nüüd võimalust pesta maha see tormakas, pelgurlik salgamise häbiplekk, ülistades Selle nime, keda ta teotanud oli. Püha julgusega kuulutas ta neile Vaimu väes kartmatult: "Jeesuse Kristuse, Naatsaretlase nimel, kelle teie risti lõite ja kelle Jumal on surnuist üles äratanud, … tema läbi seisab seesinane siin teie ees tervena. Tema on see kivi, mille teie, kojaehitajad, olete ära põlanud ja mis on saanud nurgakiviks! Ja ühegi muu sees ei ole päästet, sest ei ole antud taeva all inimestele ühtki muud nime, kelles meid päästetakse!"

Rahvas oli üllatunud Peetruse ja Johannese julgusest. Tunti, et nad tõepoolest olid olnud Jeesusega. Jüngrite õilis, kartmatu olek sarnanes Jeesuse käitumisega vaenlaste ees. Kui Peetrus oma Õnnistegija salgas, noomis Jeesus teda vaid üheainsa kaastundliku ja kurva pilguga. Nüüd, kui ta julgelt oma Issandat tunnistas, sai ta õnnistatud ja tema tegu kiideti heaks. Jeesuse heakskiidu märgina täideti ta Püha Vaimuga.

Preestrid ei julgenud vihkamist jüngrite vastu välja näidata. Nad käskisid neil Suurkohtust välja minna ning pidasid siis omavahel nõu, öeldes: "Mis me peame tegema nende inimestega, sest avalik ime on sündinud nende läbi ja on teada kõigile, kes Jeruusalemmas elavad, nõnda et me ei või seda salata." Preestrid kartsid, et kuulutused sellest imest levivad laialt rahva hulgas. Nad teadsid, kui see üldiseks tuntud saab, kaotavad nad võimu rahva üle ning neile hakatakse vaatama kui Jeesuse mõrvaritele. Kõik, mida nad seekord julgesid teha, oli apostleid ähvardada ning keelata neil edaspidi Jeesuse nimel kõnelemast; vastasel korral pidi neid ootama surm. Peetrus aga kuulutas julgelt, et nad ei saa teisiti, kui peavad kõnelema sellest, mida nad on näinud ja kuulnud.

Jeesuse väega jätkasid jüngrid vaevatute tervistamist ning nende juurde toodi üha rohkem haigeid. Iga päev kogunesid sajad uued inimesed ristilöödud, ülestõusnud ja taevasseläinud Õnnistegija lipu alla. Preestrid ja vanemad ning nende poolt eriliselt palgatud inimesed olid ärevuses. Taas panid nad apostlid vangi, lootes, et rahva erutus

vaibub. Saatan koos oma inglitega juubeldas, kuid Jumala inglid avasid vangikoja uksed ja andsid apostlitele otse preestrite ja vanemate käsule vastupidise korralduse: "Minge, esinege ning rääkige rahvale pühakojas kõik selle elu sõnad!"

Suurkohus tuli kokku ning saadeti vangide järele. Sulased avasid vangla uksed – kuid ei leidnud sealt otsitavaid. Nad pöördusid preestrite ja vanemate juurde tagasi ning teatasid: Vangla me leidsime küll hästi lukustatud olevat ja hoidjad väljas uste ees seisvat, aga kui me avasime, ei leidnud me kedagi seest!" "Siis tuli keegi ja jutustas neile: "Vaata, mehed, kelled te panite vanglasse, seisavad pühakojas ja õpetavad rahvast!" Siis läks pealik sulastega ja tõi nad ära; aga mitte vägisi, sest nad kartsid, et rahvas nad kividega surnuks viskab. Ja nad tõid ning seadsid nad Suurkohtu ette. Ja ülempreester küsis neilt ning ütles: "Kas ma teid ei ole kõvasti keelanud õpetamast sellesinase nimel? Ja vaata, te olete Jeruusalemma täitnud oma õpetusega ja tahate selle inimese verd saata meie peale!"

Need juuda juhid olid silmakirjatsejad; nad armastasid inimeste kiitust enam kui Jumalat. Nende süda oli niivõrd kalestunud, et apostlite vägevaimadki imeteod ajasid neid vaid raevu. Nad teadsid, et kui jüngrid kuulutavad Jeesusest, Tema ristilöömisest, ülestõusmisest ja taevasseminemisest, siis näitab see neid süüdi olevat Tema mõrvas. Nüüd ei olnud nad sugugi enam nii tahtlikud süüd Jeesuse veres endale võtma nagu siis, kui nad kisendasid: "Tema veri tulgu meie ja meie laste peale!"

Apostlid väitsid julgesti, et nad on kohustatud kuulma pigem Jumala kui inimeste sõna. Peetrus lausus: "Meie esiisade Jumal on üles äratanud Jeesuse, kelle te olete poonud puu külge ning surmanud. Tema on Jumal oma parema käega tõstnud juhiks ja õnnistegijaks, andma Iisraelile meeleparandust ja pattude andeksandmist. Ja meie oleme kõik nende asjade tunnistajad ja samuti Püha Vaim, keda Jumal on andnud neile, kes võtavad kuulda tema sõna!" Nende kartmatute sõnade peale sattusid Jeesuse mõrvarid raevu ning otsustasid apostleid hukates taas oma käed verega määrida.

Kui nad seda plaanitsesid, mõjutas üks Jumala ingel Gamaalieli andma preestritele ja ülematele järgmist nõu: "Jätke need inimesed rahule ja laske nad minna! Sest kui see nõu ja töö on inimestest, siis läheb see tühja, aga kui see on Jumalast, siis te ei või seda tühjaks teha, et te kuidagi ei osutuks jumalavastasteks!" Kurjad inglid mõjutasid preestreid ja vanemaid apostleid surma saatma; Jumal aga saatis inglid neid takistama, tõstes juuda juhtide endi hulgast hääle oma sulaste kaitseks. Apostlite töö ei olnud veel lõpetatud. Neid pidi viidama kuningate ette, kuulutama Jeesuse nime ning andma tunnistust sellest, mida nad olid näinud ja kuulnud.

Vastumeelselt lasksid preestrid ja vanemad vangid vabaks, olles neid enne peksnud ja keelanud Jeesuse nimel rääkimast. "Aga nemad läksid Suurkohtu eest minema, rõõmsad sellest, et neid oli väärt arvatud kannatama teotust selle nime pärast. Ja nad ei lakanud iga

päev pühakojas ja kodasid mööda õpetamast evangeeliumi Kristusest Jeesusest." Nii kasvas ja levis Jumala sõna. Jüngrid tunnistasid julgelt asjadest, mida nad olid näinud ja kuulnud ning panid Jeesuse nimel toime vägevaid imetegusid. Kartmatult süüdistasid nad Jeesuse veres neid, kes omal ajal Jumala Poega oma võimu alla saades olid olnud nii varmad Tema verd eneste peale võtma.

Ma nägin, et Jumala inglitele anti korraldus eriliselt hoida pühi, tähtsaid tõdesid, mis pidid teenima Kristuse järelkäijate hinge ankruna kõige põlvkondade kestel. Püha Vaim hingas eriliselt just apostlite peal, kes tunnistasid meie Issanda ristilöömisest, ülestõusmisest ja taevaminemisest – neist tähtsaist tõdedest, mis pidid olema Iisraeli lootuseks. Kõik pidid vaatama maailma Õnnistegijale kui oma ainsale lootusele, kõndima teel, mille Ta omaenda elu ohverdamisega oli avanud, pidama Jumala käsku ja – elama. Nad nägid selles Jeesuse tarkust ja headust, et Ta andis väe jüngritele viia edasi just sedasama tööd, mille eest juudid Teda vihkasid ja lõpuks tapsid. Jeesuse nimes oli neil vägi Saatana üle. Jeesuse surma ja ülestõusmise aega jääb alatiseks ümbritsema valgus ja sära, muutes surematuks püha tõe, et Ta on maailma Õnnistegija.

Peatükk 62. Stefanose surm

Jüngrite arv Jeruusalemmas kasvas määratu kiirusega ning ka paljud preestrid võtsid vastu kristliku usu. Stefanos tegi usu kaudu suuri imetegusid ja tunnustähti. Juuda juhte täitis raev, kui nad nägid preestreid pöörduvat ära nende traditsioonide ja ohvrite juurest ning võtmas vastu Jeesuse kui suure ohvri. Ehituna väega kõrgest, noomis Stefanos uskmatuid preestreid ja vanemaid ning ülistas nende ees Jeesust. Suutmata vastu seista tarkusele ja väele, millega Stefanos rääkis, ning leides, et nad ei saa tema vastu midagi ette võtta, palkasid ülemad mehi, kes vandusid valet, et olid kuulnud Stefanost kõnelemas teotussõnu Moosese ja Jumala vastu. Nad ässitasid rahva üles ja võtsid Stefanose kinni. Valetunnistajate abil süüdistati teda, et ta olevat rääkinud templi ja käsu vastu. Nad tunnistasid, et olid kuulnud teda väitvat, et see Naatsareti Jeesus kaotab ära kombed, mis Mooses oli neile andnud.

Kui Stefanos kohtumõistjate ees seisis, hingas Jumala au valgus tema palgeil. "Ja kui kõik Suurkohtus istujad temale otsa vaatasid, nägid nad tema palge otsekui ingli palge." Kui teda kutsuti üles vastama tema vastu esitatud süüdistustele, alustas ta Moosesest ja prohvetitest ning esitas kuulajaile lühidalt kogu Iisraeli laste ajaloo, näidates, kuidas Jumala pikk meel on nendega, kuidas prohvetid olid ette kuulutanud Kristust. Ta viitas templi ajaloole ning väitis, et Jumal ei ela kätega valmistatud templis. Juudid kummardasid templit ja said täis suurt viha, kui kuulsid kedagi kõnelevat selle ehitise vastu, otsekui oleks kõneldud Jumala vastu. Kui Stefanos rääkis Kristusest ja viitas

templile, nägi ta, et rahvas tema sõnad hülgab. Kartmatult heitis ta neile ette: "Te kangekaelsed ja ümberlõikamatud südamest ja kõrvust. Te panete ikka vastu Pühale Vaimule!" Ehkki nad pidasid kinni oma religiooni välistest määrustest, olid nende südamed rikutud ja täis surmapatte. Stefanos viitas nende isade julmusele prohvetite tagakiusamisel ja kuulutas, et need, kelle poole ta pöördus, sooritasid Kristuse hülgamise ja ristlöömisega veelgi suurema patu. "Keda prohvetitest teie esiisad ei ole taga kiusanud? Nad tapsid need, kes ennustasid selle Õige tulemist, kelle äraandjaiks ja tapjaiks nüüd olete saanud teie!"

Kui kõlasid need selged, lõikavad tõed, sattusid preestrid ja ülemad raevu ning tormasid hambaid kiristades Stefanosele kallale. "Tema aga, täis Püha Vaimu, vaatas üksisilmi taeva poole ja nägi Jumala auhiilgust ning … ütles: "Ennäe! Ma näen taevad lahti olevat ja Inimese Poja seisvat Jumala paremal poolel!

Rahvas ei tahtnud teda kuulda. Siis nad karjusid suure häälega ning pidasid oma kõrvad kinni ja kargasid kõik ühel meelel tema kallale ja viskasid teda kividega." "Ja ta heitis põlvili ning hüüdis suure häälega: "Issand, ära arva seda pattu neile süüks!"

Ma nägin, et Stefanos oli vägev Jumala mees, kes äratati täitma eriliselt tähtsat kohta koguduses. Saatan juubeldas tema surma üle, teades, et jüngrid elavad Stefanose kaotust rängalt üle. Saatana võidurõõm oli siiski üürike; selles samas hulgas, mis oli tunnistajaks Stefanose surmale, oli mees, kellele Jeesus ennast hiljem ilmutas. Saulus ei võtnud küll osa Stefanose surmamisest, kuid oli ometi nõus sellega. Ta oli innukas Jumala koguduse tagakiusaja kristlasi jälitades, neid nende kodudes kinni võttes ja hukkajaile üle andes. Saulus oli haritud ja võimekas mees; juudid hindasid tema innukust ja õpetust kõrgelt. Paljud Kristuse jüngrid aga kartsid teda väga. Oma vastupanus Jumala Poja ning Tema pooldajate vastu kasutas Saatan suuresti Sauluse talente. Jumal aga suudab suure vaenlase väe murda ning tema vangid vabastada. Kristus oli eraldanud Sauluse "valitud riistaks" oma nime kuulutama, kinnitama jüngreid nende töös ning rohkem veel kui täitma Stefanose poolt tühjaksjäetud kohta.

Peatükk 63. Sauluse pöördumine

Kui Saulus Damaskusesse reisis, kaasas kirjad, mis volitasid teda võtma kinni Jeesust kuulutavaid inimesi ning neid seotuina Jeruusalemma tooma, juubeldasid kurjad inglid tema ümber. Äkki aga säras seal taeva valgus, mis pani kurjad inglid põgenema, Sauluse aga momentaalselt silmili maha viskuma. Ta kuulis häält: "Saul, Saul, miks sa mind taga kiusad?" Saulus küsis: "Issand, kes sa oled?" Issand vastas: "Mina olen Jeesus, keda sa taga kiusad! Sulle läheb raskeks astla vastu takka üles lüüa!" Värisedes, hämmastunult

ütles Saul: "Issand, mis sa tahad, et ma pean tegema?" Ja Issand ütles: "Tõuse ja mine linna ja seal üteldakse sulle, mis sul tuleb teha!"

Saulusega kaasasolevad mehed seisid sõnatult, kuuldes küll häält, kuid ei näinud kedagi. Kui valgus kadus ning Saulus üles tõusis ja silmad avas, leidis ta, et on oma nägemise täielikult kaotanud. Taevase valguse auhiilgus oli ta pimestanud. Kaaslased talutasid teda kättpidi ja viisid Damaskusesse, kus ta oli kolm päeva pime, ei söönud ega joonud. Siis saatis Issand oma ingli ühe juurde neistsamadest meestest, keda Saulus oli lootnud vangi võtta. Ingel ilmutas talle nägemuses, et mees peab minema tänavale, mida nimetatakse Õigeks, ning kuulama "Juudase majas Sauluse-nimelise Tarsise mehe järele; sest vaata, ta palvetab ja on nägemuses näinud mehe, Ananias nimi, sisse tulevat ja käe ta peale panevat, et ta nägemise tagasi saaks!"

Ananias kartis, et tegemist on eksitusega ning hakkas Issandale jutustama, mida ta Sauluse kohta oli kuulnud. Issand aga ütles Ananiasele: "Mine, sest ta on mulle valitud tööriist, et ta minu nime kannaks paganate ja kuningate ning Iisraeli laste ette, sest mina tahan temale näidata, kui palju ta peab minu nime pärast kannatama!" Ananias täitis Issanda juhised, läks nimetatud majja ning lausus käsi Sauluse pea peale asetades: "Saul, vend, Issand on mind läkitanud, Jeesus, kes sulle ilmus teel, mida sa tulid, et sa nägemise tagasi saaksid ja täituksid Püha Vaimuga!"

Silmapilk sai Saulus nägemise tagasi; ta tõusis ja – ristiti. seejärel õpetas ta sünagoogides, et Jeesus on tõepoolest Jumala Poeg. Kõik, kes teda kuulsid, olid hämmastunud ja küsisid: "Eks see ole seesama, kes Jeruusalemmas rüüstas selle nime appihüüdjaid ja on siia tulnud selleks, et neid kinni siduda ja viia ülempreestrite kätte?" Saulus aga läks järjest vägevamaks ja juudid sattusid segadusse. Taas olid nad hädas. Kõigile oli hästi teada tema vastupanu Jeesusele ning tema innukus kõikide nende jälitamisel ja surmamisel, kes Temasse uskusid. Tema imeväärne pöördumine veenis paljusid, et Jeesus oli Jumala Poeg. Saulus jutustas oma läbielust Püha Vaimu väes: ta oli kristlasi taga kiusanud surmani, sidudes ja viies vangi nii mehi kui naisi, kui ta äkki Damaskuse teel nägi taeva valgust enda ümber säramas. Jeesus ilmutas end ja teatas, et Ta on tõesti Jumala Poeg.

Kui Saulus nii julgesti Jeesusest kuulutas, avaldas ta vägevat mõju; Ta tundis Pühakirja ning pärast pöördumist säras jumalik valgus prohvetikuulutuste suhtes Jeesuse kohta, nii et ta võis selgesti ja julgelt esitada tõde ning parandada Pühakirja tõlgitsemisel tehtud moonutusi. Kui Jumala Vaim tema peal hingas, juhtis ta mõjuvalt oma kuulajad läbi prohvetikuulutuste Kristuse esimese tuleku aega ning näitas, et olid täitunud Pühakirja osad, mis viitasid Tema kannatustele, surmale ja ülestõusmisele.

Peatükk 64. Juudid otsustavad Paulust tappa

Kui ülempreestrid ja vanemad nägid, milline mõju oli Paulusel, said nad täis viha tema vastu. Nad nägid, kuidas ta julgelt kuulutas Jeesusest ja tegi imetähti Tema nimel, kuidas rahvahulk teda kuulas ja traditsioonidest ära pöördus, vaadates juuda juhtidele kui Jumala Poja mõrtsukatele. Ülemate viha süttis põlema ja nad kogunesid, et pidada nõu, kuidas oleks parem viis rahvahulga erutuse vaigistamiseks. Leiti, et ainus kindel abinõu on Paulus tappa. Jumal aga teadis nende plaane ning saatis inglid oma sulast kaitsma, et Paulus võiks oma ülesande lõpuleviimiseks ellu jääda.

Saatanast juhituna valvasid uskmatud juudid Damaskuse väravate juures päeval ja ööl, et niipea, kui Paulus linnast väljub, teda tappa. Paulusele aga teatati, et juudid tema elu püüavad, ning jüngrid lasksid ta öösel korviga linnamüürilt alla. Nurjumise tõttu olid juudid häbistatud ja nende meel oli paha; Saatana plaanid olid tühja läinud.

Pärast seda läks Paulus Jeruusalemma, et jüngritega ühineda. Need kõik tundsid tema ees kartust ega suutnud uskuda, et Paulus Jeesuse järelkäija võiks olla. Juudid olid Damaskuses tema elu püüdnud, nüüd aga ei võtnud tema oma vennad teda vastu. Barnabas tõi Pauluse siiski apostlite juurde, jutustades, kuidas ta oli teel Issandat näinud ja kuidas ta julgelt Damaskuses Jeesuse nime oli kuulutanud.

Kuid Saatan ässitas juute Paulust tapma ning Jeesus käskis tal Jeruusalemmast lahkuda. Barnabasega koos läks ta teistesse linnadesse, kuulutades Jeesust ja tehes imetegusid, mille tulemusel paljud pöördusid. Kui üks sündimisest saadik vigane mees terveks sai, tahtsid ebajumalakummardajad jüngrite auks ohverdada. Paulus oli nördinud ja lausus, et ka tema ja ta kaastööline on vaid inimesed ning et kummardada tuleb ainult Jumalat, kes on teinud tava ja maa, mere ja kõik, mis seal sees. Nii ülistas Paulus Jumalat rahva ees, suutis aga neid vaid suure vaevaga vaos hoida. Inimeste meeltes kujunes esmakordselt välja arusaamine usust tõelisesse Jumalasse, Tema teenimisest ja austamisest. Kui nad Paulust kuulama hakkasid, mõjutas Saatan uskmatuid juute teistest linnadest Paulusele järgnema ning hävitama tema tehtud hea töö. Need juudid ässitasid ebajumalakummardajate meeled valesüüdistustega Pauluse vastu üles. Rahva imetlus muutus nüüd vihkamiseks ning need, kes alles veidi aja eest olid olnud valmis jüngreid kummardama, viskasid Paulust kividega ja lohistasid ta linnast välja, arvates ta surnud olevat. Kui aga jüngrid Pauluse ümber kogunesid ja tema pärast leinasid, tõusis ta nende suureks rõõmuks püsti ja läks koos nendega linna.

Teine kord, kui Paulus ja Siilas Jeesust kuulutasid, järgnes neile üks lausuja vaimuga naine, kes hüüdis: "Need inimesed on kõige kõrgema Jumala sulased, kes teile kuulutavad õndsuse teed!" Nii käis ta jüngrite järel palju päevi. Pauluse meel oli haige; selline kisendamine nende taga juhtis inimeste meeled tõest eemale. Saatana eesmärk oli

tõde naise kaudu rahvale vastikuks teha ja hävitada jüngrite mõju. "Aga Paulusel oli sellepärast meel haige ja ta pöördus ümber ning ütles vaimule: "Ma käsin sind Jeesuse Kristuse nimel välja minna tema seest!" Ja vaim läks välja samal tunnil."

Lausuja vaimuga naise isandaile meeldis, kui ta jüngrite järel kisendas; kui aga kuri vaim temast lahkus ja nad nägid teda muutuvad Kristuse tasaseks järelkäijaks, sattusid nad raevu. Tuleviku kuulutamisega oli naine neile palju raha teeninud, nüüd aga oli lootus kasule kadunud. Saatana eesmärk oli taas nurjunud. Tema käsilased võtsid Pauluse ja Siilase kinni ja viisid nad turule ülemate ja linnavõimude ette, öeldes: "Need inimesed teevad meie linna rahutuks ja nad on juudid!" Rahvas sai apostlite vastu üles ässitatud, pealikud käskisid nende riided seljast ära rebida ja neid peksta. Kui nad neile palju hoope olid andnud, heitsid nad apostlid vanglasse, käskides vangihoidjal neid hästi valvata. Sellise ülesande saanud, pani vangihoidja nad seesmisse vangihoonesse ja asetas nende jalad pakku. Issanda inglid läksid ustavate meestega ka vanglamüüride taha kaasa ning korraldasid nii, et nende vangistus austas Jumalat ning näitas rahvale, et Jumal tegutses oma valitud sulaste kaudu.

Kesköö l, kui Paulus ja Siilas palvetasid ning laulsid Jumalale kiituslaule, leidis äkki aset suur maavärisemine, nii et vanglamüürid vabisesid. Ma nägin, kuidas Jumala ingel viivitamatult kõikide vangide köidikud valla päästis. Vangihoidja nägi ärgates vangla uksed avatuna ja läks hirmu täis. Ta arvas, et vangid on põgenema pääsenud ning teda ennast karistatakse nüüd surmaga. Kui ta kavatses end tappa, hüüdis Paulus valju häälega: "Ära tee enesele kurja, sest me oleme kõik siin!"

Jumala vägi veenis vangihoidjat. Ta küsis valgust, tuli uksest sisse hüpates värisedes lähemale ning heitis Pauluse ja Siilase ette maha; siis tõi ta nad välja ja küsis: "Isandad, mis ma pean tegema, et ma õndsaks saaksin!" Apostlid vastasid: "Usu Issandasse Jeesusesse, siis saad õndsaks sina ja su pere!" Seejärel kogus vangihoidja oma majarahva kokku ja Paulus kuulutas neile Jeesusest. Vangihoidja süda muutus nende oma vendade vastu soojaks; ta pesi nende haavad ning samal ööl ristiti tema ja kogu ta pere. Seejärel pani ta nende ette toitu ja oli väga rõõmus, et ta kogu oma perega oli saanud Jumala lapseks.

Imeväärsed uudised Jumala väe ilmnemisest vanglauste avamisel, samuti vangihoidja ja tema perekonna pöördumisest levisid peagi. Linnaülemad kuulsid neist asjust ning hakkasid kartma: vangihoidjale sõna saates käskisid nad Pauluse ja Siilase vabastada. Paulus ei tahtnud vanglast niimoodi salaja lahkuda; ta ei soovinud, et Jumala vägi varjatuks jääb. Ta lausus: Nad on meid avalikult peksnud ilma kohut mõistmata ja me oleme Rooma kodanikud; nad on meid heitnud vangitorni ja nüüd nad tahavad meid salaja välja lükata. Nõnda ei tohi olla! Vaid tulgu nad ise ja saatku meid välja! Kui linnavõimudele need sõnad edasi öeldi ja teatavaks sai, et apostlid olid Rooma

kodanikud, sattusid ülemad ärevusse, kartes, et vangid seadusevastase kohtlemise pärast keisrile kaevata võivad. Ülemad tulid, tõid nad vanglast välja ja palusid, et apostlid linnast lahkuksid.

Peatükk 65. Paulus külastab Jeruusalemma

Pärast pöördumist külastas Paulus Jeruusalemma ning kuulutas seal Jeesusest ja Tema armu imedest. Ta jutustas oma imeväärsest pöördumisest, mis preestrid ja ülemad niivõrd raevu ajas, et nad püüdsid talt elu võtta. Et oma sulast päästa, ilmus Jeesus talle taas nägemuses, kui ta palvetas, ning lausus: "Tõtta ja mine kohe ära Jeruusalemmast, sellepärast, et nad sinu tunnistust minu kohta vastu ei võta!" Paulus vastas: "Issand, nad teavad seda ise, et ma viisin vangi ja peksin kogudusekodades neid, kes uskusid Sinusse. Ja kui Stefanose, Su tunnistaja veri ära valati, siis minagi nende juures olles kiitsin seda heaks ja hoidsin nende riideid, kes teda tapsid." Paulus mõtles, et Jeruusalemma juudid ei suuda tema tunnistusele vastu seista, vaid on sunnitud uskuma, et nii suurt muudatust inimese juures võib teostada ainuüksi Jumala vägi. Jeesuse sõnad olid nüüd veelgi otsustavamad kui enne: "Mine, sest ma tahan sind läkitada kaugele paganate sekka."

Jeruusalemmast eemal viibides kirjutas Paulus palju kirju erinevatesse kohtadesse, jutustades oma kogemustest ja andes võimsat tunnistust. Paljud püüdsid nende kirjade mõju hävitada. Olles sunnitud möönma, et Pauluse kirjad olid kaalukad ja mõjuvõimsad, väitsid nad samal ajal siiski, et isiklikult kohal viibides oli Paulus nõrk ja tema kõne mannetu.

Selles suhtes tuleb märkida, et Paulus oli äärmiselt õpetatud mees ning tema tarkus ja käitumismaneer võlus kuulajaid. Õpetatud meestele meeldis tema asjatundlikkus ja paljud neist uskusid Jeesusesse. Kuningate ja suurte auditooriumide ees ilmutas ta sellist kõnekunsti, et kütkestas kõiki kohalolijaid. Preestreid ja vanemaid ajas see äärmisse raevu. Paulus oli võimeline sügavalt arutlema ning kõrge mõttelennukusega rahvast kaasa tõmbama, avades kuulajate pilgule Jumala armu suuri rikkusi ning näidates Kristuse imeväärset armastust. Seejärel laskus ta lihtsuses alla tavaliste inimeste mõistmise tasemele ning jutustas suure väega omaenda kogemusest, mis äratas ka kuulajates innuka soovi Kristuse jüngriteks saada.

Taas ilmus Issand Paulusele ja ilmutas talle, et ta peab üles Jeruusalemma minema, kus ta seotakse ning tal tuleb Jeesuse nime pärast kannatada. Ehkki ta pandi kauaks ajaks vangi, viis Issand ometi tema kaudu läbi erilise töö. Tema ahelad pidid olema vahendiks Kristuse tundmise levitamisel ning seega Jumala austamisel. Kui Paulust linnast linna ülekuulamistele saadeti, andis ta tunnistust Jeesuse kohta kuningate ja maavalitsejate ees,

jutustades huvitavaid üksikasju oma pöördumisest, nii et nendele meestele ei jäänud Jeesuse mittetundmises enam mingit vabandust. Tuhanded uskusid Jeesusesse ja rõõmustasid Tema nimes.

Ma nägin, et Pauluse merereisil täitus Jumala eriline eesmärk; Jumala plaan oli, et laevameeskond oleks tunnistajaks Jumala väest Pauluse kaudu ning et ka paganad võiksid kuulda Jeesuse nimest ning paljud tema õpetuse ja imetegude mõjul võiksid pöörduda. Kuningad ja maavalitsejad olid kütkestatud tema arutlusoskusest ja loogikast ning kui ta innukalt, Püha Vaimu väes kuulutas Jeesusest ja jutustas huvitavatest sündmustest omaenda läbieludes, tärkas paljude südames veendumus, et Jeesus on Jumala Poeg. Samal ajal kui mõned Paulust kuulates hämmastunud olid, hüüdis üks neist: "Ei puudu palju, sa meelitad mind, et ma saaksin kristlaseks!" Ometi mõtles enamik kuulajatest, et nad lükkavad järelemõtlemise kuuldu üle edasi, tulevikku. Saatan kasutas selle edasilükkamise ära ning kuna nad jätsid kasutamata võimaluse sel hetkel, mil nende süda pehme ja vastuvõtlik oli, kaotasid nad selle võimaluse igaveseks. Nende südamed kalestusid taas.

Mulle näidati, kuidas Saatan esmalt pimestas juutide silmi, nii et nad ei võtnud Jeesust oma Õnnistegijana vastu; seejärel mõjutas ta neid – kadeduse kaudu Tema vägevate tegude pärast – püüdma võtta Temalt elu. Saatan läks ühe Kristuse järelkäija südamesse ning mõjutas teda Õnnistegijat vaenlaste kätte ära anda, et nad Elu Issanda võiksid risti lüüa.

Pärast Jeesuse ülestõusmist lisasid juudid oma patule uue patu, püüdes Tema ülestõusmise fakti varjata ja pakkudes Rooma valvesõduritele valetunnistuse eest raha. Jeesuse ülestõusmine aga sai kahekordse kinnituse, kuna suur hulk tunnistajaid Temaga koos üles äratati. Pärast ülestõusmist ilmus Jeesus oma jüngritele, samuti ühel korral rohkem kui viiesajale inimesele. Ka need, kes Temaga üles äratati, ilmusid paljudele, kuulutades, et Jeesus on üles tõusnud.

Saatan mõjutas juute tõstma mässu Jumala vastu, keeldudes Tema Poega vastu võtmast ning määrides oma käsi Tema kalli verega. Ükskõik kui võimsad tõendid nüüd ka esitati, et Jeesus on Jumala Poeg ja maailma Lunastaja, olid nad Tema mõrvanud ega võtnud nüüd enam ühtki tõendit Tema kasuks vastu. Nende ainus lootus ja troost oli – nagu Saatanalgi pärast oma langemist – püüda võidelda Jumala Poja vastu. Seepärast jätkasid nad mässu taeva vastu, kiusates taga ja hukates Kristuse jüngreid. Miski ei olnud nende kõrvadele ebameeldivam kui Jeesuse nimi, kelle nad olid risti löönud; nad olid otsustanud mitte ühtki tõendit Tema kasuks kuulda võtta. Kui Püha Vaim Stefanose kaudu vägevalt tunnistas, et Jeesus on Jumala Poeg, toppisid nad oma kõrvad kinni, et mitte tõde vastu võtta.

Saatan hoidis Jeesuse mõrvareid kõvasti oma haardes. Kurjade tegudega olid nad tahtlikult tema alamateks hakanud ning nende kaudu kiusas Saatan Kristusesse uskujaid taga. Ta tegutses juutide kaudu, et ässitada ka paganaid üles Jeesuse ja Tema järelkäijate vastu. Jumal saatis oma inglid jüngreid nende töös kinnitama, et nad võiksid tunnistada asjadest, mida olid näinud ja kuulnud, viimaks aga kindlaks jäädes pitseerida tunnistust oma verega.

Saatan rõõmustas, et juudid nii kindlalt tema püünistes siplesid. Nad täitsid ikka veel oma kasutuid kombeid ja tõid ohvreid. Kui Jeesus ristil rippudes hüüdis: "See on lõpetatud!" kärises vahetekk templis ülalt alla lõhki, osutades, et Jumal ei kohtu enam preestritega templis ega võta vastu nende ohvreid ja talitusi; see näitas ka, et lahutav müür juutide ja paganate vahel oli nüüdsest maha kistud. Jeesus ohverdas end kõigi eest ja kui keegi pääseda tahab, peab ta uskuma Temasse kui maailma Õnnistegijasse, kui ainsasse ohvrisse patu eest.

Kui sõdur Kolgatal Jeesuse küljesse pistis, voolas Issanda ihust välja kaks juga – veri ja vesi. Veri pidi ära pesema nende patud, kes Temasse usuvad, vesi aga sümboliseeris seda elavat vett, mis hoovas Jeesuselt ning on elu lätteks.

Peatükk 66. Suur ärataganemine

Mind viidi vaimus aega, mil paganatest ebajumalakummardajad kristlasi julmalt taga kiusasid ja neid tapsid. Veri voolas ojana. Õilsad, kõrgest soost, haritud ja lihtsad inimesed – kõik tapeti halastuseta. Jõukad perekonnad jäid viletsusse, kuna nad ei tahtnud Jeesusest loobuda. Vaatamata tagakiusamisele ja kannatustele, mida kristlased taluma pidid, ei lasknud nad mõõdupuud alla; nad hoidsid oma usu puhtana. Ma nägin, et Saatan juubeldas ja tundis võidurõõmu nende kannatuste üle, Jumal aga vaatas suure heakskiiduga oma ustavatele. Ta armastas väga neid kristlasi, kes sel kardetaval ajal elasid, kuna nad olid tahtlikud Tema nime pärast kannatama. Iga läbielatud kannatus suurendas nende tasu taevas.

Ehkki Saatan rõõmustas pühade kannatuste üle, ei tundnud ta rahuldust. Ta igatses saada oma kontrolli alla mitte ainult nende ihu, vaid ka vaimu, kuid kannatused tõmbasid kristlasi vaid Issandale lähemale, mõjutades neid üksteist armastama ja pannes neid rohkem kui varem kartma Jumalale meelepaha valmistada. Saatan soovis, et nad ärataksid Jumala meelepaha; siis oleksid nad kaotanud oma jõu, kindluse ja püsivuse. Ehkki tuhanded tapeti, tõusid nende asemele teised. Saatan nägi, et ta kaotab oma alamad; ehkki pühad talusid tagakiusamist ja surid, olid nad ometi jäänud Jeesuse Kristuse riigi kodanikeks. Seepärast hakkas Saatan koostama plaane, kuidas edukamalt

Jumala valitsuse vastu võidelda ja kogudust hävitada. Ta mõjutas ebajumalakummardajaid osaliselt ristiusku vastu võtma. Nad tunnistasid, et usuvad Kristuse ristilöömisse ja ülestõusmisse ning tegid ettepaneku ühineda Jeesuse järelkäijatega, ilma et oleksid kogenud südame muutust. See oli suure ahastuse aeg. Mõned mõtlesid, et kui lasevad mõõdupuu alla ja ühinevad nende ebajumalakummardajatega, kes osaliselt ristiusu on vastu võtnud, toob see ebajumalateenrid täielikule pöördumisele. Saatan aga püüdis sellega rikkuda ja moonutada Piibli õpetusi.

Ma nägin, et viimaks lastigi mõõdupuu alla ning paganad ühinesid kristlastega. Ehkki need ebajumalakummardajad tunnistasid end pöördunuiks, tõid nad oma ebajumalateenistuse kogudusse kaasa, vahetades ainult kummardamise objektid – hakati kummardama pühakute ning isegi Kristuse ja Tema ema Maarja kujusid. Sedamööda kuidas Kristuse järelkäijad järk-järgult paganatega ühinesid, muutus kristlik religioon üha rikutumaks ning kogudus kaotas oma puhtuse ja väe. Mõned keeldusid nendega ühinemast, säilitades oma puhtuse ja kummardades ainuüksi Jumalat. Nad ei tahtnud kummardada ühegi kuju ette, ükskõik, kas see kujutas midagi üleval taevas või all maa peal.

Saatan juubeldas nii paljude langemise üle. Seejärel aga õhutas ta langenud kogudust seadma Kristuse tõelisi järelkäijaid valiku ette, kas kiriku tseremooniatele ja kujude kummardamisele alistuda – või siis surra. Tagakiusamise tuli süttis taas Kristuse tõelise koguduse vastu ning miljonid hukati armutult.

Mulle näidati seda pilti järgmiselt: Suur hulk paganatest ebajumalakummardajaid kandis musta lippu, milles olid päikese, kuu ja tähtede kujutised. See salk oli väga metsik ja vihane. Seejärel näidati mulle teist salka, kes kandis puhast, valget lippu, millele oli kirjutatud: "Puhtus ja pühadus Jehoovale." Nende nägudelt paistis kindlusetunne ja taevane rahu. Nägin, kuidas paganatest ebajumalakummardajad neile lähenesid; leidsid aset kohutavad tapatalgud, kristlased otsekui sulasid nende ees; siiski hoidus kristlik salgake veelgi kindlamini kokku ja hoidis oma lippu kõrgel. Kui paljud langesid, kogunesid teised lipu ümber ja võtsid sisse nende kohad.

Nägin, kuidas ebajumalakummardajad nõu pidasid. Kuna neil ei õnnestunud kristlasi alistuma sundida, võtsid nad vastu teise plaani. Nägin, kuidas nad oma lipu alla lasksid, seejärel aga kindlameelsete kristlaste salgale lähenesid ning neile mingeid ettepanekuid tegid. Algul keelduti täielikult. Seejärel nägin, kuidas kristlased omavahel nõu pidasid. Mõned ütlesid, et nad lasevad lipu alla, võtavad paganate ettepanekud vastu, päästavad oma elu, viimaks aga koguvad küllaldaselt jõudu, et oma lipp paganate hulgas taas üles tõsta. Vähesed olid siiski sellele plaanile vastu ja otsustasid kindlalt pigem lippu hoides surra, kui seda madalamale lasta. Seejärel nägin, kuidas paljud lipu alla lasksid ja

paganatega liitusid; püsivad ja kindlameelsed kristlased aga haarasid selle taas ning hoidsid kõrgel. Nägin, kuidas inimesi lahkus järjest puhta lipu alt, ühinedes ebajumalakummardajatega musta lipu alla ning hakates taga kiusama valge lipu kandjaid. Paljud hukati, ometi ei lastud valget lippu langeda ning tuli juurde uusi usklikke, kes selle ümber koondusid.

Juudid, kes esimestena paganate raevu Jeesuse vastu suunasid, ei pääsenud karistamatult. Kohtukojas, kui Pilaatus ei tahtnud Jeesust hukka mõista, karjusid metsistunud juudid: "Tema veri tulgu meie ja meie laste peale!" Seda kohutavat needust, mida nad oma pea peale kutsusid, pidi juudi rahvas ka kogema. Nii paganad kui nn. kristlased on alati nende vaenlased olnud. End kristlasteks tunnistavad inimesed mõtlesid, et mida enam nad oma innukuses Kristuse risti löönud juutidele kannatusi põhjustavad, seda enam see Jumalale meeldib. Seepärast tapeti paljud uskmatutest juutidest, teised aga aeti paigast paika ning mõeldi neile igasuguseid karistusi välja.

Kristuse ja jüngrite veri, keda nad olid tapnud, oli nende peal ning neile said osaks kohutavad nuhtlused. Neid järgis Jumala needus ning juba juudi nimi sai sõimusõnaks nii paganate kui nimekristlaste hulgas. Juute alandati, neist hoiduti ja nende vastu tunti vastikust; nendel lasus otsekui Kaini häbimärk. Ma nägin, et Jumal oli imeväärselt seda rahvast alles hoidnud ning pillutanud nad laiali üle kogu maailma, nii et nende peal võidaks näha Jumala erilist needust. Ma nägin, et Jumal oli juudid kui rahvuse hüljanud; üksikisikud nende seast aga võisid pöörduda, kõrvaldada katte oma südamelt ning näha, kuidas prohvetikuulutused nende kohta on täitunud. Nad võisid vastu võtta Jeesuse maailma Õnnistegijana ning näha oma rahva suurt pattu Tema hülgamisel ja ristilöömisel.

Peatükk 67. Ülekohtu saladus

Saatana plaan on alati olnud juhtida rahva tähelepanu Jeesuselt inimestele ning kaotada isiklik vastutus. Jumala Poja juures ei läinud Saatana plaan korda; tema püüded õnnestusid aga paremini langenud inimese juures. Kristlus sai rikutud. Paavstid ja preestrid julgesid endale võtta kõrge seisukoha ning õpetasid rahvast vaatama nende kui pattude andestajate peale, selle asemel, et vaadata Kristusele.

Inimesed said täielikult petetud. Neile õpetati, et paavstid ja preestrid on Kristuse esindajad, kuigi nad tegelikult olid Saatana esindajad, ja nende kummardajad kummardasid tegelikult Saatanat. Inimesed vajasid Piiblit, preestrid aga pidasid ohtlikuks neil endil lasta Piiblit lugeda, et see neid ei valgustaks ja nende juhtide patte ei paljastaks. Rahvast õpetati nende petiste iga sõna võtma vastu Jumala sõnana. Nad võtsid endale meelevalla inimeste üle, kuigi see kuulus ainuüksi Jumalale. Kui keegi julges järgida

teistsuguseid põhimõtteid, süttis nende vastu põlema sama viha, mida Saatan ja juudid olid ilmutanud Jeesuse vastu; võimukandjad janunesid kristlaste verd.

Mulle näidati aega, mil Saatan eriliselt võidurõõmu tundis. Suured hulgad kristlasi tapeti metsikul kombel, kuna nad olid otsustanud säilitada oma usu puhtuse. Piiblit vihati ja püüti see maa pealt kaotada. Inimestel keelati surmanuhtluse ähvardusel Piibli uurimine; põletati kõik pühad raamatud, mida leida suudeti. Ma nägin aga, et Jumal hoidis oma Sõna erilisel viisil. Mõnedel ajastutel olid alles vaid vähesed Piibli eksemplarid, ometi ei lasknud Ta oma Sõnal kaduma minna, kuna viimseil päevil pidi Piibleid nii palju levitatama, et see muutub kättesaadavaks igale perekonnale. Ma nägin, et siis, kui vaid mõned Piibli eksemplarid alles olid, oli see Jeesuse tagakiusatud järelkäijatele eriliselt kalliks troostiks. Seda loeti salaja ning need, kellel see suur eesõigus oli, tundsid, et olid vestelnud Jumala, Tema Poja Jeesuse ja Tema jüngritega. See õnnistatud eesõigus maksis paljudele nende elu. Avastamise korral viidi nad tapalavale timuka kätte või heideti vangikongi nälgima.

Saatan ei suutnud lunastusplaani takistada. Jeesus löödi risti ja tõusis kolmandal päeval üles. Saatanal ei jäänud muud üle kui teatada oma inglitele, et ta pöörab ristilöömise ja ülestõusmise enda kasuks. Ta tahtis neid, kes tunnistasid usku Jeesusesse ja uskusid, et juuda ohvrisüsteem lõpetas kehtivuse Kristuse surmaga, viia sammu võrra edasi, pannes nad uskuma, et ka kümme käsku kaotasid oma kehtivuse koos Kristuse surmaga.

Ma nägin, et paljud võtsid varmalt Saatana selle plaani vastu. Taevas valitses pahameel, kui Jumala püha käsk jalge alla tallati. Jumal ei muuda ega tühista seda, mida Ta kord on öelnud. Inimeste lootusetu seisund pärast pattulangemist põhjustas taevas suurt kurbust ja mõjutas Jeesust pakkuma end surma Jumala pühast käsust üleastujate eest. Kui seda käsku oleks olnud võimalik muuta, oleks võinud inimene pääseda ka ilma Jeesuse surmata. Järelikult ei kaotanud Tema surm Isa käsku, vaid ülistas ja austas seda ning nõudis kuulekust selle kõikide pühade eeskirjade vastu.

Oleks kogudus jäänud puhtaks ja kindlaks, ei oleks Saatan neid petta saanud ega suutnud neid mõjutada Jumala käsku jalge alla tallama. Selles kavalas plaanis andis Saatan otsese löögi Jumala valitsusele taevas ja maa peal. Mässuvaim oli Lutsiferi taevast välja jätnud. Kahetsedes oli ta palunud, et Jumal tema päästmiseks oma käsku muudaks. Talle öeldi aga kõigi taevaste hulkade ees, et Jumala käsk on muutmatu. Saatan teab, et kui ta suudab mõjutada ka teisi Jumala käsust üle astuma, siis on ta oma eesmärgi saavutanud; kõiki Jumala käsust üleastujaid ootab surm.

Saatan otsustas astuda veel ühe sammu edasi. Ta jutustas oma inglitele, et mõned on Jumala käsu pidamisel nii innukad, et neid pole võimalik sellesse püünisesse meelitada. Kümme käsku olid nii selged, et paljud olid sunnitud neid ikka kehtivaks pidama; nüüd

püüdis ta hävitada ainult ühe kümnest käsust. Seejärel mõjutaski ta oma esindajaid "kohendama" neljandat käsku, hingamispäeva käsku, muutes nii ära ainsa käsu kümnest, mis juhib tähelepanu tõelisele Jumalale, taeva ja maa Loojale. Saatan osutas Jeesuse aulisele ülestõusmisele ja ütles neile, et nädala esimesel päeval üles tõustes muutis Jeesus hingamispäeva seitsmendalt päevalt nädala esimesele päevale.

Nii kasutas Saatan Jeesuse ülestõusmist oma eesmärkide läbiviimiseks. Tema ja ta inglid rõõmustasid, et need, kes end Kristuse sõpradeks tunnistasid, võtsid nii varmalt selle kurikavala eksituse vastu. Millesse üks suhtus õudusega, võttis teine vastu. Nii hakati tunnustama ja innukalt kaitsma paljusid erinevaid eksitusi. Jumala tahe, mis Tema sõnas nii selgesti on esitatud, kaeti eksituste ja traditsioonide saastaga; neid hakati levitama kui Jumala käsusõna. Ehkki sellel taevasttrotsival pettusel lubatakse jätkuda Jeesuse teise tulekuni, ei ole Jumal kogu sel pettuste ja eksituste ajal jäetud ilma tunnistajateta. Keset pimedust ja koguduse tagakiusamist on Tal alati olnud ustavaid, kes on pidanud kõiki Jumala käsusõnu.

Ma nägin, et inglite hulgad olid täis hämmastust, vaadeldes Aukuninga kannatusi ja surma. Ma nägin aga ka, et neis ei tekitanud sugugi imestust, kui elu ja au Issand, Tema, kes täitis kogu taeva rõõmu ja hiilgusega, murdis surmakütked ning astus vägeva võitjana oma vanglast välja. Seepärast – kui üldse üht neist kahest sündmusest tuleks mälestada rahupäevaga, peaks see olema just ristilöömine. Ma nägin aga, et kummalgi neist sündmustest ei olnud määratud muuta ega tühistada Jumala käsku; vastupidi – mõlemad olid mõjuvaimad tõendid Jumala käsu muutmatusest.

Mõlemal tähtsal sündmusel on oma mälestusmärgid olemas; Issanda püha-õhtusöömaajast, murtud leivast ja viinapuu viljast osa võttes kuulutame Issanda surma, kuni Ta tuleb. Nii hoitakse meie meeltes värskeina pildid Tema kannatustest ja surmast. Kristuse ülestõusmist aga mälestame sellega, et laseme end koos Temaga ristimise kaudu vee alla matta, seejärel aga veehauast – Tema ülestõusmise sarnaduses – üles tõsta, et elada uues elus.

Mulle näidati, et Jumala käsk seisab kindlana igavesti, eksisteerides ka uuel maal läbi kogu igaviku. Loomisel, kui rajati maa alused, vaatlesid Jumala lapsed imetlusega Looja kätetööd ning kõik taevased hulgad hõiskasid rõõmu pärast. Siis rajati alus ka hingamispäevale. Kuue loomispäeva lõpul hingas Jumal seitsmendal päeval kõigest tehtust; Ta õnnistas seitsmendat päeva ja pühitses seda, kuna Ta sel päeval oli hinganud kõigest oma tööst. Hingamispäev seati sisse Eedenis enne pattulangemist; seda pühitsesid Aadam ja Eeva ning kõik taevased hulgad. Jumal hingas seitsmendal päeval, õnnistas seda päeva ja pühitses seda. Ma nägin, et hingamispäeva iial ei tühistata; lunastatud pühad ja kõik inglite hulgad pühitsevad seda suure Looja auks läbi igaviku.

Peatükk 68. Surm, mitte igavene elu piinades

Saatan alustas oma pettusetööd Eedenis, öeldes Eevale: Te ei sure kummatigi mitte!" See oli Saatana esimene õppetund hinge surematusest. Seda pettust on ta edasi arendanud kuni tänapäevani ning jätkab seni, kuni Jumala lapsed kord vangipõlvest vabastatakse. Minu tähelepanu juhiti Eevale ja Aadamale Eedenis. Nad sõid keelatud puust, seejärel aga asetati elupuu juurde leegitsev mõõk ning nad aeti aiast välja, et inimesed ei sööks elupuust ega saaks surematuteks patusteks. Elupuu vili pidi surematuse kestvaks muutma. Ma kuulsin üht inglit küsivat: "Kes Aadama perekonnast on sellest leegitsevast mõõgast mööda läinud ja elupuu viljast söönud?" Kuulsin, kuidas teine ingel vastas: "Mitte keegi Aadama perekonnast pole leegitsevast mõõgast mööda läinud ega sellest puust söönud; seepärast ei olegi olemas surematut patust. "Hing, kes pattu teeb, peab surema igavest surma – surma, millest ei ole ülestõusmise lootust; siis saab Jumala viha lepitatud."

Mind pani imestama, et Saatanal õnnestus niivõrd kergelt panna inimesi uskuma, et Jumala sõnad: "Hing, kes pattu teeb, peab surema," tähendavad hoopis, et patustav hing ei sure, vaid elab igaveses piinas. Ingel lausus: "Elu jääb ikkagi eluks, ükskõik kas see leiab aset piinas, või õnnes. Surmas aga pole ei valu, rõõmu ega vihkamist."

Saatan käskis oma abilisel teha erilisi jõupingutusi, et levitada Eevale Eedenis lausutud valet: "Teie ei sure kummatigi mitte." Sedamööda, kuidas inimesed nimetatud eksituse vastu võtsid, mõjutati neid uskuma, et inimene on surematu ning et patune elab igaveses piinas.

Seejärel valmistati Saatanale tee tegutseda oma esindajate kaudu ja esitada inimestele Jumalat kättemaksuhimulise türannina, kes heidab põrgusse kõik, kes Talle ei meeldi, ning paneb nad seal igavesti kättemaksuviha tundma. Asja esitati nii, et sellal kui patused põrgus kirjeldamatut piina tunnevad ja igavestes leekides valust väänlevad, vaatab Jumal seda rahuldust tundes pealt. Saatan teadis, et kui see eksitus vastu võetakse, hakkavad paljud armastamise ja jumaldamise asemel Jumalat vihkama ning neid mõjutatakse uskuma, et Jumala sõna hoiatused ei lähegi üldse täht-tähelt täide; Tema armastava ja kaastundliku iseloomuga oleks ju vastuolus heita igavestesse piinadesse loodud olevused.

Teine äärmus, mida Saatan on püüdnud inimestesse sisendada, on jätta kõrvale täielikult Jumala õiglus ja Tema sõnas sisalduvad hoiatused, esitada Teda kõike andestavana, nii et ükski ei hukku, vaid kõik, nii pühad kui patused, on viimaks lunastatult Tema riigis.

Levinud eksitustega hinge surematusest ja lõputust viletsusest ning piinast on Saatanal läinud korda sisendada paljudele, et Piibel on inspireerimata raamat. Need inimesed usuvad, et Piibel õpetab küll palju häid asju, kuid nad ei suuda seda usaldada ega armastada, kuna neile on õpetatud, et Piibel õpetab igavest piina.

On teinegi inimklass, kelle Saatan on viinud veelgi kaugemale – eitama Jumala eksisteerimist. Nad ei suuda näha järjekindlust Jumala iseloomus, kuna Ta määrab teatud osa inimperekonnast kogu igavikuks kohutavatesse piinadesse. Seepärast heidavad nad ära nii Piibli kui selle Autori ning usuvad, et surm on igavene uni.

On veel üks inimgrupp, kartlik ja arg. Saatan kiusab neid patustama. Pärast patustamist aga sisendab neile, et patu palk ei ole surm, vaid elu kohutavates piinades läbi igaviku lõputute aegade. Nii maalib ta nende nõrgale vaimule õuduspilte igavesest põrgust, haarab nad oma võimusesse ning nad kaotavad mõistuse. Seejärel Saatan ja ta inglid juubeldavad, uskmatud ja ateistid aga ühinevad nendega kristlust teotades. Nad väidavad, et meeltesegadus on Piiblisse ja selle Autorisse uskumise loomulik tagajärg, samal ajal kui tegelikuks põhjuseks on populaarse eksiõpetuse uskumine.

Ma nägin, et taevased hulgad on täis pahameelt Saatana sellise jultunud tegutsemise üle. Ma küsisin, miks kõiki neid pettusi lubatakse inimeste meeltesse sisendada, kui Jumala inglid on ometi vägevad ning võivad vastava korralduse saamisel kergesti vaenlase võimu murda. Siis nägin ma, et Jumal teadis ette, et Saatan püüab kasutada kõiki oma kunste inimeste hävitamiseks; seepärast laskiski Ta kirjutada oma Sõna ja avaldada oma eesmärgid inimkonna suhtes selles nii selgesti, et nõrgimgi ei tarvitse eksida. Jumal, olles andnud inimestele Pühakirja, on hoolikalt hoidnud seda Saatana ja selle inglite eest, et nad seda hävitada ei saaks. Samal ajal kui teisi raamatuid on võimalik hävitada, pidi Piibel olema igavene. Ajastute lõpu lähenedes, kui Saatana pettused kasvavad, võib iga soovija selle omandada ning relvastada end Saatana pettuste ja valeimetähtede vastu.

Ma nägin, et Jumal on Piiblit eriliselt hoidnud. Ometi on aegadel, mil ainult mõni eksemplar oli alles jäänud, õpetatud mehed mõningatel juhtudel muutnud selle sõnastust, mõeldes teha seda selgemaks, ehkki nad tegelikult tegid selge asja segasemaks. Nad püüdsid viia seda kooskõlla oma kindlakskujunenud seisukohtadega, mis omakorda tulenesid traditsioonidest. Ma nägin aga, et Jumala Sõna tervikuna on otsekui täiuslik ahel – üks osa liitub teisega ning selgitab teist. Tõsised tõeotsijad ei tarvitse eksida; ei ole ju ainuüksi Jumala Sõna ise selge ja lihtne eluteel juhatamisel, vaid inimestele on avatud juhiks ka Püha Vaim, et nad mõistaksid Jumala Sõnas ilmutatud eluteed.

Ma nägin, et Jumala inglid ei võta iial inimese tahet oma kontrolli alla. Jumal asetab inimese ette elu ja surma. Inimene võib ise valiku teha. Paljud soovivad küll elu, kuid jätkavad ometi kõndimist laial teel. Nad otsustavad jätkata mässamist Jumala valitsuse vastu, hoolimata Tema suurest halastusest ja armastusest oma Poja surma andmisel nende eest. Need, kes otsustavad mitte vastu võtta nii kalli hinnaga omandatud päästet, peavad langema karistuse alla. Ma nägin, et Jumal ei heida neid põrgusse igavest piina kannatama, kuid ei võta neid ka taevasse. Kui Ta tooks nad sinna puhaste ja pühade

olevuste seltskonda, muudaks ta nende elu kohutavalt piinarikkaks. Ta hävitab nad täielikult ning teeb, nagu ei oleks neid iialgi eksisteerinud; niiviisi saab Tema jumalik õiglus rahuldatud. Jumal on vorminud inimese maa põrmust, sõnakuulmatud ja roojased aga hävitatakse tulega ning saavad taas põrmuks. Ma nägin, et Jumala headus ja kaastunne selles asjas peaks panema kõiki Tema iseloomu imetlema ja Tema püha nime austama. Pärast seda, kui õelad on maa pealt hävitatud, lausuvad kõik taevased hulgad: "Aamen!"

Saatan vaatab suure rahuldustundega nende poole, kes küll Kristuse nime tunnistavad, kuid hoiavad kõvasti kinni Saatana pattudest. Tema tööks on alatasa sisse tuua uusi pettusi ning tema vägi ja oskused selles suunas kasvavad pidevalt. Ta on juhtinud oma esindajad, paavstid ja preestrid, enese ülendamisele ning ässitab rahvast kibedasti taga kiusama ja hävitama neid, kes ei ole valmis tema pettusi vastu võtma.

Oo, milliseid kannatusi ja ahastust põhjustati Kristuse kallitele järelkäijatele! Inglid on kõigest sellest ustavalt aruannet pidanud. Saatan ja tema kurjad inglid teatasid juubeldavalt inglitele, kes kannatavaid pühasid teenisid, et need kõik tapetakse ja mitte ainsatki tõelist kristlast ei jää maa peale järele. Ma nägin, et Jumala kogudus oli sel ajal puhas. Ei olnud ohtu, et rikutud südamega inimesed sinna sisse tungivad, sest tõelist kristlast, kes julges oma usku tunnistada, varitses alatasa oht sattuda tapalavale või et talle saavad osaks kõikvõimalikud piinad, mis Saatan ja tema kurjad inglid suudavad välja mõelda ning inimese mõtteisse sisendada.

Peatükk 69. Usupuhastus

Vaatamata pühade tagakiusamisele kerkis kõikjal esile üha uusi Jumala tõe tunnistajaid. Issanda inglid tegid neile usaldatud tööd. Nad otsisid maailma pimedaimatestki paikadest inimesi, kes südamest ustavad olid. Nad kõik olid mässitud eksituse pimedusse, ometi kutsus Jumal neid Sauluse-sarnaselt oma valitud tööriistadeks, kandma edasi Tema tõde ja tõstma oma häält nimekristlaste pattude vastu. Jumala inglid mõjutasid Martin Lutheri, Melanchtoni ja teiste südant mitmetes paikades ning pani nad janunema Jumala Sõna elava tunnistuse järele. vaenlane "oli tulnud kui jõgi", seepärast tuli "tema vastu lipp üles tõsta." Luther valiti astuma vastu tormile ja langenud kiriku raevule ning kinnitama neid väheseid, kes oma pühale kutsele ustavaks jäid. Tema südames oli alati kartus Jumala meelepaha äratada. Luther püüdis algul tegude kaudu Jumala heakskiitu pälvida, kuid ei rahuldunud enne, kui taevane valgus pimeduse tema meeltes laiali ajas ning pani teda usaldama mitte oma tegusid, vaid Kristuse vereteeneid. Ta võis Jumala juurde tulla ise, mitte paavstide ega pihiisade, vaid ainuüksi Jeesuse Kristuse kaudu.

Oo, kui kallis oli Lutherile see uus ja auline valgus, mis oli hakanud paistma tema pimedasse mõistusse ja ajanud ära ebausu! Ta hindas seda valgust kõrgemalt kui suurimaid maiseid aardeid. Jumala sõna oli tema jaoks uus ja värske. Kõik näis muutununa. Raamat, mida ta oli kartnud, kuna ei suutnud selles näha ilu, oli tema jaoks nüüd elu, igavene elu. See oli tema rõõm, troost ja õnnistatud õpetaja. Miski ei võinud mõjutada Lutherit Pühakirja uurimisest loobuma. Ta oli kartnud surma; kui ta aga Jumala Sõna luges, hajus kogu ta hirm. Jumala iseloomu imetledes hakkas Luther Teda armastama. Luther uuris Piiblit iseenda jaoks ning otse sõi selles sisalduvaid rikkalikke aardeid; seejärel hakkas ta uurima seda koguduse jaoks. Temas tekitasid vastikust nende patud, keda ta õndsakssaamiseks usaldanud oli, ning kui ta nägi paljusid teisi olevat mässitud samasse pimedusse, mis tedagi oli katnud, püüdis ta innukalt leida võimalust näidata ka neile Jumala Talle, kes üksi võib ära võta maailma patu.

Tõstes oma hääle paavstliku kiriku eksituste ja pattude vastu, püüdis Luther murda pimeduseahelaid, mis hoidsid kütkes tuhandeid ning mõjutasid neid õndsakssaamiseks lootma oma tegude peale. Ta igatses saada võimeliseks avama inimeste meeli Jumala armu tõeliste rikkuste suhtes ning näidata, kui ülev on Jeesuse Kristuse läbi omandatud pääste. Püha Vaimu väes osutas ta kirikujuhtide pattudele. Preestrite vastupanutormi kohates ei raugenud ta julgus; kindlalt toetus ta Jumala tugevale käsivarrele, lootes usaldavalt, et Jumal talle võidu kingib. Sedamööda, kuidas võitlus üha ägedamaks muutus, süttis ka preestrite viha tema vastu üha enam põlema. Nad ei soovinud uuendust, vaid otsustasid jääda oma jõudeelu, kurjuse ja kõlvatute naudingute juurde, soovides, et ka kogudus pimedusse jäetaks.

Ma nägin, et Luther oli tuline ja innukas, kartmatu ning julge pattu hukka mõistes ja tõde kaitstes. Ta ei peljanud ei kurje inimesi ega kuradeid; ta teadis, et temaga oli Keegi, kes oli vägevam kui nemad kõik. Oma innukuse ja julgusega oli Lutheril oht mõnikord äärmustesse kalduda. Jumal aga äratas Melanchtoni, kes oli Lutherile iseloomult otse vastupidine ning oli talle usupuhastustöös abiks. Melanchton oli häbelik, kartlik ja ettevaatlik ning ilmutas palju kannatlikkust. Jumal armastas teda väga. Melanchton tundis suurepäraselt Pühakirja. Ta oli terava mõistusega, sügavalt tark mees. Jumala tööd armastas ta samavõrra nagu Luthergi. Issand liitis nende meeste südamed ühte ning nad said lahutamatuteks sõpradeks. Luther oli Melanchtonile suureks abiks, kui sel oli oht olla liiga kartlik ja aeglane. Melanchton omakorda hoidis tagasi Lutherit, kui see liiga kiiresti tahtis edasi minna. Melanchtoni kaugelenägelik ettevaatlikkus hoidis sageli ära hädad, millesse töö oleks sattunud, kui see oleks jäetud üksi Lutherile. Aga tihtipeale oleks töö võinud ka seisma jääda, kui see ainult Melanchtoni hooleks oleks jäetud. Mulle näidati Jumala tarkust nende kahe mehe valimisel usupuhastustööd edasi viima.

Siis viidi mind vaimus tagasi apostlite päevadesse ja ma nägin, et Jumal valis teineteisele toeks tulise, innuka Peetruse ning leebe, kannatliku Johannese. Mõnikord oli

Peetrus impulsiivne ning sageli tuli armastatud jüngril teda tagasi hoida. See aga ei teostanud uuendust Peetruse südames. Pärast seda aga, kui ta oli oma Issanda ära salanud, kahetsenud ja pöördunud, vajas ta oma tulisuse tagasihoidmiseks vaid leebet hoiatust Johannese poolt. Kristuse töö oleks sageli kannatanud, oleks see ainuüksi Johannese hooleks jäetud. Peetruse agarust oli väga vaja. Tema julgus ja energia päästis nad sageli raskustest ja vaigistas vaenlased. Johannesel oli südameid võitev meel. Oma kannatlikkuse ja sügava pühendumisega võitis ta paljusid Kristuse poolele.

Jumal äratas üles mehed, kes tõstsid oma hääle paavstliku kiriku pattude vastu ja viisid usupuhastust edasi. Saatan püüdis neid elavaid tunnistajaid hävitada; Issand aga tegi nende ümber kaitsemüüri. Mõnedel lubati esitatud tunnistust Tema nime auks ka oma verega pitseerida. Oli ka teisi mõjuvõimsaid mehi, nagu Luther ja Melanchton, kes võisid Jumalat rohkem austada ellu jäädes ning preestrite, paavstide ja kuningate patte paljastades. Need värisesid Lutheri ja tema kaastööliste hääle ees. Jumala valitud meeste kaudu hakkasid valguskiired pimedust hajutama; väga paljud võtsid rõõmuga valguse vastu ja ruttasid selles edasi. Kui üks tunnistajatest tapeti, äratati tema asemel kaks või enam uut.

Saatan ei olnud rahul. Ta võis saavutada meelevalda ainult usklike ihu üle, ei suutnud neid aga mõjutada loobuma oma usust ja lootusest. Isegi surmas hoidsid nad võidurõõmsalt säravana lootust surematusele õigete ülestõusmisel. Nendel meestel oli suurem jõud, kui on omane surelikele inimestele. Kristlased ei julgenud ainsakski hetkeks lasta oma tähelepanu soikuda, vaid hoidsid alatasa käes kõiki kristlase sõjariistu, valmis astuma vastu mitte ainult vaimulikele vaenlastele, vaid Saatanale inimeste kujul, kelle hüüdlauseks oli: "Loobuge oma usust võite te sureta!" Need vähesed kristlased olid tugevad Jumalas ning Temale kallimad kui pool maailma, kes küll Kristuse nime kandsid, Tema tööd aga pelgasid teha. Ajal, mil kogudust taga kiusati, olid selle liikmed üksmeelsed ja armastusrikkad; nad olid tugevad Jumalas. Patustel ei lubatud kogudusega liituda. Ainult see, kes oli valmis Kristuse pärast kõik maha jätma, võis Tema järelkäija olla. Kogudus oli vaene, alandlik kuid Kristuse meelsusega.

Peatükk 70. Kogudus ühines maailmaga

Pärast seda nägin ma Saatanat taas inglitega nõu pidavat ja saavutatust kokkuvõtteid tegevat. Tõsi küll, nad olid surmaähvardusel suutnud mõningaid kartlikke hingi peletada tõest eemale; paljud, ja isegi kõige kartlikumate hulgast, olid aga ometi tõe vastu võtnud ja nende kartlikkus ja argus kadusid silmapilkselt. Kui nad olid tunnistajaiks oma vendade surmale ja nägid nende kindlust ja kannatlikkust, teadsid nad, et Jumal ja taevased inglid aitasid märtritel kannatusi taluda. Sedasi muutusid nad ka ise julgeiks ja

kartmatuiks. Kui neil endil tuli elu jätta, pidasid nad oma usust kinni niisuguse kannatlikkuse ja kindlusega, et panid värisema isegi oma mõrvarid. Saatan ja tema inglid otsustasid, et tuleb leida mingi edukam tee hingede hävitamiseks, mingi uus viis, mis kindlamini tagajärgi annab. Ehkki kristlastele igapidi kannatusi valmistati, tegi nende püsivus ja neid rõõmustav, särav lootus ka nõrgimad tugevaks ning võimeliseks astuma kohkumatult vastu leekidele ja tapalavale. Nad järgisid Kristuse õilsat, väärikat käitumist oma mõrvarite ees ning veensid oma järjekindluse ja neil hingava Jumala auga ka paljusid teisi tões.

Siis otsustas Saatan, et ta peab pehmemalt asja juurde asuma. Ta oli juba Piibli õpetused moonutanud; traditsioonid, mis olid hukatuseks miljonitele, juurdusid sügavalt. Viha tagasi hoides otsustas Saatan oma alamaid mitte sellisele kibedale tagakiusamisele ässitada, vaid mõjutada kogudust võitlema hoopis mitmesuguste traditsioonide pärast, mitte aga kord pühade kätte antud usu eest. See õnnestus ning kogudus hakkas maailma käest vastu võtma auavaldusi ja eesõigusi, kaotades samal ajal Jumala heakskiidu. Hoidudes väljendamast otsekoheseid tõdesid, mis lõbuarmastajad ja maailma sõbrad kogudusest välja oleks jätnud, kaotas kogudus järk-järgult oma puhtuse ja väe.

Praegune ristiusu kirik ei koosne enam sellisest maailmast lahus olevast erirahvast nagu siis, kui põles tagakiusamise tuli. "Kuidas küll on tuhmunud kuld, hiilgav, puhas kuld!" Ma nägin, et kui kogudus oleks alatiseks säilitanud oma erilise, püha iseloomu, oleks jüngritele jagatud Püha Vaim ikka veel temaga. Haigeid oleks tehtud terveks, kurje vaime oleks sõideldud ja aetud välja; kogudus oleks vägev ja vaenlastele hirmuks!

Ma nägin väga suurt hulka inimesi, kes tunnistas Kristuse nime; Jumal aga ei tunnistanud neid omaks. Tal ei olnud neist mingit rõõmu. Saatan näis võtvat endale religioosse rüü ja tahtis väga, et need inimesed end kristlasteks peaksid. Ta soovis isegi, et nad usuksid Jeesusesse, Tema ristilöömisse ja ülestõusmisse. Saatan ja tema inglid usuvad ka ise kõik seda – ning värisevad. Kui usk aga ei vii headele tegudele ega mõjuta neid, kes seda usku tunnistavad, jäljendama Kristuse ennastsalgavat elu, ei ole Saatan vähimalgi määral ärevuses. Need inimesed kannavad vaid Kristuse nime, sellal kui nende süda on ikka veel lihalik ja pimeduse vürst võib neid tarvitada oma teenistuses isegi paremini kui päris uskmatuid. Varjates oma rikutust ja kristlase nime taha peites, elavad nad päevast-päeva pühitsemata loomuse ja alistamata kirgedega. See annab uskmatutele põhjust teotada nende ebatäiuslikkuse pärast Kristust ning ka nende head nime, kes puhtast, rikkumata usust kinni hoiavad.

Jutlustajad kõnelevad ümmargust juttu, mis lihaliku südamega "usklikele" sobivad. Nad ei julge kuulutada Jeesust ega Piibli teravaid tõdesid. Kui seda tehtaks, ei jääks lihalikud inimesed kogudusse. Kuna aga paljud neist on jõukad, soositakse neid igati, ehkki nad ei sobi kogudusse rohkem kui Saatan oma meeskonnaga. Seda Saatan just

tahabki. Jeesuse usku näidatakse maailma silmis populaarse ja lugupidamist väärivana. Inimestele kinnitatakse, et need, kes religiooni tunnistavad, on maailma silmis austatud. Sellised õpetused erinevad suuresti Kristuse tõest, kelle õpetused ei saa olla maailmaga rahujalal. Neil, kes Teda järgisid, tuli end maailma jaoks ära salata. Kõik need ümmargused kõned on pärit Saatanalt ja tema inglitelt. Nemad on selle plaani kujundanud, nimekristlased aga ellu viinud. Õpetati meeldivaid väljamõeldisi ning võeti need varmalt vastu – tulemuseks silmakirjatsejate ja avalike patustajate ühinemine kogudusega. Kui tõde oleks kuulutatud selle puhtuses, oleks see nad välja jätnud. End nime poolest Kristuse järelkäijaiks tunnistajate ja maailma vahel polnud aga mingit erinevust. Ma nägin, et kui koguduseliikmetelt oleks silmakirjalikkuse rüü ära rebitud, oleks paljastunud selline ülekohus, pahelisus ja rikutus, et ka kõige arglikum Jumala laps ei oleks kõhelnud neid Kristuse "tunnistajaid" nimetamast õige nimega nende isa, kuradi lasteks; tegid nad ju tema tegusid.

Jeesus ja kõik taevased hulgad vaatasid seda pilti vastumeelsusega. Ometi oli Jumalal koguduse jaoks pühalik ja tähtis kuulutus. Vastuvõtmise korral teostanuks see koguduses põhjaliku usupuhastuse, elustades elava tunnistuse, mis oleks pühkinud välja salalikud ja patused ning muutnud koguduse taas Jumala heakskiidu osaliseks.

Peatükk 71. William Miller

W. Milleri kohta vaata ka Lisast

Jumal saatis oma ingli liigutama ühe farmeri südant, kes ei olnud varem Piiblist hoolinud, ning mõjutama teda prohvetikuulutusi uurima. Jumala inglid külastasid seda valitud meest korduvalt, et suunata tema mõistust ning viia arusaamisele prohvetikuulutustes, mis Jumala rahva jaoks alati tumedad olid olnud. Talle anti kätte tõdede ahela algus ning juhiti seda edasi uurima lüli lüli järel, kuni ta Jumala Sõna imetluse ja hämmastusega vaatles. Ta nägi täiuslikku tõeahelat. See Sõna, mida ta oli inspireerimatuks pidanud, avanes nüüd tema pilgule kogu ilus ja aulikkuses. Ta nägi, kuidas Pühakirja üks osa selgitas teist; kui üks koht oli tema mõistusele suletud, leidis ta Sõna teisest osast sellele selgituse. Ta luges Jumala püha Sõna rõõmuga ning sügava aukartusega.

Kui Miller prohvetikuulutusi järkjärgult edasi uuris, mõistis ta, et inimesed on jõudnud maailma ajaloo lõpupäevadesse, ise seda teadmata. Ta jälgis kirikuid ja nägi, et need olid rikutud; nad olid hakanud armastama maailma. Kirik otsis ilmalikku au selle asemel, mis tuleb ülalt; haarati maailma rikkuste järele – selle asemel, et koguda endile varandust taevasse. Kõikjal võis näha silmakirjatsemist, pimedust ja surma. Miller sattus

suurde ärevusse. Jumal kutsus teda jätma maha oma farm, nagu Ta omal ajal kutsus Eliisat jätma härjad ning põllu, et järgneda Eelijale. Värisedes hakkas William Miller avama inimestele Jumala riigi saladusi, viies oma kuulajad prohvetikuulutuste kaudu vaimus kuni Kristuse teise tulemiseni. Nii töötades sai ta pidevalt jõudu juurde. Nagu Ristija Johannes kuulutas Jeesuse esimest tulemist ja valmistas selleks teed, nii kuulutas William Miller ning need, kes temaga liitusid, Jumala Poja teist tulemist.

Mind viidi vaimus tagasi apostlite päevadesse ja mulle näidati, et Jumalal oli eriline töö armastatud jüngri Johannese jaoks. Saatan muidugi otsustas seda tööd takistada ning saatis oma käsilased Johannest hävitama. Jumal aga saatis oma inglid ja hoidis teda imeväärselt. Kõik, kes olid tunnistajaks Jumala suurele väele Johannese päästmisel, olid hämmastunud; paljud veendusid, et Jumal oli temaga ning et tema antud tunnistus Jeesuse kohta oli õige. Need, kes püüdsid teda hukka saata, kartsid nüüd temalt elu võtta ning tal lubati Jeesuse pärast edasi kannatada. Vaenlased esitasid Johannese kohta valesüüdistusi ning ta saadeti lühikeseks ajaks üksildasele saarele, kus Issand saatis ta juurde oma ingli, et ilmutada talle tulevikus asetleidvaid sündmusi, samuti koguduse olukorda kuni ajastute lõpuni – nii koguduse äralangemist kui ka seisukohta, millele kogudus peaks asuma, kui ta tahab meeldida Jumalale ja lõpuks võitjaks jääda.

Taeva ingel tuli kogu oma majesteetlikkuses Johannese juurde; tema pale hiilgas Jumala suurest aust. Ingel ilmutas Johannesele erinevaid, sügavat huvi pakkuvaid sündmusi Jumala koguduse ajaloost ning tõi ta silme ette ohud ja konfliktid, mis Kristuse järelkäijatele osaks saavad. Johannes nägi, kuidas neid proovitakse ja valgeks tehakse ning kuidas nad viimaks võitjatena Jumala riigis on. Ingli nägu muutus rõõmust ja suurest auhiilgusest säravaks, kui ta näitas Johannesele Jumala koguduse lõplikku võitu. Kui apostel nägi koguduse päästmist, sai ta selle stseeni auhiilgusest haaratud ning langes sügavas aukartuses ingli jalgade ette maha, et teda kummardada.

Taevane käskjalg tõstis Johannese silmapilkselt üles ning tegi talle leebe etteheite, öeldes: "Vaata, ära tee seda! Ma olen sinu ja su vendade kaassulane, kelledel on Jeesuse tunnistus. Kummarda Jumalat, sest Jeesuse tunnistus on prohveti kuulutamise Vaim!" Seejärel näitas ingel Johannesele taevast linna kogu selle pimestavas auhiilguses. Vaimustatuna ning unustades ingli endise noomituse, langes ta uuesti ingli jalgade ette maha. Taas kõlas leebe etteheide: "Vaata, ära tee seda! Sest ma olen sinu ja su vendade, prohvetite ja nende kaassulane, kes selle raamatu sõnu peavad… Kummarda Jumalat!"

Jumala sõna kuulutajad ja rahvas on pidanud Ilmutusraamatut salapäraseks ning vähem tähtsaks kui teisi Pühakirja osi. Ma nägin aga, et see raamat on tõepoolest ilmutus, antud eriliselt nende jaoks, kes elavad viimseil päevil, aidates neil kindlaks teha oma tõelist seisukorda ning kohustusi. Jumal juhtis William Milleri meeled prohvetikuulutuste juurde ning andis talle suure valguse Ilmutusraamatu kohta.

Kui Taanieli nägemusi oleks mõistetud, mõistnuks inimesed paremini ka Johannese nägemusi. Õige aja saabudes liigutas Jumal oma valitud sulase südant, kes selgesti, Püha Vaimu väes avas inimestele prohvetikuulutusi ning näitas Taanielile ja Johannesele ilmutatu, samuti Piibli teiste osade omavahelist seost. Ta viis inimeste südameni Jumala Sõna pühalikud kardetavad hoiatused, mis pidid neid ette valmistama Inimese Poja tulemiseks. Kuulajate meeled olid haaratud sügavast, pühalikust veendumusest ning nii jutlustajad kui lihtliikmed, nii patused kui uskmatud pöördusid Issanda poole ning otsisid ettevalmistust, et Jumala kohtus seisma jääda.

Jumala inglid olid William Millerile tema töös saatjaiks. Ta oli kindlameelne ja kohkumatu, kuulutades kartmatult talle usaldatud sõnumit. Kurjuses elav maailm ning külm, ilmaliku meelsusega kogudus olid küllaldasteks põhjusteks, mis ajendasid Millerit rakendama töösse kogu oma energiat ning tegid ta tahtlikuks taluma vaeva, puudust ja kannatusi. Ehkki nimekristlased ja maailm talle vastupanu osutasid ning Saatan oma sulastega hoope jagasid, ei loobunud ta kuulutamast igavest evangeeliumi kõikjal, kuhu teda iganes kutsuti. Tema hüüd kõlas kaugel ja lähedal: "Kartke Jumalat ja andke temale austust, sest on tulnud tema kohtutund!"

Peatükk 72. Esimese ingli kuulutus

Vaata ka Lisast

Ma nägin, et aja ettekuulutamises 1843. aastal oli tegev Jumala käsi. Tema plaan oli äratada rahvas ning tuua nad läbikatsumispunkti, kus nad pidid otsustama kas tõe poolt või vastu. Jutlustajad veendusid prohvetliku perioodi kohta võetud seisukohtade õigsuses ning nii mõnedki raputasid maha uhkuse, loobusid oma palgast ja kirikutest, et hakata paigast paika kõndides uut sõnumit kuulutama. Kuna aga taevane kuulutus leidis maad vaid väheste karjaste südames, asetati töökoorem ka paljude lihtliikmete õlgadele. Mõned jätsid maha oma põllud, et sõnumit kuulutada, teised aga kutsuti Jumala tööle äritegevuse juurest. Isegi mõned spetsialistid pidid jätma maha oma erialase tegevuse, et võtta osa ebapopulaarsest esimese ingli kuulutuse kuulutamisest.

Jutlustajad heitsid kõrvale oma erivaated ja vastandlikud tunded ning ühinesid Jeesuse tuleku kuulutamises. Kus iganes kuulutus kõlas, liigutas see paljusid. Patused pöördusid, nutsid ja palvetasid andestuse pärast. Vildakat elu elanud inimesed püüdsid oma endisi tegusid heaks teha. Vanemad tundsid sügavat muret oma laste pärast. Need, kes olid sõnumi vastu võtnud, töötasid oma pöördumata sõprade ja sugulaste heaks; pühaliku kuulutuse tähtsuse pärast suurt hingelist koormat tundes hoiatasid ja manitsesid nad neid valmistuma Inimese Poja tulemiseks. Vaid kõige kalestunumad inimesed ei

alistunud selliste südamesttulevate hoiatuste kaudu esitatud tõendite kaalukusele. See puhastav töö juhtis inimeste mõtted ja kiindumused ilmalikelt asjadelt senikogemata pühendumisele.

Tuhanded mõjutati vastu võtma William Milleri kuulutatud tõde ning Jumala sulased äratati Eelija vaimus ja väes kuulutama ajakohast sõnumit. Nii nagu Jeesuse eelkäija Johannes, tundsid ka selle pühaliku kuulutuse kuulutajad end sunnitud olevat asetama kirve puu juure külge ning kutsuma inimesi üles ilmutama tõelist meeleparanduse vilja. Nende tunnistus pidi äratama ja vägevalt mõjutama kirikuid, ilmutades nende rikutud olemust. Kui kõlas pühalik hoiatus põgeneda tulevase viha eest, võtsid paljud kirikute liikmed selle tervistava sõnumi vastu; nad mõistsid, et on tagasi libisenud ning alandusid kibedate kahetsuspisarate ja sügava hingepiinaga Jumala ees. Kui Püha Vaim nende peal hinges, aitasid nad edasi anda hüüdu: "Kartke Jumalat ja ande temale austust, sest on tulnud tema kohtutund!"

Kindlaksmääratud aja kuulutamine kutsus esile suure vastupanu kõikide poolt, alates vaimulikest kõnepultides kuni kõige muretumate, taevast-trotsivate patusteni. "Ükski ei tea päeva ega tundi!" kuuldus nii silmakirjalike jutlustajate kui jultunud pilkajate suust. Ei üks ega teine tahtnud lasta end õpetada aega parandada nende poolt, kes osutasid aastale, mil nad uskusid prohvetlikke perioode lõppevat, ning märkidele, mis näitasid, et Kristuse tulek on lähedal; otse ukse ees.

Paljud karjased, kes väitsid end armastavat Jeesust, ütlesid, et nad ei osuta vastupanu Kristuse tulemisele, vaid kindlaksmääratud aja kuulutamisele. Jumala kõikenägev silm aga luges nende südameid. Neile ei meeldinud, et Jeesuse tulemine on lähedal, teades, et nende ebakristlik elu ei tee proovi läbi, kuna nad ei kõndinud Kristuse poolt näidatud alandusteel. Valekarjased seisid Jumala tööl takistuseks ees. Veenva väega kõneldud tõde äratas inimesi ning nad hakkasid küsima otsekui Filippi linna vangihoidja omal ajal: "Mis ma pean tegema, et ma õndsaks saaksin?" Väärkarjased aga astusid tõe ja rahva vahele ning kõnelesid ümmargust juttu, mis inimesi tõest eemale viis. Ühinenud Saatana ja tema inglitega, hüüdsid nad: "Rahu, rahu!" kui tegelikult rahu ei olnud. Need, kes armastasid jõudeolekut ning kerget elu, olles rahul Jumalast eemaldumisega, ei lasknud end oma lihalikust muretusest üles äratada. Ma nägin, et Jumala inglid märkisid kõik üles. Pühendumatute karjaste riided olid määritud hingede verega.

Jutlustajad, kes ei võtnud ise seda päästekuulutust vastu, takistasid ka neid, kes soovisid seda vastu võtta. Nende peal lasub süü hingede hukkumise pärast. Levitati väärkuuldusi, et Milleri mõju kahjustada; mitmetel kordadel, kui ta oli selgesti kuulutanud Jumala nõu ning viinud teravad, lõikavad tõed kuulajate südameni, süttis tema vastu suur raev; kui ta koosolekupaigast lahkus, jäid mõned teda varitsema, et võtta

talt elu. Jumala inglid aga saadeti ustavat sulast kaitsma ning ta juhiti ohutult läbi vihase hulga. Tema töö ei olnud veel lõpetatud.

Pühendunud inimesed võtsid sõnumi rõõmuga vastu. Nad teadsid, et see oli Jumalast, ning et seda kuulutati õigel ajal. Inglid jälgisid sügava huviga taevase kuulutuse tagajärgi ning kui kirikud selle hülgasid, pidasid nad kurvalt Jeesusega nõu. Jeesus pööras oma pilgu kirikutelt ära ning käskis inglitel ustavalt valvata neid kalleid hingi, kes tunnistust ei põlanud; nendele pidi paistma veel suurem valgus.

Ma nägin, et kui nimekristlased oleksid Õnnistegijat oodanud ning olnud Temasse kiindunud ja tundnud, et kedagi Jeesusega võrrelda ei saa, oleksid nad rõõmuga tervitanud juba esimesi viiteid Tema tulekule. Nende vastumeelsus Issanda tulekust kuuldes oli otsustavaks tõendiks, et nad Teda ei armastanud. Saatan ja ta inglid tundsid võidurõõmu ning heitsid Kristusele ja pühadele inglitele näkku, et Jumala rahvas armastab Teda nii vähe, et sugugi Jeesuse teist tulemist ei igatse.

Ma nägin Jumala tõelist rahvast rõõmuga Issanda tulemist ootamas. Jumala soov oli neid läbi katsuda. Tema käsi kattis vea prohvetlike perioodide arvutamises. Need, kes Issandat ootasid, ei avastanud seda viga ning seda ei märganud ka enamik õpetatud mehi, kes kindla aja kuulutamisele vastu seisid. Jumala plaan oli, et tema rahvas teeks läbi pettumuse. Aeg möödus ja need, kes olid rõõmsalt oma Õnnistegijat oodanud, olid kurvad ja masendunud, samal ajal kui need, kes Jeesust sugugi näha ei soovinud, vaid võtsid sõnumi ainuüksi kartusest vastu, tundsid rõõmu, et Ta oodatud ajal siiski ei ilmunud. Nende usutunnistus ei olnud mõjutanud nende südant ega puhastanud elu. Aja möödumine oligi mõeldud selleks, et niisuguste inimeste tõelist olemust paljastada. Nemad olid esimesed, kes pöördusid ja naeruvääristasid kurbi, pettunud hingi, kes tõeliselt oma Õnnistegija ilmumist ootasid. Ma nägin Jumala tarkust oma rahva läbikatsumisel ning tõsisele proovile allutamisel, et paljastada neid, kes katsumusetunnil kõhklema löövad ning Talle selja pööravad.

Jeesus ja kõik taevased hulgad vaatasid kaastunde ja armastusega neile, kes olid igatsevalt oodanud, et näha Teda, keda nende hing armastas. Inglid hõljusid nende kohal, et neid katsumustunnil toetada. Need aga, kes taevase kuulutuse vastuvõtmises hooletud olid, jäeti pimedusse. Nende vastu süttis põlema Jumala viha, kuna hüljati valgus, mille Tema neile taevast oli saatnud. Neid ustavaid, pettunud hingi aga, kes ei mõistnud, miks Issand ei tulnud, ei jäetud pimedusse. Taas juhiti nad Piibli juurde prohvetlikke perioode uurima. Issanda varjav käsi võeti nüüd arvudelt ning viga selgus. Nähti, et prohvetlikud perioodid ulatusid 1844. aastani, ning et samad tõendid, mida oli esitatud prohvetlike perioodide lõppemise kohta 1843. aastal, osutasid nende lõppemisele 1844. aastal. Valgus Jumala Sõnast paistis nende seisukohtadele ning nad avastasid ka "viivitusaja". "Kui ta (v. t. nägemus) viibib, siis oota teda!" (Hab.2:3). Kristuse viivitamatut tulekut oodates

olid nad jätnud kahe silma vahele nägemuse viibimise, mis pidi ilmutama tõelisi ootajaid. Taas oli neil olemas ajapunkt. Ometi nägin ma, et paljud naist ei suutnud saada üle oma tõsisest pettumusest ega ilmutanud enam seda innukust ja energiat, mis oli iseloomustanud nende usku 1843. aastal.

Saatan ja tema meeskond tundsid võidurõõmu ning need, kes ei olnud sõnumit vastu võtnud, õnnitlesid end oma kaugelenägelikkuse ja tarkuse pärast, et nad seda niinimetatud pettust polnud vastu võtnud. Nad ei mõistnud, et hülgasid Jumala nõu eneste suhtes ning töötasid käsikäes Saatana ja tema inglitega, viies segadusse Jumala rahvast, kes elas läbi taevast kuulutust.

Selle sõnumi uskujad olid oma kogudustes rõhutud seisundis. Mõni aeg hoidis kuulutuse mittevastuvõtjaid oma südame tõelisi tundeid väljendamast hirm; aja möödumine aga tõi need tunded esile. Nad soovisid vaikima panna tunnistust, mida Kristuse ootajad andsid – et prohvetlikud perioodid ulatuvad 1844. aastani. Selgesti osutasid usklikud oma veale ning tõid ette põhjused, miks nad ootasid oma Issandat 1844. aastal. Vastased ei suutnud tuua ette mingeid argumente nende võimsate tõendite vastu. Ometi süttis kirikute viha; nad otsustasid tõendeid mitte kuulda võtta, vaid kõrvaldada tunnistus kogudustest nii, et ka teised seda kuulda ei saaks. Need, kes ei julgenud Jumalalt saadud valgust teiste eest varjul hoida, heideti kirikutest välja. Jeesus aga oli nendega ja nad tundsid rõõmu Tema palge valgusest. Ustavad olid nüüd valmis vastu võtma ka teise ingli kuulutust.

Peatükk 73. Teise ingli kuulutus

Vt. selle kohta ka Lisast

Kui kirikud keeldusid vastu võtmast esimese ingli kuulutust, heitsid nad seega ära taevast antud valguse ning kaotasid Jumala heakskiidu. Omaenda jõule toetudes astusid nad esimese ingli kuulutusele vastu pannes kohale, kust nad ei suutnud teise ingli kuulutuse valgust näha. Nende poolt rõhutud, kuid Jumalast armastatud võtsid aga vastu sõnumi: "Baabülon on langenud!" ning läksid kirikutest välja.

Teise ingli kuulutuse lõpu lähenedes (vt Lisa) nägin, kuidas taevast paistis suur valgus Jumala rahva peale. Selle valguse kiired näisid olevat otsekui päike. Kuulsin, kuidas inglite hääled hüüdsid: "Ennäe, peigmees! Minge vastu!"

See oli keskööhüüd, mis pidi andma väe teise ingli kuulutusele. Inglid saadeti äratama araksmuutunud pühasid ning valmistama neid eelseisvaks suureks tööks. Esimeste hulgas, kes selle kuulutuse vastu võtsid, polnud sugugi kõige võimekamad inimesed.

Inglid saadeti alandlike, pühendunud Jumala laste juurde ning nad mõjutasid neid hüüdma: "Ennäe, peigmees! Minge vastu!" Need, kellele see hüüd oli usaldatud, tõttasid seda edasi andma ning lasksid kuulutusel Püha Vaimu väes kõlada, et äratada ka oma masendunud vendi. See töö ei seisnenud inimeste tarkuses ega õpetatuses, vaid Jumala väes. Tema pühad, kes hüüdu kuulsid, ei saanud sellele vastu seista. Kõige vaimulikuma meelsusega inimesed võtsid sõnumi esimestena vastu. Need aga, kes olid enne töö juhtideks olnud, olid nüüd viimaste hulgas, kes kuulutuse vastu võtsid ja aitasid edasi anda hüüdu: "Ennäe, peigmees! Minge vastu!"

Maa kõigis osades viidi inimestele teise ingli kuulutuse valgus ning kesköö hüüd sulatas tuhandete südamed. See levis linnast linna ja külast külla, kuni ootav Jumala rahvas täielikult äratatud oli. Paljudes kirikutes ei lubatud seda sõnumit kuulutada ning suur hulk elavaid tunnistajaid lahkus neist langenud kirikutest. Kesköö hüüd teostas võimsa töö, katsudes läbi inimeste südamed ja mõjutades usklikke otsima isiklikku, elavat ühendust Jumalaga. Jumala rahvas teadis, et ei saa enam toetuda üksteisele.

Pidevalt ootasid pühad oma Issandat; paastuti, valvati ja oldi peaaegu pidevalt palves. Isegi mõned patused ootasid hirmuga määratud aega; suurem hulk aga ilmutas kuulutusele vastu pannes Saatana vaimu. Nad naersid ja pilkasid ning kordasid kõikjal: "Ükski ei tea ju päeva ega tundi!" Kurjad inglid mõjutasid neid südameid kõvaks tegema ning ära heitma kõiki taevaseid valguskiiri, nii et nad jäid kindlalt Saatana püünistesse. Paljudel, kes tunnistasid end samuti Kristust ootavat, ei olnud kuulutuses tegelikult mingit osa. Jumala au, mille tunnistajaks nad olid olnud, ootavate usklike alandlikkus ja sügav pühendumine, samuti kaalukad tõendid, olid mõjutanud ka neid tõde väliselt vastu võtma, tegelikult aga ei olnud nad pöördunud ega olnud oma Issanda tulemiseks valmis.

Pühad tundsid kõikjal tõsist palvevaimu. Neil hingas tõsine pühalikkus. Inglid jälgisid sügavaima huviga kuulutuse tagajärgi ning aitasid neid, kes selle vastu võtsid – nad tõstsid neid maistest asjadest kõrgemale, ammutama rikkalikult õnnistuse allikast. Jumal võttis oma rahva nüüd vastu. Jeesus vaatas heameelega nende peale, kuna neis peegeldus Tema kuju. Nad olid toonud täieliku ohvri, pühendunud täielikult Temale ning ootasid nüüd surematuks muutmist. Neile oli aga määratud taas kurva pettumuse osalisteks saada. Aeg, mil nad vabastamist ootasid, läks mööda, nemad aga olid ikka veel maa peal ning needuse märgid olid kõikjal ümberringi selgemad kui iial varem. Nad olid asetanud oma lootused taevale ja magusas ootuses juba surematust maitsnud; nende ootused aga ei läinud täide.

Kartus, mis paljusid varem tabas, ei olnud veel kadunud; ei juletud kohe pettunud pühade üle võidurõõmu ilmutada. Kui aga mingeid nähtavaid märke Jumala vihast ei ilmunud, saadi kartusest võitu ning hakati pühasid pilkama ja teotama. Jumala rahvast katsuti taas läbi. Maailm naeris ja teotas. Nendel, kes igasuguse kahtluseta olid uskunud,

et Jeesus nüüd kohe tuleb, äratab surnud üles, muudab elavad pühad ning võtab valitsuse igaveseks enda kätte, oli samasugune tunne nagu jüngritel Kristuse haua juures: "Nad on Issanda hauast ära võtnud ja me ei tea, kuhu nad on ta pannud!"

Peatükk 74. Illustratsioon adventliikumise kohta

Ma nägin mitmeid inimsalku, kes näisid omavahel köitega ühendatud olevat. Paljud neis salkades olid täielikus pimeduses, silmad suunatud alla, maa poole. Ei paistnud mingit ühendust nende ja Jeesuse vahel. Erinevates salkades oli aga siin-seal inimesi, kelle näod särasid valgusest ning kes vaatasid taeva poole. Valguskiired Jeesuselt paistsid päikesekiirtena nende peale. Siis käskis ingel mind vaadata tähelepanelikult ning ma nägin, et igaühe juures, kellele valguskiired paistsid, oli teda valvav ingel. Neid aga, kes pimeduses viibisid, ümbritsesid kurjad inglid. Siis kuulsin üht inglit hüüdvat: "Kartke Jumalat ja andke temale austust, sest on tulnud tema kohtutund!"

Seejärel paistis taevast auline valgus, et valgustada kõiki, kes selle vastu võtavad. Mõned neist, kes pimeduses olid, võtsid valguse vastu ja rõõmustasid selle üle. Teised aga osutasid taevasele valgusele vastupanu, väites, et see saadeti vaid nende eksiteele viimiseks. Seepeale võeti valgus neilt ära ning nad jäeti pimedusse. Need, kes Jeesuselt olid valguse vastu võtnud, võtsid rõõmuga vastu ka selle uue hinnalise valguse, mis nendele paistis.

Ustavate näod särasid pühast rõõmust, nende pilgud aga olid suunatud pingsa huviga üles – Jeesusele. Nendegi hääl kõlas koos ingli häälega; "Kartke Jumalat ja andke temale austust, sest on tulnud tema kohtutund!" Kui nad sedasi hüüdsid, nägin, et paljud pimeduses viibijad hakkasid neid õlgade ja küünarnukkidega togima. Nii mõnedki, kes sellest pühast valgusest rõõmu tundsid, rebisid neid ühendavad köidikud katki ning eraldusid neist salkadest. Peale seda hakkasid mitmetesse salkadesse kuuluvad ja suurt autoriteeti omavad mehed ühe juurest teise juurde käima, kinnitades lõdvaks muutnud köisi. Ühed tegid seda meeldivate sõnadega, teised vihaste pilkude ja ähvardavate žestidega. Üle nende huulte tuli pidevalt: "Jumal on meiega. Me seisame valguses. Meil on tõde!" Ma küsisin, kes need mehed on ja mulle öeldi, et need on jutlustajad ja juhtivad mehed, kes ise valgust ära heitsid ja ei taha, et ka teised seda vastu võtavad.

Ma nägin neid, kes valgust kalliks pidasid, suure igatsusega ülespoole vaatavat, oodates, et Jeesus tuleb ja nad enda juurde võtab. Kuid peagi varjutas neid üks pilv ja nende näod muutusid kurvaks. Ma küsisin, mis pilv see on ja mulle näidati, et see oli nende pettumus. Aeg, mil oodati Õnnistegijat, oli möödas. Jeesus aga ei olnud tulnud. Ootavad pühad olid õnnetud, jutlustajad ja teised juhtivad mehed, keda ma enne olin

pannud tähele, tundsid aga rõõmu. Ka kõik teised valguse hülgajad juubeldasid koos Saatana ja kurjade inglitega.

Siis kuulsin ühe teise ingli häält: "Langenud, langenud on suur linn Baabülon!" Masendunud usklikele paistis nüüd valgus ning innukalt Jeesuse tulemist igatsedes suunasid nad oma pilgud taas Temale. Nägin, kuidas mitmed inglid kõnelesid sellega, kes oli hüüdnud: "Baabülon on langenud!" ning ühinesid temaga hüüdes: "Ennäe, peigmees! Minge vastu!" inglite meloodilised hääled näisid kanduvat kõikjale. Eriliselt särav ja auline valgus paistis nende ümber, kes seni saadud valgust kalliks pidasid. Nende palged särasid auhiilgusest ning nad ühinesid inglitega, hüüdes: "Ennäe, peigmees! Minge vastu!" Kui see ühine hüüd mitmete salkade keskel kõlas, hakkasid valguse hülgajad hüüdjaid tõukama, heitsid neile vihaseid pilke ning teotasid ja pilkasid neid. Jumala inglid aga laotasid kaitsvad tiivad tagakiusatute üle, samal ajal kui Saatan ja tema inglid püüdsid neid pimedusse mässida, mõjutades taevast ära põlgama.

Siis kuulsin häält, mis ustavatele ütles: "Minge ära nende keskelt ja ärge puudutage roojast!" Sellele häälele kuuletudes rebis suur hulk end siduvad köied katki, lahkudes pimedusse jäänutest ning ühinedes rõõmsalt nendega, kes juba varem end vabaks olid teinud, liites nendega oma hääle. Kuulsin tõsist, anuvat palvehäält nendelt vähestelt, kes veel pimeduses olevate salkadega olid jäänud. Jutlustajad ja juhtivad mehed kõndisid ühe juurest teise juurde, kinnitades köisi tugevamini. Ikka veel kuulsin seda tõsist palvehäält. Siis nägin palvetajaid sirutavat käsi nende poole, kes olid vabad ja tundsid rõõmu Jumalas. Ustavad vaatasid tõsiselt taeva poole, osutasid üles ja hüüdsid: "Tulge sealt ära, eralduge neist!" Nägin, kuidas mitmed võitlesid vabaduse pärast; viimaks siiski suutsid nad siduvad köied puruks rebida. Nad osutasid vastupanu püüetele köisi tugevamini kinni siduda ega kuulanud pimeduses olijate korduvaid kinnitusi: "Jumal on meiega; meil on tõde!"

Pidevalt lahkus inimesi pimeduses viibivatest salkadest ning liitus vaba salgaga, kes asus maast kõrgemal, lagedal väljal. Nende pilgud olid suunatud ülespoole, neil hingas Jumala auhiilgus ning nad kiitsid Teda rõõmsalt. Nad olid omavahel väga tihedalt ühendatud ning nende ümber näis säravat taevane valgus. Nende läheduses olid mõned valguse mõjul küll sinna tulnud, kes tegelikult selle salgaga ühendatud ei olnud. Kõik, kes taevast paistnud valgust kalliks pidasid, vaatasid pingsas ootuses ülespoole. Jeesus vaatas õrnalt ja heakskiitvalt nende peale. Ustavad ootasid Issanda ilmumist, heitmata ainsatki kõhklevat pilku maa poole. Taas aga varjutas neid ootajaid pilv ning ma nägin, kuidas nad oma väsinud pilgud alla lasksid. Küsisin selle muutuse põhjust ja mu saateingel vastas: "Nad on taas oma ootustes pettunud. Jeesus ei saa veel maa peale tulla. Nad peavad kannatama veelgi suuremaid läbikatsumisi Tema nime pärast, loobudes inimestelt saadud eksitustest ja traditsioonidest ning pöörduma täielikult Jumala ja Tema

Sõna poole. Jumala rahvas peab saama puhastatud, valgeks tehtud ja läbi katsutud. Need, kes selle kibeda katsumuse läbi teevad, saavad igavese võidu."

Jeesus ei tulnud siia maa peale siis, kui see ootav salk rõõmsalt ootas, et puhastada pühamut, s.o. maad tulega. Ma nägin, et prohvetlike perioodide arvutamine nende poolt oli õige, ettekuulutatud aeg lõppes tõepoolest 1844. aastal ning Jeesus sisenes kõige pühamasse paika, et puhastada pühamu päevade lõpul. Usklike viga seisnes selles, et nad ei mõistnud, mis on pühamu ega saanud aru ka selle puhastamise olemusest. Kui ma taas sellele ootavale salgale pilgu heitsin, näisid nad kurbadena. Hoolikalt uurisid nad taas oma usu aluseid ning kontrollisid prohvetlike perioodide arvutamist, kuid ei suutnud viga avastada. Aeg oli täis saanud, kus oli aga nende Õnnistegija? Nad olid Ta silmist kaotanud.

Mulle näidati jüngrite pettumust, kui nad tulid haua juurde ega leidnud Jeesuse ihu. Maarja ütles: "Nemad on mu Issanda ära viinud ja ma ei tea, kuhu nad on ta pannud!" Siis teatasid inglid kurbadele jüngritele, et nende Issand on üles tõusnud ning läheb nende eele Galileasse.

Siis nägin ma, kuidas Jeesus sügava kaastundega vaatas oma pettunud järelkäijatele, kes Tema tulemist olid oodanud; Ta saatis oma inglid nende meeli juhtima, et nad võiksid Teda järgida seal, kus Ta tegelikult oli. Jeesus näitas neile, et see maa ei ole pühamu. Ta läks kõige pühamasse paika taevases pühamus, et teha lepitust oma rahva eest ning võtta vastu kuningriik oma Isalt. Alles seejärel pöördub Ta taas maa peale ning võtab nad enda juurde, et nad elaksid Temaga igavesti. Esimeste jüngrite pettumus kujutab hästi ka nende pettumust, kes ootasid oma Issandat 1844. a.

Mind viidi vaimus tagasi aega, mil Kristus võidukalt Jeruusalemma ratsutas. Rõõmsad jüngrid uskusid, et Ta just nüüd võtab kuningriigi enda kätte ning hakkab valitsema maise vürstina. Nad järgnesid suurte lootustega oma Kuningale, lõikasid kauneid palmioksi, võtsid oma üliriided ning laotasid need vaimustusega tee peale maha. Mõned kõndisid eel, teised järel ning kõik hüüdsid: "Hoosianna, Taaveti Pojale!" Õnnistatud olgu, kes tuleb Issanda nimel! Hoosianna kõrges!" See juubeldamine häiris varisere ning nad soovitasid Jeesusel oma jüngreid noomida. Jeesus vastas: "Ma ütlen teile, kui need vait jääksid, hakkaksid kivid kisendama!

Sak.9:9 esitatud prohvetikuulutus pidi täituma; jüngritele sai osaks kibe pettumus. Mõne päeva pärast järgnesid nad Jeesusele – Kolgatale, ning pidid nägema, kuidas Ta veritsedes ristil suri. Nad olid tunnistajaks Tema piinarikkale surmale ning asetasid Ta hauda, südamed murest masendatud. Nende ootused ei olnud ainsaski asjas täide läinud ning nende lootus suri koos Jeesusega. Kui Ta aga surnuist üles tõusis ja kurbadele jüngritele ilmus, ärkasid nende lootused uuesti. Nad olid oma Õnnistegija taas leidnud.

Ma nägin, et nende pettumus, kes olid uskunud Issanda taastulekusse 1844. aastal, ei olnud võrdne esimeste jüngrite pettumusega. Prohvetikuulutused olid esimese ja teise ingli kuulutuses täide läinud. Mõlemad anti õigel ajal ja nad teostasid Jumalast määratud töö.

Peatükk 75. Teine illustratsioon adventliikumise kohta

Mulle näidati sügavat huvi, millega kogu taevas jälgib maa peal toimuvat. Jeesus andis ühele vägevale inglile korralduse alla tulla ning hoiatada inimesi, et nad valmistuksid Tema teise tulemise vastu. Kui ingel Jeesuse juurest lahkus, säras ta eel eriliselt auline valgus. Mulle öeldi, et tema ülesandeks oli valgustada oma auhiilgusega maad ning hoiatada inimesi Jumala saabuva viha eest. Paljud võtsid valguse vastu. Kõik, kes valguse vastu võtsid, pöörasid oma pilgud taeva poole ning austasid Jumalat. Ehkki valgus paistis kõikidele, ei võtnud mõningad seda kogu südamest vastu ning paljusid täitis piiritu viha. Jutlustajad ja rahvas ühinesid teotades ja hülgasid vägevalt inglilt hoovava valguse. Kõik aga, kes valguse vastu võtsid, eemaldusid maailmast ning liitusid tihedalt üksteisega.

Saatan ja tema inglid olid agaralt tegevuses, püüdes nii paljude meeli, kui võimalik, valgusest eemale juhtida. Valguse hülgajad jäeti pimedusse. Ma nägin, kuidas Jumala ingel pingsa huviga jälgis neid, kes end Jumala rahvaks tunnistasid, märkides üles, missuguse iseloomu nad enda juures kujundasid, kui neile taevane kuulutus esitati. Kui paljud neist, kes väitsid end Jeesust armastavat, taevasest sõnumist põlguse ja vihaga ära pöördusid, kirjutas pärgamendirulli hoidev ingel neist häbistava aruande. Kogu taevas täitus pahameelest, et Jeesuse nime kandjad Issanda hülgasid.

Ma nägin, kuidas Jumalat usaldavad pühad pettusid, kui nende Issand oodatud ajal ei ilmunud. Jumala eesmärk oli tulevikku varjata, et Tema rahvas kindla otsuse teeks. Kui ei oleks kuulutatud Kristuse tuleku kindlat aega, ei oleks Jumalast määratud tööd teostatud. Saatan mõjutas väga paljusid pidama kohut ja armuaja lõpuga seotud sündmusi kauge tuleviku sündmusteks. Seepärast oli vajalik, et inimesi mõjutataks tegema tõsist ettevalmistust olevikus.

Kui aeg möödus, siis need, kes ei olnud ingli valgust täielikult vastu võtnud, ühinesid kuulutuse põlgajatega, pöördudes tõest pilkavalt ära. Inglid märkisid üles kõigi seisukorra. Määratud aja möödumine oli olnud proovikiviks. Väga paljud olid vaekaussidel kaalutult leitud kerged olevat. Kuigi nad kuulutasid end valjuhäälselt kristlasteks, ei käinud nad peaaegu üheski asjas Kristuse järel. Saatan juubeldas nende nimekristlaste seisukorra pärast, kes siplesid tema võrkudes.

Ta oli meelitanud enamiku kitsalt teelt ära ning püüdma taevasse saada mõnd teist teed mööda. Inglid nägid, kuidas puhtad ja pühad olid Siionis segatud patuste ning maailma armastavate silmakirjatsejatega. Inglid olid Jeesuse tõelisi järelkäijaid valvanud, roojased aga avaldasid oma mõju. Neil, kelle süda põles suurest igatsusest Jeesust näha, keelati nende niinimetatud "vendade" poolt Tema tulekust kõnelda. Inglid jälgisid seda pilti ning tundsid sügavalt kaasa ülejäänutele, kes oma Issandat igatsedes ootasid.

Siis kästi teisel vägeval inglil taevast alla laskuda. Jeesus andis tema kätte kirjarulli ning ta hüüdis maa peale tulles suure häälega: "Langenud, langenud on Baabülon!" Siis ma nägin, kuidas pettunud usklikud taas oma pilgud taeva poole tõstsid, oodates usus ja lootuses oma Issanda ilmumist. Paljud aga näisid jäävat tuima osavõtmatusse ja paistsid otsekui tukkuvat. Nende nägudel võisin ma näha sügava kurbuse jälgi. Pettunud usklikud tõdesid Pühakirja valgel, et nad elavad viivitusajal ning peavad kannatlikult ootama tõotuse täitumist. Samad tõendid, mis juhtisid neid ootama oma Issandat 1843. aastal, juhtisid Teda ootama 1844. aastal. Ometi nägin ma, et suuremal hulgal ei olnud enam seda energiat, mis oli iseloomustanud kristlaste usku 1843. aastal. Pettumus oli nende usu tuimaks muutnud.

Kui Jumala rahvas teise ingli kuulutuse edasiandmisel ühines, jälgis taevas sügava huviga kuulutuse tagajärge. Inglid nägid paljusid, kes Kristuse nime kandsid, pilkavalt pettunute poole pöörduvat. Kui nende huulilt kõlasid teotavad sõnad: "Te ei olegi veel üles läinud?" märkis ingel need üles, lausudes: "Nad teotavad Jumalat!"

Minu tähelepanu juhiti samasugusele patule vanal ajal. Eelija oli taevasse viidud ja tema kuub langes Eliisa õlule. Õelad noored, kes oma vanematelt olid õppinud Jumala sulast põlgama, hakkasid Eliisa järel käima ning hüüdsid pilkavalt: "Mine üles, sa paljaspea, mine üles, sa paljaspea!" (ingl. k.) Jumala sulast solvates teotasid nad ka Jumalat ning tõmbasid enda peale silmapilkse karistuse. Samuti tabab ka neid, kes on pilganud ja naernud pühade ülesmineku mõtet, Jumala viha, ning kord nad kogevad, et ei ole tühiasi kõige Looja kulul nalja teha.

Jeesus andis teistele inglitele korralduse minna kiiresti oma rahva kaduvat usku elustama ja neid kinnitama, valmistades neid mõistma teise ingli kuulutust ning tähtsaid sündmusi, mis peagi taevas aset leiavad. Ma nägin neid ingleid Jeesuselt vastu võtvat suure väe ja valguse ning lendavat kiiresti maa peale, et täita oma ülesanne – aidata teist inglit tema töös. Suur valgus säras Jumala rahvale, kui inglid hüüdsid: "Ennäe, peigmees! Minge vastu!" Siis nägin, kuidas need pettunud tõusid ja kuulutasid koos teise ingliga: "Ennäe, peigmees! Minge vastu!" Inglitelt tulvav valgus tungis kõikjale pimedusse. Saatan ja tema inglid püüdsid selle levikut takistada ning mõju hävitada. Nad võitlesid taevaste inglitega, väites, et Jumal oli oma rahvast petnud ning nad ei suuda ka kogu oma väe ja valgusega maailma Kristuse tulekusse uskuma panna. Vaatamata sellele, et Saatan

püüdis teed tõkestada ning inimeste meeli valgusest eemale juhtida, jätkasid Jumala inglid oma ülesande täitmist.

Need, kes valguse vastu võtsid, näisid väga õnnelikena. Nad vaatasid aina taeva poole ning igatsesid näha Jeesust tulemas. Mõned nutsid ja palvetasid suures ahastuses, pilk suunatud enestele, ning nad ei julgenud silmi üles tõsta. Taeva valgus hajutas pimeduse nende ümbert ning silmad, mis meeleheites olid suunatud endale, pöördusid ülespoole, samal ajal kui tänutunne ja rõõm nende nägu hingestas. Jeesus ja kõik inglid vaatasid heakskiitvalt neile ustavaile ootajaile.

Need, kes esimese ingli kuulutuse ära põlgasid ning sellele vastu panid, kaotasid ka teise ingli kuulutuse valguse ega saanud osa väest ja aust, mis kaasnes kuulutusega: "Ennäe, peigmees!" Jeesus pöördus neist pahameelega ära; nad olid hüljanud ja põlanud Teda. Need aga, kes kuulutuse vastu võtsid, mähkusid aupilve. Nad kartsid väga äratada Jumala meelepaha ning ootasid, valvasid ja palvetasid, et teada Tema tahet. Ma nägin, kuidas Saatan ja tema meeskond püüdsid seda jumalikku valgust inimeste eest varjata; seni aga, kuni ootavad usklikud valgust kalliks pidasid ning oma silmi Jeesusel hoidsid, ei olnud Saatanal võimu selle valguse hinnalisi kiiri nende eest varjata. Taevast antud kuulutus ajas Saatana ja ta inglid raevu. Nad püüdsid inimesi, kes tunnistasid end küll Jeesust armastavat, tegelikult aga põlgasid Tema tulemist, mõjutada Jumalale lootvaid hingi teotama ja pilkama. Üks ingel märkis üles iga solvangu, iga pilke ja ülekohtuse teo, mis Jumala lastele nende nn. "vendade" poolt osaks said.

Paljud hüüdsid: "Ennäe, peigmees tuleb!", lahkudes neist, kes Jeesust ei oodanud ega armastanud ning kes ei talunud, et Tema peatsest tulekust räägitaks. Ma nägin, kuidas Jeesus pööras oma palge neist ära ning käskis siis inglitel oma rahvas roojaste keskelt välja juhtida, et nad ei rüvetuks.

Need, kes sõnumile kuuletusid, lahkusid pilkajate seast. Püha Valgus paistis nende peale. Nad ohverdasid oma maised huvid, loobusid varast ja maisest aust, suunates igatsevad pilgud taeva poole, lootes näha oma armastatud Vabastajat. Püha valgus säras nende nägudel, osutades seesmisele rahule, rõõmule. Jeesus käskis oma inglitel minna ning neid kinnitada, kuna nende läbikatsumistund lähenes. Ma nägin, et ootavad pühad ei olnud veel läbi proovitud nii, nagu vaja. Nad ei olnud veel eksitustest vabad. Ma nägin Jumala halastust ja headust selles, et Ta saatis maailmale hoiatuse ning kordas kuulutust, mis juhtis inimesi südame hoolsale läbikatsumisele ja Pühakirja uurimisele, et vabaneda kõigist eksitustest, mis olid pärit paganatelt ja paavstlastelt. Nende kuulutuste kaudu on Jumal oma rahva välja toonud – seisukohale, kus Ta võib nende heaks suurema väega tegutseda ning kus Jumala lapsed võivad pidada kõiki Tema käsusõnu.

Peatükk 76. Pühamu

Mulle näidati Jumala rahva sügavat pettumust, kui nad Jeesust oodatud ajal tulemas ei näinud. Nad ei teadnud, miks nende Õnnistegija ei tulnud. Polnud ainsatki märki, mis oleks osutanud sellele, et prohvetlik aeg ei ole lõppenud. Ingel küsis: "Kas Jumala sõna on siis tühja läinud?" Kas Jumal on oma tõotused unustanud?" Ei! Ta on täitnud kõik, mida on tõotanud. Jeesus on tõusnud ja sulgenud ukse taevase pühamu pühasse paika, avades aga ukse kõige pühamasse paika ning sisenenud sinna, et pühamu puhastada. Kõik, kes kannatlikult ootavad, saavad sellest saladusest aru. Inimene eksis. Jumal ei eksi iialgi. Kõik on täide läinud, mis Tema on tõotanud. Inimesed arvasid, et pühamu, mis prohvetlike perioodide lõpul puhastatakse, on see maa. Inimeste arvamused on tühja läinud, mitte Jumala tõotused."

Jeesus saatis oma inglid suunama pettunute meeli kõige pühamale paigale, kuhu Ta oli läinud, et puhastada pühamu ning teha erilist lepitust Iisraeli eest. Jeesus ütles inglitele, et kõik, kes Teda on leidnud, mõistavad ka tööd, mida Temal teha tuleb. Ma nägin, et kõige pühamas paigas viibides "abiellub" Jeesus Uue Jeruusalemmaga; pärast seda, kui Tema töö kõige pühamas paigas on lõppenud, laskub Ta kuninglikus väes alla maa peale, et võtta enda juurde oma kallid lapsed, kes Tema tagasitulekut igatsedes on oodanud.

Mulle näidati, mis leidis taevas aset prohvetlike perioodide lõpul 1844. aastal. Kui Jeesus oma teenistuse pühas paigas lõpetas ning sulges ukse pühamu sellesse ossa, langes suur pimedus neile, kes sõnumi Tema tulekust olid hüljanud – nad kaotasid Jeesuse silmist. Seejärel riietus Jeesus hinnalisse rüüsse, mille allservas rippusid vaheldumisi kellukesed ja granaatõunad. Kunstipäraselt valmistatud rinnakilp toetus Tema õlgadele. Kui Jeesus liikus, särasid kivid kilbil teemantitena, suurendades tähti, mis nimedena näisid olevat rinnakilbile kirjutatud või graveeritud. Tema peas oli midagi kroonisarnast. Kui Jeesus valmis oli, ümbritsesid Teda inglid ning Ta suundus leegitsevas vankris teise vaheteki taha.

Seejärel juhiti mu tähelepanu taevase pühamu kahele osale. Eesriie ehk uks avati ning mul lubati siseneda. Esimeses osas nägin ma küünlajalga seitsme lambiga, vaateleibade lauda, suitsutusaltarit ja suitsutamispanni. Kogu sisustus selles osas näis olevat puhtaimast kullast ning peegeldas sisseastuja kuju. Kaht osa lahutav eesriie oli valmistatud mitut värvi erinevatest materjalidest; sel oli kaunis ääris kuldsete inglikujudega. Vahetekk oli üles tõstetud ja ma tohtisin heita pilgu teise osakonda. Nägin seal laegast, mis näis valmistatud otsekui puhtaimast kullast. Laeka ülaserva kaunistus kujutas väikeste kaunite kroonide rida. Laekas olid kivilauad kümne käsuga.

Kaks kaunist keerubit seisid laeka kummalgi küljel, olles laotanud oma tiivad laeka kohale; nad puudutasid teineteist Jeesuse pea kohal, kes seisis armuaujärje ees. Keerubite näod olid pööratud teineteise poole ning nad vaatasid alla laeka poole, sümboliseerides kõiki inglite hulki, kes suure huviga Jumala seadusi vaatlevad. Keerubite vahel oli kuldne suitsutuspann ning kui pühade palved üles Jeesuse juurde tõusid, esitas Ta need oma Isale ning viirukisuits tõusis lõhnava, mitmevärvilise pilvena üles. Selle paiga kohal, kus Jeesus seisis laeka ees, säras pimestav valgus, mida ma ei võinud vaadata; see näis olevat Jumala aujärg. Kui viirukisuits Isa ette tõusis, voogas eriline auhiilgus troonilt Jeesusele, Temalt aga kandus edasi neile, kelle palved lõhnava viirukisuitsuna Jeesuse juurde olid tõusnud. Valgus hoovas Jeesusele ning varjas kogu armuaujärje, auhiilgus aga täitis kogu templi. Ma ei suutnud kauem seda pimestavat sära vaadata. Ükski keel ei suuda seda kirjeldada. Olin vapustatud ning pöördusin sellest majesteetlikkusest ja hiilgusest ära.

Mulle näidati ka maist pühamut, mis koosnes kahest osast. See sarnanes taevase pühamuga ning mulle öeldi, et see oli taevase võrdkuju. Maise pühamu esimese osa sisustus sarnanes sisustusega taevase pühamu esimeses osas. Eesriie oli üles tõstetud, ma vaatasin kõige pühamasse paika ning nägin, et sealgi olid samad esemed, mis taevase pühamu kõige pühamas paigas. Preester teenis maise pühamu mõlemas osas. Esimesse ossa läks ta iga päev, kõige pühamasse paika aga ainult kord aastas, et puhastada see sinna kantud pattudest. Ma nägin, et ka Jeesus teenis taevase pühamu mõlemas osas. Preestrid sisenesid maisesse pühamusse loomade verega kui ohvritega patu ees. Kristus sisenes taevasesse pühamusse, ohverdades oma enda verd. Maised preestrid surid, seepärast ei saanud nad teenida kaua, kuid Kristus pidi olema preester igavesti. Maisesse pühamusse toodud ohvrite kaudu pidid Iisraeli lapsed haarama kinni tulevase Õnnistegija teenetest. Jumala tarkuses esitati neile selle töö üksikasjad nii, et võisime neid vaadeldes aru saada Jeesuse tööst taevases pühamus.

Kui Jeesus Kolgatal suri, hüüdis Ta: "See on lõpetatud!" Vahetekk templis kärises ülalt alla kaheks. See pidi osutama, et teenistus maises pühamus oli alatiseks lõpetatud ning Jumal ei kohtu enam preestritega maises templis ega võta vastu nende ohvreid. Oli valatud Jeesuse veri, mida Ta ise hiljem taevases pühamus esitas. Nii nagu preester sisenes kord aastas kõige pühamasse paika, et maist pühamut puhastada, nii sisenes Jeesus taevase pühamu kõige pühamasse paika Taanieli 8. ptk. esitatud 2300 päeva lõpul, s. o. 1844. aastal, et teha lõplik lepitus kõigi eest, kes Tema vahemehetöö vastu võtavad. Nii puhastatakse pühamu.

Peatükk 77. Kolmanda ingli kuulutus

Vt. ka Lisa

Kui Jeesuse teenistus pühas paigas lõppes ning Ta sisenes kõige pühamasse paika ja seisis laeka ees, milles olid Jumala käsud, saatis Ta järgmise vägeva ingli kolmanda sõnumiga maa peale. Ingli käes oli pärgamendirull ning kui ta suure väe ja majesteetlikkusega maa peale laskus, kuulutas ta kohutavat sõnumit, kõige tõsisemaid hoiatusi, mis iial inimestele viidud. See kuulutus pidi Jumala lapsi valvsaks tegema, näidates neile, et otse nende ees on kiusatuse ja ahastuse tund. Ingel ütles: Neil seisab ees äge võitlus metsalise ja tema kujuga. Nende ainus lootus igavesele elule on jääda kindlaks. Ehkki neid ähvardatakse surmaga, peavad nad ustavalt tõest kinni hoidma. Kolmanda ingli kuulutus lõpeb sõnadega: "Siin on pühade kannatlikkus, siin on need, kes peavad Jumala käske ja Jeesuse usku!" Kui Jeesus neid sõnu lausus, osutas Ta taevase pühamu poole. Kõikide pilgud, kes selle kuulutuse vastu võtavad, on suunatud kõige pühamasse paika, kus Jeesus seisab seaduselaeka ees, teostades lõplikku lepitusteenistust kõigi eest, kelle jaoks on veel armu, ning nende eest, kes on teadmatuses Jumala käsust üle astunud. See lepitus teostatakse nii õigete surnute kui ustavate elavate eest. See hõlmab kõiki, kes on surnud usus Kristusesse ning kes, saamata valgust Jumala käskude kohta, on nende vastu teadmatult patustanud.

Pärast seda kui Jeesus oli avanud ukse kõige pühamasse paika, nähti valgust hingamispäeva kohta ning Jumala rahvas pandi proovile, nagu vanal ajal katsuti läbi Iisraeli lapsed, et näha, kas nad peavad Jumala käsku või mitte. Ma nägin kolmandat inglit osutavat ülespoole näidates pettunuile teed taevase pühamu kõige pühamasse paika. Kui nad usus sinna sisenevad, leiavad nad Jeesuse ning nende lootus ja rõõm tärkab uuesti. Ma nägin, kuidas nad vaatasid tagasi ja tuletasid meelde minevikku, alates Jeesuse teise tulemise kuulutuse algusest kuni aja möödumise kogemuseni aastal 1844. Nad nägid, et nende pettumusel oli seletus ning neid elustas taas rõõm ja kindlusetunne. Kolmas ingel on valgustanud nii minevikku, olevikku kui tulevikku ning nad teavad, et Jumal on neid tõepoolest oma inimmõistusele seletamatu juhtivusega edasi viinud.

Mulle näidati, kuidas ülejäänud järgnesid Jeesusele kõige pühamasse paika ning nägid seaduselaegast ning armuaujärge; nende meeled said haaratud auhiilgusest. Siis tõstis Jeesus laekalt kaane – ning seal olid kivitahvlid kümne käsuga! Ustavad lugesid neid elavaid sõnu, kuid põrkasid värisedes tagasi, nähes ka neljandat käsku kümne püha käsu hulgas; sellele käsule paistis heledam valgus kui ülejäänud üheksale ning seda ümbritses hiilgav valgusesõõr. Nad ei leidnud sealt midagi, mis oleks osutanud hingamispäeva tühistamisele või selle üleviimisele nädala esimesele päevale. Käsusõna kõlab ikka nii, nagu siis, kui Jumala hääl pühalikus aus selle Siinailt alla kuulutas, kui sähvasid välgud ja müristas pikne. See on ikka samasugune nagu siis, kui Jumal oma sõrmega selle kivilaudadele kirjutas: "Kuus päeva tee tööd ja toimeta kõiki oma talitusi, aga seitsmes päev on Jehoova, sinu Jumala hingamispäev." Inimesed on hämmastunud, nähes, kuidas kümne käsu eest on hoolt kantud. Nad näevad, et need on asetatud Jehoova lähedusse ja

Tema pühadus varjab ning kaitseb neid. Nad näevad, et nad on neljandat käsku jalge alla tallanud, pühitsedes Jehoova hingamispäeva asemel paganate ja paavstlaste poolt määratud päeva. Alanduses Jumala ees leinavad nad oma mineviku üleastumiste pärast.

Ma nägin viirukit pannil suitsevat, kui Jeesus ülejäänute patutunnistuse ja palved Isale esitas. Kui see suits ülespoole tõusis, kiirgas särav valgus Jeesuse ja armuaujärje kohal; tõsised palvetajad, ahastuses selle üle, et olid leidnud end Jumala käskudest üleastujad olevat, said õnnistatud ning nende näod lõid särama rõõmust ja lootusest. Kolmanda ingliga liitudes tõstsid nad oma hääle pühalikus hoiatuses. Alguses võtsid vaid vähesed selle sõnumi vastu. Siiski jätkasid ustavad energiliselt kuulutustööd. Siis nägin paljusid kolmanda ingli kuulutuse vastu võtvat ning ühinevat nendega, kes algul hoiatust edasi olid andnud. Nad austasid Jumalat, pühitsedes Tema püha rahupäeva.

Paljudel, kes kolmanda ingli sõnumi vastu võtsid, ei olnud kogemusi kahe esimese kuulutuse töös. Saatan mõistis seda ning püüdis oma kurja silmaga neid teelt väärata. Kolmas ingel juhtis nende tähelepanu kõige pühamale paigale ning need, kel oli kogemusi mineviku sõnumite kuulutamisel, näitasid ka teistele teed taevasesse pühamusse. Paljud nägid kolme ingli kuulutuses täiuslikku tõdede ahelat ning võtsid need rõõmuga õiges järjekorras vastu, järgnedes usus Jeesusele taevasesse pühamusse. Mulle näidati, et need kuulutused on Jumala rahva hinge ankruks. Kes neid sõnumeid mõistavad ja need vastu võtavad, hoitakse Saatana paljude võimsate eksituste eest.

Pärast suurt pettumust 1844. aastal olid Saatan ja ta inglid agaralt tegevuses, asetades püüniseid pühade usu kõigutamiseks. Ta mõjutas inimeste meeli, kes olid osalenud sõnumite kuulutamises ja kes omasid näilist alandlikkust. Mõned neist väitsid, et esimese ja teise kuulutuse täitumine leiab aset alles tulevikus, teised aga osutasid kaugesse minevikku, kinnitades, et need olid täitunud juba ammu. Mõlemad grupid omandasid mõjuvõimu kogematute usklike üle ja viisid need segadusse. Mõned uurisid Piiblit, et kogudusest sõltumatult rajada usu alused. Saatan juubeldas! Ta teadis, et neid, kes on katkestanud ühenduse hinge ankruga, võib mõjutada mitmesuguste eksitustega ning nad erinevate "õpetuste tuultega" minema pühkida. Paljud, kes olid olnud juhtivad esimese ja teise ingli kuulutuse kuulutamisel, salgasid nüüd ära ning koguduses tekkisid lõhed ja segadus.

Siis juhiti mu tähelepanu William Millerile. Ta näis masendunud ja meeleheitest murtud Jumala rahva pärast. See hulk, kes oli aastal 1844 armastuses ühendatud, oli nüüd oma armastust kaotamas; nad osutasid üksteisele vastupanu ning langesid kiiresti leigusesse ning ärataganemisesse. Kui Miller kõike seda nägi, võttis suur mure temalt jõu. Ma nägin, kuidas juhtivad mehed teda jälgisid, kartes, et äkki võtab ta vastu kolmanda ingli kuulutuse ja Jumala käsusõnad. Niipea, kui ta taevasele valgusele oleks toetunud, võtnuks need mehed kasutusele abinõud, et tema meeli sellest eemale juhtida.

Talle avaldati inimlikku survet, et hoida teda pimeduses ning säilitada tema mõju nende hulgas, kes tõele vastupanu osutasid. Viimaks tõstiski William Miller oma hääle taeva valguse vastu. Ta komistas, kuna ei võtnud vastu sõnumit, mis oleks täielikult selgitanud pettumuse ning heitnud valgust ja ausära minevikule. See oleks taastanud tema kurnatud elujõu, pannud särama lootuse ja juhtinud austama Jumalat. Miller toetus inimlikule tarkusele jumaliku asemel; olles aga murtud innukast, raskest tööst Meistri heaks, samuti kõrgest east, ei olnud ta samavõrra vastutav nagu need, kes teda tõest eemale hoidsid. Vastutavad on nemad; patt lasub neil.

Kui William Miller oleks suutnud näha kolmanda ingli kuulutuse valgust, oleksid paljud tumedate ja salapärastena tunduvad asjad seletuse leidnud. Tema vennad aga väitsid end teda nii sügavalt armastavat ning ilmutasid tema vastu nii suurt huvi, et ta ei suutnud kujutleda, et peaks nendega sidemed katkestama. Tema süda kaldus tõe poole, siis aga vaatas ta oma vendadele ja nägi, et nad panevad sellele vastu. Kas ta võis katkestada sidemed nendega, kellega oli seisnud külg külje kõrval Jeesuse tulekut kuulutades? Ta mõtles, et kindlasti ei või nad teda eksiteele viia.

Jumal lubas tal langeda Saatana võimu alla, surmavalda, ning peitis oma sulase hauda varjule nende eest, kes teda pidevalt tõest eemale juhtisid. Mooses eksis just siis, kui oli astumas Tõotatud Maale. Ma nägin, et ka William Miller eksis just siis, kui ta peagi pidi astuma taevasesse Kaananisse, lubades kasutada oma mõju tõe vastu. Vennad viisid tema selleni ja nemad peavad selle eest ka vastutama. Jumala inglid valvavad selle Jumala kalli sulase põrmu ning ta väljub viimse pasuna kõlades hauast.

Peatükk 78. Kindel alus

Ma nägin inimesi, kes seisid kindlalt ja valvsalt, pööramata tähelepanu neile, kes püüdsid koguduse usu alust kõigutada. Jumala heakskiit hingas nende peal. Mulle näidati töö kolme järku – esimese, teise ja kolmanda ingli kuulutust. Minu saateingel lausus: "Häda neile, kes nendest kuulutustest kivigi paigast nihutavad. Õige arusaamine neist kuulutustest on elulise tähtsusega. Hingede saatus sõltub sellest, kuidas need kuulutused vastu võetakse."

Mind juhiti taas vaimus läbi nende kuulutuste ajaloo ning ma nägin, kui kalli hinnaga oli Jumala rahvas oma kogemused teinud. Selleks tuli läbi teha palju kannatusi ja taluda tõsiseid konflikte. Jumal oli neid samm-sammult edasi juhtinud, kuni asetas nad kindlale, kõikumatule Kaljule. Ma nägin, kuidas inimesed sellele alusele lähenesid ja seda uurisid. Mõned astusid kohe rõõmuga selle peale, teised hakkasid alguses vigu otsima. Nad soovisid, et võetakse ette parandusi ja väitsid, et alus on siis täiuslikum ning sellele

astuvad inimesed õnnelikumad. Mõned astusid alusele, et seda uurida, kuid väitsid siis, et see on rajatud valesti. Ma nägin siiski, et peaaegu kõik seisid kindlalt alusel ning manitsesid neid, kes olid maha astunud, virisemise lõpetama. Jumal oli ju Ehitusmeister ning nad võitlesid tegelikult Tema vastu. Meenutades Jumala imeväärset tööd, kes neid sellele kindlale alusele juhtis, tõstsid nad ühiselt oma pilgud taeva poole ning ülistasid valju häälega Jumalat. See mõjutas mõningaid neistki, kes olid nurisenud ja aluselt lahkunud; alanduses astusid nad taas sellele.

Minu tähelepanu juhiti uuesti minevikku. Kristuse esimese tuleku kuulutamise aega. Johannes saadeti Eelija vaimus ja väes Jeesusele teed valmistama. Need, kes Johannese tunnistuse hülgasid, ei saanud kasu ka Jeesuse õpetustest. Nende vastupanu sõnumile, mis kuulutas ette Tema tulekut, asetas nad seisukohale, kus nad ei võtnud vastu kõige kindlamadki tõendid Jeesuse taevase päritolu kohta. Saatan juhtis neid, kes Johannese kuulutuse hülgasid, minema veelgi kaugemale – ta mõjutas neid Kristust hülgama ja Teda risti lööma. Seda tehes jätsid nad ise endid ilma Nelipühi õnnistustest, mis oleksid näidanud neile teed taevasesse pühamusse.

Templi vaheteki lõhkikäristamine näitas, et Jumal ei võta juudi tseremoniaalteenistuse ohvreid ja kombeid enam vastu. Suur Ohver oli toodud ja vastu võetud ning Püha Vaim, kes Nelipühil alla langes, juhtis jüngrite tähelepanu maiselt pühamult taevasele pühamule, kuhu Jeesus oma verega oli sisenenud ja valas nüüd lunastuse kaudu saavutatud õnnistusi oma jüngritele. Juudid jäid täielikku pimedusse. Nad kaotasid kogu valguse, mis neil lunastusplaani kohta oleks võinud olla, toetudes ikka veel oma kasututele ohvritele. Taevane pühamu oli astunud maise asemele, ometi ei teadnud nemad muudatusest midagi. Seepärast ei saanud nad ka mingit kasu Kristuse vahemeheteenistuseset taevase pühamu pühas paigas.

Paljud vaatavad õudusega juutide teguviisile Kristuse hülgamisel ja ristilöömisel. Kui nad loevad seda häbiväärset lugu, mõtlevad nad, et nemad ei oleks Teda Peetruse kombel salanud ega juutide sarnaselt risti löönud. Jumal aga loeb kõikide südameid ning asetab proovile armastuse, mida paljud väidavad endal Jeesuse vastu olevat. Kogu taevas jälgis sügava huviga esimese ingli kuulutuse vastuvõtmist. Paljud aga, kes tunnistasid end Jeesust armastavat ning valasid Tema ristlöömisest lugedes pisaraid, põlgasid häid sõnumeid Tema tulekust. Selle asemel, et kuulutus rõõmuga vastu võtta, väitsid nad selle pettuse olevat. Nad vihkasid neid, kes Teda ootasid ning heitsid nad kirikutest välja. Kes esimese ingli sõnumi hülgasid, ei saanud kasu ka teisest kuulutusest ega keskööhüüust, mis pidi neid valmistama usu läbi koos Jeesusega taevase pühamu kõige pühamasse paika astuma. Kaht esimest kuulutust põlates tumenes nende mõistus sedavõrd, et nad ei võinud näha mingit valgust kolmanda ingli kuulutuses, mis ometi näitas teed kõige pühamasse paika.

Ma nägin, et nii nagu juudid Jeesuse risti lõid, lõid nimekristlased risti need kuulutused ning ei tunne seepärast ka teed kõige pühamasse paika, ega saa osa seal asetleidvast Jeesuse vahemeheteenistusest. Sarnaselt juutidele, kes ohverdasid oma kasutuid ohvreid, ohverdasid ka nemad oma kasutuid palveid pühamu selles osas, kust Jeesus on lahkunud. Saatan võtab selle pettuse üle rõõmutundes endale religioosse rüü ning juhib nende "kristlaste" meeled enda peale, tegutsedes oma väe, imetähtede ja väärimetegudega, et neid üha kindlamalt oma võrkudesse mässida. Mõningaid petab ta ühel, teisi teisel viisil. Tal on hulgaliselt mitmesuguseid pettusi eri inimeste jaoks. Mõned vaatavad õudusega ühele pettusele, samal ajal kui võtavad meelsasti vastu teise. Paljusid petab Saatan spiritismiga. Ta tuleb valguse inglina ning levitab väärusupuhastusega oma mõju üle kogu maa. Kogudused on vaimustuses ning usuvad, et Jumal töötab imeväärselt nende kasuks, nägemata, et see on hoopis ühe teise vaimu töö. Erutus vaibub ning jätab kogudused peagi endisest halvemasse olukorda.

Ma nägin, et Jumalal on kõikjal siiraid lapsi, ka langenud kirikutes. Enne kui nuhtlused välja valatakse, kutsutakse nii vaimulikke kui lihtliikmeid neist kogudustest välja ning paljud võtavad tõe rõõmuga vastu. Saatan teab seda; enne, kui kõlab kolmanda ingli vali hüüd, äratab ta neis kirikutes teatud vaimustuse, nii et need, kes on tõe hüljanud, mõtlevad, et Jumal on nendega. Ta loodab petta siiraid hingi, pannes neid uskuma, et Jumal ikka veel nende kirikute heaks töötab. Kuid valgus hakkab paistma ning kõik, kes on siirad, lahkuvad langenud kirikutest ning ühinevad ülejäänutega.

Peatükk 79. Spiritism

Mulle esitati koputustepettust ning ma nägin, et Saatanal on vägi tuua meie ette olevuste kujusid, kes väidavad end olevat meie Jeesuses puhkama läinud sõbrad ja sugulased. Ta teeb, nagu oleksid need sõbrad tegelikkuses kohal, paneb neid lausuma sõnu, mida meie armsad kõnelesid eluajal ja millega me oleme tuttavad. Meie kõrvu kostab meie sõprade häälekõla. Kõik see peab petma maailma ning meelitama neid sellesse eksitusse uskuma.

Ma nägin, et pühadel peab olema palju põhjalikum arusaamine ajakohasest tõest ning see tuleb omandada Pühakirja põhjal. Nad peavad mõistma surnute seisukorda, kuna tuleb aeg, mil neile ilmuvad deemonid väidavad end olevat nende sugulased ja sõbrad, õpetades nende kaudu ebapiibellikke õpetusi. Nad teevad kõik, mis nende võimuses, et äratada poolehoidu, tehes isegi imetegusid oma väidete kinnitamiseks. Jumala rahvas peab olema valmis neile vaimudele vastu astuma Piibli tõega: surnud ei tea midagi ning et need, kes selliselt ilmuvad, on kuradite vaimud, deemonid.

Me peaksime oma lootuse aluse hästi läbi uurima; tuleb ju meil anda põhjendusi Pühakirja alusel. Kõnesolev pettus levib laialdaselt ning meil tuleb sellega kohtuda palgest palgesse. Kui me pole selleks ette valmistatud, satume ka meie püünistesse ja jääme kaotajateks. Kui meie teeme enda poolt kõik, mis võimalik, et olla valmis eesseisvaks võitluseks, teeb Jumal oma osa, kaitstes meid oma kõikvõimsa käega. Ta saadab pigem kõik aulised inglid oma ustavaid hingi kaitsma, kui laseb neid Saatana valeimetegudest petta ja usust eemale juhtida.

Ma nägin, millise peadpööritava kiirusega spiritistlik eksiõpetus levib. Mulle näidati vaguniterodu, mis välgukiirusel edasi tormas. Ingel käskis mul tähelepanelikult vaadata. Näis, nagu oleks rongil kogu maailm. Seejärel näitas ingel mulle vedurijuhti, kes näis meeldiv ja rühikas ning kelle peale kõik reisijad lugupidavalt vaatasid. Sattusin segadusse ja küsisin saateinglilt, kes see on. Ingel vastas: "See on Saatan. Ta juhib rongi valguse ingli näol, võttes kogu maailma vangi. Inimesed on andunud vägevatele eksitustele ja usuvad valet iseenestele needuseks. See tema abiline, auastmelt järgmine, on masinist; peale selle on seal mitmesugustes ametites tema teised abilised, keda tal võib vaja minna; kõik nad tormavad välgukiirusel hukatusse."

Küsisin inglilt, kas siis kedagi ei ole rongist maha jäänud? Ta käskis mul vaadata vastassuunas – ning ma nägin üht väikest hulka kitsal teel rändamas. Kõik nad näisid olevat tõe läbi kindlalt liidetud. See väike hulk paistis olevat murest ja vaevast kurnatud, justkui oleksid nad läinud läbi karmide katsumuste ja võitluste. Siis näis, nagu oleks päike pilve tagant välja tulnud ja nende nägudele paistma hakanud. Nüüd näisid nad võidurõõmsaina, nagu oleks võit peaaegu käes.

Ma nägin, et Issand oli kõigile andnud võimaluse eksitusi ära tunda. Kui polekski mingit muud tõendit, siis on kristlase jaoks ka ühest küllalt: nimelt, et ei tehta vahet puhta ja roojase vahel. Thomas Paine'i, kelle ihu on nüüdseks põrmuks muutunud ning kes kutsutakse hauast välja teises ülestõusmises tuhande aasta lõpul, et saada kätte oma tasu ja teise surma minna, on kujutatud Saatana poolt, otsekui oleks ta taevas ning teda austatakse seal suuresti. Saatan kasutas teda maa peal nii kaua, kui sai, nüüd aga teeb ta edasi sama tööd, väites, nagu oleks Thomas Paine taevas kõrges aus. Saatan püüab näidata, et nagu ta õpetas siin maa pea, nii õpetab ta nüüd ka taevas. On mõningaid, kes vaatasid õudusega Paine'i elu ja surma ning tema õpetusi siin maa peal, kes aga nüüd lasevad end temast õpetada, ehkki ta oli roojaseim ja rikutuim inimestest, põlates Jumalat ja Tema käsku.

Saatan, kes on valede isa, pimestab ja eksitab maailma, saates oma ingleid kõnelema apostlite nimel vastuolus sellega, mida apostlid maa peal olles Püha Vaimu sisendusel kirjutasid. Valelikud inglid panevad apostleid otsekui omaeneste õpetusi moonutama ning väitma, nagu oleksid need ära muudetud. Nii toimides tunneb Saatan rõõmu, et suudab

viia nimekristlasi ja kogu maailma segadusse Jumala Sõna kohta. Piibel seisab tal otse tee peal ees ja takistab tema plaanide läbiviimist, sellepärast püüab ta panna inimesi selle jumalikus päritolus kahtlema. Seejärel nihutab ta esiplaanile uskmatu Thomas Paine'i, väites, nagu oleks see surres taevasse läinud ja õpetab sealt nüüd maailma koos pühade apostlitega, keda ta oma eluajal vihkas.

Saatan on andnud igale oma inglile konkreetsed ülesanded. Ta veenab neid kõiki kavalalt ja oskuslikult tegutsema. Mõnele annab ta ülesandeks etendada apostlite osa ning kõnelda nende eest, teistele jälle uskmatute ja õelate meeste osa, kes surid Jumalat needes, nüüd aga tema eksituses väga pühadena näivad. Ei tehta mingit vahet kõige pühamate apostlite ja õelamate uskmatute vahel. Mõlemaid lastakse õpetada üht ja sama. Ei näi olevat tähtis, keda Saatan rääkima paneb, kui ta vaid oma eesmärgi saavutab. Ta oli Paine'i eluajal temaga nii lähedases ühenduses ning abistas teda ta töös, et tal on kerge meenutada Paine'i sõnu ning teha järele inimese käekirja, kes teenis teda nii ustavalt ning viis tema eesmärke nii hästi ellu. Saatan dikteeris suure osa Paine'i kirjutistest ning tal on kerge dikteerida oma inglile nüüd ning lasta paista, nagu tuleksid need sõnad otse Thomas Paine'ilt, kes eluajal tema pühendunud teener oli. See kõik on Saatana meistritöö. Kõik õpetus, mida väidetakse olevat pärit apostlitelt ja pühadelt, samuti aga ka surnud õelatelt inimestelt, on Saatana väe ilming.

Tõsiasi, et Saatan väidab inimest, keda ta nii väga armastas, kes aga Jumalat kogu hingest vihkas, asuvat nüüd pühade apostlite ja inglitega aus, peaks olema piisav, et eemaldada kate kõikide meeltelt ning paljastada Saatana tumedad teod. Saatan ütleb tegelikult maailmale ja uskmatutele: "Pole tähtis, kas te usuta Jumalat ja Piiblit või mitte; elage kuidas teile meeldib, taevas on ikkagi teie kodu." Järeldavad ju kõik, et kui Thomas Paine on taevas ja pealegi niivõrd ülendatud, siis saavad ka nemad kindlasti sinna. See on niivõrd kisendav eksitus, et kõik võivad soovi korral sellest aru saada. Saatan saadab praegu selliste inimeste kaudu nagu Thomas Paine korda seda, mida ta on püüdnud teha kogu aja oma langemisest saadik. Väe ja petlike imetegude kaudu kisub ta maha kristliku lootuse alusmüürid ning varjab päikese, mis peab valgustama kristlasi nende kitsal teel taevasse. Ta püüab panna maailma uskuma, et Piibel ei ole inspireeritud ega sugugi parem kui mõni teine juturaamat. Saatan pakub midagi selle asemele – spiritistlikke ilminguid.

See on vahend, mis kuulub täielikult pimeduse vürstile ning allub tema kontrollile. Ta suudab maailma uskuma panna, mida iganes tahab. Raamatu, mis tema ja tema järelkäijate peale kord kohut mõistab, surub ta tahaplaanile nagu ise soovib. Maailma Õnnistegijat esitab ta tavalise inimesena. Nii nagu omal ajal Jeesuse haua juures valvanud Rooma sõdurid levitasid valelikke kuuldusi, mis ülempreestrid ja vanemad nende suhu olid pannud, nii kordavad ka nende spiritistlike ilmingute vaesed, petetud pooldajad

eksitajate väiteid ning püüavad näidata, nagu ei oleks meie Õnnistegija sünnis, surmas ja ülestõusmises olnud midagi imeväärset.

Jeesuse tahaplaanile tõrjunud, juhivad nad maailma tähelepanu iseendile ja oma valelikele imetegudele, mida väidavad Kristuse tegusid kaugelt ületavat. Nii on maailm püünisesse haaratud ning uinutatud petlikule julgeolekutundele, kuni alles seitsme viimse nuhtluse väljavalamise ajal oma kohutavat eksitust taipavad. Saatan naerab, kui näeb oma plaani hästi korda minevat ning kogu maailma tema seatud võrkudes siplevat.

Peatükk 80. Ihnus

Ma nägin, et Saatan käskis oma inglitel püüniseid üles seada eriti nende jaoks, kes Kristuse teist tulemist ootasid ning Jumala kõiki käsusõnu pidasid. Saatan ütles oma inglitele, et kirikud magavad niikuinii. Tema suurendab veelgi oma väge ja valeimetegusid ning suudab neid vabalt oma kütkes hoida. "Hingamispäevapidajate usulahku aga vihkame," jätkas ta. Nad töötavad pidevalt meie vastu ja võtavad meie alamad meilt ära, mõjutades neid pidama vihatud Jumala käsku. Minge koormake maad ja varade omanikke ülepeakaela muredega. Kui suudate neid mõjutada varandusse kiinduma, saame me neid veel kinni hoida. Tunnistagu nad aga mida tahavad, kui me vaid suudaksime neid muret tundma panna rohkem raha kui Kristuse riigi töö ja vihatud tõdede levitamise pärast. Esitage maailma neile kõige kütkestavamas valguses, et nad armastaksid ja jumaldaksid seda. Me peame hoidma kinni kõigist vahendeist, mida vähegi oma kontrolli alla võime saada.

Mida rohkem vahendeid Kristuse järelkäijad Tema teenistusse pühendavad, seda enam teevad nad kahju meie riigile, võttes ära meie alamaid. Kui nad mitmesugustes paikades koosolekuid korraldavad, oleme ohus. Olge siis väga valvsad, tekitage segadusi ja rahutusi, kus aga võimalik. Hävitage nende armastust üksteise vastu. Muutke nende jutlustajate südamed araks. Me ju vihkame neid! Esitage kõikvõimalikke vabandusi neile, kel vahendeid on, et nad ei annaks oma vara välja misjonitöö kasuks. Võtke rahaasjad oma kontrolli alla. Korraldage nii, et jutlustajad satuvad puudusesse ja hätta. See vähendab nende julgust ja indu. Võidelge iga tolli maa pärast. Tehke ahnus ja maise vara armastus nende iseloomus valitsevateks. Seni kui need jooned domineerivad, jäävad õndsakssaamine ja Jumala arm tahaplaanile. Ümbritsege nad igasuguste kütkestavate asjadega ning nad on kindlalt meie omad. Ihnsad pole siis ainult ise meil käes, vaid kõrvaldatud on ka nende vihatud mõju, kes teisi taeva poole juhivad. Kui keegi püüab midagi misjoni heaks annetada, püüdke talle sisendada ihnust, nii et nad võimalikult kasinalt annetaksid.

Ma nägin, et Saatana plaan läheb hästi korda. Kui Jumala sulased oma tööd teostavad, on Saatan oma kaaskonnaga kohal, et tööd takistada. Ta sisendab Jumala rahva meeltesse pidevalt oma ettepanekuid. Ta mõjutab mõningaid ühel, teisi teisel viisil, püüdes alati vendade ja õdede halbu iseloomujooni ära kasutada ning nende loomupäraseid halbu jooni lõkkele ässitada. Kui nad kalduvad isekusele ja ahnusele, võtab Saatan ise koha nende kõrval ning püüab kogu oma väega mõjutada neid oma hellitatud pattudele järele andma. Jumala arm ja tõe valgus võivad küll nende ahneid, isekaid tundeid teatud ajaks kõrvaldada, kuid kui ei saavutata täielikku võitu, tuleb Saatan just siis, kui nad parajasti hea mõju all ei viibi, ning hävitab kõik õilsameelsed põhimõtted. Ihnsad mõtlevad siis, et neilt nõutakse liiga palju. Nad väsivad head tegemast ning unustavad suure ohvri, mille tõi Jeesus, et neid Saatana võimu alt, lootusetusest ja viletsusest lunastada.

Saatan kasutas ära Juudase ihne, iseka iseloomu ja mõjutas teda nurisema, kui Maarja kalli salvi Jeesuse peale valas. Juudas pidas seda suureks raiskamiseks ja kuulutas, et salv oleks võidud ära müüa ja saadud raha vaestele anda. Tegelikult ei hoolinud ta sugugi vaestest, vaid pidas seda heldet ohvrit Jeesuse jaoks liialt pillavaks. Juudas hindas oma Issandat nii madalalt, et müüs ta väheste hõbetükkide eest. Ma nägin, et ka nende hulgas, kes väidavad end ootavad Issanda tulekut, on nii mõnedki Juudase sarnased. Saatan hoiab neid oma kontrolli all, nemad aga ei tea seda. Jumal ei kiida ihnust ega isekust vähimalgi määral heaks ning Ta jälestab nende palveid ja manitsusi, kes nimetatud jooni enda juures hellitavad. Kuna Saatan näeb, et tal on vähe aega alles jäänud, mõjutab ta inimesi olema veelgi isekamad ja ahnemad, ning juubeldab siis, kui näeb neid ihnete ja kadedatena elavat vaid iseeneste jaoks. Kui sellised inimesed laseksid oma ilmad avada, näeksid nad Saatana põrgulikku rõõmu, näeksid teda naervat ja juubeldavat nende rumaluse üle, kes tema sisendustele alluvad ja tema püünistes siplevad.

Saatan ja tema inglid panevad tähele inimeste kõiki alatuid ja omakasupüüdlikke tegusid ning esitavad neid Jeesusele ja Tema inglitele, öeldes teotavalt: "Need siis on Kristuse järelkäijad! Ja sellised valmistuvad muutmiseks!" Saatan võrdleb nende teguviisi Pühakirja tekstidega, kus ihnust selgesti hukka on mõistetud, ning lausub salvavalt taevastele inglitele: "Need on Kristuse ja Tema sõna järgijad! Need on Kristuse ohvri ja lunastuse vili!" Inglid pöörduvad vastumeelsusega kõrvale. Jumal nõuab oma rahvalt pidevat tegutsemist; kui nad väsivad head tegemast, siis väsib ka Tema neist.

Ma nägin, et väiksemgi isekus Jeesust tunnistava rahva juures äratab suuresti Jumala pahameelt. Jeesus ei säästnud ju nende jaoks oma kallist elu. Iga isekas, ahne inimene langeb usuteelt. Nii nagu Juudas, kes müüs oma Issanda, müüvad ka sellised tühise maise kasu nimel ära õilsad põhimõtted ja iseloomu. Kõik sellised sõelutakse Jumala rahva hulgast välja. Need, kes soovivad taevasse saada, peavad kogu energiaga arendama enda juures taevaseid põhimõtteid. Selle asemel, et isekusest kängu jääda, peaksid nende hinged heategevuses pidevalt avarduma. Tuleks kasutada kõiki võimalusi üksteisele head

tegemiseks, harjutades sel viisil taevaseid põhimõtteid. Mulle esitati Jeesust kui täiuslikku Eeskuju. Tema elus ei olnud isekaid huvisid, vaid seda iseloomustas omakasupüüdmatu headus.

Peatükk 81. Raputamine

Ma nägin mõningaid kindlas usus ahastavate hüüetega Jumala poole palvetavat. Nende näod olid kahvatud ja murelikud, peegeldades seesmist võitlust. Nende ilmest paistis kindlus ja suur tõsidus; suured higitilgad olid nende otsaesisel. Vahetevahel valgustasid nende nägu Jumala heakskiidu märgid, siis aga vahetus see taas pühaliku, tõsise, mureliku ilmega.

Kurjad inglid ümbritsesid neid, püüdes Jeesust pimedusega nende silme eest varjata ning pöörata nende pilk ümbritsevale pimedusele. Nii tahtsid nad mõjutada neid Jumalat umbusaldama ning Tema vastu nurisema panna. Nende ainus lootus oli hoida oma pilk kogu aeg üles suunatud. Jumala inglid hoolitsesid Tema rahva eest ning kui kurjade inglite mürgine õhkkond neile survet avaldas, lehvitasid taevased inglid oma tiibu nende kohal, et paksu pimedust hajutada.

Kui palvetajad oma tõsiseid anumisi jätkasid, langesid nende peale valguskiired Jeesuselt, julgustades südant ja valgustades nende palgeid. Ma nägin, et mõned ei võtnud sellest tõsisest palvetööst osa, vaid näisid ükskõiksed ja muretud. Nad ei võidelnud ümbritseva pimeduse vastu ning see mässis nad paksu pilvena endasse. Jumala inglid jätsid sellised maha ning läksid abistama tõsiseid palvetajaid. Ma nägin, kuidas inglid tõttasid appi kõigile, kes kogu jõust kurjade inglite vastu võitlesid, otsides püsivalt abi Jumalalt. Sellised, kes ise midagi teha ei püüdnud, jäeti taeva inglite poolt maha ning ma kaotasin nad silmist.

Ma küsisin nähtud raputamise tähendust. Mulle näidati, et seda põhjustas otsekohene tunnistus, mille kutsus esile Tõelise Tunnistaja nõuanne Laodikea kogudusele. See on mõjutanud vastuvõtjate südameid, kutsudes neid lippu kõrgemale tõstma ning selgelt tõe sõnu välja ütlema. Mõned ei suuda seda otsekohest tunnistust taluda ning nad tõstavad selle vastu mässu. See põhjustabki Jumala rahva seas raputamist.

Ma nägin, et Tõelise Tunnistaja tunnistust pole pooltki tähele pandud. Pühalikku tunnistusse, millest sõltub koguduse saatus, on suhtutud kergelt ning mõnikord isegi täiesti tähele panemata jäetud. See tunnistus teostab sügava meeleparanduse. Kõik, kes selle vastu võtavad, kuuletuvad ja lasevad end puhastada.

Ingel ütles: "Kuulake!" Mu kõrvu kostis otsekui paljude muusikainstrumentide häält, mis kõik kõlasid täiuslikus, meeldivas kooskõlas, ületades kõik, mida varem olen kuulnud. See näis olevat täis halastust, kaastunnet ning ülevat püha rõõmu. Kogu mu olemus hakkas erutusest värisema. Ingel sõnas: "Vaadake!" Mu tähelepanu pöörati inimgrupile, keda olin näinud. Neid raputati tugevasti. Mulle näidati neid, kes enne olid nutnud ja suures seesmises ahastuses palvetanud. Kaitseinglite salk nende ümber oli kahekordistunud, nad ise olid pealaest jalatallani relvastatud, liikudes otsekui sõdurid täpse korra järgi. Nägudel peegeldus meeleheitlik võitlus, mille nad olid läbi teinud. Hoolimata tõsisest seesmisest ahastusest, säras nende nägu valgusest ja auhiilgusest. Nad olid saavutanud võidu ning see tekitas neis sügava tänutunde ning rõõmu.

See salk oli väiksemaks jäänud – mitmedki olid välja raputatud ja tee äärde maha jäänud. Hooletud ja ükskõiksed, kes ei ühinenud nendega, kes õndsakssaamist kõrgelt hindasid, püsivalt ja meeleheitlikult selle pärast palvetasid, ei saavutanud võitu. Nad olid jäetud pimedusse, kuid nende kohad olid silmapilkselt täitnud teised, kes tõe vastu võtsid ja usklike ridadega liitusid. Kurjad inglid tungisid neile peale, kuid ei saanud mingit võimu nende üle.

Ma kuulsin, kuidas Jumala sõjariistadega varustatud inimesed suure väega tõde kuulutasid. Sel oli mõju. Paljud olid olnud seotud; mõningaid naisi olid takistanud nende mehed, lapsi vanemad. Siirad inimesed, keda varem oli segatud tõde kuulutamast, võtsid selle innukalt vastu. Kõik kartus sugulaste ees kadus; nad ülistasid nüüd ainuüksi tõde, mille järele nad olid nälginud ja janunenud. Seda pidasid nad kallimaks ja hinnalisemaks oma elust. Ma küsisin, mis selle suure muudatuse põhjustas. Ingel vastas: "See on hiline vihm, kosutus Issanda palgest, kolmanda ingli vali hüüd."

Valituid saatis suur vägi. Ingel ütles: "Vaadake!" Mu tähelepanu pöördus õelatele, uskmatutele. Nad kõik olid ärevuses. Jumala rahva innukus ja vägi oli nad äratanud ja raevu ajanud. Kõikjal valitses segadus. Ma nägin, et usklike vastu, kel oli Jumala valgus ja vägi, võeti tarvitusele mitmesuguseid abinõusid. Kuigi pimedus usklike ümber tihenes, seisid nad ometi kindlalt, Jumalast heaks kiidetud ja Temale toetudes. Ma nägin nende ahastust; kuulsin, kuidas nad tõsiselt Jumala poole hüüdsid: "Sinu tahtmine, Jumal, sündigu! Kui see võib austada Sinu nime, siis valmista pääsetee oma rahvale! Päästa meid ümbritsevate vaenlaste käest, kes ihaldavad meie surma; Sinu käsi võib meile päästmist tuua!" Ustavad näisid sügavalt tunnetavat oma väärtusetust, olid tahtlikud täielikult Jumala tahtele alluma. Eranditult kõik palvetasid ja võitlesid – nagu Jaakob omal ajal – tõsiselt päästmise pärast.

Kui nad tõsiselt appi hüüdsid, soovisid inglid kaastundest neid päästma tulla, kuid üks kõrgem juhtingel ei lubanud, sõnades: Jumala tahe ei ole veel täitunud. Nad peavad karika põhjani jooma. Neid peab ristimisega ristitama.

Peagi kuulsin ma Jumala häält, mis taevaid ja maad raputas. Leidis aset võimas maavärisemine. Siis kuulsin vägevat võiduhüüdu, meloodilist ja selget. Vaatasin selle salga peale, kes pisut aega enne seda oli olnud aheldatud ja meeleheites – nende vangipõli oli möödas. Nad särasid hiilgavas valguses. Kui kaunid nad olid!

Nende vaenlased langesid otsekui surnult maha, suutmata taluda valgust, mis vabastatud pühadelt kiirgas. See valgus ja auhiilgus jäi ustavate peale seniks, kui nähti Jeesust taeva pilvedel, siis aga muudeti ustavad, läbikatsutud kristlased "silmapilgu kestel" "aust ausse". Hauad avanesid ning pühad tulid surematusega kaetult välja, hüüdes: "Võit surma ja haua üle!" Koos elavate pühadega kisti nad üles õhku – kohtama oma Issandat ning kõigi nende huulilt kõlasid võimsad au- ja ülistuslaulud.

Peatükk 82. Baabüloni patud

Ma nägin, et sellest saadik, kui teine ingel kuulutas kirikute langemist, on nad muutunud üha enam ja enam rikutumaks. Kandes küll Kristuse järelkäijate nime, on neid siiski võimatu maailmast eristada. Kuigi jutlustajad võtavad jutluse tekstid Jumala Sõnast, kõnelevad nad siiski inimeste õpetusi. Lihalikul südamel pole selle vastu midagi. Ainult tõe Vaim ja vägi ning Kristuse päästmisetöö on lihalikule südamele vihkamisväärsed. Tavapärases, populaarses religioosses teenistuses pole midagi, mis Saatana viha ärataks, patuse värisema paneks või südametunnistusele tulevase kohtu kohutavaid reaalsusi esitaks. Õelatele üldiselt meeldib vagaduse väline vorm ilma tõelise jumalakartuseta; nad toetavad sellist religiooni.

Ingel lausus: Ei midagi vähemat kui kõik õiguse sõjariistad võivad teha inimese võimeliseks pimedusejõudusid võitma ja võitu ka säilitama. Saatan on kirikud tervikuna oma võimu alla saanud. Jumala sõna selgete, südantmuutvate tõdede asemel käsitletakse inimeste õpetusi ja tegusid. Maailma vaim ja sõprus on vaen Jumala vastu. Kui selle asemel esitatakse tõde selle lihtsuses ja väes, nagu see on Jeesuses, äratab see kohe tagakiusamise vaimu. Väga paljud neist, kes tunnistavad end kristlasteks, ei ole tegelikult Issandat tundnud. Lihalik süda ei ole muudetud, lihalik meel on alati vaenus Jumala vastu. Vaatamata sellele, et nad on võtnud endale teise nime, on nad siiski Saatana ustavad teenrid.

Ma nägin, et alates hetkest, mil Jeesus taevase pühamu pühast paigast lahkus ja sisenes teise vaheteki taha, on kirikud muutunud igasuguste "rüvedate ja vihatud lindude pesapaigaks". Ma nägin kirikutes valitsevat suurt ülekohut ja rikutust; ometi tunnistavad nad endid kristlasteks. Nende tunnistus, palved ja manitsused on jäledus Jumala silmis. Ingel kuulutas: "Nende koosolekutel ei ole Jumalat, sest isekusse ja pettustesse süüvitult

ei noomi neid nende südametunnistus. Kõik need patused jooned on varjul religiooni rüü all." Mulle näidati vormiliste kirikute uhkust. Nende mõtetes ei ole Jumalat; nende lihalikud meeled on suunatud iseendile; nad ehivad oma vaeseid surelikke ihusid, siis aga vaatavad endale rahulduse ja naudinguga. Jeesus ja inglid vaatavad neid jälestusega. Ingel sõnas: "Nende patud ja uhkus on tõusnud taevani. Peagi saavad nad oma karistuse. Õigus ja kohus on kaua uinunud, kuid peagi nad ärkavad. "Kättemaks on minu, mina tasun, ütleb Jehoova. Kolmanda ingli kuulutuse kohutavad ähvardused lähevad täide ja kõik õelad peavad jooma Jumala vihakarikast. Loendamatu hulk kurje ingleid on laiali üle kogu maa ning tunglevad kirikutes. Saatana käsilased vaatavad juubeldades religioossetele organisatsioonidele, kuna usu rüüga varjatakse kõik kuriteod ja ülekohus.

Kogu taevas vaatab pahameelega, kuidas inimolevused, Jumala kätetöö, on viidud kõige madalamale, mõistuseta loomade tasemele. Inimesed, kes sõnades tunnistavad kallist Õnnistegijat, kelle süda inimlikke hädasid nähes alati valu tundis, tegelevad varmalt suure, kohutava patuga – müüvad orje ja inimeste hingi. Vaevatud inimesi tassitakse paigast paika; neid ostetakse ja müüakse. Inglid on kõik selle üles märkinud, kõik need teod on ka raamatusse kirja pandud. Vagade orjade, isade, emade ja laste, vendade ja õdede pisarad on kõik taevas talletatud. Jumal hoiab veel oma viha vaid pisut aega tagasi. Tema viha süttib põlema rahvaste vastu, eriti aga religioossete organisatsioonide vastu, kes on selle kohutava kaubanduse sanktsioneerinud ning ka ise sellega tegelevad. Karjuvat ebaõiglust, rõhumist ja kannatusi vaatavad südametu ükskõiksusega pealt paljud alandliku ja tasase Jeesuse "järelkäijad". Paljud nende seast põhjustavad ise kaasinimestele rahuldustundega kirjeldamatuid piinu, julgedes samal ajal veel Jumalat kummardada! Saatan juubeldab selle üle ning teotab Jeesust ja Tema ingleid sellise kokkusobimatuse pärast, sõnades põrguliku võidurõõmuga: "Sellised on Kristuse järelkäijad!"

Need niinimetatud kristlased loevad märtrite kannatustest ning pisarad voolavad mööda nende põski alla. Nad imestavad, et inimesed nii kalestuda võisid, et sellist julmust kaasinimeste vastu ilmutasid. Ometi need, kes selliselt mõtlevad ja kõnelevad, peavad samal ajal inimesi orjuses. See aga pole veel kõik; nad purustavad loomupäraseid sidemeid ning rõhuvad julmalt oma kaasinimesi. Halastamatu julmusega tekitavad nad kõige ebainimlikumaid piinu, nagu paavstlased ja paganad omal ajal.

Ingel lausus: "Paganatel ja paavstlastel on Jumala kohtupäeval hõlpsam põli kui sellistel inimestel!" Rõhutute kaebed on tõusnud taevani ning Jumala inglid vaatavad hämmastusega, milliseid kirjeldamatuid, piinarikkaid kannatusi põhjustab Looja kuju järgi loodud inimesele tema vend. Ingel ütles taas: "Rõhujate nimed on kirja pandud verega, alla kriipsutatud haavadega ning üle ujutatud kannatajate põletavatest meeleheitepisaratest. Jumala viha ei lakka enne, kui ta on selle kerge eluga harjunud maal lasknud juua põhjani oma vihakarika, kuni ta on Baabülonile kahekordselt kätte

maksnud. Makske temale kätte, nõnda nagu tema on kätte maksnud, ja tasuge temale kahekordselt tema tegusid mööda; karikasse, mille tema on täis valanud, valage temale kahekordselt."

Ma nägin, et orjapidaja (vt. Lisa) peab vastutama orja hinge eest, keda on teadmatuses hoitud; orja patud makstakse tema isandate kätte. Jumal ei või taevasse võtta orja, keda on teadmatuses ja rikutuses hoitud, kes Jumalast ega Piiblist midagi ei teadnud ning kartis ainult oma isanda piitsa, olles madalas seisundis kui mõistuseta loom. Jumal teeb parima, mida kaastundlik süda võib teha. Ta teeb, nagu poleks sellist orja iialgi eksisteerinud, samal ajal kui isand peab läbi tegema seitse viimset nuhtlust, seejärel aga tõusma teises ülestõusmises, et kannatada teist, kõige kohutavamat surma. Siis saab Jumala õiglus rahuldatud.

Peatükk 83. Vali hüüd

Ma nägin ingleid taevas siia-sinna tõttavat, maa peale laskuvat ning taas taevasse tõusvat, valmistudes mingiks tähtsaks sündmuseks. Siis nägin, kuidas ühele teisele vägevale inglile anti korraldus maa peale laskuda ning ühendada oma hääl kolmanda ingli häälega, et anda tema kuulutusele vägi. Inglile anti suur vägi ja au ning kui ta tuli alla, sai kogu maa valgustatud tema aust. Ingliga kaasaskäiv valgus tungis kõikjale, kui ta võimsa häälega hüüdis: "Langenud, langenud on suur Baabülon ja on saanud kurjade vaimude eluasemeks ja kõigi rüvedate vaimude ulualuseks ja kõigi rüvedate ja vihatud lindude pesapaigaks!" Sõnumit Baabüloni langemisest, mis kõlas teise ingli kuulutuses, korratakse, mainides veel lisaks roojasust, mis on tunginud kirikutesse 1844-st aastast saadik. Selle ingli töö algab õigel ajal, et ühineda kolmanda ingli kuulutusega, kui see paisub valjuks hüüdeks. Nii valmistatakse Jumala rahvast seisma kiusatusetunnil, mis neid peagi tabab. Ma nägin neil suurt valgust hingamas ja nad ühinesid, et kartmatult kuulutada kolmanda ingli kuulutust.

Veel ingleid saadeti abiks vägevale inglile ja ma kuulsin hääli, mis kõlasid kõikjal: "Minge välja temast, minu rahvas, et te ei saaks tema pattude osaliseks ja et teid ei tabaks tema nuhtlused! Sest tema patud on ulatunud taevani ja Jumal on tuletanud meele tema ülekohtused teod!" See sõnum näis olevat lisa kolmanda ingli kuulutusele, liitudes sellega nii, nagu liitus teise ingli kuulutusega 1844. aastal keskööhüüd. Jumala auhiilgus hingas kannatlikel, ootavatel pühadel ning nad andsid kartmatult edasi seda viimast, pühalikku hoiatust, kuulutades Baabüloni langust ning kutsudes Jumala rahvast tulema Baabülonist välja, et pääseda tema kohutavast saatusest.

Valgus, mis paistis ootajatele, tungis kõikjale ning need, kel oli pisutki valgust, kes polnud kolme ingli kuulutust kuulnud ega seda järelikult ka hüljanud, kuuletusid kutsele ja lahkusid langenud kirikutest. Paljudele oli saabunud aeg vastust anda, kuna kuulutused olid kõlanud, valgus oli paistnud ning neil oli eesõigus valida – kas elu või surm. Mõned valisid elu ja ühinesid Issanda ootajatega, pidades kõiki Tema käske. Kolmanda ingli kuulutus pidi teostama oma töö, see pidi kõik proovile panema ning Jumala kallid lapsed pidi eri religioossetest organisatsioonidest välja kutsutama. Suur vägi mõjutas siiraid inimesi, nende uskmatuid sugulasi ja sõpru aga pani see kartma nii, et nad ei julgenud ega suutnud takistada neid, kes tundsid oma südames Jumala Vaimu tegevust. Viimane kutse viidi isegi vaestele orjadele ning vagad hinged nende hulgast lasksid õnnelikku päästmist oodates vaimustatult kõlada rõõmulauludel. Nende isandad ei suutnud neid takistada; kartus ja hämmastus sulges nende suu. Tehti suuri imetegusid, tervistati haigeid ning imetähed ja märgid järgisid usklikke. Jumal tegutses ja iga usklik, kartmata tagajärgi, järgis oma südametunnistust ning ühines nendega, kes pidasid kõiki Jumala käske. Kolmanda ingli kuulutus kõlas suure väega. Ma nägin, et see kuulutus lõpetatakse väega, mis kaugelt ületab keskööhüüde väe.

Jumala sulased, võitud väega kõrgest, näod pühast andumusest säramas, läksid välja, et kuulutada taeva sõnumit. Inimesed, kes olid laiali kõiges religioosseis rühmitustest, vastasid kutsele ning Jumala kallid hinged tõttasid hukkumisele määratud kirikutest välja – nagu Lott Soodomast enne selle hukkumist. Jumala rahvas sai uut jõudu sellest suurest auhiilgusest, mis nende peale säras ja valmistas neid kiusatusetunni vastu. Ma kuulsin, kuidas kõikjalt kaikus: "Siin on pühade kannatlikkus; siin on need, kes peavad Jumala käske ja Jeesuse usku!"

Peatükk 84. Kolmanda ingli kuulutus lõpeb

Minu tähelepanu juhiti ajale, mil kolmanda ingli kuulutus lõpeb. Jumala vägi oli hinganud Tema rahval, kes oli teostanud töö ja valmistatud seisma katsumustunnil. Nad olid osa saanud hilisest vihmast ehk kosutusest Issanda palgest ning elav tunnistus oli taas tegevusse äratatud. Viimne suur hoiatus oli kõlanud kõikjal, ajades raevu need, kes kuulutust ei soovinud vastu võtta.

Ma nägin ingleid taevas siia-sinna tõttavat. Üks ingel, kel olid "kirjutustarbed puusal" (vt. Hes.9:2), pöördus maa pealt tagasi ja teatas Jeesusele, et tema töö on tehtud – pühad on loendatud ja pitseeritud. Siis nägin, kuidas Jeesus, kes oli teeninud kümmet käsku sisaldava laeka ees, suitsutuspanni maha viskas. Ta tõstis käed ning lausus valju häälega: "See on lõpetatud!" Kõik inglid heitsid peast oma kroonid, kui Jeesus pühalikult kuulutas: "Kes ülekohut teeb, tehku veel ülekohut, ja kes on rüve, see rüvetugu veel

enam; aga kes on õige, tehku veel õigust, ja kes on püha, see pühitsegu ennast veel enam!"

Kõigi saatus oli otsustatud – kas eluks või surmaks. Sellal kui Jeesus veel pühamus teenis, oli toimunud kohus õigete surnute üle, seejärel aga läinud üle õigetele elavatele. Kristus oli oma riigi vastu võtnud, olles teinud lepitust oma rahva eest ja nende patud kustutanud. Tema riigi alamate koosseis oli kinnitatud, Talle pulmad lõppenud. Riik ja valitsus kogu taeva all oli antud Jeesusele ja õnnistuse pärijaile; Jeesus hakkas valitsema kuningate Kuningana ja isandate Issandana.

Kui Jeesus kõige pühamast paigast väljus, kuulsin kellukeste kõlisemist Tema riiete küljes. Kui Ta lahkus, kattis paks pime pilv maailma elanikke. Enam ei olnud Vahemeest süüdioleva inimese ja Jumala vahel, kelle vastu oli pattu tehtud. Kui Jeesus veel Jumala ja süüdlase vahel seisis, mõjus inimestele Tema tagasihoidev vägi; kui Ta aga inimese ja Isa vahelt ära astus, võeti see vägi ära ning Saatan omandas täieliku kontrolli nende üle, kes oma süüd ei olnud kahetsenud. Kui Jeesus veel pühamus teenis, ei saanud nuhtlusi välja valada. Vahemehetöö lõppedes ei peatanud Jumala viha enam miski ning see valati kogu oma kohutavuses süüdioleva, kaitsetu patuse peale. Pärast Jeesuse vahemeheteenistuse lõppu elasid pühad Jumala palge ees ilma Vahemeheta. Kõikide saatus oli otsustatud, kõik Jumala kallid pärlid arvele võetud. Jeesus viivitas veel hetkeks taevase pühamu välises osas ning patud, mis olid üles tunnistatud siis, kui Ta kõige pühamas paigas oli, asetati Saatanale, patu algatajale, kes nende eest karistust kannab.

Siis nägin ma, kuidas Jeesus oma preesterliku rüü ära pani ning riietus kõige kuninglikumasse rüüsse. Tema peas oli palju kroone, kroon krooni sees. Inglitest ümbritsetuna lahkus Ta taevast. Maa peale valati nuhtlused. Mõned needsid ja salgasid Jumalat, teised tormasid Jumala rahva juurde ja palusid, et nad õpetaksid, kuidas nuhtlustest pääseda. Pühadel ei olnud aga nende jaoks enam midagi. Viimne pisar patuste eest oli valatud, viimne ahastav palve esitatud, viimne hingekoorem kantud, viimne hoiatus antud. Halastuse õrn hääl ei kutsunud enam. Kui pühad ja kogu taevas patuste päästmise vastu huvi oli tundnud, ei olnud nende saatus neid endid sugugi huvitanud. Nende ette oli asetatud elu ja surm. Paljud soovisid küll elu, kuid ei teinud mingeid jõupingutusi, et seda kätte saada. Nad ei valinud elu ja nüüd ei olnud enam lepitavat verd süüdlaste puhastamiseks; polnud enam kaastundlikku Päästjat, kes oleks nende eest palunud ja hüüdnud: "Säästa, säästa patuseid veel pisut!" Kogu taevas oli Jeesusega ühinenud, kui nad kuulsid kohutavaid sõnu: "See on lõpetatud!" Lunastusplaan oli täide viidud, vaid vähesed olid otsustanud selle vastu võtta. Kui armuhääl igaveseks kustus, haaras õelaid õudus. Kohutava selgusega kuulsid nad sõnu: "Liiga hilja! Liiga hilja!"

Need, kes Jumala Sõna ei olnud hinnanud, rabelesid siia-sinna, rännates ühe mere äärest teise ja ühest ilmakaarest teise, et Jehoova Sõna leida. Ingel sõnas: "Nad ei leia

seda. Maal on nälg; mitte nälg leiva järele ega janu vee järele, vaid Jehoova sõnade kuulmise järele. Mida nad küll annaksid üheainsamagi heakskiitva sõna eest Jumalalt. Aga ei, nad peavad nüüd jääma nälga ja janusse. Päev päeva järel on nad õnnistust tühiseks pidanud, hinnates maiseid rikkusi ja rõõme kõrgemalt kui taevaseid varandusi. Nad on hüljanud Jeesuse ja põlanud Tema pühasid. Roojased peavad nüüd igavesti roojasteks jääma."

Paljud õelad olid suures raevus, taludes nuhtlusi. See oli kohutav pilt. Vanemad tegid kibedaid etteheiteid oma lastele, lapsed vanematele, vennad õdedele, õed vendadele. Valjud kaebehääled kõlasid kõikjal: "Sina olid see, kes hoidis mind tagasi vastu võtmast tõde, mis oleks mind päästnud sellest kohutavast tunnist!" Inimesed pöördusid suures vihas oma hingekarjaste poole, neid süüdistades: "Te ei ole meid hoiatanud. Te kõnelesite, et kogu maailm pöördub ja hüüdsite: "Rahu, rahu!", et tärganud kartusi vaigistada. Te ei rääkinud meile sellest tunnist. Neid, kes meid selle eest hoiatasid, nimetasite te fanaatikuteks ja kurjadeks inimesteks, kes meile hävingut soovivad." Ma nägin, et need karjased ei pääsenud Jumala viha eest. Nende kannatused olid kümme korda suuremad kui nende hoolealuste omad.

Peatükk 85. Ahastuse aeg

Ma nägin, kuidas pühad lahkusid linnadest ja küladest, kogunedes salkadesse ja elades kõige üksildasemates paikades. Inglid tõid neile toitu ja vett, samal ajal kui õelad kannatasid nälga ja janu. Siis nägin, kuidas maailma juhtivad mehed omavahel nõu pidasid, Saatan oma inglitega aga nende ümber kibedasti tegevuses olid. Ma nägin üht dokumenti, mille koopiad saadeti maa kõigisse nurkadesse ja milles oli antud korraldus, et kui pühad ei loobu oma erilisest usust ja hingamispäevast ega hakka pühitsema nädala esimest päeva, siis lubatakse teatud aja möödudes nad hukata.

Sel kiusatusetunnil olid pühad siiski rahulikud ja tasakaalukad, lootes Jumala peale ja toetudes Tema tõotustele, et neile on valmistatud pääsetee. Mõnes paigas tormasid õelad juba enne kindlaksmääratud aega pühadele kallale, tahtes neid tappa; inglid aga võitlesid neid kaitstes sõjameeste kujul. Saatan tahtis endale õigust Kõigekõrgema pühasid hävitada! Jeesus aga käskis oma inglitel neid valvata. Kõikide paganate nähes pidi Jumal saama austatud, tehes seaduselepingu nendega, kes Tema käsku olid pidanud, kes nii kaua Teda olid oodanud. Jeesus pidi saama austatud, muutes oma ustavad surematuks ilma surma maitsmata.

Peagi nägin, kuidas pühad kannatasid suurt ahastust. Nad näisid olevat õelatest ümbritsetud. Kõik oli nende vastu. Mõned hakkasid kartma, et Jumal on viimaks jätnud

nad siiski õelate käe läbi hukkuma. Kui aga nende silmad oleksid avatud, oleksid nad näinud end ümbritsetud olevat Jumala inglitest. Inglite taga seisis kurjade inglite hulk, kes ässitas õelaid pühadele kallale. Enne Jumala rahvani küündimist pidid õelad läbi tungima võimsast pühade inglite hulgast. See oli võimatu. Jumala inglid lõid nad tagasi ning sundisid kurje ingleid taanduma.

See oli pühadele hirmus ja piinarikas ahastusetund. Päevad ja ööd hüüdsid nad päästmise pärast Jumala poole. Väliselt ei paistnud pääsemine üldse võimalik olevat. Õelad tundsid juba võidurõõmu, hüüdes: "Miks ei päästa teie Jumal teid meie käest? Miks ei lähe te üles ega päästa oma elu?" Pühad ei pööranud neile tähelepanu, Jaakobi sarnaselt võitlesid nad Jumalaga. Inglid igatsesid neid vabastada, kuid nad pidid veel karika tühjaks jooma ning ristimisega ristitud saama.

Inglid jätkasid ustavalt nende valvamist. Jumal ei lubanud oma nime paganatel teotada. Oli saabumas aeg, mil Ta pidi ilmutama suurt väge ja oma lapsed auliselt päästma. Oma nime auks tahtis Ta päästa viimse kui ühe, kes olid kannatlikult Teda oodanud ning kelle nimed olid kirjutatud eluraamatusse.

Minu tähelepanu juhiti minevikku, ustavale Noale. Enne, kui vihma sadama hakkas ning uputus saabus, oli Noa oma perega laeva läinud. Jumal sulges oma käega ukse nende järel. Noa oli ustavalt hoiatanud enne-veeuputusaegse maailma elanikke, kes tänutäheks teda pilkasid ja naersid. Kui vesi tõusis ja uskmatud üksteise järel uppusid, vaatasid nad laeva, mille kulul nad nii palju nalja olid heitnud. Nad nägid seda kindlalt lainetel ujuvat, kaitstes ustavat Noad ja tema perekonda. Ma nägin, et Jumala rahvas, kes lõpuajal maailma Tema tulemise viha eest on ustavalt hoiatanud, päästetakse samuti. Jumal ei luba õelatel hävitada neid, kes ootavad muutmist ega nõustu alistuma metsalise korraldustele ega võta vastu tema märki. Ma nägin, et kui õelatel lubataks pühasid hävitada, oleksid Saatan ja kurjad inglid – kõik, kes Jumalat vihkavad – rahuldatud. Oo, milline triumf oleks see tema saatanlikule majesteedile, kui ta saavutaks viimses otsustavas võitluses võimu nende üle, kes nii kaua on oodanud, et näha Teda, keda nad armastavad! Need, kes on heitnud nalja pühade ülesmineku üle, on kord tunnistajad Jumala hoolitsusest oma rahva eest. Nad näevad oma silmaga Jumala laste aulist vabastamist.

Kui pühad lahkusid linnadest ja küladest, järgnesid neile õelad ning püüdsid neid tappa. Mõõgad aga, mis tõsteti Jumala rahva hävitamiseks, murdusid ja langesid õlekõrtena maha. Jumala inglid kaitsesid pühasid. Kui nad ööd ja päevad hüüdsid Tema poole pääsemise pärast, jõudsid nende hädahüüded Issanda ette.

Peatükk 86. Pühade vabastamine

Jumal valis oma rahva vabastamiseks kesköötunni. Kui õelad nende ümber pilkasid, ilmus äkki päike, särades täies ilus; kuu jäi paigale. Õelad vaatasid seda pilti hämmastusega, pühad aga tervitasid rõõmuga oma vabastamise märki. Imetähed järgnesid üksteisele kiirelt. Kõik näis loomulikust korrast kõrvale kalduvat; jõed lakkasid voolamast, paksud, tumedad pilved kerkisid üles ja põrkasid üksteise vastu. Keset pimedust oli aga ühest kohast näha auhiilgus ja sealt kostus Jumala hääl otsekui paljude vete kohin, pannes värisema taevad ja maa. Toimus võimas maavärisemine. Hauad avanesid ja need, kes olid surnud usus kolmanda ingli kuulutusse ning pidanud hingamispäeva, tulid oma mullastest sängidest austatuina välja, et kuulda, kuidas Jumal teeb rahuseaduse nendega, kes on otsustanud jääda kuulekaks Tema seadustele.

Taevas avanes ja sulgus ning kõik oli liikumises. Mäed vabisesid otsekui pilliroog tuules ning heitsid kaljupankasid kõikjale ümberringi. Meri kees otsekui katel ning paiskas kive välja. Kui Jumal teatas Jeesuse tulemise päeva ja tunni ning kuulutas välja igavese seaduse oma rahvaga, ütles Ta rääkides ühe lause, seejärel tegi pausi. Tema sõnade kaja aga veeres üle kogu maailma. Jumala Iisrael seisis, pilgud üles suunatud, kuulates sõnu, kui need tulid Jehoova suust ja piksena üle maailma kajasid.

See oli kirjeldamatult pühalik hetk. Iga lause lõpus hüüdsid pühad: "Au! Halleluuja!" Nende näod särasid Jumala aust otsekui Moosese pale Siinailt alla tulles. Õelad ei suutnud vaadata selle hiilguse tõttu nende peale. Kui kuulutati välja igavesed õnnistused neile, kes olid austanud Jumalat Tema hingamispäeva pidades, kõlas võimas võiduhüüd metsalise ning tema kuju üle.

Seejärel algas juubeliaasta, mil maa pidi puhkama. Nägin, kuidas jumalakartlik ori võidukalt tõusus ning ahelad oma käte ümbert maha raputas; tema õel isand aga oli segaduses, teadmata, mida ette võtta; õelad ei suutnud ju mõista Jumala häälega lausutud sõnu.

Peagi ilmus suur valge pilv, millel istus Inimese Poeg. Kui see algul eemalt paistma hakkas, näis ta väga väikesena. Ingel ütles, et see on "Inimese Poja täht." Kui pilv maale lähemale jõudis, võisime näha Jeesuse suurt auhiilgust ja majesteetlikkust, kui Ta vägeva võitjana ees ratsutas, pühade inglite kaaskond aga, hiilgavad, sätendavad kroonid peas, Teda saatsid. Ükski keel ei suuda kirjeldada selle stseeni aulikkust. Majesteetlikkusest ja võrratust auhiilgusest särav elav pilv tuli lähemale ja me võisime selgesti näha Jeesuse armast kuju. Ta ei kandnud enam kibuvitsakrooni, vaid Tema pühal laubal oli aukroon. Tema "kuue ja puusa peale" oli kirjutatud: "Kuningate Kuningas ja isandate Issand." Tema pale säras otsekui keskpäevane päike. Tema silmad olid otsekui tuleleegid ja Tema

jalad otsekui hiilgav vask. Tema hääl kajas suure orkestri sarnaselt. Maa värises Tema ees, taevas taganes, saared nihkusid paigast.

Ja ilmamaa kuningad ja suured isandad ja sõjapealikud ja rikkad ja võimumehed ja kõik orjad ja kõik vabad pugesid varjule koobastesse ja mägede kaljudele ja nad ütlesid mägedele ja kaljudele: "Langege meie peale ja varjake meid selle palge eest, kes aujärjel istub ja talle viha eest! Sest on tulnud tema suur vihapäev ja kes võib püsida?" Need, kes alles mõne hetke eest tahtsid Jumala ustavaid lapsi maa pealt ära kaotada, olid nüüd tunnistajaiks nende peal hingavast Jumala aust. Õudustundes kuulsid nad, kuidas pühad rõõmulaule laulsid ja juubeldasid: "Vaata, see on meie Jumal, keda me ootasime. Nüüd päästab ta meid!"

Maa värises, kui Jumala Poja hääl magavad pühad nende haudadest välja kutsus. Nad vastasid kutsele ning tulid välja surematusega rüütatult, hüüdes: "Võit, võit surma ja haua üle! Surm, kus on sinu astel? Haud, kus on sinu võit?" Siis tõstsid elavad pühad ja ülesäratatud õiged oma hääled kaugelekanduvaks võiduhüüdeks. Ihud, mis olid läinud alla hauda, kandes haiguse ja surma märke, tulid haudadest välja surematuina, tervise ja elujõuga. Elavad pühad muudeti silmapilgu jooksul ning kisti koos ülesäratatutega üles õhku, Issandale vastu. Oo, milline auline kohtumine! Sõbrad, keda surm oli lahutanud, ühinesid taas, et mitte iial enam lahku minna!

Pilvevankri kummalgi küljel olid tiivad, selle all aga rattad. Kui vanker ülespoole suundus, hüüdsid rattad: "Püha!" Tiivad hüüdsid liikudes samuti: "Püha!" Pühade inglite saatkond ümber pilve aga hüüdis: "Püha, püha, püha on Issand, Kõikväeline Jumal!" Pühad pilves hüüdsid: "Au! Halleluuja!" Pilvevanker suundus üles Püha Linna poole. Enne linna sisenemist korraldati pühad korrapärasesse nelinurka ning Jeesus astus keskele. Ta oli peajagu pühadest ja inglitest pikem. Tema majesteetlikku kuju ja kaunist nägu võisid imetleda kõik.

Peatükk 87. Pühade tasu

Siis nägin ma, kuidas väga suur hulk ingleid tõid linnast aulised kroonid – üks kroon igale pühale, nimi peale kirjutatud. Jeesus asetas need oma parema käega igale lunastatule pähe. Siis tõid inglid harfid ja Jeesus andis ka need pühadele. Juhtingel tõmbas esimesena sõrmedega üle keelte ning kõik tõstsid oma hääled tänulikus, õnnelikus kiituslaulus, mängides kaasa oma harfidel. Kõlas võimas, imekaunis muusika. Siis nägin, kuidas Jeesus lunastatute salga linnavärava juurde juhtis. Ta paiskas selle sätendavatel hingedel pärani, paludes neid, kes tõde kalliks olid pidanud, sisse astuda. Linnas oli kõik silmale rõõmuks, kõikjal valitses suur auhiilgus. Siis vaatas Jeesus oma lunastatud

pühadele, kelle näod särasid aust. Armastava pilguga neid silmitsedes ütles Ta oma kauni, meloodilise häälega: "Ma olen oma hingevaeva tasu näinud ja olen rahuldatud. Nüüd võite te igavesti sellest suurest aust rõõmu tunda. Teie kurbus on lõppenud. Enam ei ole surma, kurbust, nuttu ega piina." Siis nägin, kuidas lunastatud hulk sügavalt kummardus ja oma hiilgavad kroonid Jeesuse jalgade ette heitis. Kui Issand nad oma kauni käega üles tõstis, võtsid pühad kuldsed harfid ning täitsid kogu taeva kiituslauludega Tallele.

Siis nägin, kuidas Jeesus oma rahva elupuu juurde viis, ning me kuulsime taas Tema armast häält, kaunimat kui ükski surelike kõrvus kõlanud muusika: "Selle puu lehed on rahvastele terviseks. Sööge kõik sellest." Elupuul oli sõnulkirjeldamatult kaunis vili, millest pühad võisid vabalt süüa. Linnas oli auline troon, millest voolas välja puhta eluvee jõgi, selge kui kristall. Jõe mõlemal kaldal oli elupuu ning jõe kallastel kasvas ka teisi maitsvate viljadega puid.

Inimkeel on liialt puudulik taeva kirjeldamiseks. Kui need pildid mu vaimusilma ette kerkivad, olen hämmeldusest keeletu. Suurest auhiilgusest ja särast haaratuna asetan sule kõrvale ja hüüan: "Oo, milline armastus! Milline imeväärne armastus!" Ülevaimgi keel ei suuda kirjeldada taeva au ja Õnnistegija võrratu armastuse sügavust.

Peatükk 88. Tühjaks muudetud maa

Minu tähelepanu juhiti taas maale. Õelad olid hävitatud ja nende surnukehad lebasid kõikjal mööda maapinda laiali. Jumala viha seitsme nuhtluse näol oli tabanud maa elanikke, pannes nad valu pärast keelt närima ja Jumalat needma. Valekarjased olid Jehoova erilise viha osaliseks saanud. Nende silmad olid silmakoobastest ja keeled suust hävinud juba siis, kui nad veel oma jalgadel seisid. Pärast seda, kui pühad Jumala häälega vabastati, pöörasid õelad oma viha üksteise vastu. Maa näis olevat verre uputatud ning surnukehad maa ühest äärest teise laiali paisatud.

Maa näis nüüd otsekui määratu kõrb. Linnad ja külad olid maavärisemise tõttu varemeis, mäed paigast nihkunud, jättes järele suured tühikud. Kõikjal vedeles hambulisi kaljurünki, paisatud välja merest või maast endast. Suured puud olid juurtega üles kistud. See oli Saatana ja tema kurjade inglite kodu tuhandeks aastaks. Siia on nad suletud, et rännata edasi-tagasi mööda segipaisatud maad ning näha Jumala käsu vastu mässamise tagajärgi. Tuhat aastat võib Saatan maitsta selle needuse vilja, mille algatajaks ta on olnud. Olles suletud ainuüksi siia maailma, ei ole tal õigust minna teistele planeetidele, et kiusata või häirida langematuid. Selle aja kestel kannatab Saatan hirmsasti. Langemisest saadik on ta pidevalt kurja väge kasutanud. Siin on aga ta oma väest ilma ning jäetud

mõtisklema osa üle, mida ta on oma langemisest saadik etendanud, ootama õuduse ja värinaga kohutavat tulevikku, mil ta saab tasu kõige kurja eest, mida ta on teinud ning karistuse kõikide pattude eest, millele ta on ässitanud.

Ma kuulsin võiduhüüet inglitelt ja lunastatud pühadelt. See kõlas otsekui kümnetest tuhandetest instrumentidest koosnev orkester. Nad tundsid rõõmu, et Saatan neid enam häirida ega kiusata ei saa, ning et ka teiste maailmade elanikud on päästetud tema ligiolekust ja kiusatustest.

Siis nägin ma aujärgi ning Jeesust lunastatud pühadega nende peale istuvat. Pühad valitsesid kui kuningad ja preestrid. Kristus mõistis koos oma rahvaga kohut õelate surnute üle, võrreldes nende tegusid seaduseraamatu, Jumala Sõnaga, ning otsustades igaühe üle vastavalt eluajal tehtud tegudele. Siis määrati õelatele karistus, mida nad pidid kandma, vastavalt oma tegudele. See pandi nende nimede juurde kirja surmaraamatusse. Ka Saatana ja tema inglite kohta langetasid Jeesus ja pühad kohtuotsuse. Saatana karistus pidi olema palju suurem kui nende oma, keda ta oli eksitanud. Tema kannatused ületavad nende omad niivõrd, et neid ei saa võrreldagi. Pärast seda, kui kõik, keda Saatan on petnud, hukkuvad, elab tema ikka veel piineldes palju kauem.

Tuhande aasta lõpul, kui kohtumõistmine õelate surnute üle oli lõpetatud, lahkus Jeesus linnast; pühad ja inglite saatkond järgnesid Talle. Jeesus laskus alla suurele mäele, mis niipea, kui Ta jalad seda puudutasid, lõhenes ning moodustas avara tasandiku. Siis vaatasime üles ning nägime suurt ja kaunist linna kaheteistkümne aluse ja kaheteistkümne väravaga, kolm igal küljel ja ingel iga värava juures. Me hüüdsime: "Linn, suur linn tuleb alla taevast, Jumalast!" Linn laskuski alla kogu oma pimestavas auhiilguses – avarale tasandikule, mille Jeesus selle jaoks oli valmistanud.

Peatükk 89. Teine ülestõusmine

Siis lahkus Jeesus koos pühade inglite kaaskonna ja lunastatutega linnast. Inglid ümbritsesid oma Käskijat ja saatsid Teda, lunastatud aga järgnesid neile. Seejärel kutsus Jeesus majesteetliku häälega õelad surnud haudadest välja. Nad tulid – samasuguste nõrkade, haigete ihudega, millega nad hauda olid läinud. Milline vaatepilt! Esimeses ülestõusmises tulid kõik välja õitsva surematusega; teises ülestõusmises aga lasusid kõigil nähtavad needuse jäljed. Kuningad ja ülikud, kõrgest ja madalast soost inimesed, õpetatud ja harimatud väljuvad haudadest. Kõik näevad Inimese Poega, ka needsamad mehed, kes Teda pilkasid ja naersid, kes asetasid kibuvitsakrooni Tema pühale laubale ning lõid Teda pillirookepiga – kõik näevad Jeesust Tema kuninglikus majesteetlikkuses. Need, kes ülekuulamisel Talle näkku sülitasid, pööravad end nüüd kõrvale Tema

läbitungiva pilgu ja palge hiilguse eest. Need, kes lõid Jumala Poja kätest ja jalgades läbi naelad, silmitsevad õudusega ristilöömise märke Tema kätel. Need, kes torkasid oda läbi Tema külje, näevad nüüd oma julmuse jälgi Tema ihul. Nad teavad, et see on sama Jeesus, keda nemad Tema surmaagoonias pilkasid ja risti lõid. Üle maa kaigub pikk, veniv kaebehüüd ning õnnetud põgenevad ulgudes kuningate Kuninga ja isandate Issanda palge eest.

Kõik püüavad end varjata kaljude vahele, et peita end selle kohutava auhiilguse eest, keda nad kord põlgasid. Lummutatud Tema majesteetlikkusest ja suurest aust, tõstavad nad koos oma hääled ja hüüavad kohutavas äratundmises: "Õnnistatud olgu see, kes tuleb Issanda nimel!"

Seejärel läheb Jeesus oma inglite ja kõigi pühadega taas linna, hukkumisele määratud õelate kibedad kaebed aga kaikuvad veel kaua. Siis nägin Saatanat taas tööd alustavat. Oma alamate keskel ringi liikudes muutis ta nõrgad tugevaks ning julgustas neid, et temal ja ta inglitel on küllalt väge. Ta osutas loendamatutele miljonitele ülesäratatutele. Seal olid vägevad sõdalased ja kuningad, kes olid riike vallutanud ning lahingus vilunud. Nende hulgas oli võimsaid hiiglasi ja vapraid mehi, kes polnud iial kaotanud ainsatki lahingut. Seal oli uhke, auahne Napoleon, kes oli pannud kuningriigid värisema. Oli näha kõrgekasvulisi, väärikaid sõdalasi, kes olid võitu janunedes lahingus langenud. Haudadest väljudes hakkab nende mõttelõng kulgema edasi sealt, kus see surmaga oli katkenud. Nende juures ilmneb seesama vallutusiha, mis valdas neid enne langemist. Saatan peab nõu oma inglitega, seejärel aga nende kuningate, vallutajate ning vägevatega. Siis heidab ta pilgu üle kogu selle tohutu armee ning teatab, et linnasviibiv hulk on küllaltki väike ja nõrk, nii et nad võivad minna linna ja selle vallutada, selle asukad välja ajada ning rikkuse ja au endale haarata.

Saatanal õnnestus neid petta ning viivitamatult alustatakse ettevalmistusi lahinguks. Selles tohutus armees leidub palju asjatundjaid, kes konstrueerivad ning valmistavad mitmesuguseid sõjariistu. Seejärel hakkavad nad Saatana juhtimisel linna poole liikuma. Kuningad ja väejuhid kõnnivad Saatana järel, nende taga rühmiti kõik ülejäänud. Igal rühmal on juht ning üle lõhestunud maapinna Püha Linna poole sammudes säilitatakse rangelt korda. Jeesus sulgeb linnaväravad. Tohutu armee ümbritseb linna, rivistudes lahingukorda ning oodates lahingusignaali. Jeesus, inglite hulgad ning kõik pühad tõusevad linnamüürile, sätendavad kroonid peas.

Ja siis lausub Jeesus kohutavas majesteetlikkuses: "Vaadake, patused, õigete tasu! Minu lunastatud, vaadake ka teie õelate palka!" Tohutu õelate armee silmitseb aulist salka linnamüüril, nende säravaid nägusid, mis peegeldavad Jeesuse kuju. Kuningate Kuninga ja isandate Issanda võrratut au ja majesteetlikkust nähes nende julgus kaob. Kibedus kogu selle au ja rikkuse kaotusest valdab neid ja nad mõistavad, et patu palk on

surm. Püha, õnnelik hulk, keda nemad põlgasid, on rüütatud au, surematuse ja igavese eluga, samal ajal kui nad ise on koos kõigi jälkustega linna müüride taga.

Peatükk 90. Teine surm

Saatan tormab oma järelkäijate keskele ning püüab neid tegutsemisele õhutada. Kuid Jumala tuli langeb taevast nende peale ning suured ja vägevad kõrgest soost mehed ning vaesed ja viletsad – kõik hävitatakse koos. Ma nägin, et mõned hävitati kiiresti, teised aga kannatasid kauem. Igaüks sai karistuse vastavalt eluajal tehtud tegudele. Mõned olid tules palju päevi ning seal, kui neist veel midagi järel oli, tajusid nad ka piina. Ingel lausus: "Nende uss ei sure ja nende tuli ei kustu seni, kuni neist väiksemgi osake alles on."

Saatan ja tema inglid kannatasid kaua. Saatan ei kandnud mitte ainult oma pattude karistust, vaid ka kõigi lunastatute pattude karistust, mis tema peale olid asetatud; peale selle peab ta kannatama ka tema poolt hukatusse viidud hingede pärast. Siis nägin ma, et nii Saatan kui kõik õelad olid viimaks hävinud ning Jumala õiglus rahuldatud. Kõik inglite hulgad ja lunastatud pühad laususid valju häälega: "Aamen!"

Ingel ütles: "Saatan on juur, tema lapsed on oksad. Nüüd on hävitatud nii juur kui oksad. Nad on surnud igavest surma ega ärka iial enam ellu ning Jumalal on puhas universum." Siis nägin, kuidas tuli, mis oli hävitanud õelad, hävitas ka kõik saasta ning puhastas maa. Vaatasin uuesti – maa oli puhas. Ei ainsatki märki needusest. Lõhenenud, ebatasase maapinna asemel laius nüüd avar tasandik. Kogu Jumala universum oli puhas ning suur võitlus igaveseks lõppenud. Kuhu ma iganes vaatasin, kõik, mida pilguga võis haarata, oli kaunis ja püha. Siis heitsid kõik lunastatud – vanad ja noored, suured ja väikesed – oma hiilgavad kroonid Lunastaja jalge ette ning langesid silmili maha, kummardades Teda, kes elab igavesti igaveseks ajaks. Kaunis uus maa kogu oma auhiilguses oli nüüd pühade igavene pärisosa.

"Ja kuningriik ja valitsus ja võim kuningriikide üle kogu taeva all" oli antud Kõigekõrgema pühadele. See pidi neile jääma igavesti igaveseks ajaks.

Lisa

Peatükk 91. Kõik järgnevad lk. on originaalleheküljed

Lk. 13-20: "Minu esimene nägemus". Selles peatükis esitatu avaldati esmalt ajakirja "Day-Star" toimetaja poolt 24. jaan. 1846, pealkirja all "Õde Harmoni kiri", dateeritud Portlandis, Maini'is 20. dets. 1845. aastal. Kordustrükid ilmusid aastatel 1846, 1847 ja

1851 pealkirja all "Laialipillutatud ülejäänutele." Käesolevas teoses kasutatud pealkirja all ilmus see esmakordselt "Kogemuste ja nägemuste" kordustrükis aastal 1882.

Üksikasjalised autobiograafilised aruanded, avaldatud aastatel 1860 ja 1883 esitavad materjali, mis on siin ära toodud kahe eri nägemuse kirjelduses. Vt. "Minu esimene nägemus" teostes "Vaimuannid" (Spiritual Gifts"), 2. kd. lk. 30, 35; "Tunnistused kogudusele" (Testimonies"), 1. kd. lk. 58-61; "Nägemus uuest maast", teoses "Vaimuannid", 2. kd. lk. 52-55 ja "Tunnistused kogudusele", 1. kd. lk. 67-70.

Lk. 15-20: Tulevikusündmuste kirjeldus. Kui Ellen White kirjeldas seda, mida Jumal temale ilmutanud oli, tegi ta seda mõnikord neist sündmustest osavõtjana, ükskõik kas tegemist oli mineviku või tuleviku kirjeldamisega. Vastuseks küsimustele oma seisundi kohta nägemuses, kirjutas ta:

"Kui Issand näeb olevat kohase mulle nägemus anda, võetakse mind ära Jeesuse ja inglite lähedusse ning ma olen täielikult kadunud kõigele maisele. (…) Minu tähelepanu juhitakse sageli maa peal asetleidvatele sündmustele. Mõnikord viiakse mind kaugesse tulevikku ja näidatakse, mis tulevikus aset leiab. Seejärel näidatakse mulle sündmusi, mis on tolmunud minevikus." – "Vaimuannid" (Spiritual Gifts, 2. kd. lk. 292).

Ellen White, olles ise adventist, kirjutas otsekui kohalviibija – inimene, kes nägi ja kuulis seda, mis tulevikus aset leiab; näiteks tekstid "Varajastes kirjutistes":

"Peagi kuulsime Jumala häält, mis oli otsekui suurte vete kohin; see teatas meile Jeesuse tulemise päeva ja tunni." – lk. 15.

"Me kõik sisenesime koos pilvesse ning tõusime sellega seitse päeva üles – klaasmere äärde. Siis tõi Jeesus kroonid ja asetas need oma parema käega igaühele pähe." – lk. 16.

"Me astusime kõik linna, tundes, et meil oli selleks täielik õigus."

"Linnas nägime elupuud ja Jumala aujärge."

"Jeesusega eesotsas laskusime kõik linnast alla siia maa peale." – lk. 17.

"Kui hakkasime pühasse templisse sisenema…"

"Ma ei suuda kirjeldada kõiki imeväärseid asju, mida seal nägin." – lk. 19.

Pärast nägemust suutis Ellen White meenutada palju nähtust, kuid seda, mis pidi saladusse jääma ning polnud teistele teatamiseks ette nähtud, ei suutnud ta meelde tuletada. Nähes stseeni, mis pidi aset leidma Jumala rahva vabastamisel (lk. 285), kuulis ta välja kuulutatavat "Jeesuse tulemise päeva ja tunni" (lk. 15; vt ka lk. 34), kuid hiljem kirjutas ta selle kohta:

"Mul ei ole vähimalgi määral midagi teada aja kohta. Ma kuulsin seda küll teatatavat, aga ei suuda pärast nägemust seda meenutada. Minu silme eest möödusid erutavad pühalikud pildid, mida ükski keel ei ole suuteline kirjeldama. Kõik see oli minu jaoks elav reaalsus." – L. 38,1888 (1. SM 76).

Tõsiasi, et Ellen White näis (nägemuses) teatud sündmustest osa võtvat, ei osuta sugugi sellele, et ta neist kord tegelikult osa võtab.

Lk. 17: Vennad Fitch ja Stockman. Aruandes oma esimesest nägemusest viitab – E. White "vendadele Fitchile ja Stockmanile" kui meestele, keda ta kohtas Uues Jeruusalemmas ja kellega ta seal vestles. Mõlemad vennad olid jutlustajad, kellega Ellen White oli tuttav ja kes olid aktiivselt osa võtnud Kristuse teise tulemise kuulutamisest. Nad surid pisut aega enne pettumust 22. okt. 1844. a.

Charles Fitch, presbüterliku kiriku pastor, võttis adventkuulutuse vastu William Milleri loengute lugemise ning Josiah Litchiga kohtumise tagajärjel. Ta pühendus kogu südamest oodatud Kristuse teise tulemise kuulutamisele 2300-aastase perioodi lõpul ning sai advent-äratusliikumises silmapaistvaks juhiks. Aastal 1842 koostas ta prohvetliku kaardi, mida efektiivselt kasutati ning millele viidatakse ka EW 74. Ta suri pisut rohkem kui nädal enne 22. oktoobrit 1844. Surm saabus külmetushaiguse tagajärjel, kuna ta ühel vingel sügispäeval järjestikku kolm ristimistalitust läbi viis. Vt. teoses "The Prophetic Faith of Our Fathers", 4. kd. lk. 533-545.

Levi F. Stockman oli noor metodisti jutlustaja Maine'i osariigist, kes a. 1842 koos ligikaudu kolmekümne metodisti vaimulikuga Kristuse teise tulemise kuulutuse vastu võttis ja seda aktiivselt kuulutama hakkas. Ta töötas aktiivselt Portlandis, Maine'i osariigis, kus ta 1842. a. haigestus. 25. juunil 1844 suri ta tuberkuloosi. Tema oligi jutlustaja, kelle juurde Ellen White tütarlapsena läks meeleheites nõu küsima selle kohta, mida Jumal talle kahes unenäos oli kõnelnud. (Vt. EW 12, 78-81; "The Prophetic Faith of Our Fathers", 4. kd. lk. 780-782).

Lk. 21: Mesmerism. Et oma vastupanu õigustada, vihjasid mõned nägemuste vaenlased algul, et Ellen White'i kogemused tulenevad mesmerismist – nähtusest, mida tänapäeval tuntakse hüpnoosi nime all. Hüpnoos on seisund, mis meenutab magamist ning milleni inimene viiakse veenmisjõuga. Hüpnotiseeritav tegutseb hüpnotiseerijaga täielikus kooskõlas ning reageerib tema sisendustele ja sõnadele. Kui aga kord, nagu Ellen White siin kirjutab, üks mesmerismiga tegelev arst püüdis teda hüpnotiseerida, osutus tema kunst Ellen White'i juures võimatuks.

Juba varakult hoiatati Ellen White'i hüpnoosi hädaohtude suhtes ning hilisematel aastatel sai ta mitmel korral selle kohta õpetusi. Ta hoiatas tõsise ohu eest, mis alati

kaasneb sellega, kui üks mõistus haarab kontrolli teise üle (vt. RH 242-244; MS 110-112; 2 SM 349, 350, 353).

Lk. 33: Nimeadventistid. Need, kes ühinesid esimese ja teise ingli kuulutuse tööga, kuid hülgasid kolmanda ingli kuulutuse koos selles sisalduva hingamispäeva tõega, jätkates samal ajal adventkuulutuse kuulutamist – neile viitab Ellen White kui "nimeadventistidele" või "nendele, kes ajakohase tõe on hüljanud" (lk. 69), samuti "end adventusklikeks tunnistajate mitmesugustele rühmitustele" (lk. 124). Meie varasemas kirjanduses viidati mainitutele kui "esimese päeva adventistidele."

Suur hulk kristlasi oli 1844. a. sügisel pettunud, kui Kristus oodatud ajal ei tulnud. Adventistid jagunesid mitmetesse gruppidesse, millistest tänapäevaks on säilinud vaid Kristlik Adventkogudus (Advent Christian Church) ning Seitsmenda Päeva Adventkogudus).

Ainult vähesed adventistidest säilitasid usu prohvetikuulutuste täitumisse 1844. aastal, need aga, kes seda tegid, astusid edasi kolmanda ingli kuulutustöösse koos seitsmenda päeva hingamispäevaga, mida see hõlmas. Selle kriitilise perioodi kogemusest kirjutas Ellen White hiljem:

Oleks adventistid pärast suurt pettumust 1844. aastal oma usust kindlalt kinni hoidnud ning ühiselt Jumala juhtivusele järgnenud, võttes vastu kolmanda ingli sõnumi ning seda maailmale Püha Vaimu väes kuulutanud, oleksid nad näinud Jumala päästet. Issand oleks vägevalt neile kaasa aidanud, töö oleks saanud lõpetatud ja Kristus oleks tulnud, et oma rahvale nende igavene palk kätte anda.

Kahjuks kaotasid paljud adventusklikud pettusele järgneval kahtluse ja ebakindluse perioodil oma usu. Tekkisid lõhed ja lahkhelid. Suurem enamus pani nii sõna kui sulega vastu neile vähestele, kes Jumala juhtivust järgides hingamispäeva uuenduse vastu võtsid ja kolmanda ingli kuulutust kuulutama hakkasid. Paljud, kes oleksid pidanud pühendama oma aja ja talendid ühele ainsale eesmärgile, hakkasid hingamispäeva tõe vastu sõdima. Seetõttu olid hingamispäeva kuulutajad omakorda sunnitud kulutama oma aega neile vastamiseks ning tõe kaitsmiseks. Nii sai töö takistatud ning maailm jäeti pimedusse. Oleksid adventistid tervikuna ühinenud Jumala käsusõnade ja Jeesuse usu pidamisel, kui suuresti erinev oleks olnud meie liikumise ajalugu! – MS 68.

Lk. 42-45: Avatud uks ja suletud uks. Kui Ellen White teoses "Suur Võitlus" adventliikumisest ja 1844. a. oktoobri pettumusest arutleb ning viitab vahetult pärast pettumust võetud seisukohtadele, mainib ta ka vältimatult järeldust, mida teatud aja kestel usuti – nimelt, et "armuuks oli suletud". Ta mainib aga, et "uurimisega saabus selgem valgus pühamu kohta". Vt. käesolevas teoses "Ajalooline proloog" ning "Suures Võitluses" lk. 429, samuti terve peatükk "Kõige pühamas paigas", lk. 423-432.

Oma isikliku seisukoha suhtes selles küsimuses kirjutas ta aastal 1874, et ta "pole kunagi saanud nägemusi selle kohta, et patused enam ei pöördu." (s. t. pärast 1844. aastat). Ta ei õpetanud seda iialgi. Hiljem kirjutas ta: "See oli valgus, mis Jumalast mulle anti, mis meie vea parandas ning võimaldas meil näha tõde." (1. SM 74, 63).

Lk. 43, 44 ja 86: Salapärased koputused New Yorgis ja Rochesteris. Siin on viidatud sündmustele, mis on seotud tänapäevase spiritismi algusega. Aastal 1848 kuuldi perekond Foxide kodus Hydesville'is (Rochesteri linnast New Yorgi osariigis ligikaudu viiskümmend kilomeetrit ida pool olev asula) salapäraseid koputusi. Perioodil, mil koputuste põhjuste kohta mitmesuguseid oletusi tehti, teatas Ellen White saadud nägemuste alusel, et tegemist on spiritismi ilmingutega ning et see nähtus hakkab laialdaselt levima, omandades religiooni nime all suure populaarsuse, pettes rahvahulki ning kasvades Saatana viimsete päevade pettuste meistriteoseks.

Lk. 50: Sõnumiviijad ilma sõnumita. See väljend esineb ühes aruandes nägemustest, mille Ellen White sai 26. jaan. 1850. Sel ajal ei olnud hingamispäeva pidavatel adventistidel veel kogudust kui organisatsiooni. Peaaegu kõik kartsid, et ükskõik missugune organisatsioon viiks vormilikkuse tekkimisele usklike hulgas. Kui aga aeg edasi läks, hakkasid adventistide hulka hiilima korratusttekitavad mõjud. Ellen White'ile anti hoiatussõnum ning hingamispäeva pidavaid adventiste hakati samm-sammult koguduse organisatsiooniliste vormide vastuvõtmisel juhtima. Selle tulemusena liideti usklike salgad kokku tihedamalt kui enne, võeti tarvitusele meetodid neile jutlustajatele vastavate volituste andmiseks, kes olid näidanud, et nad suudavad kuulutada sõnumit ning kinnitada seda ka oma eluga. Samas leiti võimalused nende kõrvaldamiseks tööst, kes tõe sildi all õpetasid tegelikult eksitusi. Vt. "Ajalooline proloog."

Lk. 61-62: Üksmeel karjaste hulgas. Vt. märkus lk. 50 kohta, "Sõnumiviijad ilma sõnumita."

Lk. 75: Kohustus minna vanasse Jeruusalemma. Ellen White viitab siin ekslikule seisukohale, mida uskusid küll väga vähesed. Järgmisel, 1851. aastal, kirjutas James White "Review and Herald'i" 7. oktoobri numbris "segadusseajavatest ja kasututest vaadetest vana Jeruusalemma ja juutide kohta jms, mis käesoleval ajal levivad", samuti "veidratest seisukohtadest, mis mõnedel on selles suhtes, et usklikud peavad minema vanasse Jeruusalemma, jne. jne."

Lk. 77: Day-Star'i toimetaja. Enoch Jacobs elas Cincinnatis, Ohio Osariigis ja toimetas ajakirja Day-Star, mis oli üheks Kristuse teist tulemist kuulutavaks varaseimaks väljaandeks. Just Enoch Jakobsile saatiski Ellen Harmon detsembris 1845. aastal aruande oma esimesest nägemusest, lootes aidata tal tasakaalu tagasi saada. Ellen oli pannud tähele, et Jacobsi usaldus Jumala juhtivusse adventliikumises oli kõikuma löönud. "Day-Star'is" avaldaski toimetaja Ellen White'i esimese nägemuse – 24. jaan. 1846. Selle

ajakirja erinumbris avaldati 7. veebr. 1846 mälestusväärne artikkel taevasest pühamust ja selle puhastamisest, mille autoriteks olid Hiram Edson, dr. Hahn ning O.R.L. Crozier. Selles käsitleti Pühakirja õpetust Kristuse teenistuse kohta taevase pühamu kõige pühamas paigas, mis algas 22. okt. 1844. Samas ajakirjas avaldati 14. märtsil 1846 veel teinegi kirjutis Ellen Harmoni sulest (vt. EW 32-35). Käsiteldavas lõigus aga viidatakse mr. Jacobsi hilisematele seisukohtadele ning spiritistlikele eksitustele, mis ta omaks võttis.

92. Lk. 86: vt. lisamärkust lk. 43-44 kohta.

Lk. 89: Thomas Paine. Thomas Paine'i kirjatööd olid Ühendriikides 1840-ndatel aastatel hästi tuntud ja neid loeti laialdaselt. Tema raamat "Age of Reason" ("Mõistuse ajastu") oli deistlik teos ning kristlikule usule ja elule kahjulik. Raamat algas sõnadega "Ma usun ühtainust Jumalat ja ei kedagi rohkem". Paine ei uskunud Kristust ja Saatan kasutas teda edukalt oma rünnakutes kogudusele. Ellen White osutas, et kui selline mees nagu Paine võiks saada taevasse ning teda võidaks seal pealegi suuresti austada, siis võiks tavasse pääseda ükskõik missugune patune, ilma, et ta uuendaks oma elu ega usuks Jeesusesse Kristusesse. E. White paljastas selle eksituse tabavalt ning osutas spiritismi ebaloogilisusele.

Lk. 101: Perfektsionism. Peagi pärast 1844. aasta kogemust kaotasid mõned varased adventistid ühenduse Jumalaga ning kaldusid fanatismi. Ellen White astus sellistele ekstremistidele vastu sõnadega: "Nii ütleb Issand". Ta noomis neid, kes õpetasid "liha täisuslikkust", ning väitsid seega, et niisuguse seisundi saavutanud inimesed ei saa enam patustada. Selliste kohta kirjutas Ellen White hiljem:

Nad usuvad, et pühitsetud inimesed ei saa enam patustada. See viib loomulikult uskumusele, et pühitsetud inimeste kiindumused ja ihad on alati õiged ega mõjuta neid enam patule. Sellise sofistikaga kooskõlas praktiseerisid nad pühaduse rüü all rängemaid patte; oma petliku, mesmerismiga seotud mõju kaudu aga saavutasid võimu mõnede oma kaaslaste üle, kes ei näinud neis näiliselt kaunites, kuid petlikes teooriates midagi halba…

Mulle esitati selgesti nende valeõpetajate eksitusi ja ma nägin, milline kohutav aruanne seisab nende kohta taevastes raamatutes, milline süü lasub neil, kuna nad tunnistavad end pühadeks, samal ajal, kui nende teod iga päev Jumala meelepaha äratavad. – SL 83, 84.

Lk. 116, 117: Issanda püha-õhtusöömaajast; meeste jalgade pesemisest naiste poolt; pühadest suudlustest. Olles hingamispäeva tõe vastu võtnud, püüdsid seitsmenda päeva adventistid – pioneerid – innukalt järgida kõigis üksikasjades Jumala Sõna ja samal ajal kaitsta end Sõna moonutatud tõlgitsuste ning kõiksuguste fanaatiliste äärmuste vastu.

Nad mõistsid selgesti, et püha-õhtusöömaaja kohustuse ja eesõiguse oli kogudusele andnud Issand ise. Tekkis mõningaid küsimusi jalgade pesemise ja "püha suudluse" kohta. Nägemuses selgitas Issand mõningaid delikaatseid küsimusi, mis pidid algstaadiumis olevale kogudusele juhtnööriks olema.

Mis puutub püha-õhtusöömaaja läbiviimise segadusse, siis pooldasid mõned selle korraldamist üks kord aastas; vastavalt saadud juhistele näidati aga, et seda tuleks korraldada sagedamini. Tänapäeval pühitseb kogudus püha-õhtusöömaaega neli korda aastas.

Anti ka nõuandeid jalgade pesemise kohta. Ilmselt eksisteeris selle protseduuri suhtes erinevaid arvamusi. Mõningad astusid ebamõistlikke samme ja tagajärjeks oli "segadus". Anti juhtnöörid, et seda talitust tuleks toimetada ettevaatlikult ja väärikalt, et mitte anda põhjust eelarvamusteks. Tekkis küsimus, kas meestel ja naistel on sobiv vastastikku jalgu pesta. Selles suhtes esitas Ellen White Pühakirja alusel tõendid, mis osutasid, et naine ilmselt teatud tingimustes võib mehe jalgu pesta, vastupidise suhtes esitas aga hoiatusi.

Mis puutub "pühasse suudlusesse", siis on "SPA Piiblikommentaarides" kirjutatud: "Eriti just hommikumaades oli suudlus tavaliseks sõpruse ja armastuse märgiks tervitamisel (vt. Luuka 7:45; Ap.t.20:37). "Püha suudlus" e. "armastuse suudlus" (1.Pe.5:14) oli kristliku kiindumuse märgiks. Näib, et varakristlastel oli kombeks selliselt tervitada Issanda püha-õhtusöömaaja puhul (Justinus Märter, First Apology, 63). Hilisemad kirjutised osutavad, et ei olnud tavaks tervitada sellise "püha suudlusega" vastassoost isikut (Apostelic Constitutiona", II 57; VIII, 11). "The SDA Bible Commentary, 7. kd. lk. 257, 258.

Esimestel hingamispäeva pidavatel adventistidel oli kombeks vahetada püha suudlus alandusteenistuse puhul. Ei ole osutatud sellisele ilmselt ebasündsale praktikale, nagu oleks vahetatud "püha suudlust" meeste ja naiste vahel; selle asemel on esitatud üleskutse hoiduda ka sellest, mis näib kuri olevat.

Lk. 118: Kära tegemine. Evangeeliumi noot tõmbab kokku igasuguseid inimesi. Ka esimeste adventistide hulgas oli mõningaid, kes tundsid, et nende religioosne kogemus ei ole tõeline, kui seda ei tähista kärarikkad, demonstratiivsed hüüded Jumala kiituseks, valjud ja erutatud palved ning vaimustatud "Aamen!" Ka selles suhtes hoiatati kogudust juba varakult, kutsudes Jumala teenimises sündsusele ja pühalikkusele.

Lk. 229-232: William Miller. Viidates suurele advent-ärkamisele Ameerikas 1830-ndatel aastatel ja 1840-ndatel aastatel, mainitakse sageli William Millerit. Raamatus "Suur Võitlus" on William Milleri elule ja teenistusele pühendatud terve peatükk pealkirjaga "Ameerika usupuhastaja" (lk. 317-342). William Miller sündis 1782. a. Pittsfieldis, Massachusetts'i osariigis ja suri 1843. a. Low Hamptonis, Lake Champlais'i

lähedal ja kasvas üles ühes piirilähedases farmis. Ta oli alati suur lugeja ja hoolikas uurija ning sai oma ümbruskonna vaimseks juhiks. Aastal 1816 hakkas ta hoolikalt Jumala Sõna uurima. Uurimused viisid ta suuri ajaperioode tähistavate prohvetikuulutuste juurde Kristuse teise tuleku kohta. Miller järeldas, et Kristuse teine tulemine peab olema lähedal. Kontrollides aasta kestel oma seisukohti ja veendudes nende õigsuses, vastas ta 1831. a. augusti algul kutsele esitada avalikult oma vaated prohvetikuulutuste kohta. Sellest ajast peale pühendas ta oma aja põhiliselt adventsõnumi kuulutamisele. Aja möödudes ühinesid temaga ka sajad teised protestantlikud vaimulikud, kes võtsid osa suurest advent-äratusliikumisest 1840. aastatel.

Suure pettumuse ajal, 22. oktoobril 1844, oli Miller kurnatud ja haige. Ta sõltus suurel määral oma noorematest kaastöölistest, kes olid koos temaga adventsõnumit kuulutanud. Nemad mõjutasidki teda hingamispäeva tõde hülgama, kui see peagi pärast pettumust tähelepanu keskpunktiks tõusis. Selle eest olid vastutavad nemad ja mitte William Miller. Ellen White kirjutab sellest läbielust lk. 258 ning kinnitab, et Miller on nende hulgas, kes viimse pasunaga haudadest välja kutsutakse.

Lk. 232-240; 254-258: Ilmutuse 14 peatükis esitatud kolme ingli kuulutus. Alates lk. 232, käsitleb Ellen White kolmes peatükis järjest esimese, teise ja kolmanda ingli kuulutust. Ta kirjutas tegelikult neile, kes koos temaga olid läbi teinud suure advent-äratusliikumise, samuti pettumused 1844. aasta kevadel ja sügisel. Ta ei püüdnud neid kolme kuulutust üksikasjaliselt selgitada, eeldades, et ta lugejad on vastavate läbieludega hästi tuttavad. Ellen White esitas mõtteid, mis nende kogemusi arvestades pidid ta kaasusklikele julgust ja arusaamist tooma. Et neist kuulutustest üksikasjalisemat pilti saada, peame pöörduma tema raamatu "Suur Võitlus" poole. Esimese ingli kuulutus andis edasi hoiatuse Jumala kohtutunni lähenemise kohta. Vt. "Suur Võitlus" peatükid "Hommiku kuulutajad", lk. 299-316; "Ameerika usupuhastaja", lk. 317-342 ning "Suur vaimulik ärkamine" lk. 355-374. Teise ingli kuulutuse kohta vt. peatükk "Hüljatud hoiatus", alates lk. 375. Pettumust on kirjeldatud peatükkides "Täitunud prohvetikuulutused", lk. 391-408; "Mis on pühamu", lk. 409-422 ja "Kõige püham paik", lk. 423-432. Kolmanda ingli kuulutust on käsitletud peatükkides "Jumala käsk on muutumatu", lk. 433-450 ja "Usupuhastustöö", lk. 451.460.

Lk. 238: Teise ingli kuulutuse lõpp. Samal ajal, kui me mõistame selgesti, et nii esimene, teine kui kolmanda ingli kuulutus on kehtivad tänapäeva kohta, tunnustame samuti, et algselt kõlades oli esimese ingli kuulutus väite "Jumala kohtutund on tulnud" kaudu seotud Kristuse oodatava tuleku kuulutamisega 1830-ndatel aastatel ning 1840-ndate aastate algul. Teise ingli kuulutus kõlas algselt 1844. a. varasuvel, kutsudes adventusklikke tulema välja vormilistest kirikutest, kes olid esimese ingli kuulutuse ära heitnud. Samal ajal, kui on tõsi, et teise ingli kuulutus on ka tänapäeval ajakohane tõde, leidis selle kulmineeruv lõpetamine teatud mõttes aset vahetult enne 22. oktoobrit 1844.

Kui kolme ingli kuulutused esitatakse taas silmapaistva väega maailmale vahetult enne Kristuse teist tulemist, ühineb Ilm.18:1 nimetatud ingel teise ingli kuulutuse sõnumiga: "Baabülon on langenud! Minge välja temast, minu rahvas!" Vt. peatükk "Viimne hoiatus" teoses "Suur Võitlus", lk. 603-612.

Lk. 254: Vt. lisamärkust lk. 232-240.

Lk. 276: Orjad ja isandad. Vastavalt tekstile Ilm.6:15-16 eksisteerib ka Kristuse teisel tulemisel veel orjust. Leiame seal sõnad "kõik orjad ja kõik vabad. Ellen White'i käsitletav väide osutab, et talle näidati nägemuses orja ja orjapidajat Kristuse teisel tulekul. Selles suhtes on tema sõnad Piibliga täielikus kooskõlas. Nii Johannesele kui Ellen White'ile näidati olukorda, mis eksisteerib Issanda teisel tulemisel. Samal ajal kui on tõsi, et neegerorjad Ühendriikides vabastusdeklaratsiooniga vabaks kuulutati ja seadus kuus aastat pärast kirjapanekut jõustus, ei ole kõnesolev sõnum seega kehtivust kaotanud, kuna isegi paljudes maailma osades täielikus või osalises orjuses on. Ei ole võimalik langetada tulevikukuulutuse kohta lõplik otsus enne, kui oleme jõudnud kuulutuse täitumise aega.
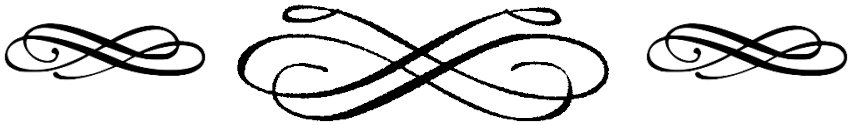
Lõpu Ootuses